

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

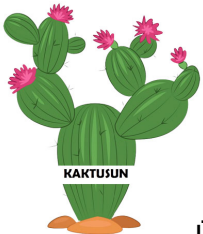
- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

SARAH JIO

Paris'ten Çiçeklerle

ROMAN

*Hayat, rüyası aşk olan
uzun bir uykudur.*

Paris'ten Çiçeklerle

Bu kitabı yazarken, karakterlerimin peşinden en etkileyici kafelere, güzel balkonlara ve canım Paris manzaralarına gittim. Bu seyahatte Montmartre'nin basamaklarına tırmandım, Rue de Cler pazarındaki renkli görüntülere hayranlıkla baktım, küçük ara sokaklardaki gizli kafelerde espresso yudumladım. Hepsi unutulmazdı.

Ama bu hikâye, çikolatalı kruvasanlardan ve bir bahar günündeki Eyfel Kulesi'nden daha derinlere iniyor. Bu hikâyenin sayfaları, 1940'lı yılların savaşıyla yıpranmış Paris'inde, gönül yaralarını ve travmaları ele alıyor. Günümüzde ise direnmeyi, affetmeyi ve sevmeyi becerebilen veya beceremeyen karakterleri.

Bu kitap, benim Paris'e yazdığım aşk mektubum. Ve belki bir gün, bir mektup daha yazarım. Şimdilik, hayal ettiğim bu hikâyenin, karakterlerin, Paris'in her şeyinin en ince detayına kadar keyfini çıkarmanızı umuyorum.

Yazarın diğer kitapları

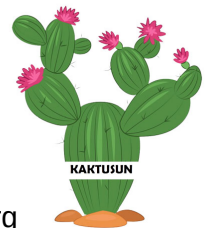

PENA YAYINLARI A.Ş.

HALASKARGAZI CAD. NO 51, ŞİŞLİ 34373, İSTANBUL

TEL.: 0 212 368 83 00 • FAKS: 0 212 381 76 48

www.penayayinlari.com • info@penayayinlari.com

Ücretsiz PDF Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

PARİS'TEN ÇİÇEKLERLE

ÖZGÜN ADI: All the Flowers in Paris
KİTABIN ADI: Paris'ten Çiçeklerle
YAZAR: Sarah Jio
ÇEVİREN: Fatma Zeynep Öztürk
EDİTÖR: Aysel Gültekin
KAPAK TASARIM: Alla Özabat
BASKI VE CİLT: Optimum Basım San. Ve Tic. Ltd. Şti.
Tevfikbey Mah. Dr. Ali Demir Cad. No:51/1
34295 Küçükçekmece/İstanbul Tel: 0212 463 71 25
Sertifika no: 41707

© Kapak fotoğrafı © Cristina Mitchell / Trevillion Images
© Sarah Jio 2018
© PENA YAYINLARI A.Ş., İstanbul 2018

1. Baskı: Eylül 2018, 50.000 adet

ISBN: 978-605-7976-01-7

© Bu eser üzerindeki tüm haklar 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu çerçevesinde yayımcıya aittir. Yayıncının izni olmaksızın, eserin tümünün veya bir kısmının veyahut içeriğin herhangi bir bölümünün, herhangi bir formatta -elektronik, mekanik ve sair formatlar da dahil- kopyalanması, çoğaltılması, dağıtılması, yayımlanması, değiştirilmesi, tercüme edilmesi veya sair şekillerde işlenmesi, her türlü ticari kullanıma konu edilmesi; kaynak belirtilerek eğitim veya tanıtma amaçlı alıntılara dışında, eserden herhangi bir surette alıntılama yapılması ve eserin her ne ad altında olursa olsun kullanıma konu edilmesi 5846 sayılı ilgili kanun çerçevesinde yasak olup hukuki ve cezai mesuliyet doğurmaktadır.

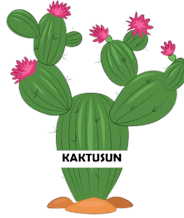
PENA YAYINLARI A.Ş.
Halaskargazi Caddesi No: 51 Şişli-İstanbul
Tel: +90 212 368 8300 | Faks: +90 212 381 7648
e-posta: info@penayayinlari.com | www.penayayinlari.com

Yayıncı Sertifika No: 27481

Sarah Jio

PARİS'TEN ÇİÇEKLERLE

İngilizceden Çeviren:
Fatma Zeynep Öztürk

Yazardan Okurlara

Seattle, Aralık 2017

Sevgili okurum,

Bu benim ABD’de yayımlanacak dokuzuncu, dünyada ise onuncu romanım olacak. Kitap yazdığım ve seyahat ettiğim seneler içinde, her zaman Paris’e yakınlık duydum. Yaşam koşullarım oraya taşınmama hiç olanak sağlamasa da (bu üniversite günlerimden beri hayalimdi), bir gün Paris’te geçen bir hikâye yazacağımı hep biliyordum. Eski romanlarımın bazı ufak tefek kısımları bu Işığın Şehri’nde geçse de, daha önce hiç, karakterlerin tamamını, bu kitapta yaptığım gibi Paris’te geçecek şekilde kurgulamamıştım. Aslında bu bile, benim için oldukça mutluluk verici bir durum.

Bu kitabı yazarken, Seattle’da, günlük yaşamımda üç oğluma bakarken, karakterlerimin peşinden en etkileyici kafelere, güzel balkonlara ve canım Paris manzaraları-

na gittim. Bu seyahatte Montmartre'nin basamaklarına tırmandım, Rue de Cler pazarındaki renkli görüntülere hayranlıkla baktım, küçük ara sokaklardaki gizli kafelerde espresso yudumladım. Hepsi unutulmazdı.

Ama bu hikâye, çikolatalı kruvasanlardan ve bir bahar günündeki Eyfel Kulesi'nden daha derinlere iniyor. Bu hikâyenin sayfaları, 1940'lı yılların savaşıla yıpranmış Paris'inde, gönül yaralarını ve travmaları ele alıyor. Günümüzde ise direnmeyi, affetmeyi ve sevmeyi becerebilen veya beceremeyen karakterleri.

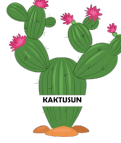
Bu kitap, benim Paris'e yazdığım aşk mektubum. Ve belki bir gün, bir mektup daha yazarım. Şimdilik, hayal ettiğim bu hikâyenin, karakterlerin, Paris'in her şeyinin en ince detayına kadar keyfini çıkarmanızı umuyorum.

xo, Sarah

Birinci Bölüm

Caroline

4 Eylül, 2009

Paris, Fransa

Bunu nasıl yapabilmıştı? Bisikletime binerken yanaklarım yanıyordu. Rue de Cler'den, tezgâhları parlak mor patlıcan ve demet demet çiçeklerle dolu sokak satıcılarının; derli toplu kovaların içinde hazır olda duran pembe şakayıkların ve altın sarısı ayçiçeklerinin; bazen Bistro Jeanty'ye yürüyemeyecek kadar yorgun olduğumda kahve aldığım Cafe DuMond'un; gökyüzünde parlayan güneşe rağmen, sanki gökyüzü her an yarılp öfkesini kusabilirmiş gibi, karamsar bir şekilde kılıflı bir şemsiye tutan ve beyaz kaniş köpeğini yürüyüşe çıkarmış yaşlı bir kadının yanından geçtim.

Hissettiğim duygu öfkeydi. Daha ziyade, *hiddet*. Bu sabah, dünyada görmeyi beklediğim veya istediğim son insan

oydu. Bütün olanlardan sonra benim isteklerime saygı du-
yacak kadar anlayışlı değil miydi? Ona, onu görmek iste-
mediğimi söylemiştim. Ne şimdi ne de bir daha. Ama işte,
bunca yer arasında Cafe DuMond'da karşıma çıkmış, sanki
hiçbir şey olmamış gibi gülümsüyordu...

Gözyaşlarımı bastırdım ve kontrolümü yani dün gece,
peçetemi fırlatıp, ona bağırıp oradan fırtına gibi çıkıp gitti-
ğimde olmayan kontrolümü yeniden kazanmaya çalıştım.
Aslında Parisli bir kadın, kontrolünü bu şekilde asla kay-
betmez. Bir adamın, herhangi bir adamın onu öfkelen-
mesine de izin vermez.

Bu alanda daha çok çabalamam gerekse de, bugün gibi,
herhangi bir gün, uzaktan Fransız gibi görünebilirdim. Az
çok, buna uygun bir görüntüm vardı. Boynuma gevşek bir
şekilde bağladığım şalım. Üstümde bir elbiseyle, bisiklet
tepesinde oluşum. Topuz yaptığım sarı saçlarım. Kask yok,
tabii ki. Bu dille yarı-uzmanlaşmam (yarı sözcüğüne vur-
gu yapmak isterim) üç yılını almıştı ama Fransız stilinde
yeterince marifetli hale gelmek bir ömür sürecekti.

Sağ tarafımda, çok güzel bir Fransız kadın gördüm. Du-
daklarında yoğun, mat kırmızı bir ruj vardı. Paris'e taşın-
dığım ay, bir mağazadan buna benzer ruj almıştım. Ama
bu ruj bende her nasılsa kötü durmuştu. Sonra bir kitapta,
kırmızı rujun hüzünlü kadınlara yakışmadığını söyleyen
bir teori okumuştum. Hah tamam işte.

Rujsuz dudaklar veya kırmızı dudaklar. Şimdi bunların
bir önemi var mıydı? Pedalları daha hızlı çevirdim. Zaman
içinde Paris benim saklanma yerim, kozam, geçmişten ka-
çışım haline gelmişti. Gözyaşlarımı bastırdım. Peki şimdi?
Gerçekten de öylece gelip ona hiçbir şey olmamış gibi dav-
ranmamı mı bekliyordu? Her şeyin sihirli bir şekilde, eski
haline dönmesini mi bekliyordu?

Ürperdim. Beni takip etmediğinden emin olmak için omzumun üstünden baktım. Anladığım kadarıyla takip etmiyordu. Bir sonraki köşe başına doğru hızımı artırdım. Burada, deri ceketli bir adam, gözlerime baktı ve sanki daha önce tanışmışız gibi gülümsedi. Halbuki tanışmamıştık. Fransız erkeklerinin küstah olduğu deyişi hafif kalan bir ifadeydi. Gerçekte onlar, dünyanın ve dünyadaki her kadının onların güzel bakışlarıyla, çekicilikleriyle ve zekâlarıyla şereflelendirildikleri için şanslı olduklarına inanırlardı.

Fransız flört havuzuna sadece parmağımı sokmuştum ve bu tecrübe pek de harika geçmemiştir. Arkamdaki aynadan kendine bakmadan duramayan saç tasarımcısıyla bir akşam yemeği. Dairesine geri dönüp, şans eseri yatağının başında asılı olan son tablosu hakkında tartışmayı öneren bir ressamla öğle yemeği. Ve bana geçen hafta çıkma teklifi eden profesör... Henüz telefonlarına cevap vermeye cesaret edememiştir.

İç geçirdim ve pedal çevirmeye devam ettim. Ben ne Amerikalıydım ne de Parisli. Aslında bu günlerde, kendimi hiçbir şeymişim gibi hissediyordum. Ben herhangi bir ülkeye veya insana ait değildim. Ben hiçbir bağı olmayan, hayatta sürüklenip giden bir hayalettım sadece.

Rue'dan Seine Nehri'ne geçtim. Sokak lambalarıyla çevrili bir tepede zikzaklar yaptım. Şehrin ihtişamı arkamda, soluk mavi elbisem meltemde pırpır ederken gözlerime yaşlar doldu ve altımdaki dar sokağın görüntüsünü bulanıklaştırdı. Gözlerimi kırıştırdım, gözyaşımı sildim. Kaldırım taşları tekrar netleşti. Bakışlarım, ilerideki kaldırımda yürüyen yaşlı çifte odaklandı. Sıradan bir yaşlı Fransız çifte benziyorlardı. Asla bilemeyecekleri bir şekilde sevimliydiler. 29 derece nemli havaya rağmen adam spor ceket giymiştir. Kadının üstünde ise muhtemelen 1953 senesinde

Şanzelize Caddesi'ndeki bir butiğin vitrininde gördüğünden beri dolabında olan pamuklu bir elbise vardı. Pazardan alınabilecek şeylerle dolu bir sepet taşıyordu (sepette kabak olduğunu fark etmiştim). Adamın elinde sadece bir Fransız ekmeği vardı ve başka bir şey yoktu. Bunu sanki II. Dünya Savaşı'nı hatırlatırcasına bir tüfek gibi omzuna dayamıştı. Yüzünde, zor fark edilen ve saçma bir şekilde çekici bir kızgınlık vardı.

Zihnim, kafede olanlara kaydı. Yeniden öfkelen dim. Yumuşak, tatlı, yalvaran sesini kafamda duydum. *Ona çok sert mi davranmıştım?* Hayır. Hayır. Belki? Hayır! Başka bir hayatta, bu akşamı bir kafede köşedeki masaya sığınarak, iyi Bordeaux şarabı içip Chet Baker dinleyerek, Yunan Adaları'na farazi seyahatlerden bahsederek veya saksıda limon (veya avokado) ağacı yetiştirmeyi ve babam bizi terk etmeden önce, ben on bir yaşımdayken annemin diktiği gibi bir begonvilin altında oturmayı düşüneceğimiz bir sera yapmaktan söz ederek geçirebilirdik. Caz. Santorini. Limon ağaçları. Artık hiçbir önemi kalmayan güzel, sevgi dolu detaylar. Ama bu hayatta değil. O bölüm sona ermişti. Hatta o kitap sona ermişti.

Onu nasıl affedebilirdim? Onu bir daha nasıl affedebilirdim...

Birkaç seanslığına gittiğim bir terapist, "Affetmek bir hediyedir," demişti. "Hem affedilen hem kendiniz için. Ama hiç kimse hazır olmadıkça hediye veremez."

Bir an için gözlerimi kapattım, sonra kararlı bir biçimde açtım. Hazır değildim, hiç hazır olacak mıyım ondan da şüpheliydim. Daha hızlı, daha kararlı bir biçimde sürdüm. Geçmişimdeki anılar aniden keskin ve acı bir biçimde gözümün önüne geldi. Bu, yaraya bastırılan bir dilim limon gibi canımı yakıyordu.

Gözyaşımı silerken, birden bir kamyonet bana doğru gelmeye başladı. Araba kullanırken bir an dalıp gittiğinde ve gelen arabayı veya bir sokak lambasını ya da köpeğini yürüyüşe çıkan adamı ıskaladığında olduğu gibi, vücuduma adrenalin akın etti. Yolun sol tarafında yürüyen bir anneye küçük kızından kaçınmaya dikkat ederek bisikletimi sağa döndürdüm. Kız, iki yaşından büyük görünmüyordu. Kalbim kabardı. Güneş kör edici biçimde parlıyor ve küçük kızın kum sarısı saçlarından süzülüyordu.

Önümdeki dar sokakta yolumu bulmaya çalışarak gözlerimi kısıtım. Kalp atışlarım anbean hızlanıyordu. Kamyonetin sürücüsü beni fark etmemiş gibi görünüyordu. “Dur,” diye bağırdım. “*Arretez!*”

Gidonu sıkıca tuttum, frenlere asıldım ama her nasılsa çalışmıyorlardı. Cadde dik ve dardı, fazla dardı ve ben, bir tepeden aşağı doğru hızlanarak iniyordum. Kamyonetin sürücüsü, sigarasıyla uğraşüyor, sigarayı bir o yana bir bu yana döndürüyordu. Bir yandan da kamyoneti arnavut-kaldırımlı taş sokaklarda sürüyordu. Tekrar bağırdım ama beni duymuşa benzemiyordu. Ürkütücü bir his beni sardı. İki seçeneğim vardı: Sola dönüp bisikletimle doğruca o anneyle küçük kızına çarpmak veya sağa dönüp doğruca kamyonete çarpmak.

Sağa döndüm.

İkinci Bölüm

Celine

4 Eylül, 1943

Paris, Fransa

Babam, Rue de Cler'deki küçük çiçekçi dükkânımızın penceresinden bakarak, "Sonbahar geliyor," dedi. Tepemizdeki mavi gökyüzüne rağmen, babamın gözlerinde fırtına bulutları vardı. Açık kapıdan, "Ah baba," dedim. Önlüğümü düzelttim ve dükkânın önündeki kaldırımdan, yere saçılmış gül yaprağını süpürdüm. Bu kulağa ne kadar saçma gelse de dökülen yapraklar için kendimi her zaman kötü hissederdim. Annelerinden ayrılmış küçük, kayıp ördek yavruları gibiydiler. "Daha eylülün dördü, benim fazla karamsar babam." Şakacı bir şekilde gülümsedim. "Çok güzel bir yazdı, hâlâ yaz devam ederken tadını çıkarsak olmaz mı?"

Babam, altmış yaşın üstündeki bütün Fransız erkeklerin yapacağı gibi dramatik bir şekilde kollarını havada sallayarak, “Güzel mi?” dedi. Sık sık; yaşlı bir erkekseniz, seçtiğiniz zaman ve yerde, huysuz, inatçı ve çekilmez olma hakkına sahip olduğunuzu belirten eski bir Fransız kanunu olduğunu düşünürdüm. Babam bu hakkını kesinlikle kullanıyordu ama ben onu sevmek için daha iyi bir neden bulamıyordum. Huysuz veya değil, babam tanıdığım Fransız erkekleri arasında en kocaman yürekli adamdı. “Şehrimiz Nazi askerleri tarafından istila edildi ve sen bu yaza... güzel mi diyorsun?” Kafasını salladı ve titiz müşterilerimizden biri olan Madam Jeanty için hazırladığı ve bütün sabah üstüne titredığı şık aranjmanına döndü. Yerel olarak oldukça takdir edilen ve şehirdeki en şık restoranlardan biri olan Bistro Jeanty’nin sahibi olan Madam Jeanty, akşam yemeği masalarının onunki kadar ihtişamlı görünmesini isteyen, yüksek sosyeteye yeni kabul edilmiş pek çok müşterisini bize gönderiyordu. Hal böyle olunca da, babamla ben onun getirdiği işleri kaybetmeye cesaret edemeyeceğimizi ve onun isteklerine, ne kadar saçma veya ne kadar geç (ya da erken) saatte olsa da önem vermemiz gerektiğini biliyorduk. Asla çok yeşillik istemezdi ama çok az da istemezdi. Sadece o sabah kesilen gülleri isterdi. Hiç şakayık istemezdi, her zaman düğün çiçeği isterdi. Ve kutsal olan bütün şeyler aşkına, eğreltiotu istemezdi. Ufacık bir belirtisini bile. Üç yıl önce bir aranjmanda böyle bir hata yapmıştım ve şöyle diyelim, bu bir daha *asla olmayacaktı*.

Bir çocuğun, ailesinden çok farklı olabilmesi komiktir. Örneğin Madam Jeanty’nin oğlu Luc, hiç annesi gibi değildi. Birbirimizi ortaokuldan beri tanıyorduk ve ben ona her zaman hayranlık duyardım. Her hafta Bistro Jeanty’de birlikte akşam yemeği yerdik ve arkadaşlığımızın keyfini çı-

karırdık. Özellikle de onun Tanrı'nın esirgediği mesleğiyle. Luc ve ben başka koşullar altında sevgili olabilirdik. Dünya savaşta olmasaydı, yaşamlarımız farklı yönere gidebilirdi. Bunu pek çok kez düşünmüştüm ve tabii ki Luc'un bunu yapmak zorunda olduğunu biliyordum. Ama İkimizin Hikâyesi, karmaşık bir hikâye olarak kalmıştı ve görünen o ki ikimiz de hikâyenin sonunu bilmiyorduk. İç geçirdim. Her şey tehlikedeyken kim böyle şeyler düşünmeye zaman bulurdu ki? Arkadaşlarımızdan bazıları işlerini kaybetmişlerdi, diğerleri köşe başlarında hırpalanmışlardı. Ama şimdiye kadar bizim küçük ailemiz genel anlamda önemli bir manevi veya maddi zarardan kaçınmayı başarmıştı ve ben, bunun için her gün şükrediyordum. Buna bağışıklık kazandığımıza, bu savaşın gelip geçeceğine, üç kişilik küçük ailemizle, babam, ben ve küçük kızım Cosi ile yaşamaya devam edeceğimize inanmak istiyordum (veya inanıyor gibi yapıyordum). Fırtına hiddetlenirken, biz sakin tarafında kalmayı başaracaktık. Ama ben aptal değildim. Endişelenmek için bir sürü neden vardı. Ama temkinli olmak, paranoyak olmaktan farklı bir şeydi ve ben, korkunun beni yönetmesini istemiyordum. Sonuçta biz Fransız vatandaşlarıydık, bunu kanıtlayacak evraklarımız vardı. Babamın annesi yarı Yahudi olsa bile, Normandiya'nın dışında, buradan kilometrelerce uzakta küçük bir köyde vefat edeli çok uzun zaman olmuştu. Babam atalarından hiç utanmasa da babamı babam yapan ataları değildi. Babası Katolikti, annesi de sonradan olmuştu. Bildiğim kadarıyla, babamın soyunu kimse bilmiyordu veya kütüğünü kimse takip edemiyordu. Ayrıca Almanlar bizim dükkânımızı sevirler, eşleri veya metresleri için ya da kur yapmak istedikleri güzel bir Fransız kız için dükkânımıza uğrayıp özel buketler alıyorlardı. Biz iyi olacaktık. Üçümüz de.

Kapının zili çaldı ve Madam Bernard tezgâha doğru yürüdü. Soluk soluğa bir halde, “Dört düzine pars zambağına ihtiyacım var,” dedi. “Yarın gece Paris’in en önemli insanların bazılarını misafir edeceğiz.”

Babam kaşlarını çattı. Pars zambaklarının, imkânsız olmasa da bugünlerde bulunması zor olduğunu benim kadar biliyordu. Ama bu siparişi halledebilecek biri varsa o da babamdı. Siparişi her zamanki gibi defterine yazarak, “Evet, tabii ki,” dedi. “Peki onları kaçta getirelim, üçte mi dörtte mi?”

Kadın, “Öğlen,” dedi. “Son seferde, teslimatçı çocuğunuz gecikmişti. Bir daha böyle bir şey olmasın.”

Babam, “Tabii ki Madam,” dedi.

“Ve çiçekler solmuştu.” Kafasını salladı. “Birisi size söylemeli Mösyö Durand ama kaliteniz düşüyor. Dikkatli olmazsanız ben de dâhil en iyi müşterilerinizi kaybedeceksiniz.”

Babamın yüzü hayal kırıklığı ile doldu. Babam baştan aşağı mükemmeliyetçiydi. Madam Bernard’ın yorumlarının doğru olmadığı aşikâr da olsa babamı yaralamıştı. Bu işi yaptığı onca sene boyunca, onun solmuş çiçeklerden oluşan bir aranjman yolladığını görmemiştim. “Kusura bakmayın ama Madam,” diye araya girdim. “Biz solmuş çiçek satmıyoruz. Belki sizin hafızanız solmuştur.”

“Yaa,” diye ofladı. Babama döndü. “Kızınıza hiç terbiye verememiş olmanız ne yazık. Bir daha düşündüm de, siparişi iptal edin. Benim buradaki işim bitti.”

O gittikten sonra, kahkahalarla gülerek tezgâhın arkasındaki sandalyeye çöktüm. Ama babamın bu durumda komik bir şey bulmadığı belliydi.

“Celine, bu kadar çabuk öfkeye kapılamazsın.”

“Madam Bernard gibi insanların bize patronluk tasla-

masına izin mi vereyim peki?” Omuz silktim. “Bizim çok müşterimiz var baba. Ona ihtiyacımız yok.”

İç geçirdi. “Peki arkadaşlarına anlatırsa ve onlar da sipariş vermeyi bırakırlarsa ne olacak?”

“Bırakmazlar,” dedim. “Bizim müşterilerimiz sadıktır. Ayrıca Madam Bernard meşhur bir Nazi sempatzanıdır.” Babam yorgun ve ikna olmamış görünüyordu. “Böylece onu mutlu etmememiz için daha çok sebebimiz oluyor.”

Tam o sırada, aslan ruhlu, melek kalpli sekiz yaşındaki küçük kızım Cosi dükkâna daldı. Ve böylece, Madam Bernard saçmalığı yok olup gitti. Kollarını bana dolayarak, “Anne,” dedi. “Bak okulda ne yaptım!”

Çantasından bir parça kâğıt çıkardı. Bu, sulu boyayla yapılmış bir kumsal resmiydi. “Tanıdın mı?” diye sordu. Bakışları iri ve beklenti doluydu. Hevesle, “Burası Normandiya!” diye söyleyiverdi. Cevabımı bekleyemeyecek kadar heyecanlıydı. “Senin doğduğun yer anne!” Gururlu bir şekilde sırtarak kumsala çizdiği kayaları ve sağ tarafta kayaların arasındaki küçük havuzu gösterdi. Tıpkı ona pek çok gece uyumadan önce anlattığım gibi. Çocukluk evim olan Normandiya, kalbimin derinliklerine kazınmış olarak duruyordu. On iki yaşına bastığım sene annem vefat etmeden önce, burada denizin kenarında bir kulübede yaşıyorduk. Annem vefat ettikten sonra babam bizi Paris’e getirmişti. Bunca yıldan sonra bile, gözlerimi kapatsam ve aklımın oraya seyahat etmesine izin versem, denizin kokusunu ve arka bahçemizde annemin limon ağacının çiçeklerinin kokusunu açık bir şekilde duyabilirdim. Bunca yıl sonra bile, hâlâ sanki oradaymışım gibiydi. Oradan sanki hiç ayrılmamışım gibiydi. Sanırım bir yanımda orada kalmıştı.

Kızım yüzümü inceleyerek, “Orayı özlüyor musun?” diye sordu.

Gözlerim nemlendi. Ben de kafamı çevirdim ve kendimi, bir balo veya başka bir şey için babamın aranjmanlarından birinde yerini alacak yeşillik kovasıyla meşgulmüş gibi yaptım.

Kendimi toparladım, sonra Cösi'ye döndüm ve başımı salladım. Gülümseyerek, "Evet aşkım," dedim. Kalbim her ne kadar Normandiya için sızlasa da annem için daha çok sızlıyordu. Orada denizin kenarındaki hayatımız ne kadar büyüğü olsa da biz her yerde yaşayabilirdik. Çölde veya en karanlık ormanda da. Annem olduğı sürece mutlu olurduk.

Annemin vefatından sonra hiçbir şey aynı olmamıştı. Hayatımızdaki neşenin büyük çoğunluğu mum alevi gibi sönüp gitmişti. Özellikle de babam için. Normandiya'daki tatlı hayatımız, Paris'te insanların daha hızlı hareket edip daha az gülümsediğı meşgul bir hayata yol açmıştı. Babam bu çiçekçiyi açmıştı ve biz annemsiz yeni bir hayat kurmuştuk.

Dayanıklı bir adam olan babamı sadece bir kez ağlar-ken görmüştüm. 13 yaşına bastığım sene, Noel sabahında. Kahvaltıdan sonra, ona çatı katında derinlere saklanmış bir kutu içinde bulduğum, anneme ait bir fotoğrafı vermiştim. Annem o fotoğrafta, on sekizinden büyük olamazdı. Tıpkı Cösi'ninkiler gibi omuzlarına dökülen dalgalı koyu renk saçlarıyla çok güzeldi. Bu fotoğraf için ikinci el eşyalar satan bir dükkândan harika bir çerçeve bulmuştum ve babam için hediye paketi yapmıştım. Bu fotoğrafı daha önce görmüş müydü bilmiyordum. Ama görür görmez ağlamıştı.

Evet, üzüntüsünü bunca yıldır göstermese de hâlâ oradaydı. Bunu, boynuna sürekli doladığı bir atkı gibi hep yanında taşıyordu. Aslında babamın yüreğı ne kadar büyük olursa olsun annem giderken yanında bu yüreğın yarısını

götürmüştü. Ben şunu öğrenmiştim. İnsan onlarınki kadar büyük bir aşkı kaybettiğinde, geride asla doldurulamayacak bir boşluk kalıyordu.

Cosi, beni anılarımdan geri döndürerek, “Anne?” diye sordu.

“Çok güzel,” dedim. Sulu boyadan küçük şaheserine tekrar baktım, sonra serin, gül rengi yanağına bir öpücük kondurdum. “Gerçek bir ressam gibi yakalamışsın. Tam hatırladığım gibi.”

Koyu saçlarından bir bukleyi kulağının arkasına attı ve bana kendinden emin bir gülümsemeyle baktı. “Beni bir gün oraya götürecek misin?”

“Söz,” dedim.

“Peki senin küçük bir kızken sevdiğin gibi, *Normandiya tartı* da yer miyiz?”

Başımı salladım. Sadece bahsetmesi bile ağzımın sulanmasına ve kalbimin sızlamasına sebep olmuştu. Annemin, bahçemizdeki elmalardan toplayarak, bolca rendelenmiş tarçın ve üstüne bir parça kremşanti koyarak yaptığı elmalı tartların tadını hâlâ hatırlıyordum.

“Peki, kumsalda hazine de toplayabilir miyim?”

“Evet, tatlı kızım.”

“Peki suya taş atıp havuzların içinde deniz yıldızı arayabilir miyim?”

Gözyaşlarımı tutarak başımı salladım. Babasına olduğu kadar bana da benziyordu. Baştan sona bir iyimserdi. Ateşli, kararlı bir ruhla insanların içindeki iyiyi görürdü. Pierre olsa çok gurur duyardı. Evlendiğimiz gün bana verdiği altın kolyeyi tuttum. Ucunda bir zamanlar birlikte yaşadığımız hayatın hatırlatıcısı olan küçük, pırlanta bir kolye ucu vardı.

Ölümü, tıpkı anneminki gibi ani olmuştu ama anne-

minkinin aksine, Pierre hasta değildi. Düğünümüzden altı ay sonra, ben Cosi'ye hamile olduğumu öğrendikten hemen sonra, onun gardirop kapağını açtığını duyarak uyan- dım. Ardından pantolonunu giyerken kumaşın hışırtısı duyuldu. Kemer takırtısı, ayakkabıya giren ayaklar. Esne- yerek gözlerimi açtım. “Özür dilerim sevgilim,” dedi. “Seni uyandırmak istemedim.”

Uyku sersemi bir halde, “Yatağa gel,” dedim. O akşam, ona hamile olduğum haberini vermeyi planlıyordum. Önce kasaba uğradım ve en sevdiği yemek olan *patates graten*’in yanına özel bir biftek seçtim. Patates graten, ince ince doğ- ranmış patateslerin, sarımsağın, gravyer peynirinin ve kre- manın basit ama anlatılamaz kadar güzel bir karışımıydı. Annemi bu yemeği yaparken defalarca izlemiştim, bunu kendi mutfağında yapmayı ilk kez deneyecektim.

O sabah yüzündeki bakışı hatırlıyordum. Her zaman hatırlayacaktım. O kadar yakışıklıydı ki gözleri bana karşı olduğu kadar hayata karşı da tutkuyla doluydu. Pierre’in her şey için bir hayali, bir planı vardı. Montmartre’deki küçük şarap dükkânı kendini toparladığında, ikincisini ve üçüncüsünü açmayı planlamıştı. Nihai amacı, Paris’te en popüler şarap tüccarı olmaktı. Ondan sonra da, Provence’te bir kır evi alacak ve yazlarımızı mineral zengini bir havu- zun kenarında yayılarak, lavanta kokulu havayı koklayarak geçirecektik. Tabii ki babam da gelecekti. Pierre’in başarısı, babamın en sonunda emekli olmasını ve yorgun, iltihaplı ellerini dinlendirmesini sağlayacaktı. Dört gözle beklene- cek güzel bir hayat ve gelecek. Hepsi bizimdi, hepimizindi.

O sabah, gözleri bu büyük hayaller ve aşkla doluyken, yatağa geri döndü, mükemmel vücudunu eğdi ve dudak- larını benimkilere bastırdı. Vücuduma, sadece en iyi esp- ressonun yapabileceği şekilde bir enerji yolladı. Daha önce

başka hiçbir erkek bende bu etkiyi yaratamamıştı. Bir erkeği patlayabilecek kadar çok sevmek gerçekten mümkün mü yoksa değil miydi?

“Gitme,” dedim.

Göz kırparak, “Uzun sürmeyecek,” dedi.

“Ama saat daha çok erken,” diye mırıldandım. Uyku ile uyanıklık arasındaki o sisli yerde saate baktım. Sekiz buçuktu. “Bu saatte nereye gitmen gerekebilir ki?”

“Sürpriz,” dedi. “Uyumaya devam et aşkım. Gözlerini açtığında ben dönmüş olacağım, göreceksin.”

Tıpkı söylediği gibi, gözlerimi kapattım ve yorgun, taze hamile vücudum dakikalar içerisinde uykuya geri döndü. Bir saat sonra uyandığımda, Pierre dönmemişti. Sabah saatleri geçti, öğleden sonra da. Pierre hâlâ dönmemişti. Ben de akşam yemeği yaparak oyalanmaya çalıştım. Neyse ki bir aksilik olmadan patates grateni yaptım. Şarabı doldurdum. Sofrayı hazırladım. Saat altıyı çeyrek geçe, ev cennet gibi kokuyordu. Ama Pierre hâlâ dönmemişti.

Telaşlanarak yakındaki kafelere, köşedeki berbere ve fırını kapatmakta olan Madam Benoit’ya sordum. Yanındaki un lekesi hâlâ aklımda. Omuz silkerek, “Kusura bakma Celine,” demişti.

Kimse Pierre’i görmemişti.

Sonra telefon geldi. Telefonun sesi hiç bu kadar gürültülü ve korkutucu gelmemişi. Bir saniye bile kaybetmemek için hemen telefona koştum. Bu Pierre olmalıydı. Dükkânı kontrol etmek için geri dönmek zorunda kaldığını, yeni bir Bordeaux sevkiyatı geldiğini söyleyecekti. Genç ve tecrübesiz asistanı Louis, şişeleri sınıflandırmayı ve onları doğru raflara koymayı beceremiyordu. Bu yüzden bu işi kendisi yapmak zorunda kalıyordu. Bir girişimcinin hayatı işte. Bunu iyi biliyordum. Biraz sinirim bozulacak

ama anlayışla karşılayacaktım. Ona mümkün olduğu kadar kısa süre içinde bisikletine binip gelmesini söyleyecektim. “Yemek soğuyor! En sevdiğin yemeği yaptım!” O da sakın bir sesle, “Seni beklettiğim için özür dilerim aşkım. Hemen geleceğim,” dedi. Ve on beş dakika sonra, kapıda o yakışıklı, umutlu gülümsemeyle dikiliyor olacaktı. Onu affetmem için yalvaracak ve anında affedilecekti.

Telefondaki ses Pierre’e ait değildi. Arayan, on altıncı semtten bir polis memuruydu. “Bunu haber verdiğim için çok üzgünüm ama Madam, kocanız...”

Cümlelerin devamında ne söylediğini pek hatırlamıyordum. Memurun sözcükleri bana kurşun gibi gelmişti, normal hızının yüzde biri kadar hızlı kurşunlar. O kadar yavaşlardı ki her birinin vücuduma girip kalbimi parçaladığını hissetmiştim.

Pierre’in cesedi, bir teslimat kamyonu ile yepyeni gri bir Renault’un arasında sıkışmış halde bulunmuştu. Kamyonet ona çarptığında, bisikletinden uçmuş ve diğer gelen araca çarpmıştı. Doktorlar, hemen orada öldüğünü söylemişlerdi. Acı çekmemişti.

O gece, bisikletime atladım ve onun son nefesini verdiği caddeye gittim. Hayatımın en yürek parçalayıcı sahnesini gördüğümde dizlerimin üstüne çöktüm. Feci bir şekilde ezilmiş bir bisiklet, yan tarafına doğru yatırılmış olarak duruyordu. Ve pembe şakayık yaprakları, arnavutkaldırımlı sokakta her yere, kar taneleri gibi dağılmıştı. Bunlar, muhtemelen kocaman bir buketten geriye kalanlardı.

Yani benim sürprizimden.

Önce annemi, sonra Pierre’i kaybetmek, iki kere yıldırma çarpılmak gibiydi. O gecedен sonra, devam edemeyeceğimi düşündüğüm kasvetli anlar olmuştu. Onlarca kez, bu acıyı dindirecek hızlı bir çıkış yolu dileyerek balkonu-

mun kenarından bakmıştım ama içimdeki küçük yaşam, devam etmemi sağlamıştı. Babam da elinden geldiği kadar yardım etmişti. Midem bulandığında veya yemek yiyemeyecek kadar kötü olduğumda bana elleriyle çorba içirmişti. Ben gömleğinin yakasını ıslatacak kadar çok ağladığımda bana sarılmıştı.

Ama Cosi, benim tatlı Cosi'm, nihayetinde kalbimin o çok ihtiyaç duyduğu yara bandı olmuştu. Onunla hayatıma devam edebilirdim ve ettim de. O her gün uyanmamın ve gece dualar etmemin sebebiydi. Ayrıca her günde, hatta bu günde bile bir güzellik görmeme de sebepti.

Teslimatçımız Nic, kapıda belirerek, "*Bonne apres-midi*," dedi. On iki yaşındaydı ve yaşına göre çok uzundu. Tatlı, çalışkan bir çocuk olan Nic, ailesi geçinebilsin diye pek çok işe bakıyordu. Jeanty'ye ve hatta yakındaki bir fırında işlere yardım ediyordu.

Cosi kızardı. Nic'e hayran olduğunu biliyordum ama onu utandırmamak için hiçbir şey demedim. "Bu akşamüstü götürmemi istediğiniz bir şey var mı Mösyö?" diye sordu.

Babam başını salladı ve ona teslimata hazır bir aranjmanı uzattı. "Tabii ki," dedi. Çocuk kapıdan fırlarken babam Cosi'ye gülümsedi ve kafasına hafifçe vurdu.

Cosi, çocuğun gidişini izlerken sıırttı. Sonra bana döndü, önlüğümü çekiştirdi. Küçük kızıma baktım. "Emma ile birlikte parkta oynayabilir miyim?" diye sordu.

Babam endişeli bir şekilde bana baktı. "Sekiz yaşındaki bir çocuk, böyle zamanlarda parkta oynamamalı. O..."

Onu korkutacak şeyler söylemeden önce sözünü kestim. İç geçirerek, "Bir şey olmaz baba," dedim. Tabii ki şöyle-

1 Ç. N. Fransızcada iyi günler.

mek üzere olduğu şeyler yanlış değildi. Savaşla birlikte esir alınan şehrimizde Cosi'nin güvenliği için duyduğu endişeyi anlıyordum ama Cosi'nin çocuk olmaya, çevremizdeki dünya gözlerimizin önünde paramparça oluyor gibi görünse de mümkün olduğu kadar rahat ve kaygısız yaşamaya ihtiyaç duyduğunun farkındaydım. Babamın endişelerine rağmen, Cosi'yi korkudan uzak tutmak için elimden geleni yapıyordum. Onun hayatı, benim hayatımı kurtarmıştı ve dünyama yeni bir anlam vermişti. Karşılığında ben de onun yaşamını neşe ve mutluluğun tonlarıyla boyayacaktım. Karanlığın olduğu yerde ona ışık olacaktım. Endişenin olduğu yerde ona huzur verecektim.

Cosi parkta iyi olacaktı. Park, dükkânın hemen yakınındaydı. Nazi askerleri ne kadar zalim olsalar da henüz Alman askerlerinin Fransız çocuklarına zarar verdiğine dair en ufak bir hikâye bile duymamıştık. Dünyada hâlâ şeref diye bir şey vardı ve o olduğu sürece ben buna tutunmaya niyetliydim.

Babamı görmezden gelerek, “Evet tatlım,” dedim. “Ama saat altıda akşam yemeği için evde ol.”

Beni öptü ve dükkândan sokağa çıktı. Köşede kaybolana kadar onun seke seke ilerleyişini izledim.

Babam alçak sesle bir şeyler mırıldandı.

“Ne?” diye sordum. Kollarımı göğsümde kavuşturdum. “Sen onu yetiştirme biçimime katılmıyorsun. Söyle gitsin işte.”

Bir süre sessiz kaldı. Göz göze geldiğimizde, gözlerinin nemli, yüz ifadesinin inatçı değil hassas olduğunu gördüm. “Bunun sebebi, sadece onu çok sevmem ve seni de,” dedi. “Ben...” Kendini toplamak için durdu. “Ben... İkinizden birine bir şey olursa yaşayamam.”

Ona yaklaştım ve ellerimi omuzlarına koydum. İki ya-

nağından da öptüm. “Ah baba, endişelenme,” dedim. “İkimize de bir şey olmayacak. Biz iyiyiz. Her zaman iyi olacağız.”

Gülümsedi. “Sen de aynı onun gibisin.”

Annemi kastettiğini biliyordum. Bu, bana edebileceği en güzel iltifatı.

“Sen de hayata onun gibi bakıyorsun. Her zaman toz pembe gözlüklerden.”

Sırıttım. “Öyle daha eğlenceli.”

Kapıda müşterinin geldiğini haber veren zil sesini duyunca ikimiz de döndük. Bu defakini tanıımıyordum. Bu, süslü yakasına bakılırsa yüksek rütbeli bir Alman askeriydi. Daha önce gelenlerden daha uzundu, en az 1.90’dı. Omuzları alışılmadık derecede genişti. Koyu saçları ve kare bir çenesi vardı. Gözleri soğuk, sertti. Vücudu, dükkânın zemininde korkutucu bir gölge oluşturmıştu. Onu, bütün müşterilerimizi karşıladığım gibi neşeli bir *apres-midi* ile karşıladım. Almanlara özel bir muamele yapmamak ve onlara tarafsız yaklaşmak benim tek isyanımdı.

Bana bir şeyler homurdandı. Cevap vermek için uzun süre bekledim. En sonunda, “Size yardımcı olabilir miyim?” dedim.

Adam, dükkânda ağır ağır gezerken, her köşeyi sanki çiçekler ve yaprakları casus olabilirmiş gibi şüpheyle inceleyen beni duymazdan geldi. Sol tarafındaki bir vazodan kırmızı bir gül alıp burnuna götürürken onu izledim. Sonra gülü yere attı. Babamla endişeli bir şekilde bakiştık.

Adam, “Güllere ne oldu?” diye sordu. Yoğun bir Alman aksanı olsa da Fransızcası iyiydi. Bu cümleyi bizden çok kendisine etmiş gibiydi. Babam da ben de cevap vermeye cesaret edemedik. “Memleketimde güller... gül gibi kokardı. Bu Fransız gülleri bok gibi kokuyor. Fransız boku.”

Konuşmak için ağzımı açtım ama önce o konuştu. Mor ve pembe renkteki ortancalarla dolu kovayı göstererek, “Ya bunlar?” diye sordu. Eğer babam değilseniz ve güneydeki en iyi bahçıvanlarla bağlantınız yoksa yılın bu zamanında bunları bulmanız çok zor olurdu. “Bunlar da ne?”

“Ortanca,” dedim. “Özel birisi için bir aranjman ilginizi çeker miydi? Bunlar bir demet...”

“Hayır,” diye homurdandı. Bakışları babama döndü. Tezgâha, babamın durduğu yere doğru yürüdü. Attığı her bir yavaş, ağır adımıyla ateşimin bir derece yükseldiğini hissediyordum. “Adınız ne beyefendi?”

Babam en ufak bir korku duymadan, “Claude Moreau,” diye cevap verdi. Babam korkuyorsa da hiç göstermiyordu. Buna rağmen benim kalbim göğsümde gümbür gümbür atıyordu.

Asker, “Moreau,” dedi. “Düzgün bir Fransız soyadı.”

Babam sessiz kaldı. Yüzü duyusuzdu.

Asker kendi kendine güldü. “*Führer*”ın kendisi, Fransızları o kadar seviyor ki Paris’e kıyamadık. Çok geçmeden, oturma izni alarak burada yaşamaya başlayacak. Fransızların... özel olduğunu söyleyebilirsiniz.” Bana döndü ve gülmüseddi. “Ve şunu da eklemeliyim ki çok çekiciler.”

Babam boğazını temizlerken ürperdim. “Efendim, size bir siparişte yardımcı olacaksak, lütfen bize gerekli bilgileri verin ki biz de aranjmana başlayalım.” Bu bir hizmet önerisi olduğu kadar erkekçe de bir uyarıydı. Alman ordusundan biri dükkâna geldiğinde her zaman tedbirli davrandığımız doğru olsa da ilk kez gerçek anlamda korku duyuyordum.

Babama bakarak, “Ah, evet,” dedi. Sonra bakışlarını

2 Ç. N. Almandaca, lider. Adolf Hitler kastedilmektedir.

bana çevirdi. Babamın da benim de anlamadığımız bir şey onu eğlendirmişe benziyordu. “Bana yardımcı olabilirsiniz.” Bana doğru yürüdü, rahatsız edici derecede yakın bir mesafede durdu. Büyük elini köprücük kemiğime koydu ve işaretparmağıyla Pierre’in aldığı altın kolyemin hatlarını takip etti. Sonra babama gülümsedi. “Şu bok güllerden iki demet alacağım.” Güldü. “Fransız kızları her şeyi beğeniyorlar.”

Başımı salladım. Yanımdaki kovadan gül seçip bunları düzenlemesi için babamın yanına, tezgâha götürürken ellerim titriyordu.

Asker bana, “Adınız nedir?” diye sordu.

Önce babama sonra adama baktım. Sorusuna cevap vermekten başka seçeneğim olmadığını biliyordum. En sonunda, “Celine,” dedim.

Kendi kendine, “Celine,” diye tekrar etti. Hem şaşkın hem neşeli gibiydi. “Bu kadar unutulmaz bir kadın için unutulması kolay bir isim.” Durup düşündü, sonra başını salladı. “Bana daha çok bir Helga gibi göründün, bu çok güzel bir frauline³a uygun bir isim.”

Babamın elleri şimşek hızında hareket ediyordu. Bir dakikalık süre içinde buketti askere uzattı. Babam, “Hepsi bu mu?” diye sordu. Ses tonu sertti. Hatta fazla sert olmasından endişe etmiştim.

“Evet beyefendi,” dedi. Cebine uzandı, sonra tezgâha bir tomar para attı.

Gülerek, “Hoşça kal... Helga,” dedi. Bana şapkasını kaldırarak selam verdi. Kapıya doğru yürüdü, bir kez daha bize döndü. “Dediğim gibi, kızınız çok güzel bir kadın.” Kafasını salladı. “Ne yazık ki efendim, sizde çok belirgin bir Yahudi burnu var.”

3 Ç. N. Almancada kadın.

Kapı çarparak kapandı. Uzun bir duraksamadan sonra babama döndüm. Kollarımı ona doladım. “Sence o adam...”

“Onun için endişelenme,” dedi. “Sadece işgüzarın biri. Bizi korkutmaya çalışıyor. Onların yaptığı şey bu işte. İnsanları kontrol edebilmek için korkularıyla uğraşıyorlar.” Beni göğsüne çekti. “Endişelenme benim Celine’im. Bizim üstümüzde yaptırımı yok.” Bunu söyledikten sonra kasaya dönüp paraları çıkardı. İkimiz de askerin bize gereğinden az ödeme yaptığını fark etmiştik ama bundan bahsetmedik.

Bir ürperti vücudumda dolaşırken ceketime uzandım. “Cosi’yi akşam yemeği için biraz daha erken alacağım,” dedim. Kapıya yöneldim. Babam başını salladı.

“İyi fikir,” dedi. “Celine?”

Dükkândan çıkmadan önce ona bakmak için döndüm.

“Dikkatli ol.”

Omzumun üstünden iki veya üç kez bakarak uzun adımlarla parka gittim ve Cosi’yi buldum. Hava her zamankinden soğuktu. Ceketimin yakasını biraz daha yukarı kaldırdım.

Her nasılsa, yaz uzak bir anı gibi görünüyordu. Babam haklıydı. Sonbahar geliyordu, sevsek de sevmesek de.

Üçüncü Bölüm

Caroline

Beş Gün Sonra

Gözlerimi açtım ve gördüğüm en kötü rüyadan uzaklaştım. Sirenler ve ışıklar vardı. Kan vardı. Bir çocuk vardı. Yatakta oturdum ve nefes almaya çalıştım. Her yerim ağrıyordu.

Neredeydim ben?

Beyaz duvarlar ve floresan lambaları sertti. Çevremdekileri seçmeye çalışarak gözlerimi kısıtım: Seramik zemin, tuhaf bir şehre bakan bir pencereyi örten kasvetli, güneşten solmuş perdeler. Pencerenin dışındaki tanıdık heykeli fark ettim. Zafer... Takı? İşte o zaman anladım.

Paris. Tanrım, neden Paris'teydim? Ama daha da önemlisi... ben... kimdim?

Solgun, hafif çilli kollarıma baktım. Yabancı gibi görünüyorlardı. Ellerim inceydi, tırnaklarım açık pembeye bo-

yanmıştı. Başparmağımdaki oje çıkmıştı. Tırnağımın altında kir vardı. Bir yabancı gibi, sağ elimin sol elime dokunmasını istedim. Tenim bana yabancı gibi geliyordu. Sonra doğruldum, kalbim gümbürdüyordu. Hastanedeydim.

“Merhaba?” diye seslendim. Hem beni duyabilecek birine, hem de sanırım kendime. Fena halde kaybolmuştum. Yabancı bir vücuda hapsedilmiş tuhaf bir ruhtum. Bildiğim tek şey, hayatta olduğumdu. Bir de Paris’te olduğum?

Zayıf, beyazlar giyinmiş orta yaşlı bir kadın içeri girdi. “Siz... uyanmışsınız,” dedi. Yüzüne bir peçeteyle dokundu ve yediğinden kalanları yuttu. Sanki öğle arasını bölmüş gibiydim. Kızgın olup olmadığını anlayabilecek durumda değildim. Açıkçası, hayatta olup olmadığımı söyleyebilecek durumda da değildim. Gözlerimi sımsıkı kapattım, aniden başka bir yere, başka bir bilinç seviyesine gittim. Burada, alize rüzgârları palmiye ağaçları arasında esiyor, sadece hışırdayan palmiye yapraklarının çıkarabileceği o aşıkâr sesi çıkarıyordu. Yeşilliklerde esen rüzgâr, tamamen farklı bir şeydi. Daha çok alçak bir uğultuydu, sıkıcı ama hürmetkârdı. Ağaçlarla kaplı bir ormanda, rahatsız edici, gizemli bir biçimde esiyordu. Ama bu? Bu ses heyecan vericiydi. Kulaklarımda yankı yapıyordu. Bir şeylerin gerçekleşmek üzere oluşunun sesiydi. Bu geçmişimin sesiydi ve bir şeylerin *olmak* üzere oluşunun sesiydi.

Küçük bir kız ağlarken rüzgâr çanları çalıyordu. Gözlerimi açtım, kalbim hızla çarpıyordu.

Beyazlar içindeki kadın, tepeme gelerek, “Madam,” dedi. “Madam, *uyanık* mısınız?”

Gözlerimi kırıştırdım. “Ne oldu?” diye mırıldandım. “Niye buradayım?”

Yutkundum. “Bir kaza geçirdiniz.” Çıkık elmacık kemiklerini, çokça alınmış kaşlarını ve burnunun kemerindeki

çillerini fark ettim. Yoğun bir aksanı vardı. Sözcüklerini anlamak için çaba sarf ettim. “Kötü bir kazaydı.”

Kötü bir kaza mı geçirmiştin?

Odaya başka bir kadın girdi. Bu defaki kadın toplu saçlarıyla muhteşem görünüyordu. Tek bir saç teli bile eğri değildi. “Merhaba,” dedi. Onun da yoğun bir aksanı vardı. “Sizi uyanık ve bilinci yerinde olarak gördüğümüz için çok mutluyuz.”

Eline uzandım, sıkı bir şekilde tuttum. “Lütfen bana kim olduğumu söyleyin. Bana neler olduğunu anlatın. Buraya nasıl geldim?”

Başını salladı. “Ben doktorum,” dedi. “Paris’te, Pitié-Salpêtrière Hastanesi’ndesiniz. Bir bisiklet kazası geçirdiniz. Daha doğrusu bir kamyonet size çarptığında bisikletinizdeymişsiniz. Ciddi bir yaralanma geçirdiniz, ne kadar ciddi henüz bilmiyoruz.” Elini koluma koydu ve ilk kez gülümsedi. Pencereden gelen yansıma, beyaz dişlerini parlattı. “Uyanmanız iyiye işaret. Çok iyiye işaret.”

Doğrularak, “Yaralanma mı?” diye sordum. Yaz mevsiminde miyiz, kışta mıyız bilmiyordum. Pazartesi mi cuma mı? İyi bir insan mıyım kötü mü? Hiçbir şey bilmiyordum. Kesinlikle hiçbir şey.

Doktor başını salladı. “Beş gündür bilinciniz yerinde değildi.”

Kollarımı ve bacaklarımı hareket ettirdim. “Felç geçirmemişim.”

Bana doğru eğilerek, “Hayır,” dedi. “Ancak beyninizde büyük bir şişlik vardı ama yapılan taramalardan anladığımız kadarıyla, iyileşiyor gibi görünüyor. Söyleyin bana, ne hatırlıyorsunuz?”

Derin bir nefes aldım. Gerçeklikle rüyayı birbirinden

ayırmaya çalışıyordum. “Ben...” diye kekeleydim. “Emin değilim.” Kafam zonkluyordu. Ağzım kurumuştı.

Doktor, “Sorun değil,” dedi. “Hafıza komik bir şeydir. Parça parça da geri dönebilir, büyük bir dalgayla da. Veya...” Durdu ve pencereden baktı.

“Veya ne?”

Yutkundu. “Veya hiç dönmeyebilir.”

Ellerime bakarak, “Ya,” dedim. Sol elimin ortaparmagında ince altın bir yüzük vardı. *Ben kimdim?*

Doktor, “Biz size yardım edeceğiz,” dedi. “Yerleşmenize, hayatınızı yeniden kazanmanıza.”

Hayatımı. *Hangi* hayat?

“Görevliler kaza yerinde çantanızı bulmuşlar,” dedi. “Birkaç telefon görüşmesi yaptık ama elle tutulur bir şey bulamadık... Rue de Cler’de bir daire dışında. Sağlık durumunuz stabil hale geldiğinde, bir hastane personeli sizi oraya götürecektir.”

Basitçe başımı salladım. Gözyaşımı bastırdım. “Benim bir... ailem var mı?”

Doktor kafasını salladı. “Paris’te bulabildiğimiz herhangi bir akrabanız yok. Yalnız yaşıyor gibi görünüyorsunuz.” Ayağa kalktı. “Zor olduğunu biliyorum,” diye ekledi. “Korkmuş olmalısınız. Ama hayatta kaldığınıza sevinmeyi deneyin. Pek çok insan hayatta kalamıyor. Bu büyük bir mucize.”

Hemşire bana bir ilaç ve bir bardak da su verdi. İlacı yuttum ve ikisi de odadan çıkarken gözlerimi kapattım.

Ben, bir mucize olmuş gibi hissetmiyordum. Sanki bir kâbusun ortasına düşmüşüm gibi hissediyordum.

Üç gün sonra

Hemşire Aimee, “Taburcu olabilirsiniz,” dedi. Bu tuhaf cehennemden uyandığımdan beri bu hemşireyle arkadaşlık ediyordum. Her gece, kafamdaki o zor yolculuğu silip atan bir bisiklet kazasının kâbusları işkence ediyordu bana. Tekrar eden bu rüyada, ben dar bir yoldan iniyordum, bir kamyonet bana doğru geliyordu. Bir anneyle küçük kızı ileride yürüyordu. Dr. Leroy, her geçen gün hafızamın gelişeceğini umduğunu söylemişti. Ama şimdilik tüm hatırladığım buydu. Gökkuşağının renklerini veya haftanın günlerini ya da Amerika Birleşik Devletleri’nin on altıncı başkanını hatırlasam da hayatıma dair hiçbir şey hatırlamıyordum.

Anneyle kızı hayatta kalmıştı, bunu duyduğuma sevinmiştim. Dün öğleden sonra ben uyurken bana çiçek bırakmışlardı. Sarı güller. İsimleri Claudine ile Jeanette idi. Üç yaşındaki Jeanette, benim bir resmimi çizmişti ve bu, açıklayamayacağım bir nedenle beni o kadar çok ağlatmıştı ki Aimee bana Valium vermişti.

Aimee, bana siyah deri bir çanta uzatarak, “Belli ki çok zarif bir hanımefendisin,” dedi.

“Zarif bir hanımefendi mi?”

“Evet,” dedi. Çantanın kenarındaki amblemi gösterdi. Benim çantamın. “Chanel.”

“Ya,” dedim. Elimi kapitone baklava deseninin üstünde gezdirdim ve ortadaki altın sarısı kopçaya baktım. “Yani ben... züppe biri miyim?”

Aimee, hafifçe gülerek, “Hayır hayır,” dedi. “Sadece zarif zevklerin var.”

Ve belli ki havalı da bir adresim. Hastane personeli, kredi kartımın, onları üç yıldır kiraladığım, herkesin bayıldığı Rue de Cler’in yanında Eyfel Kulesi’ne bakan üç yatak oda-

lı bir daireye götürdüğünü söylemişti. Polis, aileme kazayı bildirmek için bu daireye gitmiş ama kimseyi bulamamıştı. Binadaki komşularla yapılan görüşmeler özgeçmişimi tamamlamıştı: Yalnız yaşıyordum ve nadiren dışarı çıkıyordum. Aslında kimse beni tanıyor gibi görünmüyordu.

Aimee'ye, "Anlamıyorum," dedim. "Paris'te yaşayan bir Amerikalıyım. Güzel bir el çantasıyla güzel bir dairede yaşıyorum. Ve ailem, arkadaşlarım yok mu?"

"Eminim ailen vardır... bir yerlerde," dedi. "Binada arkadaşın yokmuş. Ama o binalar, genelde minyatür kaniş köpeklerinden ve doldurulmuş hayvan postlarından başka bir şeyi umursamayan yaşlı insanlarla doludur." O konuşmaya devam ederken ben kafamda, doldurulmuş bir geyik boynuzu hayal ediyordum. "Benim bir arkadaşımın büyükannesi senin oturduğun yerin yakınlarında kalıyor. Geçen nisan ayında, öğle yemeğinde onu ziyaret etmiştim. Saçlarımın canını sıktığını söylemişti." Asi bir buklesini düzeltmek için durdu. "Belki sen de böyle insanlarla arkadaşlık etmek istemedin?"

"Olabilir," dedim. Bakışlarım irileşti. "Aimee, ya ben de o insanlardan *biriysen*?"

Rahatlatıcı bir şekilde, "Hayır hayır," dedi.

"Bana doğruyu söyle," dedim. Gözlerine baktım. "Ben de o aksi tiplere benziyor muyum?"

"Hayır," diye ısrar etti. "Aksi insanlar, aksi olup olmadıklarını sormazlar."

Zorla gülümsedim. "Sanırım haklısın."

"Al bakalım." Bana katlanmış birkaç kıyafet verdi. "Kıyafetlerin kazada mahvolmuştu. Ben de bunları evden getirdim. Senin bedenine bana uyuyor. İşine yarayacak bir şey bulursun diye düşündüm." Gülümsedi. "Şık şeyler değil ama seni eve hastane kıyafeti içinde gönderemezdim."

“Vay canına,” dedim. “Teşekkürler.”

Gri bir kazak, siyah bir tayt ve ten rengi, belli olmayan keten çorap seçtim. Sonra Aimee bana beyaz bir spor sutyeni uzattı. “Umarım bu sana olur,” dedi. Sonra bana biraz mahremiyet vermek için arkasını döndü. “Seninkiler benimkilerden biraz daha büyük.”

Hastane önlüğümün yere düşmesine izin vererek sırtı-tım. Bilincim yerine geldiğinden beri banyoda sadece parça parça gördüğüm çıplak vücudumu ortaya çıkardım. İnce, güçlü bacaklar (Dr. Leroy koşucu olabileceğim yorumunu yapmıştı), bikini hattım üstünde küçük bir yara izi olan sıkı bir bel, bir çeyreklik boyutunda meme uçlarıyla dolgun göğüsler, kuvvetli ince kollar. İşte bu bendim.

Elimi orta boy sarı saçlarımda dolaştırdım. Sonra yatağın kenarına tutundum. Bacaklarımı önce iç çamaşırama sonra tayta geçirdim. Spor sutyenini giydim ve kazağı başımdan geçirdim.

“Teşekkürler,” dedim. Aimee arkasına döndüğünde kı-yafetime baktım. “Bu çok... nazık bir hareketti.”

Chanel çantayı açtım ve içindekilere baktım. Kırmızı bir ruj, biraz nakit para, birkaç fatura, bir peçetenin arkası-na yazılmış telefon numarası, bir paket sakız.

Kapının koluna uzanırken bana baktı ve “Hazır mısınız?” diye sordu.

Kafamı salladım. “Aimee,” dedim. “Benim adım ne?”

Gülümsedi. “Bunu sormanı bekliyordum,” dedi. “Caroline. Adın Caroline Williams.”

Yutkundum ve peşinden kapıdan çıktım; koridorda, hakkında hiçbir şey bilmediğim bir hayata doğru yürüdüm. Kalbim göğsümde gümbürdüyordu.

Ben Caroline Williams’tım.

Hastaneden gelen adam, arabanın dışındaki görkemli binayı göstererek, “Geldik,” dedi. “Evinize.”

İnanamayarak, “Gerçekten mi?” diye sordum. Arabanın camına dokundum. Sonra kafamı kaldırıp, şık pervazları, çatı pencereleri, çapraz dökme demirden küçük balkonları olan yüzyıllık gri taş binaya baktım. Tipik bir Paris eviydi. Burası gerçekten benim *evim* miydi?

“Evet matmazel,” dedi. Arabadan indi ve kapımı açma-
ma yardım etti.

“Ama burası çok...”

Gülümseyerek, “Şık mı?” dedi.

Başımı salladım.

“Evet öyle. Burası, Paris’in en hayranlık duyulan adres-
lerinden biridir.”

Kafamı salladım ve derin derin soluk verdim. Alçak bir sesle, “Ben *buraya* nasıl düştüm ki?” dedim.

Clement bana endişeli bir şekilde baktı. “Hazır oldu-
ğunuza emin misiniz...” Aradığı İngilizce kelimeyi bul-
mak için duraksadı. “Her şeyi hazmetmeye?” Burnundaki
tel kenarlıklı gözlüklerini düzeltirken ona boş boş baktım.
“Dr. Leroy dedi ki...”

“Ne dedi?” diye başladım ama umutsuz, korku dolu ses
tonumu duyunca durdum. “Özür dilerim.” Derin bir nefes
aldım. “Ben sadece çok...”

Cümlemi tamamlayarak, “Kaybolmuş gibi hissediyor-
sunuz,” dedi. “Biliyorum. Ama artık evinize geldiniz. Hadi
sizi eve yerleştirelim.”

Peşinden girişe geçtim. Birlikte küçük bir asansöre bin-
dik. Dördüncü kata bastıktan sonra yukarı çıkmaya başla-
dık.

“Geldik,” dedi ve koridora çıktı. Anahtarı kilide soktu

ve açılınca başını salladı. Kapı açılınca menteşeler gıcırdadı, beni yabancı bir dünyaya çağırıyordu sanki. Hastane arkadaşım, bir ışık düşmesine bastı ve çevremizi aydınlattı.

“Vay canına,” dedim. Elimi, pirinç ayakları olan modern, mavi renkte kadife bir kanepede gezdirdim. “Çok... güzel.”

Clement gülümseyerek, “Ben de öyle derdim,” dedi.

Daire ferahtı ama sade bir şekilde döşenmişti. Bu da daha geniş görünmesini sağlamıştı. Ama bir yandan da ıssız görünüyordu. Oturma odasındaki üç büyük pencere, bir balkona açılıyordu. Burada, saksıda bitkiler ve bir iki sandalye bulmayı umuyordum ama üç ayrı mandalın kilitini çözdükten, Fransız kapıları açtıktan sonra pervazlarda sadece yalnız başına bir güvercinin oturduğunu gördüm. O da ben gelince ürküp kaçmıştı.

“Komik,” dedim. “Burası çok güzel. Burayı neden böyle kilitli ve ıssız bırakmışım ki? Sanki balkon fikrinden nefret ediyormuşum gibi?”

Clement omuz silkti. “Bilmiyorum. Ama karım böyle bir alana sahip olmak için can atardı.” Balkonun köşesini gösterdi. “O her bir santimi çiçeklerle doldururdu.”

Ben neden böyle yapmamıştım?

Dairenin başka yerlerine baktım. Daire, binanın en üst katının sağ kısmını çevreliyordu. Üç yatak odası vardı. İki boştu. Üçüncüsü de benimdi herhalde. Çift kişilik yatağın üstüne oturdum. Battaniyeler, yatağın kenarına o kadar düzgün ve gergin bir şekilde sıkıştırılmıştı ki ayağa kalktıgımda üstünde kırıksıklık bırakırım diye endişelenmişim. Sanki az önce sebep olduğum çukur, her nasılsa, kendimin önceki halini rahatsız edecek gibiydi.

“Koridorun sonunda bir banyo var gibi görünüyor. Ondan sonra da mutfak,” dedi.

Ona doğru döndüm. Dikkatimi çekmecelerden uzak-

laştırdım. Çekmeceleri açma konusunda neden bu kadar gergindim? Onlar benimdi, bana öyle söylenmişti. Ama nasılsa, hayatımın en özel içeriklerini kurcalamaya hazır hissetmiyordum kendimi ya da bunun doğru olduğunu hissetmiyordum. *Ne tür sutyen giyyordum? Modayı takip ediyor muydum? Bir çorabın içinde eski bir aşkımın gizli bir fotoğrafı veya mektubu var mıydı?*

Clement boğazını temizleyerek, “Bu sebze poşetlerini buraya bırakıyorum,” dedi. “Hemşirelerden bir tanesi manava gitmiş ve size yerleşene kadar kullanmanız için birkaç şey almış.” Ahşap zemine bıraktığı poşetin içinden, kâğıttan fırlamış bir Fransız ekmeği gördüm.

“Teşekkürler,” dedim. Kalbimin göğsümde gümbürde-diğini hissettim.

“Bir şeye ihtiyacınız olursa,” dedi. Bana bir kez daha döndü. “Sadece hastaneyi arayın ve Dr. Leroy’yı isteyin.”

Başımı salladım, yutkundum.

Beni çok az rahatlatabilen bir gülümsemeyle, “İyi olacaksınız merak etmeyin,” dedi.

Uzakta bir saat çalışıyordu. Kanepenin üstüne oturdum, sonra tekrar kalktım, oturma odasının duvarındaki tuhaf, yine de ürkütücü şekilde tanıdık tabloyu inceleyerek dolaştım. Bu, sanırım Kaliforniya’dan bir arka bahçeydi: Palmiye ağaçlarıyla çevrelenmiş bir havuz, ahşap bir masanın üstünde bir kâse limon. Çerçevenin kenarına, sanki konuşabilmesini diler gibi dokundum. Bu tablo benim için özel miydi?

İç geçirdim. Her şey tuhaftı ama yine de garip derecede tanıdıktı. Tezgâhın üstündeki meyveler. Duvardaki saatin tiktakları. Banyodaki sabunun kokusu.

Daireyi bir kez daha inceledim. Nereden başlayacak-

tım? Bu, taşınmanın verdiği hisse benziyordu. Nakliyeciler son kutuyu da getirip seni orada bütün eşyalarınla birlikte yalnız bıraktığında yaşadığın his gibiydi. Bütün hayatımın paketlerini açma görevim beni öyle bir felç etmişti ki nereden başlayacağımı bilmiyordum. Mutfaktan mı? Yatak odasından mı?

Burada görünmeyen bütün o kutuların içinde, açılmayı bekleyen anılar vardı. Yapacak çok işim vardı ama kendimi bitkin hissediyordum. Kanepeye döndüm, başımı yastığa koydum. Ağırlaşan gözkapaklarımın kapanmasına izin verdim. Yarın, bu kadar puslu olmayacak dedim kendime. Umarım.

Dördüncü Bölüm

Celine

8 Eylül 1943

Makyaj masasının üstünden aynadaki yansıyımama baktım. Gözlerimin altında birkaç yeni çizgi fark etmiştim. Artık Pierre ile evlendiğimdeki gibi zinde ve genç değildim. Kısa bir süre sonra otuz üç yaşında olacaktım. Bazen, Pierre on yıl yaşlı olan bu halim hakkında ne düşünür diye merak ediyordum. O vefat ettikten sonra iyi anlamda da kötü anlamda da çok şey değişmişti: Hiç tanıyamadığı kızının doğumu, şehrimizin teröre kurban edilmesi ve kalbimdeki, ağır ve temkinli şekilde de olsa yeniden sevme isteği.

Luc. Kendi kendime gülümsedim. Bir süredir ona karşı bazı hisler besliyordum. Bazı sebeplerden (zamanlama, Cosi, savaş) hep bastırdığım hisler. Ama şimdi, çok geç olmadan ona nasıl hissettiğimi anlatmayı açık şekilde is-

temeye hatta bunu acil olarak görmeye başlamıştım. O da benim duygularımı paylaşır mıydı yoksa bunları aptalca mı bulurdu?

Rujuma uzandım ve bir kat sürdüm. Sonra aynada kendime son kez bakıp yatağımdaki yastıkları kabarttım.

Babamla birlikte yaşadığımız daire, ben on iki yaşına bastığımda Paris'e taşındığımız zamandan beri yaşadığımız daireydi. Buraya geniş diyemezsiniz ama üç yatak odası, pencereleri Rue de Cler'e bakan güneşli bir oturma odasıyla pek çok evden büyüktü. Koridorun sonunda babamın çalışma odası, yatak odası ve benim Cosi ile paylaştığım oda vardı. Bu oda, binaların arasındaki bir arka bahçeye bakıyordu. Bu bahçeyi Cosi ile sebze bahçesine dönüştürmek istiyorduk. Marullar ve havuçlar bu sene iyi hasat vermişti, brokoli de öyle (her ne kadar Cosi ona burun kıvrırsa da). Bezelyeler, geçtiğimiz baharda o kadar güzel olmuşlardı ki babam özel müşterilerimize yapacağımız aranjmanlar için birkaç dal kesmişti bile. Dünyanın hali ne olursa olsun, şehrimizin üstüne düşen gölge ne kadar karanlık olursa olsun, bir tohum ekince ve ona güneş ışığı ile su verince büyüyeceğini bilmek bana inanılmaz rahatlatıcı geliyordu.

Bunca yıldır, bu ev bizim tesellimiz olmuştu. Rue de Cler'de yer alan bu evi babam ilk gördüğünde buranın bizim evimiz olacağını anlamıştı. Babamın listesi basitti: Güneşli, temiz ve her sabah kahve içebileceği bir balkonu var. Deniz kokusu alamıyorduk ya da martıların sabah selamlarını duyamıyorduk. Asla Normandiya olamayacaktı ama yine de Paris'in üstündeki bu tünük yerimiz, kendi içinde her zaman özel kalacaktı.

Önceleri, bu ev iyi bir adres değildi. Ama biz neredeyse yirmi yıldır bu duvarlara ev diyorduk. Burası Almanların hemen ilgisini çekip popüler bir yer olmuştu. İstiladan

bu yana, en yüksek rütbeli askerler, bu yakındaki evlerde oturmayı tercih etmişlerdi. Bugüne kadar kanunlara uyan hiçbir Fransız evinden çıkarılmasa da pek çok göçmen aile, çoğunlukla da yakınlarımızdaki Polonyalı ve Yahudi komşularımızı yerlerinden edilmişti.

Mayıs ayında, meydanda, bir oğlan iki kız çocuğu olan altı kişilik bir ailenin şiddetli bir baskınla evlerinden çıkarılmaya zorlandığına şahit olmuştum. Kızlardan biri, Cosi'nin ilkokulda sınıf arkadaşlarından biriydi. Cosi'yi hemen babamın çalışma odasına götürmüş ve radyoyu açmıştım. Böylece Cosi, porselen tabakların, bardakların ve aile yadigârlarının parçalar halinde aşağıdaki arnavutkaldırım sokağa dağıldığını görmeyecekti. Kalbim, her şeyini kaybeden o annenin histerik çılgınlıklarıyla ve bir daha asla aklımdan çıkaramayacağım bir şeyle kabarmıştı: On dokuz yaşından büyük olamayacak genç bir Alman askeri, küçük oğlanın elinden oyuncak ayısını çekip almıştı. Dört yaşından büyük olamayacak, altında kısa pantolon ve başında tüvit şapkası olan bu oğlanın adını asla öğrenemeyecektim ama onu arada bir annesiyle pazarda görüyordum. Onunla her zaman ce-ee oyunu oynuyordum. Cosi'nin o yaşta yaptığı gibi, küçük yüzünü oyuncak ayısının arkasına saklamasına bayılıyordum.

Aynı binanın en üst katında yaşayan müşterilerimizden, babalarının trenle buradan çok uzakta bir çalışma kampına gönderildiğini duymuştum. Tıpkı, şehrin en gözü pek Direniş üyeleri tarafından dağıtılan kaçak yabancı gazetelerde bahsedildiği gibi. Anne ve çocuklarının, şehirdeki Yahudi mahallesine götürüldüğüne inanılıyordu. Bu mahallenin, pislik ve hastalıkla dolup taşıdığını hepimiz duymuştuk. Annenin nazik gözleri vardı. Şimdi onu düşünürken kalbim acıyordu. Kocasını tekrar görebilecek miydi? Ben ya da bir başkası bir şey yapabilir miydik?

Kötülük, Paris'in içini felç edici bir kanser gibi sarmıştı. Hayata devam etmekte, çocuklarımızı sabahları okula yollamakta, bisiklet sürerken bir melodi mırıldanmakta, yemeğini pişirmekte, piyano çalmakta, çiçek aranjmanları yapmakta, saatinde evde olmakta metanet olsa da gözlerimizin önünde hayatlar parçalandığında bu, insana yanlış geliyordu. Diğerleri aynı hakka sahip değilken hayata devam etmek adil miydi?

Cevabım yoktu, gerçek bir değişiklik yaratacak bir çözümüm de. Mayıs ayında bir gün, babama riskli de olsa bir aileye sahip çıkmayı önermiştim. Fikrimi reddetmişti ama kalpsizlikten değil. "Ben senin veya Cosi'nin güvenliğini riske atmayacağım," dedi. Sanırım haklıydı. Ama yine de kalbim, meydandaki o aile ve onlar gibi olan binlercesi için sızlamayı bırakmıyordu.

Cosi bana kapıdan bakarak, "Luc bu gece senin harika göründüğünü düşünecek," dedi. Yüzünde kocaman bir sırıtış vardı. Aklımı kasvetli bir roman gibi yiyip bitiren endişelerden habersizdi. Yatağa atladı, bir dakika önce düzelttiğim kadife yatak örtüsünü bozdu. Bu gece eve döndüğümde, karmakarışık olmuş çarşaf ve örtüler arasında iyice yıpranmış oyuncak ayısı Mösyö Dubois'ya (oyuncak ayısına bu az bulunan ismi üç yaşında kendisi vermişti) sarılarak çoktan uyumuş olacaktı. Benim Cosi'm, tıpkı babası gibi vahşi bir uykucuydu.

Cosi, Luc'a hayrandı, Luc da ona bayılıyordu. Onu Pierre'den çok önce tanımıştım, ki bu durum düşününce tuhaf geliyordu. Aslında biz okul arkadaşıydık. Nazik ve sessiz olan Luc, okul bahçesinde kız arkadaşlarımı ve beni koşturup kızdıran, biz bağırana kadar örgülerimizi çekıştiren diğer çocuklara benzemiyordu. Luc farklıydı. Ben bileğimi burktuktan sonraki kış, okul çantamı evden oku-

la, okuldan eve taşımayı önermişti. Tabii ki kabul etmemiştim. O esnada erkeklere karşı olan, en yakın arkadaşım Suzette'in benimle dalga geçeceğini biliyordum. Ama her zaman, keşke bu teklifi kabul edecek cesaretim olsaydı diye düşünmüştüm.

Luc üniversitedeyken yıllarca Paris'ten uzak kalmıştı ve Londra'da çalışmıştı. Ta ki iki sene önce geri dönene kadar. O haftasonu, Cusi'ye bir tatlı ve bana da bir akşam yemeği davetiyesiyle çiçekçimize uğramıştı. Yumuşak gülümsemesi ve nazik tutumuyla, hâlâ çocukluğumdaki Luc'tu ancak yıllar, onu kalbimi kanatlandıran bir erkeğe dönüştürmüştü.

O akşam birlikte yemek yemiştik, ondan sonraki hafta da ve sonraki hafta da. Birbirimizi görmeye devam etmiştik ve ben, Luc ile çıktığım bu haftalık yemeklere bayılıyordum. Madam Jeanty'nin tek oğlu, Bistro Jeanty'nin sahibi olsa da, aile işlerinden uzak durmuş ve Fransız polisinin yüksek rütbeli bir üyesi olmuştu. O varken kendimi güvende hissediyordum ve çocukluk anılarımızdan Fransa'nın sıkıntılı durumuna kadar her şeyden konuşabildiğimiz sohbetlerimizin keyfini çıkarıyordum. Benim gibi Luc da, şehrimizde ıstırap çekenleri derinden önemsiyordu. Değişiklik yaratabilmek için yollar düşünerek durmadan konuşuyorduk. Ona karşı hislerim şimdi de önceden de gerçek olsa da, onlarla ne yapacağımı pek bilememiştim. Bu flört işi en sonunda nereye varacaktı? Cusi ve babamla yaşadığım hayatımı çok seviyordum ve sadece bencillik ederek tekrar âşık olduğum için bu yuvayı bozmayı hiç istemiyordum. Luc ise kesinlikle kendi ailesini kurmak isteyecekti. Otuzlarım gelmiş biri olarak, ona bunu verebilecek miydim? Öyle olsa bile, onu benden daha mutlu edebilecek başka bir kadınla daha az karmaşık bir hayatı olabilecekken, bu adil olacak mıydı?

Sanırım bunca zaman duygularımı kenarda tutmamın, sohbetlerimizi duygusal meselelerden uzak tutmamın sebebi buydu. “Madam Toulouse’un kapısını yeşile boyadığını gördün mü? Ne saçma!”

Luc’un kalbi benim için gizem olarak kalmaya devam ediyordu. Çok sabırlı bir adamdı. Açıkça söylemese de bana çok değer verdiğini hissediyordum. Bazen masanın üstünden veya bir akşam yürüyüşünde göz göze geldiğimizde onun da benimle aynı şeyleri düşünüp düşünmediğini merak ediyordum: Ömrümün geri kalanında, Paris sokaklarını, dünyayı gezip dolaşabilirdim ama kalbim için daha iyi bir yuva bulamazdım. O da benim gibi hissediyorsa da bir şey söylemiyordu. Belki de ikimiz de kalbimizin etrafındaki perdeleri çekmesi için birbirimizi bekliyorduk. Her halükarda, ben her hafta güzel bir elbise giyiyor, hafif bir kırmızı ruj sürüyordum. Ve birlikte yemek yiyorduk.

Aynada kendime son kez bakarak iç geçirdim. Cılız yanaklarımı ve gözlerimin etrafındaki yeni birkaç çizgiyi inceledim. Luc’un bende ne gördüğünü merak ediyordum. Otuz iki yaşındaydım, artık genç bir kadın değildim. Göz açıp kapayınca kadar kırk yaşına gelecektim. Yakışıklı dış görünüşü ve toplumdaki pozisyonu düşünülürse, ki soyadından hiç bahsetmiyordum bile, istediği her kadına kur yapabilirdi.

Cosi umutla, “Sence Luc bana çikolata getirir mi?” diye sordu.

Cevap her zaman evetti ve beş dakika sonra kapı çaldığında, Luc yakışıklı ve şık görünümüyle kapıda belirdi. Her zamanki gibi, elinde altın sarısı yaldızlı kâğıda sarılmış iki kare çikolata vardı. Cosi’ye, “Birisi sana,” dedi. “Birisi de Mösyö Dubois’ya.”

Cosi ona sarıldı. Bunu her zaman, dişlerini fırçalaması

ve saat yedi buçukta yatakta olması yönündeki uyarılarım takip ederdi. Babam, şöminenin önündeki sandalyesinden Luc'a başını salladı, sonra evden çıktık ve Jeanty'de bizi bekleyen, her zamanki mum ışıklı masamızı bulduk. Dünyaya belirsizliklerle dolu olsa da, ben *bunun* kesinliğinde huzur bulmaya gelmiştim.

Luc, restorandaki masamıza otururken, "Bu elbise yeni mi?" diye sordu.

Gülümseyerek, "Hayır," dedim. "Bir süredir giymemiştim."

Annesi Madam Jeanty'nin uzak bir masada, çok şık şapkaları olan çok şık hanımları ağırladığını gördüm. Beni görseyse de belli etmedi. Luc'un bana duyduğu ilgiyi onaylamadığı sürpriz değildi. Tek oğlunun, ailesinin hatırı sayılır servetinin varisinin, basit bir çiçekçinin, sekiz yaşında bir çocuğu olan dul kıızıyla zaman kaybetmesindense düzgün üst sınıf bir aileden bir kadınla evlenmesini hayal ettiğini biliyordum.

Gerçi ben, istisnai bir sekiz yaşında çocuk, diye itiraz ederdim. İşte o zaman, Cosi'nin sesi kulaklarımda çınladı. "Ben neredeyse dokuz yaşındayım!" Bunu tabii ki sekizinci doğumgünü kutladıktan bir hafta sonra söylemeye başlamıştı. Gerçekten öyleydi de. Pek çok açıdan olgun bir ruhla doğmuş olan küçük kızım, özünde yirmi üç yaşında olan neredeyse dokuz yaşında bir çocuktü.

Onu her ayın ilk pazar günü Bistro Jeanty'ye getirdiğimde, ki bu bizim geleneğimizdi, Jeanty'de mutfağa ve barın arkasındaki işlere yardımcı olan teslimatçımız Nic'i buluyordu hemen. Ona utangaç bir şekilde el salladıktan sonra Luc'un ona bahsettiği minyatür bölmeye yürüyordu. Bu bölmenin kapısında, Fransızca bir ninni yazılıydı ve hayvanlarla sıcak hava balonunu resmeden tuhaf bir

manzara çizilmişti. Luc çocukken en değerli oyuncaklarını bu kapının arkasında saklardı. Bunu keşfedince Cosi çok sevinmişti. Luc da bunu bildiği için Nic'in de yardımıyla oraya Cosi ve tabii ki Mösyö Dubois bulsun diye küçük sürprizler bırakıyordu: Bazen bebeğinin saçları için kırmızı saten kurdele, bazen pazardan güzel bir portakal veya naneli şeker. İçinde ne olursa olsun Cosi çok mutlu oluyordu. Madam Jeanty pek mutlu olmasa da.

Luc aslında özverili bir evlattı ama bir şey kesindi: Annesinin kibirli arzularına ilgi duymuyor, Cosi'ye veya bana duyduğu ilgiyi gizlemiyor ya da bunun için af dilemiyordu.

Ben cevap vermeyince, "Celine?" dedi. "Her şey yolunda mı?"

Kafamı kaldırıp zorla gülümsedim.

"Bu gece düşüncelere dalmış gibi görünüyorsun."

"Özür dilerim," dedim. "Sanırım biraz yorgunum. Bu hafta... yoğun geçti, o kadar."

"Yorgun ol veya olma," dedi. "Bu gece inanılmaz görünüyorsun."

"Teşekkürler," dedim. Utanarak kafamı çevirdim.

Bir garson yaklaştı. Luc onunla biraz sohbet ettikten sonra hep yaptığı gibi menüyü dikkatli bir şekilde inceledi, sonra menüdeki en güzel şarap olan her zamanki Bordeaux şarabından sipariş etti.

Garson, "Çok güzel bir seçim," dedi. Adam belli ki burada yeniydi ve Luc'un Madam Jeanty'nin oğlu olduğunu bilmiyordu. "Zamanlama da o kadar iyi, bu seçkin şarap uzun süre menüde olmayacak."

Luc, merakla, "Ya öyle mi?" diye sordu.

Garson, "Kesinlikle," dedi. "Dört kasadan fazla kalmadığını kesin olarak biliyorum."

Luc'un gözleri parladı. Daha bir iki hafta önce, bana

şarap üreticisinin iyi bir arkadaşı olan annesinin, bu özel şarabın keyfine en azından Noel'e kadar varabilmemiz için yeteri kadar sipariş ettiğini söylemişti. Aslında bu da, savaş döneminde uzun zaman ediyordu.

Luc kafasını salladı. "Bundan emin misiniz?"

Garson başını salladı ve eğildi. Alçak bir sesle, "Madam Jeanty, bu şarabın çoğunu geçen gün bir Alman subaya sattı," dedi. "Parti için."

Luc kaşlarını çattı. Garson su bardaklarımızı doldururken Luc da annesinin masasına doğru baktı. Uzun zamandır annesinin Almanlarla olan münasebetinden endişe duyuyordu. İlk başta bunu bir iş ilişkisi olarak kabul etmişti. Aslında bu, bir dereceye kadar anlaşılabilirdi. Ama kabadayı Alman asker gruplarını memnun etmek için düzenli müşterilerin masalarından kaldırıldığını, bu askerlerin aynı zamanda etin en güzel yerlerini yemelerine rağmen sık sık hesabı ödemeyi "unuttuklarını" öğrenince umudu kırılmıştı. Ama şimdi Luc'un korkuları artmıştı. Özellikle de, dün annesinin Üçüncü İmparatorluk'un en yüksek rütbeli üyelerinin de bulunduğu bir kostüm partisine katıldığını öğrendiğinden beri.

Luc garsona, "Bunu bana bildirdiğiniz için teşekkürler," dedi. "Anneme bu konuda birkaç şey söyleyeceğim. En iyi şaraplarımızın hepsini Almanlara veremeyiz." Gülümsedi. "O zaman biz ne içeceğiz?"

Garson, bir adım geriledi ve mendilini gergin bir şekilde alına değdirdi. "Affedersiniz Mösyö," dedi. "Ben... sizin Madam Jeanty'nin oğlu olduğunuzu hiç bilmiyordum."

Luc, cana yakın bir şekilde, "Lütfen," dedi. "Lafı bile olmaz. Bana söylediyinize sevindim." Göz kırptı. "Ona bunu sizden öğrendiğimi söylemeyeceğim."

Adam, "Teşekkür ederim efendim," dedi. "Çok teşekkür

ederim. Karım... üçüncü çocuğumuza hamile. Şu anda bu işe her şeyden çok ihtiyacım var.”

Luc, kalbimi heyecanlandıran nazik bir güvenle, “Ve bu işe devam edeceksiniz de,” dedi. “Şimdi gidip ortadan kaybolmadan önce şu şaraptan bulup bulamayacağınıza bakın.”

Madam Jeanty’nin masası, bizimkine, bu konuyu daha fazla devam etme riskini alamayacağımız kadar yakındı. Biz de her zamanki rutinimize dönmek için elimizden geleni yaptık. Ama bu gece her nasılsa farklıydı. Luc’un gözlerine normalden daha uzun süre baktığımda, daha önce olmadığı kadar gergin olduğunu gördüm. Hatta bir kere, iki kere bıçağını düşürdü. Sol dirseğiyle su bardağını devirdi.

En sonunda, “Celine,” dedi. “Benim... çok önemli bir konuda seninle konuşmam gerek.”

Temkinli bir şekilde başımı salladım ve şarabımdan büyük bir yudum aldım. Bakışlarını sağa sola kaçıırıyordu. Soluk ışıktaki yüzündeki ifadeyi de okuyamıyordum. Başımı beladaydı? Hasta mıydı? Tehlikede miydi?

“Celine, yakında Paris’ten ayrılmam gerekiyor. Güneyde, polis kuvvetleriyle eğitim yapmak için. Bir ay burada olmayacağım, belki de daha fazla...”

Gülümseyerek, “Ah, hepsi bu muydu?” dedim. “Daha... ciddi bir şey olduğunu düşündürerek endişelendirdin beni.”

Luc benim kadar rahat değildi. Yüzü ciddiydi, kararlıydı. “Paris gün geçtikçe daha tehlikeli bir hale geliyor,” diye devam etti. Sesini alçalttı. “Geçen hafta, departmanımın şefi görevinden alındı. Onu alıp götürdüler. Karısı ve çocukları o günden beri ondan haber alamadı. Bugün, onun yerine Almanlar tarafından seçilmiş birisi geldi.”

“Bir dakika,” dedim. İçimi korku sarmıştı. “Sana da bunu yapmıyorlar değil mi? Seni şeye götürmüyorlar...”

“Hayır, hayır,” dedi. “Yani evet, şu anda bu ülkede herhangi bir yere seyahat etmek, yanında tehlikelerle birlikte geliyor ama benim varmaya çalıştığım nokta bu değil. Ben kendim için endişelenmiyorum. Ben, *sen ve Così* burada tek başına kalacağınız için endişeleniyorum.”

Neşeli bir şekilde, “Ama babam var,” dedim. “Bize bir şey olmaz.”

“Evet, ama dediğin gibi de olmayabilir. Ya bir şey olursa? Ya öğrenirlerse...?”

“Luc, bundan burada veya başka hiçbir yerde bahsetmemelisin,” dedim. Yanaklarım yanıyordu. Luc her zaman restoranlarda, duvarların kulağı olduğunu söylerdi. Ben de gerçekten böyle mi diye merak etmeye başlamıştım. Sağ tarafımızdaki masaya baktım. Yanımızdaki çiftin bize kulak misafiri olup olmadığını anlamaya çalıştım ama neyse ki ikisi ateşli bir tartışmayla meşgul gibi görünüyorlardı.

“Özür dilerim,” diye devam etti. “Sizin güvenliğinizi düşünmeden edemiyorum. Ben sizin için en iyisini istiyorum. Ben...” Elini bana uzattı. Tutmasına izin verdim.

Söylemek istediğim pek çok şey vardı ama o anda ağızımdan sadece adı çıkabilmişti. “Luc.” Yaşlar gözlerimi yakıyordu.

“Celine,” diye fısıldadı. Elimi daha sıkı tuttu. Tam o anda, açık kapıdan içeriye bir soğuk hava dalgası girdi. Sol omzumun üstünden baktım ve daha yeni gelmiş, en az yarım düzine gibi görünen bir grup Alman subayı fark ettim. Koyu gri renk montları restoranı daha karanlık bir hale getirmişti.

Ben Luc’a dönmeden, subaylardan birisi, gruptaki en iri adam, gözlerime baktı ve o anda, tüylerim diken diken oldu. *Bu oydu, dükkânımıza gelen adamdı.*

Ben Luc’a açıklama yapamadan, subay masamıza yak-

laştı. Luc, Fransız polis memurlarının Almanlara saygı göstermek için yaptığı gibi ayağa kalktı. “İyi akşamlar efendim,” dedi. “Özür dilerim, tanışmış mıydık?”

Subay sıırttı. “Hayır, ama buradaki hanımefendiyle tanışmıştım,” dedi. Bana kapaklı bir tabakta servis edilen güzel bir biftekmişim gibi bakıyordu.

Luc önce bana sonra subaya baktı. Kafası karışmıştı.

Elimden geldiği kadar sakın ve kibar bir şekilde, “Ah evet, tekrar merhaba,” dedim. “Luc, geçen gün bu beyefendiye dükkânda yardımcı olmuştum.”

Subay sıırtarak, “Kesinlikle olmuştunuz,” dedi. Luc’un masada yarısı içilmiş şarap kadehine uzandı. “Tadına bakmamın mahsuru var mı?”

Luc’un sessizliğini, bir yudum almak için izin verdiği yönünde algıladı.

Kadehi bırakarak, “Çok güzel,” dedi. “Yakın zaman önce annenizden bu seçkin şaraptan bir kamyon dolusu aldım.” Bakışlarını, koyu kırmızı duvarları ve parlak pirinç süslemeleri olan bistroda gezdirdi. “Burada çok güzel bir restoran işletiyor. Paris’teki en iyi yerlerden biri.”

Luc, “Evet öyle,” dedi. Sesi sabit ve duygusuzdu.

Subay, “Pekala,” dedi. Bir adım geriledi. En iyi oyuncuların yaptığı gibi surat ifadesini değiştirdi. Bir an için korkutucuyken şimdi neşeli, sağduyuluydu. “Sizi bu çekici kavalyenizle baş başa bırakayım.” Bana uzun bir süre baktıktan sonra Luc’a döndü. “Çok şanslı bir adamsınız.”

Luc başını salladı, yüzü ciddiye.

Subay elini uzattı. “Ben Reinhardt Kurt,” dedi.

“Luc Jeanty.”

Subay, vücuduma ürpertiler gönderen bir sesle, “Evet, bunu zaten biliyorum,” dedi.

Subay ve iş arkadaşları Madam Jeanty’nin masasına uğ-

rayınca ikimiz de sessiz kaldık. Konuşmalarını duyamıyorduk ama kadın sanki Grouche Max ve diğer Hollywood ünlüleri akşam yemeğine gelmiş gibi bir aşırılıkla etraflarında dolanıp duruyordu.

Adamlar gittikten birkaç dakika sonra, sanki bütün restoran duvarlar da dâhil olmak üzere topluca iç geçirmiş gibiydi.

Luc, “Bu hiç iyi değildi,” dedi.

Bu karşılaşma ağızımda kötü bir tat bıraksa da, Luc’un şu ankinden daha fazla endişelenmesini istemiyordum.

“Bunun gecemizi mahvetmesine izin vermeyelim,” dedim. “Ne olmuş yani, bir asker beni dükkândan tanıdı. Bu sürekli olan bir şey.”

Luc, “Hayır,” dedi. “Bu farklı.”

“Tabii ki,” dedim. “Egosu, Eyfel Kulesi kadar büyüktü ama...”

“Hayır,” diye ekledi. “Geçen hafta onu dokuzuncu bölgede yaşlı bir kadını döverken gördüm.” Kafasını eğdi.

Yutkundum. “Aynı adam olduğuna emin misin?”

Başını salladı. “Eminim. O gittikten sonra kadını en yakın kliniğe götürdüm. Muhtemelen köprücük kemiğini kırmış. Tepeden tırnağa vücudu yara bere içinde.”

Kafamı salladım. “Neden ona...”

“Böyle merhametsizce davrandı?” Luc iç geçirdi. “Kadın ona ters ters baktı diye? Kadının elbisesinin rengi onu memnun etmedi diye? Bilmiyorum. Tek bildiğim bu adamların, her şeyin ve herkesin kendilerine ait olduğuna inandıkları.” Bakışları benimkilere odaklanırken iyice kısıldı. “Bu yüzden senin için endişeleniyorum. O Alman subay mı?” Kafasını salladı. “Onun dikkatini çekmeyi hiç istemezsin.”

Başımı salladım. “Ne yapmam gerek?”

Luc, “Dikkat çekmemeye çalışacaksın. Hem de her zamankinden çok,” diye devam etti. “Mümkün olduğu kadar evde kal. Belki bundan sonraki birkaç ay çiçekçiyi sadece baban idare etsin. En azından dükkânda sakın tek başına kalma.”

Kafamı sallayarak, “Ama bu imkânsız,” dedim. “Babam tek başına yapamaz, eklem iltihabı var...”

Luc, “Yapabilir,” dedi.

Ürperdim. Beni dikenli bir sarmaşık gibi saran korkumu kimse fark etmesin diye gözyaşlarımı tuttum.

Eve doğru yürürken Luc kolunu bana sımsıkı dolamıştı. Sık sık omzunun üstünden bakıyordu. Her zaman yaptığım gibi dışarıdan iyi geceler dilemektense onu içeri davet ettim. Peşimden merdivenlerden çıktı. Babam ve Cosi çoktan uyumuşlardı. Koridorda hafif bir horlama sesi duyuluyordu.

Kanepeye oturdum, Luc da yanıma sokuldu. Yakın, çok yakındı. Bacaklarımın bacaklarına dokunduğunu hiç hatırlamıyordum. Onu tanıdığımdan bu yana ilk kez daha yakın olmak istiyordum. Baharın getirdiği bir çığ gibi ya da savaşın getirdiği bu aşk dalgası gibi, kalbimin etrafındaki duvarların çökmeye başladığını hissediyordum. Önce bir çatlak, sonra üç, sonra yirmi. Sonra hepsi birden. Buzlar eridi ve bununla birlikte korkularım, kuşkularım ve güvensizliklerim de öyle. Luc’a yaklaştık, önce elini sonra ağzını buldum.

Daha önce de öpüşmüştük. Selamlaşırken ve vedalaşırken küçük öpüşmeler yaşamıştık ama hiçbirisi böyle değildi. Beni kendine doğru çekerken kalp atışlarım hızlandı. Parmakları saçlarımı, yüzümü, boynumu okşuyordu. Ben de

ona dokundum. Elmacık kemiklerini, güçlü çenesini hissettirdim. Üst düğmelerini çözdükten sonra frak gömleğinin altındaki köprücük kemiklerinin kıvrımlarına dokundum.

Bana, “Seni seviyorum Celine,” diye fısıldadı. “Hep sevdim.”

“Ben de seni seviyorum,” dedim. Sözcükler ağzımdan kolayca, bir refleks gibi çıkıyordu. *Ben de seni seviyorum.* Uzun zamandır kalbimde tuttuğum bu sözcükleri aramızdaki mesafeye doğru serbest bırakmak bir rahatlama getirmişti. Luc da bu sözcükleri yiyip bitirmişti.

Luc beni kendine daha çok çekti, beni öyle tutkulu öptü ki keşke burada değil de başka bir yerde olsaydık diye düşündüm. Onun her şeyini istiyordum, onun da benim her şeyimi istediğini biliyordum.

“Hiç ayrılmayalım istiyorum,” dedim. Elimi yavaşça karnından aşağı doğru gezdirdim.

“Ben de,” dedi. Elimi dudaklarına götürdü ve parmak uçlarımı tek tek öptü. “Ve o zaman, çok yakında gelecek aşkımdır.”

Başımı salladım. Bakışlarım onunkilere kilitlenmişti, her sözcüğünü can kulağıyla dinliyordum.

“Geri döndüğümde evleneceğiz. Sana ve Cose’ye baka-cağım, tabii babana da. Bize güzel bir ev alacağım. İstedığın her şeye sahip olacaksın, tabii Cose de.” Gülümsedi ve sehpanın üstündeki vazoda duran bir şakayığa uzandı. Bu tabii ki Cose’nin işiydi. Şakayıkları çok severdi. Luc çiçeği bana verdi, ben de gülümseyerek burnuma götürdüm. “Aşkım, sana kalbinin istediği her şeyi vereceğim. Eğer istersen, Paris’in bütün çiçeklerini vereceğim.”

Sırıttım, çiçeği parmaklarımdan arasında döndürdüm. “Paris’in bütün çiçekleri,” dedim. Düşüncesini çok sevmiştim.

Başını salladı. “Ama ben sadece... seni istiyorum,” diye fısıldadım. Gözyaşlarımı tuttum.

“Bana sahipsin zaten,” dedi. Alnımdan öptü. “Her zaman da olacaksın.”

Gözyaşlarımı tutarak gülümsedim. “Başka kadınlara da sahip olabilecekken neden ben?”

Kafasını salladı. “Başka hiçbir kadın olmaz. Benim için sensin. Hep sendin.”

Gözyaşımı sildim. “Beni beklediğin için teşekkür ederim.”

“Başka kimseyi beklemezdim,” dedi. Beni bir kez daha öptü. Paltosuna uzanıp kapıya yöneldi.

Şimdi bekleyen bendim, hem de çocukluğumuzdan çok farklı bir Paris'te. Luc orada bir yerde olacaktı, ben de burada uyuyacak ve uyanacak, bir adımımı ötekinin önüne atacak, o neşeli gün gelene kadar başımı öne eğecektim.

“Sen daha anlamadan dönmüş olacağım. Kendine iyi bakacağına söz ver bana.”

Kapıda dikiliyordu. Saçları hafifçe dağılmıştı. Yüzünde büyük bir gülümseme vardı. Gözleri aşkla parlıyordu, çok büyük bir aşkla. Elimde fotoğraf makinesi olsaydı bu anı fotoğraflardım. Aynen bu şekilde. Ama onun yerine beynime kazıdım.

Bir kalp atış sonra, “Söz veriyorum,” dedim. Luc'un bu görüntüsünü aldım ve kalbimde güvenli bir yere sakladım.

“Seni seviyorum,” dedi ve gitti.

Beşinci Bölüm

Caroline

Gözlerimi açtığımda ışık, oturma odasının penceresinden içeri parlak bir şekilde süzülüyordu. Bakışlarımı yuvam olan tuhaf dairede gezdirdim. Geçtiğimiz birkaç günkü olaylar ufukta inatçı bir şekilde bekleyen sis gibi tepemde dolaşıyor, dünyayı görüşümü engelliyordu.

Ayağa kalkıp esnedim. Uyuyakaldığımda üstümde kalan ceketi çıkarıp kanepenin üstüne attım. Mutfğa doğru yürüdüm, hastaneden gelen market poşetlerini inceledim. İçindekileri incelerken karnım gurulduyordu: Bir baget ekmek, bir kalıp sert peynir, iki şeftali, bir paket krema, ki bu paketi dün buzdolabına koymam gerekiyordu (of ya), küçük bir paket kahve çekirdeği, bir dilim salam, içinde çikolatalı iki kruvasan olan kahverengi bir kâğıt torba. Kruvasanlardan birine uzandım. İçinde bitter çikolata par-

çalarıyla dolu gevrek hamuru ısırınca ağzım sulandı. Ama ikinci ısırığımı yutarken beni bir kuşku dalgası sardı. Acaba normalde tatlı yiyor muydum? Mutfak penceresinde incecik yansımama baktım ve havuç ve humusla yaşadığımı hayal ettim. Kruvasanı bırakmayı düşündüm ama o kadar lezzetliydi ki yine de bitirdim.

Buzdolabıma baktım, içindeki yetersiz malzemelere baktım: Bir kutu yumurta (son kullanma tarihi geçmiş), pörsümüş bir elma, küflü bir kalıp peynir, yalnız bir reçel kavanozu. Arkada, bir karton süt ve dışarıdan sipariş edilmiş bir yemeğe benzeyen bir karton vardı. Buna dokunmaya cesaret edemedim.

Tereyağı yoktu. Bir önceki akşam, evde yapılan yemekten arta kalanların koyulduğu bir kap yoktu. Akşam yemeğinden önce soğuması için bırakılan tatlı yoktu. Belli ki ben yemek pişirmiyordum. Belki de yemek bile *yemi-yordum*.

Kruvasan kırıntılarını ağzımdan sildim ve mutfağın geri kalanını inceledim. Pirinç tutacakları olan beyaz dolaplarla, siyah granit tezgâhla, küçük bir adanın üstüne asılmış antika beyaz bir fenerle, iyi döşenmiş bir mutfaktı. All-Clad marka parlak bakır tencere ve tavalar, belli ki hiç kullanılmamışlardı ve dolapların altında duruyorlardı. Kiler, bir kutu yulaf ve açılmamış bir paket pirinç dışında boştu.

Bir zamanlar yaşadığım hayata dair ipucu bulmak için mutfak çekmecelerini araştırdım ama sadece bir yığın posta, birkaç kalem, bir tane çamaşır mandalı ve çeşitli renklerde en az iki düzine kurşun kalem buldum. Aniden, sanki bir... anı belirtisi hissettim. Ama bu belirti, geldiği kadar çabuk bir şekilde tekrar yok oldu.

Pes ederek iç geçirdim. Sonra mutfak lavabosunun yanındaki çekmeceyi inceledim. Burada, bir kutunun içinde

Bistro Jeanty adı verilen bir yerden alınan kibritler ve bir kâğıt parçasına karalanmış telefon numarası vardı. Bunu uzun süre inceledim, sonra kibritlerle birlikte cebime attım. Bunlar ipucuydu. Şimdi sahip olduğum tek şey bunlardı.

Yatak odasının yanındaki küçük çalışma odasına gittim. Burada bir dizüstü bilgisayar fark ettim ve bunu çalıştırdım. Tabii ki şifreliydi. Bunu Apple Store'a götürmeyi aklımın bir köşesine yazdım. Belki durumu anlatırsam şifreyi kırmama yardım ederlerdi?

Kendi kendime gülümsedim. Hayatımın anıları arasında böyle büyük bir zaman kaybı yaşasam bile, Apple Store gibi şeyleri düşünebilmem veya çatalın ne olduğunu, yatağın uyumaya yaradığını, nasıl yumurta haşlayacağımı bilmek bana komik geliyordu.

Dr. Leroy bunu, “Buna pasif bilgi deniyor,” diye açıklamıştı. “Bu, sana işlenmiş bilgi, senin şahsına *has* bilgi değil.”

Bu her ne anlama geldiyse veya geliyorsa gelsin, şimdilik ben, hikâyesi olmayan bir insandım. Ama ben daha çok kendimi ruhu olmayan bir insan gibi hissediyordum.

Caddeye bakan balkona doğru yürüdüm ve soğuk sabah meltemi tenime dokununca ürperdim. Geçtiğimiz günlerde güneş o kadar canlı bir şekilde parlamıştı ki insan mevsimlerden sonbahar olduğunu neredeyse unutuyordu. Aşağıdaki caddedeki bir akçaağacından açık kahverengi bir yaprağın düşüşünü, meltemde savruluşunu izledim. Ta ki yeşil tenteli bir kafenin önündeki kaldırımlara konana dek.

Derin bir nefes aldım ve yatak odama yürüdüm. Burada, resmi görünen siyah elbiselerin yanından geçtim ve çekmeceleri bir kot pantolonla açık mavi bir tişört bulana kadar kurcaladım. Bulduklarımı giydim, sonra banyodaki

aynada kendime baktım. Gözlerim maviydi ve burnumun ucu hafifçe kalkıktı. Anneme mi benziyordum? Babama mı? Onlar hâlâ yaşıyor muydu?

Yüzümü yıkadım, sonra saçlarımı taradım ve topuz yaptım. Sonra keten bir çanta buldum. Dizüstü bilgisayarımı topladım. Kapının önünde ayağıma bir sandalet giydim. Sandaletlerin ayaklarıma olmasına şaşırmak saçmaydı ama zaten bana her şey şaşırtıcı geliyordu.

Asansör beni binanın girişine indirince, iri kıyım kapıcıya, “Merhaba,” dedim.

Burnunu çekip kapıya döndü. Elindeki defter ve kalemle meşgul oluyordu.

Biraz daha yüksek sesle, “Özür dilerim,” dedim. “Ben sadece... merhaba demek istemişim.”

Adam, sanki varlığım ona acı veriyormuş gibi, çabucak, “Merhaba,” dedi.

Elimi uzatarak, “Ben Caroline,” dedim.

Bana deliymişim gibi baktı.

Gülümsedim. Elim sıkmayınca elimi geri çektim ve cebime soktum. “Kusuruma bakmayın. Bir kaza geçirdim, hafızam biraz değişken.”

İlgisizce iç geçirdi. “Duydum.”

“O zaman birbirimizi tanıyoruz?”

Duygudan yoksun bir sesle, “Matmazel,” dedi. “Ben bu binayla otuz beş senedir ilgileniyorum. Siz ise son üç senedir burada yaşıyorsunuz. Evet, birbirimizi tanıyoruz.”

“Peki, güzel o zaman,” diye devam ettim. “Bana isminizi hatırlatabilir misiniz?”

“Mösyö Le Goff.”

“Size böyle mi hitap etmeliyim? Yoksa...”

“Bana Mösyö Le Goff diyebilirsiniz.”

“Tabii ki,” dedim. Kapıyı benim için açtı. “O zaman ben şimdi gideyim.”

“İyi günler,” dedi. Ama sanki “çok şükür gitti” demiş gibiydi.

Sokağa yönelirken huysuz kapıcıyı aklımdan çıkardım. Endişelenecek daha önemli şeylerim vardı. Ama önce... kahve. Kahve içiyor muydum bilmiyordum ama şu anda bu fikir kulağa cennet gibi geliyordu. Ben de bir kafe bulmak için çevreme bakındım. Mutfakta bulduğum ve cebime attığım kibritleri hatırladım. Bistro Jeanty. Adrese baktım ve ilerledim. Bir caddeyi, sonra bir diğerini geçtim. Ta ki uzakta tabelasını görene kadar.

Elimi dikkatli bir şekilde kapıya koydum ve içeri girdim. Küçük ahşap masaları ve koyu kırmızı duvarlarıyla hemen önce tanıdık, sonra yabancı geldi. Müşteriler kasada kuyruk olmuşlardı. Birçok hızlı çalışan garson, parlak krom espresso makinesinin etrafında dönüp duruyordu. Havada buharla birlikte yeni öğütülmüş kahve kokusu vardı. Lacivert takım elbise ceketi giymiş bir kadın, duble espresso ve bir tatlı sipariş etti. Bir çift, el ele yürüyerek arkamdan geldi, pencerenin yanında bir masa istedi. Mekânın bir uğultusu, bir nabızı vardı ve ben bir sebepten kendimi bunun parçası gibi hissediyordum.

Kapıdaki kız bana dikkatli bir şekilde bakıyordu. Benim yaşlarımda güzel bir kızdı ama gözleri yorgun görünüyordu. Sanki çok uzun zamandır iyi bir gece uykusu çekmemiş gibiydi. Başka bir çalışana bir şeyler fısıldadı. Diğer çalışan kafasını kaldırıp bana baktı. Sonra, telaşlı bir şekilde mutfaka açılan çift kanatlı kapıdan girdi.

Kız en sonunda, “Günaydın Madam,” dedi. Konuşması sertti. “Her zamanki masanız mı?”

Her zamanki masam mı? Sanırım kazadan önce buraya sık sık geliyordum. Bir insanın, bir masanın veya aydınlatmanın, anılarımı tetiklemesini umarak çevreme bakındım.

Ama diğer her şey gibi burası da bulanıktı. En sonunda, “Ah, evet,” dedim. Kız beni, arkada karanlık bir köşede sıkışmış bir masaya götürdü.

“Ben bir espresso almak istiyorum?”

Kızın gözleri irileşti. “Siz hiç kahve içmezsiniz.”

Gülümseyerek, “Ya,” dedim. “Sanırım bugün canım içmek istiyor.”

Bana tuhaf tuhaf bakarak, “Çok iyi,” dedi.

“Bir dakika,” dedim. “Adınız nedir?”

Beni şaşkın şaşkın inceledi. “Margot.”

“Daha önce tanıştığımızı biliyorum ama... ben bir kaza geçirdim ve hafızam... gitti.”

Bana sanki az önce ona tek boynuzlu bir atı evcil hayvan olarak aldığımı söylemişim gibi baktı. Elinde kahveyle döndü ama menü getirmemişti. Menü istemeye fırsat bulamadan, yirmili yaşlarında utangaç görünümlü bir adam önüme bir tabak koydu. “Afiyet olsun,” dedi ve hemen mutfağa seğirtti.

Tabaktakilere baktım. Bunlar belli ki benim her zaman ki kahvaltımdı: Soluk bir ıspanak yaprağı yatağında hafif karabiberli poşe yumurta. Yakındaki bir masada oturan çiftin, fırından yeni çıkmış gibi görünen kişinin tadını çıkardığını fark etmiştim. Başka bir masada, bir adam ağız sulandıran bir tabak çılıbırdan ısıklıklar alırken bir yandan gazetesini okuyordu. Kahvaltımı hayal kırıklığı içinde inceledim. Sonra kahvemden bir yudum aldım. Tam o sırada üstünde beyaz bir önlük olan bir adam bana doğru yaklaştı. Yakışıklı görüntüsü, keskin yüz hatları ve şakaklarında hafifçe kırılmış dalgalı koyu renk saçlarıyla mükemmel bir adamdı.

Temkinli bir gülümsemeyle, “Umarım bugün bir hata yapmamışızdır,” dedi. Gözleri tanıdık değilse de nazikti.

“Hata mı?” Kahverengi gözlerine baktım. Nazik olduğu kadar akıllı görünüyordu. Bir dakika sonra, “Hayır hayır,” dedim. Önce dokunmadığım kahvaltı tabağıma, sonra adama baktım. “Hayır, kahvaltı... harika. Ben sadece...” İç çektim. Karşımdaki sandalyeyi gösterdim.

“Otmak için... Bir dakikanız var mı...?”

Şaşırmış, hatta kafası karışmış gibiydi ama başını salladı ve masadaki diğer sandalyeye oturdu.

Eğilip sesimi alçalttım. “Mesele şu,” dedim. “Beni tanıdığınızı ve buranın düzenli müşterisi olduğumu varsayıyorum. Ama ben sizi hatırlamıyorum. Ben hiçbir şeyi hatırlamıyorum. Bir kaza geçirdim ve bu süreçte hafızamı kaybettim. Hayatımı yeniden toparlamaya çalışıyorum.”

Adam, “Ya,” dedi. “Kaza için üzüldüm. Tabii ki emrinize amadeyim.”

Elimi uzattım. “Sanırım kendimi tanıtmakla başlamam lazım.” Kapıdaki kızın gözlerinin, sağ tarafımda bir delik açtığını hissediyordum. “Ben Caroline.”

Elimi tuttu. Hem eğlenmiş hem ihtiyatlıydı. “Ben Victor. Buranın sahibi benim, en azından kısa bir süredir. Bu büyük bir iş ama ben bu işe talibim. Burada yemeklerin çoğunu ben pişiriyorum ama mükemmel birkaç yardımcım var. Bu da, o çok nefret ettiğim soğan doğrama işini yapmak zorunda kalmadığım anlamına geliyor.”

Gülümsedim, sonra kapıdaki kızı gösterdim. “Peki Margot? Ben fazla mı abartıyorum yoksa bana şu anda bir menü fırlatmayı mı düşünüyor?”

Victor sırttı.

“İşte bu her şeyi kanıtıyor. Ben gıcığın tekiyim.”

Güldü. “Hayır hayır, gıcık filan değilsiniz.”

“O zaman neyim?”

Bana meraklı bir şekilde bakarak, “Hımm,” dedi. “Sizi yorum yapacak kadar iyi tanımıyorum.”

Sandalyemde geriye yaslandım. “Birine özür borçlu olursam, umarım bana bunu söyler.”

Victor, “Özür gerekmiyor,” diyerek beni rahatlatmıştı. “Margot için endişelenmeyin. O bekar bir anne ve şehrin en uzak mahallesinden geliyor. Belki de kötü bir gün geçiriyordur.”

Söylemediği başka şeyler olduğunu düşünüyordum ama ısrar etmedim. Tabağıma baktım ve kaşlarımı çattım. İronik bir şekilde, “Kahvaltı tabağım, karakterim için bir hüküm verecekse,” dedim. “Sanırım eğlencelerle *dolu* biriyim.”

Victor güldü. “Belki de öylesinizdir.”

İç geçirerek restoranda çevreme bakındım. “Burayı kısa bir süre önce mi satın aldınız yani?”

Victor boğazını temizledi. “Evet, burası Paris’in bir simgesidir diyebilirsiniz. Neredeyse yüz yıldır buranın sahibi aynı ailedir.” Durdu. “Gereksiz konuşursam veya... size söylediğim bir şeyi hatırlarsanız bana söyleyin.”

“Şu anda gereksiz konuşmanızı nasıl isterdim bir bilseniz?”

Sırıtarak, “Tamam,” dedi. “Neyse, restoranın satışa çıktığını görünce çok şaşırdım. Elimden geldiği kadar kısa sürede almaya çalıştım. Menüyü biraz güncelledim ama bunun dışında başka büyük bir değişiklik yapmadım.”

Çevreme bakınarak, “Yapmamalısınız da,” dedim. “Burası... harika görünüyor.”

“Ve tarihle dolu,” diye devam etti. “Getrude Stein, Hemingway, Fitzgerald’lar. Hepsi burada yemek yedi. Naziler Paris’i yağmaladığında, bu duvarlar güçlü bir şekilde ayakta kalmış. Menüsü zamanla değişmiş ama her zaman şahane bir biftek, unutulmaz bir kahvaltı ve harika bir martini servis etmişizdir.”

Gülümseyerek, “İnsan başka ne ister ki?” dedim.

Başını salladı. “Ben çocukken her pazar annemle buraya gelirdim. Bunu bütün hafta iple çekerdim çünkü tatlı olarak krem brule yiyebilir ve uyku saatimi geçirebilirdim.”

“Burayı satın almak hep hayaliniz miydi?”

Kafasını salladı. Bakışlarını arkamdaki duvardaki bir noktaya veya hafızasındaki uzak, çok uzak bir yere dikti. “Pek değil. Bunun olası olduğunu bile düşünmemiştim. Ayrıca hayat beni farklı bir yöne götürdü.” Uzun bir an durdu. “Ama karşıma bu fırsat çıkınca bana doğru şey gibi geldi.”

“İngilizceniz harika,” dedim.

“Teşekkürler. Üniversiteyi Amerika’da okumuştum.” Doğruldu. “Benimle ilgili bu kadar bilgi yeter. Sizden bahsetmemiz gerekiyor.”

Başımı salladım, espressomdan büyük bir yudum aldım. “Tanımadığım birine benden bahsetmesini istemek çok tuhaf görünüyor. Keşke bana daha çok detay verebilseydiniz.”

“Detaylardan çok emin değilim. Ama size genel bir çerçeve sunabilirim.”

“Lütfen,” dedim.

Başını salladı. “Her sabah tam 7.30’da geldiğinizi biliyorum. Ne bir dakika önce ne bir dakika sonra. Hep aynı şeyi sipariş edersiniz.” Tabagımı gösterdi. “İspanak yatağında poşe yumurta ve espresso. Kimseyle konuşmazsınız.”

Sırıttım. “Belli ki parti delisiyim.”

Uzun bir süre durdu. Sanki bana çok tuhaf bir şey söylemişim gibi baktı.

“Ne oldu?”

Kafasını salladı. “Sadece... gülümsüyorsunuz da.”

“Bu neden tuhaf geldi?”

Gözlerime baktı. “Siz hiç gülümsemezsiniz.”

Kafamda, kazada en sert darbeyi alan yeri kaşıdım. Hâlâ biraz hassastı ama hastanedeki kadar canım yanmıyordu. “Tanrım,” dedim. “Ne kadar da zavallıyım.”

Zorla gülümsedi. “Ben zavallı demezdim.”

Suratımı buruşturdum. “Bence oldukça zavallı.”

Beni rahatlatarak, “Hayır hayır, lütfen, öyle değil,” dedi.

“O zaman nasıl? Münzevi filan mıyım?”

“Hayır Caroline, eğer benim naçizane fikrimi öğrenmek isterseniz...”

“Evet istiyorum. Bana ne anlatabilirseniz.”

Başını salladı. “Bence siz sadece... üzgünsünüz.”

“Neden?” diye sordum. Sanki bu yabancı, bir şekilde anılarımın kapısını açacak anahtarı elinde tutuyormuş gibi ona doğru yaklaştım ama böyle bir şey yoktu.

Omuz silkerek, “Kusura bakmayın,” dedi. “Keşke daha çok yardımcı olabilsem.” Mutfaktan birisinin ona seslendiğini duyunca ayağa kalktı.

“Bekleyin,” dedim. “Bana söyleyebileceğiniz başka bir şey var mı? Benim bu kadar üzgün, suratsız bir insan olmam nasıl mümkün?” Kapıdaki kıza yani Margot’ya tekrar baktım ve kafamı pişmanlıkla salladım. “Sanırım onu önceden terslemişim.”

Önlüğünü sıkıştırdı. “Restoranlarda çalışınca insan, insanlıkla ilgili çok şey öğreniyor. Güzelden çirkine, aralarındaki bütün tonlarla birlikte hepsini görüyorsun. Benim bunca yıldır öğrendiğim bir şey var. O da kırgın insanlar da başkalarını kırıyor.”

Sözcüklerini tekrar ederek, “Kırgın insanlar da başkalarını kırıyor,” dedim. “Vay canına.”

Başını salladı. “Sen sebebini bilmiyorsun olabilirsin Caroline ama bir şeye kırılmışsın.”

Umutlanarak sözcüklerini can kulağıyla dinliyordum

ama bana başka bir şey söylemedi. “Özür dilerim. Mutfağa dönmem gerekiyor. Ama yarın, ıspanak yatağında poşe yurmurtanı yerken görüşürüz.”

Ben kırgın bir insan olabilirdim ama başkalarını kıran birisi olmamaya karar verdim. Artık değil. Ayrıca tadı *güzel* olan şeyler yemeye başlamanın zamanı gelmişti. “Teşekkürler ama yarın sanırım kiş yiyeceğim.”

Gülümseyerek, “Harika bir fikir,” dedi.

Paris sokakları bir labirent gibiydi. Dar sokaklara diki- len apartmanlara baktım. Pembe sardunyalarla süslenmiş balkonları vardı. Sağa mı dönmeliydim sola mı? Üç yıldır burada yaşamayı başardığıma inanmak zordu. Durdum ve yaşlı bir kadına Fransızca yol tarifi sordum. Sözcükler dudaklarımdan dökülürken kulağa sofistike ve bilgece geliyordu. Başka ne gibi yeteneklerim olduğunu merak ettim. Belki de bacaklarımı 180 derece açabiliyordum ya da Bağ- lılık Yemini’ni tersten okuyabiliyordum. Kendimle ilgili ne kadar çok şey keşfedersem kafam o kadar karışıyordu.

Uzakta Apple Store’u gördüm ve kapılarından geçtim. Saçları maviye boyanmış, burnunda bir halka olan kadın satış elemanına doğru yürüdüm. Ben sorunumu açıklarken kadın bana şüpheyile bakıyordu. En sonunda Fransızca, “Format atmanız gerekiyor,” dedi.

Kafamı salladım. “Anlamıyorsunuz. Ben hafızamı kay- bettim. Bir kaza geçirdim ve bir hafta hastanede yattım.” Diz üstü bilgisayarımı kaldırdım. “Bu bilgisayara ulaşmam gerekiyor.”

Bana, sanki içeri girip ona Steve Jobs’un kızı olduğumu, mağazadaki her bir aleti kutulara koymasını ve şirket he- sabının tamamını boşaltmasını söyleyip teşekkür etmişim gibi boş boş bakıyordu.

“Lütfen,” dedim.

Kulaklığıyla birisine haber verdi. Ellilerinde bir adam, bir dakika sonra geldi.

Robot gibi bir sesle, “Özür dilerim,” dedi. “Cihazınız şifreyle korunduğu için size yardımcı olamayacağız.” Bilgisayarımı açtı ve ekranı gösterdi. “Şifreyle korunan alana geçmeyi başaramazsanız, misafir kullanıcı olarak giriş yapabilirsiniz. Bu şekilde en azından cihaz işlevsel hale gelir.”

Karamsar bir şekilde, “Teşekkürler,” diye mırıldandım. Kapıya yöneldim.

Uzun bir süre amaçsızca yürüdüm. Ta ki caddeler tekrar tanıdık gelmeye başlayana kadar. İç pusulam, eğer varsa, beni eve nasıl götüreceğini biliyor gibiydi. En sonunda uzakta Bistro Jeanty’yi gördüm. Saat neredeyse yediye geliyordu ve karnım gurulduyordu. Dükkanın sahibi Victor’un bana sabah nasıl kibar davrandığını hatırladım. Akşam yemeği için oraya tekrar gitmek tuhaf olur muydu?

Biftekler hakkında söylediği şeyi hatırladım ve tereddüdümü bir kenara bıraktım. Kapıdan girdiğimde beni farklı bir kız karşıladı. Bu daha yaşlıydı ve saçları koyu renkti. Beni tanıyıp tanımadığını anlayamamıştım. “Tek kişi misiniz?” diye sordu. Başımı salladım. Restoran yoğundu ama barda boş bir yer fark ettim. Beni tezgâha doğru götürdü. Bir menü ve bir bardak suyla baş başa bıraktı.

Apple Store’dan yeni gelmiştim. Telefonumu çantamdan çıkardım ve açtım. İyi ki dizüstü bilgisayarım gibi şifre korumalı değildi. Mesajlarımı açtım, hepsi silinmiş gibi görünüyordu. Rehberimdeki isimler de pek bilgi vermiyordu. Bu, tanımadığım insanlardan oluşan bir listeydi. Facebook hesabım yoktu. Sonra fotoğraflarımı açtım. Bir klasöre tık-

ladım ama sadece iki fotoğraf vardı. Birisi, içinde palmiye ağaçları ve havuz olan bir evin arka bahçesiydi. Bu bana evdeki tabloyu hatırlatmıştı. Limon kâsesi olan tablo. Diğer fotoğrafta da, kumsalda iki kişi vardı. Kameraya arkalarını dönmüş şekilde el ele tutuşmuş bir adamla küçük bir kızdı.

Tuhaf. Neden sadece iki fotoğraf kalmıştı da başka yoktu?

Arkamdan bir adam omzuma dokunarak, “Pardon?” dedi. “Caroline?”

“Evet,” dedim. Telefonumu çantama koydum ve ona döndüm. “Kusura bakmayın, tanışmış mıydık?”

“Benim, Jean-Paul.” Uzun boyluydu, iyi giyimliydi. Kesinlikle yakışıklıydı. “Birkaç kadeh şarap içmiş olabilirsin ama eminim hatırlarsın.”

Onu bozmayarak, “Aa, tabii ki,” dedim. Kaba davranmak istemiyordum.

Yanımdaki tabureyi göstererek, “Burası dolu mu?” dedi.

“Hayır hayır,” dedim.

Gülümseyerek, “Harika,” dedi ve yanımdaki koltuğa oturdu. “Seni tekrar görmek ne güzel. Mesajımı aldın mı?”

Ona nasıl tanıştığımızı ya da kim olduğunu sormaya korkuyordum. Victor beni doğru yola sokma konusunda yardımcı olabilir mi diye merak ettim ama onu hiçbir yerde göremiyordum.

“Hayır almadım, kusura bakma,” dedim.

“Seni birkaç kez aradım.”

“Ben... meşguldüm.”

Sırıtarak, “Sorun değil,” dedi “Sana bir içki ısmarlayabilir miyim?”

“Tabii ki,” dedim. Tam o sırada Victor göründü, mutfaktan çıktı. Göz göze geldik ama yanıma gelmedi. Kapıda ki kıza bir şeyler söyledi, sonra mutfağa geri döndü.

Kavalym, barmene işaret etti ve ikimize de birer mar-

tini söyledi. İlk yudumda sanki suratıma yumruk yemişim gibi hissettim. Ama iyi gelmişti. Bir yudum daha aldım, sonra birkaç dakika içinde her yanımda ısındı ve biraz uyustu.

“İsminin ne olduğunu söylemiştin?” diye sordum.

Gülerek, “Jean-Paul,” dedi. “O gece amma da şarap içmişsin.” İkinci içkileri ısmarladı ve bana bugün üniversitede profesörü olduğu dersi anlatmaya başladı. Onu yarı yarıya dinliyordum ama aslında Victor’un çift kanatlı kapıdan çıkıp çıkmayacağını görmek için bekliyordum. Üçüncü içkiler geldiğinde, bifteğim de gelmişti. Jean-Paul modern çağda varoluşçu düşüncenin iyi taraflarını ya da bunun gibi bir şeyi tartışırken ben de bifteğimin her bir parçasının tadına varıyordum. İlk martiniden sonra, bu çok önemli fikirlerini takip etme umudumu kaybetmiştim. Saat dokuz buçukta, kendimi tüyden bile hafif hissediyordum. Elinin tezgâhın altından uzanıp bacağıma dokunduğunu zorlukla fark ettim.

“Bu çok eğlenceliydi,” dedi.

Öyle miydi, diye merak ettim. Ben, “Evet,” “Aynen,” “Hayır,” “Harika,” gibi şeylerden başka bir şey söylediğimi hatırlamıyordum. Açıkçası onun söylediği hiçbir şeyi hatırlamıyordum. Ama müzik çalıyordu, bu adama bakmak da güzeldi. Yanımda benle oturacak başka kimim vardı?

Bana doğru yaklaşarak, “Seninle eve kadar yürüyeyim mi?” diye sordu. Tam o sırada, tezgâhın arkasında Victor belirdi.

“Tekrar merhaba,” dedi. Su bardağını doldurdu, Jean-Paul’a başını salladı. Birbirlerini tanıyorlar mıydı bilmiyordum ama bakışmalarında bir şeyler bana tuhaf gelmişti.

Jean-Paul, “Biz hesabı isteyelim,” dedi.

Victor, “Tatlı yemeyecek misiniz?” diye sordu.

“Hayır,” dedi.

“Çok yazık.” Bana baktı. “En azından krem brule de mi?”

“Evet lütfen,” dedim. “En azından ben kendim için istiyorum.”

Victor hemen mutfağa seğırtti. Dakikalar içinde, harika bir şekilde karamelize edilmiş bu tatlı önümde duruyordu.

Jean-Paul çatalını tatlıya batırdı, sonra bıraktı. “Benim damak tadıma göre fazla tatlı.”

Ondan sonra ben denedim, tadı ağzımda erirken gözlerimi kapattım. “Harika.”

Jean-Paul, “Bir içkiye daha ne dersin?” diye önerdi.

Ben cevap veremeden Victor doğruca bana bakarak araya girdi. “Sence yeterince içmedin mi?”

Niyeti iyi olabilirdi ama ses tonu, yargılayıcı gibi gelmişti ve bu beni tam tersi yöne çekti.

Jean-Paul, “İyi dedin,” dedi. Victor’a kredi kartını uzattı. “Senin evine gidebilecekken neden burada bir içki daha içelim?”

Victor’un gözlerinde bir pişmanlık veya endişe gibi bir şey gördüğümü sandım. Ama hemen kayboldu. Jean-Paul ayağa kalktı ve kapıya yöneldi. Ben de beceriksizce çantama uzandım. Martini etkisini göstermişti, dengemi bulmaya çalışırken sendeledim.

Victor, tezgâhın üstünden, “Dikkatli ol,” dedi. “O adam bir köpekbalığıdır.”

Söylediklerini dikkate alıyordum ama benim için gerçekten endişeleniyorsa beni eve götürmeyi neden kendisi teklif etmiyordu? Ayrıca Jean-Paul biraz bencil olsa da nazik birine benziyordu. Victor beni neden umursuyordu ki?

Jean-Paul kolunu belime dolarken Victor’a, “İyi geceler,” dedim.

Apartmanın önüne geldiğimizde, “İşte geldik,” dedim. “Yemek için teşekkürler. Eğlenceli bir geceydi.”

“Ne? Beni yukarı davet etmeyecek misin? Rue de Cler Caddesi’ndeki tarihi binalara zaafım var benim. Bana iş-kence ediyorsun.”

Bir an için onu göndermeyi düşündüm ama sonra sağ tarafımda ani bir hareket fark ettim. Soluk sokak lambasının altında ne olduğunu tam anlamasam da, sanırım karşıdaki binanın oradan bir gölge bizi gözetliyordu ama hemen kaybolmuştu.

Jean-Paul’a, “Şunu gördün mü?” diye sordum.

“Neyi?”

“Neyse,” dedim. Hafifçe sendeledim. “Sanırım çok içtim.”

“O zaman yukarı çıkmaya yardım edeyim,” dedi. Dengemi sağlamak için elime uzandı.

Söyledikleri makul gelmişti. Dakikalar sonra, asansörle en üst kattaki daireme çıkıyorduk. Suratsız Mösyö de Goff’un yerinde olmaması beni rahatlatmıştı.

Jean-Paul, ceketini kanepenin üstüne bırakırken, “Evin güzelmış,” dedi. “Burada uzun süredir mi yaşıyorsun?”

Bakışlarımı kaçırarak, “Birkaç senedir,” dedim. Onu yukarı davet etmenin bir hata olup olmadığını merak ediyordum.

“Bir şey ister misin?” diye sordum. “Bir içki?”

Bana yaklaştı. “Böyle iyiyim.”

O bana yaklaşıırken gergin bir şekilde, “Müzik açayım mı?” diye sordum.

“Hayır, ben müziği pek sevmem.”

“Gerçekten mi?” Bir adım gerileyerek kafamı salladım. “Miles Davis’e ne dersin? Sting? Tom Petty?”

Omuz silkti ve elini belime doladı. Beni kendine doğru çekti. “Müzik hiçbir zaman tam olarak ilgimi çekmedi sanırım.”

Kollarından kurtuldum ve geri çekildim. “Tamam, müziği sevmiyorsan neyi seviyorsun? Sanatı mı?”

Sıradan bir şekilde, “Tabii ki,” dedi.

Duvardaki tabloyu gösterdim. Kaliforniya’da bir arka bahçeye benzeyen, havuzlu ve palmyeli, bir kâse limonlu tabloyu. “Bu tabloyu beğendin mi?”

Kafasını sağa sola çevirerek derin derin soluk verdi. “Alınma ama bu kompozisyon pek...” Omuz silkti. “Söylemek istediğim şey, benim gözüme göre pek dengeli değil.”

“O zaman sen sanat sevmiyorsun.”

“Seviyorum ama sadece güzel yapılan sanatı.”

Tekrar bana doğru yaklaştı, vücudunu benimkine bastırdı. Bir yanım gözlerimi kapatıp olacıklara izin vermemi istiyordu. Ama diğer yanım, daha baskın yanım, çığlıklar atıyor ve beni bunun doğru olmadığı konusunda uyarıyordu. *Bu adam*, doğru adam değildi.

“Jean-Paul, özür dilerim,” dedim. “Ama gitmeni istemek zorundayım.”

Alnını ovuşturdu. “Anlamıyorum. Yanlış bir şey mi söyledim?”

“Hayır hayır, dinle, eğlenceli bir geceydi ama her şey hızlı ilerliyor ve ben çok yorgunum. Sanırım eve gitmen en iyisi olacak.”

Bana uzun süre baktı, sonra tekrar elime uzandı.

Bu kez daha sert bir sesle, “Lütfen,” dedim. “Bence senin gitme zamanının geldi.”

Kafasını salladı, kanepedeki ceketini aldı. “Bilmeliydim,” dedi. “Herkes senin bir kaltak olduğunu söylemişti.”

Kapıyı kapatıp çıktıktan sonra kapıyı kilitledim ve giriş-

te birkaç dakika dikildim. Donup kalmıştım. Kalbim hızla atıyordu. Söyledikleri zihnimde tekrar edip duruyordu. “*Herkes senin bir kaltak olduğunu söylemişti.*” Bu konuda haklı olabilir miydi?

Yenilgiyle iç geçirdim ve yatak odama yürüdüm. Kıyafetlerimi çıkardım ve en üst çekmeceden geniş bir tişört aldım. Bu tişört lavanta ve tanımlayamadığım bir şey kokuyordu. Tişörtü kafamdan geçirdim, çekmeceyi kapatmadan önce yeşil bir şey gözüme takıldı. Uzandım ve dikkatlice katlanmış bir erkek gömleğini çıkardım. Uzun kolluydu. Palmiye desenleri vardı. Bu, erkeklerin tropik bir tatilde veya Tommy Bahamas reklamlarında giyeceği türden bir şeydi. *Bu kimindi ve ben bunu neden çekmecemde saklıyordum?*

Sanırım mutfakta telefon çaldı. Bu, sahip olduğumu bile bilmediğim sabit hattı. Telefon çalarken koridorda koştum. Bu yangın alarmı veya hava saldırısı sireni bile olabilirdi çünkü bu ses, omurgamda bir ürpertiye sebep oluyordu.

“Alo?” dedim. Karşıdakinin konuşmasını beklerken kalbim gümbürdüyordu ama sadece hafif bir soluk sesi duyuldu, sonra telefon kapandı.

Telefona uzun süre baktıktan sonra kapattım. Kimdi bu? Bunu aklımdan çıkarmaya karar verdim ve koridorda yürümeye başladım. Odama dönmeden önce bir ışık hüzmesi gözüme çarptı. Koridorun sonundaki üçüncü yatak odasının kapısı hafif aralıktı ve ay ışığı yere vuruyor, beni içeri bakmaya teşvik ediyordu.

Kapıyı daha çok açarken menteşeler gıcırdadı. İçeri girdim. Büyük yatak odasının yarısı genişliğinde olan bu odada, sadece çift kişilik bir yatak, bir komodin ve pencerenin kenarında küçük bir masa vardı. Burada bir şeyler, evin geri kalanına uymuyordu ama nedenini tam anlayamıyordum.

Belki de, evin geri kalanındaki modern seçimlerden ziyade daha eski görünen aydınlatmalardan kaynaklanıyordu? Elimi alçı duvarda gezdirdim, soyulmuş boyayı, derin çatlakları parmak uçlarımda hissettim. Sonra anladım. Evin geri kalanı yenilenmişti ama bu daire dokunulmadan kalmıştı. Neden? Pencereden dışarı baktım. Ay, Rue de Cler Caddesi'nin tepesinde alçakta duruyordu ve bir an için ben Paris tarihinde herhangi bir zamanda herhangi bir kişi olabilirdim. Ertesi gün okula gitmeden önce yıldız kayınca dilek tutan küçük bir kız. Noel arifesinde bir şarkı mırıldanan hamile bir anne. Nazi işgali sırasında güvende olmaları için dua eden yaşlı bir kadın. Burada, bu odada bir zamanlar kim yaşamışsa, onun varlığını bir şekilde hissedebiliyordum.

Ay bulutun arkasına geçerken, komodinin üstündeki küçük lambayı yaktım. Işık, hemen dolabın üstünde tehditkâr bir gölge oluşturdu. Dolabın kapaklarındaki iki tutacağı yakaladım, bayat bir hava akımı serbest kaldı. Burası, tozla ve unutulmuş anılarla kaplı eski bir çatı katı gibi kokuyordu. Dolabın içinde kıyafet yoktu, sadece birkaç askı ve uzun zaman önce solmuş ve soyulmuş çiçekli bir duvar kâğıdından kalan parçalar vardı. En üst rafa uzandım, bir toz yığını yerinden ettim. İşte o zaman uzak köşede bir şey fark ettim. Elimi daha çok uzattım. Ta ki parmak uçlarım küçük ahşap bir kutuya değene kadar. Kutuyu aydınlığa çıkardım.

Eğildim ve eski bir sigara kutusuna benzeyen kutuya baktım. Narin kopçasını dikkatle açtım. Kutunun içinde, bir parça iple birbirine bağlanmış, sararmış bir yığın zarf vardı. İpi çözdüm. İlk zarfa baktım. Mektup, Bay Luc Jeanty'ye yazılmıştı. Diğeri de öyle, diğeri de. Ama mektupların üstünde pul veya mühür yoktu. Aslında bu mek-

tuplar hiç gönderilmemişe benziyorlardı. *Bunları burada kim ve neden bıraktı?*

Parmağımı ilk zarfın kenarına geçirdim ve içindeki, dik-katlice katlanmış iki kâğıdı çıkardım. Işığa doğru yaklaşıarak güzel el yazısını inceledim.

Çok sevgili Luc'um,

Sen yokken, zaman geçirmek için sana mektup yazmaya karar verdim. Zaman şimdi sahip olduğumuz tek şey ve ben buna tutunuyorum. Sen eve dönene ve biz yeniden bir araya gelene kadar her saniyeye, her dakikaya, her güne tutunuyorum. Ve yeniden bir araya geleceğiz, bunu biliyorum. Bunu hissediyorum. Bu dünyada değilse de cennette. Kalplerimiz birlikte atıyor ve sonsuza kadar da böyle kalacak.

Böyle kötü zamanlarda iyimser kalabilmek, iyiliğin kötülüğü en nihayetinde yeneceğine, en sonunda, aşkın her zaman nefrete üstün geleceğine inanmak çok zor. Ama dayanmalıyız. Birbirimize duyduğumuz sevgiden faydalanmalı ve bunun bizim en büyük gücümüz olmasını sağlamalıyız.

Nerede olduğunu bilmiyorum ama güvende olman için dua ediyorum. Sana her gün dua ediyorum, sabah uyandığımda, gece gözlerimi kapatırken. Senin de bana dua ettiğini düşünmek beni rahatlatıyor. Böyle olduğunu biliyorum.

Şu anda dualarına her zamandan çok ihtiyacım var. Başım belada ve çok korkuyorum. Bu mektup sana ulaşacak mı bilmiyorum ama ben sana aynen bu şekilde yazmaya devam edeceğim. Bütün bunların geride kalacağı zamanları, yeniden bir araya geleceğimiz zamanları iple çekiyorum.

*Seni benliğimin her zerresiyle seviyorum.
Sevgilerimle, sonsuza kadar
Celine*

Mektubu tekrar zarfın içine koymadan önce ilk sayfa-yı açıp tarihe baktım. 5 Ekim 1943 idi. Gözlerim irileşti. Bu, savaş zamanıydı. Muhtemelen Paris'in işgali sırasında-
ydı. Yatak odama döndüm ve sigara kutusunu komodinin üstüne koyduktan sonra örtülerin altına kıvrıldım. Serin hava tenime değerken ürperdim. Battaniyeyi üstüme sıkı sıkı çektim. Kendimi yatağımda bir yabancı gibi hissediyordum. Bu dünyada da. Hayatımı, sorunlarımı düşünemeyecek kadar yorgundum. Bunların yerine Celine'i düşündüm. Celine kimdi ve mektupları benim dairemde ne arıyordu?

Gözkapaklarım ağırlaştı. Gözlerimi kapattığımda, uykuyla uyanıklık arasındaki o yere geçtiğimi hissettim. Sanki her iki tarafı da bağlayan bir köprünün ortasında dikiliyordum. Uzakta, meltemde salınan palmiye yapraklarının sesini ve küçük bir kızın kıkırdayışını duydum. Gürültülü bir şekilde su sıçratarak havuza atlarken, "Bak anne bak!" dedi. Su damlalarının yüzüme değişini hissedebiliyordum. Bu, gözlerimi açmamı, yatakta oturmamı sağlamaya yeterdi ama yapmadım. Orada biraz daha uzun kalmak istiyordum. Uzakta bir adam belirirken gözlerim kapalı bir halde kırışıyordu. Yüzünü göremiyordum ama onu tanıyordum. Evin saçaklarına rüzgâr çanı asılmıştı, meltemde sallanıyordu.

Palmiye ağaçlarının hışırtısı, geldikleri kadar çabuk bir şekilde kayboldu. Ertesi sabah gözlerimi, her köşede gizlenmiş sırlarla dolu, tuhaf Paris dairesinde açtığımda gözyaşlarımı bastırdım. Bir zamanlar yaşadığım hayata dair hiçbir

anım veya bilgim yoktu ama hayatımda ilk kez, bu hayatı çok ama çok özlediğimin farkına varmıştım.

Altıncı Bölüm

Celine

30 Eylül, 1943

Cosi, “Sonbaharı sevmiyor musun anne?” diye sordu. Başını kolumun altına dayamıştı.

“Seviyorum aşkım,” dedim. Kuzgun siyahı saçlarını okşadım. Ona, aslında bu sonbaharı sevmediğimi, hatta nefret ettiğim ilk sonbahar olduğunu söylemedim. Evet, pazarda kabaklar vardı, ağaçlar kırmızı, sarı ve yanık turuncunun tonlarına bürünmüşlerdi ama şehrimiz artık bizim değildi ve Luc da artık bu şehirde değildi.

Bir hafta önce ondan bir mektup almıştım. Geçen salı üstünde adres olmadan gelmişti. Postacımız Gustave göz kırparak bana mektubu uzatmıştı. “Bugün sana özel bir mektup var Celine.”

Ama zarfı açmak için ne kadar heyecanlanırsam heyecanlanayım, sözcüklerini tek tek okuyunca kalbim sıkışmıştı. Sözcükleri soğuk, kısa ve yabancıydı.

*Tatlı Celine,
 Enfes bir gün Güney Fransâ'da,
 Hiçbir yer yuva gibi olmuyor ama.
 Derinden iyi dileklerimi Cosi'ye ve babana ilet.
 İyilikler hâlâ çokça var dünyada, unutma.
 Tonla değişiklikler oluyor her gün hayatta.
 "La vie est un sommeil, l'amour en est le rêve."⁴
 Ich werde dich vermissen⁵, daima.
 Luc*

Bu mektubu on dörtten fazla sefer okumuştum sanırım. Bu söyledikleri ne anlama geliyordu ki? Bu gizli kod neydi? "*Hayat, rüyası aşk olan uzun bir uykudur.*" Bunu belli ki baskı altında yazmıştı. Mektubu tekrar tekrar inceledim. *Luc! Bana ne anlatmak istiyorsun?*

İç geçirdim, yatağıma yığılıp kaldım ve ağladım.

Cosi yarım saat sonra okuldan geldiğinde, "Neyin var anne?" diye sordu.

Gözlerimi ovuşturdum ve saate baktım. "Uyuyakalmışım."

Gözleri kocamandı ve endişeyle doluydu. "Ağlamışsın."

Kendimi toparlayarak, "Hayır hayır canım," dedim. "Ben iyiyim."

Komodinin üstünde Luc'un mektubunu buldu. Mektubu kaldırmadığıma pişman olmuşum.

"Anlamadım," dedi. Mektup elindeydi. "Luc ne demek istemiş?"

"Hiçbir şey canım," dedim. "Hiç. Şaka yapmış. Saçma bir şaka."

⁴ Ç. N. Fr. "Hayat, rüyası aşk olan uzun bir uykudur."

⁵ Ç. N. Alm. "Seni özleyeceğim."

Söylediklerim onu etkilemedi. Tanıdığım her çocuktan daha akıllı olan Cosi, azimli bir şekilde mektuba geri döndü. Birkaç dakika sessiz kaldı. Sonra memnuniyetle başını sallayarak bana döndü. En sonunda, “Bu bir bilmece,” dedi. “Evet, tabii ki.” Kendi kendine gülümsedi. “Luc çok akıllı. Anne, görmüyor musun? Sana gizli bir mesaj bırakmış.”

“Sorun değil aşkım,” dedim. Beni teselli etmek için bu tatlı çabasını ciddiye almadım. “Bunlar, senin o tatlı kafanı yormana gerek olmayan yetişkin meseleleri.”

Gözleri irileşti. Bir çocuk olmanın ve dünyayı bu küçük gözlerden görmenin nasıl bir hediye olduğunu düşündüm. Cosi'nin bu hediyeyi bu savaş yüzünden, benim yüzümden kaybetmesini istemiyordum.

“Hayır anne,” diye devam etti. “Anladım ben! Bistro Jeanty'deki küçük kapı! Üstünde bir balonla hayvanlar olan gizli dolap, Luc'un bir tane bana bir tane Mösyö Dubois'ya bir şeyler bıraktığı yer?”

Kafamı salladım. “Anlamıyorum.”

“Anne,” dedi. Tekrar mektubu gösterdi. *La vie est un sommeil, l'amour en est le rêve.* Anne görmüyor musun?” Gözleri parladı. “Bunlar, kapının üstünde yazan sözcüklerin aynısı.”

Mektubu tekrar elime aldım ve yeni bir bakış açısıyla baktım.

“Tabii ki!” dedim. “Nasıl bu kadar kıt kafalı olabildim? Luc bana bir...”

Cosi cümlemi bitirerek, “Gizli mesaj veriyor,” dedi.

“Ve bu,” dedi. Her cümlenin ilk harfini gösterdi. “Bir akrostiş.”

“Bir ne?”

Gülümsedi. “Luc bana öğretti,” dedi. “Bunu sadece bi-

zim gibi gizli ajanlar anlayabilir ama sana da öğreteyim anne.” Yatağa yanına oturdu ve bana her cümlemin başındaki ilk harfin nasıl bir sözcük oluşturduğunu gösterdi. En sonunda, “Gördün mü,” dedi. Yüzü aniden küle döndü. “T-E-H-D-İ-T.”

Ona her şeyin yoluna gireceğini söylemek istiyordum. Bunun sadece bir oyun olduğunu, ben bütün yükünü sessizce taşıırken ve onun hayatının bildiği gibi güvenli, güzel ve neşeli kalmasını sağlamaya çalışırken ona sokaklarda kızlardan biriyle seksek oynamasını ve koşturmasını söylemek istiyordum. Dün ve önceki günler ona çok güzel maskaralıklar yapmış olsam da artık yapamayacağımı biliyordum. Bunu Cosi’nin gözlerinde görebiliyordum. Dünyamıza kötülük girmişti bir kere. Eğildi ve küçük kolunu belime doladı.

“Her şey yoluna girecek anne,” diye fısıldadı. “Ne olursa olsun. Değil mi?”

Gözyaşlarımı tutarak, “Evet küçüğüm,” dedim.

Artık bu işte beraberdik.

Akşam yemeği için krep yapmıştım ama Cosi yemeğine neredeyse hiç dokunmadı. Babam da öyle. Bulaşıkları bitirdikten sonra üçümüz de şöminenin yanında oturduk. Güneş battıktan ve şehre karanlık çöktükten sonra bile, ışıkları açmaya zahmet etmedik. Şöminenin sıcak ışığında oturmayı tercih ettik. Karanlığın koruyucu battaniyesine sarınmak, her nasılsa insana kendini daha güvende hissettiriyordu.

Cosi ile ben yattıktan sonra, yanımda hemen uykuya daldığında, uzun süre Luc’un mektubunu düşünerek uyanık bir halde yattım. Bu mektup, başka bir şey için baha-

ne miydi? Daha karanlık bir şey için? Bıraktığı ve “tehdit” ipucunu veren bilmece ile Bistro Jeanty'deki küçük dolap... Oraya bizim için bir şey bırakmış olabilir miydi? Bir mesaj? *İstek?* Oraya mümkün olan en kısa sürede gidip bakacaktım.

Così'ye sokuldum. Kalkıp yatak odamızın perdelerini çekemeyecek kadar yorgundum. İçeri ay ışığı giriyor, serin ışığını Così'nin yanağına ve Mösyö Dubois'nun sol kulağına yansıtıyordu. Bu ayın, aynı ayın, Hitler'den ve onun dehşet veren ordusundan daha uzun süredir burada olduğunu hatırlamak, bana iyi geliyordu. Tarihte zaman içinde, iyileri olduğu kadar kötülerini de görmüştü. Tam şu anda, her neredeyse belki Luc'un da baktığı aynı aydı. Bu düşünceye tutundum ve uyuyakalana kadar bu düşünceyle rahatlamaya çalıştım.

Ertesi sabah kahvaltıda, babam neşeli bir sesle, “Şakşuka!” dedi. Sıcak bir tavayı masada katlanmış bir el bezinin üstüne koydu. Così'nin bacakları sandalyeden sarkıyordu. Kendi kendime gülümsedim. Così'nin her ne kadar büyü-yüp güzel bir kadına dönüşmesini istesem de tatlı ayakla-rının en sonunda yere değdiği o günün yasını her zaman tutacaktım.

Così, ona yabancı gelen yemeği inceleyerek, “Şakşuka mı?” dedi.

Ben tabii ki hemen bu yemeği tanıdım. Hafif baharatlı domates sosuna kırılmış yumurta, üstüne azıcık maydanoz ve parmesan. Babama özlem dolu bir şekilde gülümsedim. Bu yemeği annemin bana ilk kez yaptığı zamanı hatırlamış-tım.

Babam Così'ye, “Bu büyükannenin en sevdiği yemekti,” dedi.

“Gerçekten mi?” Cosi tereddüt etmeden çatalını batırdı ve biraz aldı. Gülümseyerek, “Tadı güzelmiş,” dedi.

Babam, “Evet,” dedi. “Dikkat edin, tava çok sıcak.”

“Şu haline bak.” Babama gülümsedim. “Sana ne oldu böyle? Bu yemeği... yıllardır yapmamıştın.” Sonra hatırladım. “Tabii ya, bugün annemin doğumgünü.”

Cosi babamın yüzünü inceledi. “Sen de onu, annemin babamı özlediği gibi özlüyor musun?”

Tereddüt etmeden, “Her gün,” dedi. “Her bir gün.”

Oturma odasındaki sehpanın üstüne duran radyoya doğru yürüdü. Radyoyu açtı, kanalları aradı. Ta ki bir orkestra duyana kadar. Tabii ki Glenn Miller, klarnet. Mutluluk ve hüznün göz alıcı karışımı. Annem müziği severdi. Şimdi burada olsaydı, mutfakta, terlikleriyle babamla dans ederdi. Cosi de öyle.

Cosi, masadan kalktı ve babamın yanına yürüdü. Sanki bir şey arıyormuş gibi gözlerine baktı. “Üzgün müsün?”

Babamın gülümsemesi, kendi acısını da Cosi’nin endişesini de anlayan bir gülümsemeydi. İkisi de kalbime dokundu. İki hareket de kalbimi aynı güçle kırdı. “Sanırım her zaman öyle olacağım tatlı çocuğum.” Babam Cosi’nin küçük vücudunu kendine çekti, sol elini Cosi’nin beline, sağ elini onun omzuna koydu. Savaşın yıprattığı bir dünyanın kalbinde, savaşın yıprattığı bir şehrin merkezinde, lavaboda dağ gibi yığılan kahvaltıdan kalma bulaşıklarla, oturma odasının ortasında, Glen Miller’la dans ettiler.

Artık bizim için, hiç kimse için kesinlik diye bir şey yoktu. Hem de hiç. Küçük ailemizin, derin üzüntülerden veya acılardan uzak duracağının da garantisi yoktu. Bugünün veya yarının ne getireceğini sezemiyordum. Ama bu görüntünün, babamın bir salı sabahı küçük kızıyla dans edişinin görüntüsü, belki de şimdiye kadar gördüğüm en güzel şeylerden biriydi.

Şimdilik bu yeterliydi.

Pencereden caddeye baktım ve babamla Cosi yola düşerken iç geçirdim. Babam Cosi'yi okula bırakacak, Cosi sınıfının penceresinden ona el sallayana kadar kapıda bekleyecek, sonra gidip dükkânı açacak ve yeni gün için çalışmalarına başlayacaktı. Keşke ben de ona katılabilsaydım. Dış dünyada olmayı, açık havayı yanaklarımda hissetmeyi, şehrin kokularını içime çekmeyi, Paris'in kargaşasını duymayı özlemiştim. Havlayan köpekler, fırında pişenlerin kokusu, bisikletinde şarkı mırıldanan bir okul çocuğu, üçüncü kattaki bir balkonda tartışan bir çift. Bunların hepsini özlüyordum ama özellikle de hayatımın eski ritmini özlüyordum.

Luc gideli üç haftadan fazla olmuştu. Paylaştığımız ve doruk noktamız olan vedalaşmadan sonra her şey ağır ve acı veren bir sonsuzluk gibi geliyordu. Birlikte geçirdiğimiz son geceyi düşündükçe içimi ürperti sarıyordu. Aslında bunu günde en az on dokuz kez düşünüyordum. Aklımda o anı tekrar tekrar döndürmeyi seviyordum. *Gözlerindeki o parıltıyı ilk ne zaman gördüm? Hangi an, dudaklarımız ilk kez buluştu? Önce o mu eğildi yoksa ben mi?* Yıllardır sahip olduğumuz düzenli, rahat ve sevgi dolu arkadaşlığımız, açıklayamadığım bir elektrik enerjisiyle dolmuştu. Tek bildiğim, gece gündüz onu düşündüğümdü. Kahvaltıdan sonra Cosi'nin saçını örerken, buklelerini pembe bir kurdeleyle bağlarken, akşam yemeğinin son bulaşığını da yıkarken. Luc'un o gece bana nasıl baktığını hatırladığımda, karnımdaki kelebekler, tıpkı babamın ateşindeki közler gibi uçuşuyordu. *O gece.*

Daha sadece haftalar geçmiş olmasına rağmen, bana

yıllar gibi geliyordu. Luc güvende miydi? Yakında dönecek miydi yoksa daha uzun süre kalması mı gerekiyordu? Tavsiyesini dikkate almıştım ve dikkat çekmemeye çalışıyordum. Babamın dükkânda çok yoğun olduğu bir sabahı saymazsak, hep evde kalmıştım. O zaman bile, şapkalı bir pelerin giymiştim ve dükkâna gidebilmek için yan yolları ve ara sokakları kullanmıştım. Böylece görünmeden dükkâna gidebilmişim.

Bütün gün düşüncelerimle baş başa kalmışken, tüm bunların gerçekten önemli olup olmadığını merak ediyordum. Belki de ben fazla temkinli davranıyordum. Belki Cosi hatalıydı ve Luc'un mektubu bir uyarı filan değil, sadece mektup yazmak için çok az zamanı olan meşgul bir memurun aceleyle yazdığı bir nottu. Ondan başka bir mektup alamayınca hayal kırıklığına uğramıştım ama bana vereceği bazı önemli bilgiler varsa, eminim Gustave bana şimdiye kadar başka zarf da getirirdi.

Önlüğümü mutfaktaki askıya taktım ve pencerenin önünde uçan kuşu izledim. Kanatlarını çırpıtı, sonra caddedeki bir tentenin üstüne kondu. Sonra tekrar uçuşa geçip bir sonraki hedefine doğru yola çıktı. Ben de o kuş gibi olmak istiyordum. Özgür olmak istiyordum.

Ne olmuş yani bir Alman subay beni beğeniyorsa? Ben, Alman talibi olan ilk Fransız kız değildim ki. Zaman içinde geçecekti. Bu adam, kafede daha güzel bir kız bulur bulmaz. Luc'a sırta kadem basacağımı söylemiş olsam da, sonsuza kadar böyle yapacağım demek istememişim. Herkes, Alman subayların, bahar günleri gibi kararsız olduğunu biliyordu. Bana kalırsa, bu adam beni tamamen unutmuştu.

Telefon çaldı. Ben de, oturma odasında, babamın berber koltuğunun yanındaki küçük mermer masanın üstünde duran telefona doğru koştum.

Arayan kişiye, “Günaydın,” dedim. Duvardaki dikdörtgen aynada soluk yüzümün yansımasını gördüm. Gözlerimin altında koyu, derin halkalar vardı.

“Celine, ben Suzette.” Sesi aceleci, telaşlıydı.

Suzette ve ben, çocukluktan beri arkadaştık. Paris’e taşındığımda, yeni okulumda bana gülümseyen tek kız oydu. İlk günden sonra bana, “Paris yaşamı hakkında bilmen gereken iki şey var,” demişti. “Kızlar acımasızdır, kişisel algılama. Erkekler sana ilgi gösterirse, *her zaman* umursamıyormuş gibi yap. Umursasan bile.” İşte o zamandan beri arkadaştık.

Suzette ve ben, birbirimizden hiç ayrılmamıştık. Her gün, okula gidip gelirken yokuşlu Montmartre Mahallesi’nden geçiyorduk. Güzel görünümü ve çarpıcı koyu kestane saçlarıyla, dikkatini çekmek için rekabet eden bir dizi oğlan olurdu. Ama benim en çok hayranlık duyduğum şey, onun kendine güvenen, hiçbir şeye riayet etmeyen doğasıydı. Sadece Suzette, insanı okul müdiresinin oturma odasının camına taş atmaya veya Cary Grant’in giriş yaptığını duyduğu için (ki gerçekte yapmamış) tam bir saat boyunca Ritz otelinin önünde yağmur altında beklemeye ya da okuldaki en gıcık kızın sırasına bozuk yumurta koymaya ikna edebilirdi. Çoğu soytarılığı yeterince zararsız olsa da, böyle olmadıkları zaman Suzette’nin çok ihtiyaç duyduğu o mantık sesi bendim. 16 yaşındayken onu en az babası yaşındaki bir adamın akşam yemeği davetini kabul etmekten vazgeçirmiştim (adam oldukça yakışıklı olsa da). Ertesi sene, varlıklı bir ailenin çocuklarına haftasonu bakmak için işe alındığında, hava karardıktan sonra yakındaki bir kafede bir çocukla buluşmak için evden sıvışmış ama döndüğünde evi kilitli bulup dışarıda kalmıştı. Çılgına dönmüş bir halde beni aradıktan sonra, ki bütün kutsal

şeyler aşkına neyse ki bu telefon babamı uyandırmamıştı, bisikletime binerek bir buçuk kilometre yol gitmiş ve evin önünde onunla buluşmuştum. Burada, omuzlarıma basarak tırmanmış ve ikinci kat penceresinden eve girmişti. O zaman, bir daha böyle bir şey yapmaması için ona yemin ettirmiştim.

İlk aşklarımızı da birlikte atlatmıştık: Onun ilk aşkı ki-birli ve kendisinden üç yaş büyük olan Jean-George; benimki ise ben 16 yaşına bastığım sene, ailesiyle birlikte Provence'e taşınan, Jacques isimli sessiz bir çocuktü. Ona iki mektup yazmıştım, ikisi de karşılıksız kalmıştı. İkimiz de, karşılıksız kalan aşklarımıza sayısız gözyaşı dökmüştük. Bu durum şimdi bize komik geliyordu.

Suzette bir keresinde kahve içerken, "Onu gerçekten çekici bulduğuma inanabiliyor musun?" demişti.

"Biliyorum," dedim. "O burun neydi öyle! Peki Jacques? Ben ne düşünüyordum acaba?"

Arkadaşlığımız aşklar, moda ve bunun gibi yüzeysel konular çerçevesinde dönüyordu ama Suzette benim hayatımın değışmez bir unsuru olmuştu. Hatalarına rağmen, bağlılığı çok kuvvetliydi. Così doğduğunda yanımda olmuştu. Ben acı içinde bağırırken elimi tutmuş ve bana, Pierre'i kaybettiğim için ne kadar üzülürsem üzuleyim asla yalnız kalmayacağımı hatırlatmıştı.

Suzette de benim gibi aşkta şanssızdı. Nişanı atıldığından beri (Lyon'da çok iyi bir ailenin oğlu olan çok yakışıklı, varlıklı nişanlısının erkeklerden hoşlandığı ortaya çıkmıştı) kendini gerçek aşkı veya en azından onu sevecek birini bulabilmek için yorucu ve asla bitmek bitmeyen bir arayışın içinde bulmuştu. Bu yolculuk ne yazık ki talihsiz duraklarıyla tehlikeli bir yolculuktu. Özellikle de yakın zaman önce, evli bir lokantacının kır evinde yaşananlar. Suzette ve

âşığı, yatakta kahvelerini yudumlarlarken adamın karısı ve kızı aniden çıkıp gelmişlerdi. O öğleden sonra işlerin pek iyi gitmediğini söylemeye gerek yok.

Israrla, “Lütfen bu öğlen yemeği için müsait olduğunu söyle,” dedi.

“Kusura bakma,” dedim. Telefonun kablosunu parmaklarımın arasında çevirdim. “Ben... bugün gelemem.”

Ama Suzette, hayırı cevap olarak kabul etmeyen biriydi.

“Hadi ama Celine, çok uzun zaman oldu. Seni en az iki aydır görmedim. Sakal bırakmış veya üçüncü bir göz açtırmış olabilirsin.”

Güldüm.

“Seni özledim,” dedi. “Aradaki açığı kapatmamız lazım.”

“Ben de seni özledim,” dedim. “Ama...”

“Dur tahmin edeyim. Çiçekçide çok işin var. Biliyorum, biliyorum. Tatlım, sana diyorum ki, çiçekler bekleyebilir. Lütfen, öğle yemeğinde sıvış. Baban anlayış gösterir. Ayrıca... seninle önemli bir konuda konuşmam gerekiyor.”

Sesindeki endişeli tonu sezmiştim. “Her şey yolunda mı?”

İç geçirdi. “Yüz yüze konuşmayı tercih ederim.”

Kendini başka bir çıkmaza sokmadığını umuyordum. Hiç ihtiyacı olmayan şey, Paris'te ona dış bileyen başka bir kızgın eştı. Telefon kablosuyla oynadım ve Suzette'nin teklifini düşündüm. Biraz ruj sürüp evden dışarı çıkmamın, savaş zamanı olduğu için *fasulye* ve *somon* eksik olsa da niş salatası söylemenin ne kadar güzel olacağını düşündüm. Kendim yemek pişirmekten bıktığım için her restoran olurdu. Oraya giderken de dikkatli olacaktım. Daha az dikkat çeken bir yol tercih edecektim ve başımı öne eğecektim. Bunun ne gibi bir zararı olabilirdi?

En sonunda, “Tamam,” dedim.

Suzette zevkle çığlık attı. “Harika. Öğle saatinde Cafe Dumond’da buluşalım. Görüşürüz.”

Pelerinimi giydım, kapüşonumu taktım ve kapıyı kilitledim. Saat daha on birdi. Suzette’le buluşmadan önce işlerimi halletmek için bolca zamanım vardı. Luc’un mektubunu hatırladım ve yolda Bistro Jeanty’ye uğramaya karar verdim. Madam Jeanty saat beşe kadar restorana gelmiyordu ve kahvaltıyla öğle arası servisi arasında sakın bir zaman oluyordu. Ayrıca, bütün personel beni tanıyordu ve kimse varlığımı sorgulamazdı. Bir kahve söyler ve tezgâhtaki genç kadının dikkatini dağıtırdım. Bu esnada ben de, Cosi’nin çözdüğünü iddia ettiği bilmeceyle ilgili bir şey var mı diye değerli dolaba bakacaktım.

En sevdiğim garson Jon beni restorana girerken karşılayarak, “Bonjour,” dedi. “Sizi ve Cosi’yi bir süredir görmedik. Özlettiniz kendinizi.”

“Evet,” dedim. “Biraz... meşguldük.”

“Ah, tabii ki,” dedi, “Sizi pencere kenarına alayım mı?” Restoranı inceledi. “Her zamanki masanız müsaitmiş.”

Kafamı salladım. “Hayır, bugün değil,” dedim. “Eğer uygunsa, sadece bar kısmında oturup bir kahve içmek istiyorum.”

“Size her şey uygun Matmazel.”

O arkası dönük biçimde kahve makinesiyle uğraşırken, ben de eğildim, duvardaki küçük dolaba doğru yaklaştım.

“Erkeğinizi özlüyorsunuzdur,” dedi. Çalışırken bir yandan da benimle konuşuyordu. “Orada ne yaptığını bilmiyorum. Onu iyi tanımasaydım, bir tür Alman eğitim birliğinde olduğunu düşünürdüm. Polis memurları her gün kendi arzularıyla dönüyorlar. Ne utanç verici.”

“Luc asla böyle bir şey...” diye başladım. Tam bana doğru dönecekken aniden ayağa kalktım.

“Tabii ki yapmaz.”

Jon’un, hepimizin bildiği gibi iyi bir adam olan Luc hakkında böyle yorumlarda bulunması beni rahatsız etmişti. Yine de böyle kasvetli zamanlarda, hiçbir endişe imkânsız değildi. Bunun kadar rahatsız edici bir şey bile.

Arkasını döndü. Tekrar eğildim. Dolabın kapısına bir kol boyu uzattım. “Ama yine de söylemem gerek, oğlu git-tikten sonra Madam Jeanty hiç de eskisi gibi olmadı.”

Küçük kapıyı açarken menteşeler gıcırdadı. İçinde iple bağlanmış kalın bir zarf vardı. Ona uzandım ve çantama soktum. Tam Jon kahvemi servis ederken tekrar koltuğuma döndüm. “İşte buyurun!”

“Teşekkürler,” dedim. Karşımdaki aynalı duvarda saçla-rımı düzelttim. Kalp atışlarım hızlandı. *Zarfi çantama ko-yarken beni görmüş müydü?* Dikkati benden uzaklaştırmaya çalışarak, “Madam Jeanty ile ilgili mesele ne?” diye sordum.

Jon temkinli bir şekilde mutfığa baktı, sonra bana dön-dü. “Madam Jeanty’nin arada bir despot olabileceğini bili-yorum ama onun için endişeleniyorum. Geçen gün akşam yemeği sırasında gözyaşlarına boğuldu.”

“Neden acaba?” diye sordum. Kahveme biraz krema döktüm, sonra bir yudum aldım.

“Bilmiyorum,” dedi. “Ama iyi bir şey değildir.”

Gözlerim irileşti. “Luc’un başının belada olduğunu dü-şünmüyorsun değil mi?”

“Durumun böyle olmadığını umuyor ve bunun için dua ediyorum,” dedi. “Ama Matmazel, gerçek şu ki, bu günlerde *hepimizin* başı belada.”

Tabii ki haklıydı. Hepimiz, su almakta olan bir geminin içinde yol alıyorduk. Cankurtaran salları yetersizdi.

Kahvemi bitirdim, sonra tezgâhın üstüne birkaç bozuk para bırakarak tekrar yola çıktım. *Luc bize ne bırakmıştı? Neler oluyordu?* Zarfı hemen açmak istiyordum ama bunun mantıksız olacağını biliyordum. Eve gidene kadar, güvende olana kadar bekleyecektim.

Cafe Dumond'a kazasız belasız vardım. (Her zamanki gibi geciken) Suzette'i beklerken sessiz bir köşedeki masaya oturdum. Beklediğim gibi, çeyrek geçe aceleyle geldi ve af diledi. "Yolda gelirken şu dedikoducu Madam Simon'a rastladım, beni bırakmadı!" Karşımdaki sandalyeye oturdu ve el çantasını masanın üstüne koydu. "Seni gördüğüme çok sevindim!"

Suzette; çıkık elmacık kemikleriyle, iri yeşil gözleriyle ve benim kendime yapmayı asla başaramayacağım, binlerce tel toka kullanarak topladığı saçlarıyla her zamanki gibi çok güzeldi.

Elini masanın üstünden uzattı ve elimi sıktı. "Seni çok özledim," dedi. "Geldiğin için teşekkür ederim."

"Gerçek şu ki," dedim. "Son zamanlarda biraz... eve kapandım. Dışarı çıkmak iyi geldi."

Suzette, menüyü incelerken burnunu kırıştırdı. "Eve kapanmak mı?"

Garson yaklaşırken, "Uzun bir hikâye," dedim. Garson, iki niş salatası ve bir sürahi şarap siparişimizi aldıktan sonra, Suzette sohbetimize devam etmek üzere eğildi.

"Cosi nasıl?" diye sordu. Ama aklının başka yerde olduğunu anlamıştım.

"Harika. Bir akşam gelip kendin görmelisin. Sana hayran olduğunu biliyorsun, özellikle de onun saçlarını yaptığında. Tanrı biliyor annesi bu konuda ne kadar beceriksiz."

Suzette başını salladı. Dikkati dağınık bir halde çevresine bakındı. “Evet aynen, olabilir.”

Yalnızca ömür boyu süren bir dostluğun verebileceği bir altıncı hisle, “Neyin var?” dedim.

Gülümsedi. “Ben... biriyle tanıştım.”

Şakacı bir sesle, “Hadi ya?” dedim. “Ve bu birisi, şans eseri, bir erkek olabilir mi?”

Cilveli bir şekilde sırtıttı. “Olabilir.”

Saçlarımı düzeltirken, “Peki bana detay verebilir misin?” diye sordum. Günlerdir (hatta belki de haftalardır) ilk kez saçlarımı kıvrımıştım ve hatta ruj sürmüştüm. Yeniden dış dünyada olmak, sadece bir öğlen için olsa da güzeldi. Bir an için, ikimiz de korkuyla sarılmış, işgal edilmiş bir şehirdeki iki kadın değildik de sevdiğimiz bir şehirde öğle yemeği yiyen iki eski arkadaştık.

Alışılmadık biçimde, “O konuya daha sonra geleceğim,” dedi. Konuya hemen atlamamak Suzette’e göre değildi. Israr etmedim. “Önce sen. Luc nasıl?”

Ona Luc ile ilişkimdeki gelişmeleri anlattım. Özellikle de işlerin en sonunda nasıl ciddi, güzel bir dönemece girdiğinden bahsettim. Gözleri irileşti. Gülümseyerek, “Sonunda,” dedi. “Bunca yıldan sonra.”

“Evet, belli ki ben konu aşk olunca biraz ağırkanlıyım.”

“Önümüzdeki seneye kadar kararını vermeseydin araya girip onunla kendim evlenecektim,” dedi. Sadece Suzette yapınca hoş görebileceğim bir tavırla güldü.

“Siz ikiniz,” dedi. Özlem dolu bir şekilde iç geçirmek için durdu. “Yıldızlara yazılmışsınız.”

Gülümsedim. “Ben de öyle düşünüyorum.”

Suzette’in yakın zamanda evli bir lokantacıyla bir fiyaskosu olduğunu hatırladım ve düzelip düzelmediğini merak ettim.

Ekmeğe uzandı ve tereyağı sürdü. “İkiniz, başka çocuk yapacak mısınız?”

“Sanırım Luc ister,” dedim. Onu düşününce gülümse-dim. “Göreceğiz bakalım.”

“Eğer yaparsanız,” dedi. “Çok güzel bebeklere sahip ola-cağınız kesin.”

Geleceğimizi düşünmek ve birlikte bir aile kurma ola-sılığımız içimi ısıttı. Suzette haklıydı. Luc’un kahverengi gözleri ve benim Normandiya’ya özgü elmacık kemikle-rimle güzel bebekler *olacaklardı*. Küçük bir oğlumuz olur-sa, yüzünün tombul kıvrımlarını, iri ve meraklı gözlerini hayal edebiliyordum. Cosi gibi neşeli olacaktı ama biraz da yaramaz olacaktı. Kendi kendime gülümsedim.

Kendimden emin bir şekilde, “Senin de öyle,” dedim.

Yenilgi içinde, “Nasıl bu kadar emin olabilirsin?” dedi. “Bütün iyi erkekler kapılmış. Kalanları? Onlar da bu kah-rolası savaş için savaşmaya gittiler veya... daha kötüsü.” Kafasını salladı. “Otuz yaşındayım. Hiç çocuğum olmaya-bilir eğer...”

Sesi kesilirken ben de cesareti kırılan arkadaşımı te-selli edecek sözcükler bulmak için durdum. Ama bir şey bulamadım. Ben de masanın üstünden uzandım ve elini sıktım. O sırada, Alman subayları kafeye girdi. Odaya bir sessizlik çöktü. Göğsümdeki endişe arttı. Önce küçük bir kaynamaya, sonra tam bir fokurdamaya dönüştü. Kendi-me, endişelenecek bir şey olmadığını söyledim. Ben, eski bir arkadaşıyla öğle yemeği yiyen, kurallara uyan sıradan bir Fransız’dım. Almanların korkunun kokusunu alabildiği söylenirdi. Onlara koklayacak hiçbir şey veremezdim.

Garson, şarap kadehlerimizi doldurduktan sonra, önü-müze iki salata koydu. Az haşlanmış yumurtalarımıza bak-tım ama açlığım geçmişti. Kadehimden gergin bir yudum

aldım. Suzette omzunun üstünden arkamızdaki masalara baktı ve bana yaklaştı. “Sana söylemek istediğim şey...” Durdu.

“Tanıştığın adam.”

Uzun bir duraksamadan sonra, “Evet,” dedi. “Ama o, flört ettiğim normal erkeklerden değil.”

Gülümsedim. “Yani, evli değil ya da alçağın teki değil.”

Zorla gülümsedi. “Demek istediğim o değildi. Bu *farklı*.”

Kafamı salladım. “Farklı mı? Nasıl?”

Derin bir nefes aldı, sonra gözlerini sımsıkı kapattı ve tekrar açtı. “Adı Franc,” dedi. “O...”

Kafamı salladım. O tamamlamaya fırsat bulamadan boşlukları tamamladım. “Suzette. Bana tam olarak ne söylemeye çalışıyorsun?”

“Bana iki yıl önce Alman bir subayla flört edeceğimi söyleseler, cevabım açıkça hayır olurdu. Ama... bilmiyorum. Franc ile tanıştım ve o gerçekten harika biri, beklenildiğinden gerçekten çok farklı. Birkaç kez çıktık ve Celine, o tam bir beyefendi. Bunca zaman boyunca, onların bir grup canavar olduğunu düşünmüştüm. Mesele şu ki... öyle değiller.”

İlk başta konuşamayacak kadar şaşırmıştım ama sonra sesimi buldum. “Bu adama karşı hisler beslediğini anlayabiliyorum ve Nazi üniformasının insanı canavar yapmaya çağını da biliyorum ama tatlım, yaptığın şeyin ciddiyetinin farkında mısın?” Sesimi alçaltarak fısıltıya dönüştürdüm. “Tehlikenin farkında mısın?”

Söylediklerim onu derinden yaralarken Suzette kaşlarını çatı. Onu cesaretlendirmemi, haberlerine sevinmemi istemişti ama ben burada gelmiş ona ders veriyordum. “Benim adıma mutlu olmayacağını tahmin etmem gerekirdi,” dedi.

“Yani, şu haline bak, hayatında bir değil iki mükemmel aşk yaşadın. Aşk sana o kadar kolay geliyor ki bunun benim için ne kadar zor olduğuna dair hiçbir fikrin yok.”

Gözlerim acıyla parladı. “Bu hiç adil değil. Beni nasıl senin mutluluğunu istememekle suçlarsın?”

Suzette usulca, “Özür dilerim,” dedi. “O yanlış oldu.” İç geçirdi. “Ben sadece senin sahip olduğun gibi bir aşk istiyorum. Sen şanslısın.”

Kendimi toparlayarak başımı salladım. “Tabii ki aşk hasreti çekiyorsun,” dedim. “Ama ne pahasına?”

Suzette’in gözleri kaydı.

“Ben de herkes gibi korkuyorum,” diye devam ettim. “Cosi için korkuyorum. Senin için korkuyorum.”

“Evet, biliyorum,” diye devam etti. “Ama Franc korkmuyor. O harika biri.”

“Sen aklını mı kaçırdın?”

Endişeme kulak asmıyor gibi görünüyordu. “Dün pazarda Margarite Leon’u gördüm. Hani okuldaki şu at suratlı, budala kız?”

Başımı salladım. Ama ben Suzette ile mantıklı bir şekilde konuşmak dışında başka hiçbir şeyi umursamıyordum. Ne Margerite, ne de at suratlı yüzü umurumdaydı.

“En yakışıklı subayla çıkıyor. Adam onu tiyatroya götürüyor ve ona kızın istediği her şeyi alıyor.”

Kızgın bir şekilde kafamı salladım.

“Eskiden Le Rouge Butiği’nde satılan, herkesin beğendiği ama kimsenin bugünlerde alamadığı ipek çoraplar var ya?” Cevap vermemi beklemedi. “Onlardan üç çift almış.”

Suzette, her zaman materyalistti ama bu farklı bir seviyeydi. “Ve senin istediğin de bu mu... ona eşlik etmen için sana... para ödenmesi mi?”

“Celine, bu kadar iffetli olma. Gerçek gerçektir. Paris

aynı değil, asla da eskisi gibi olmayabilir. Müttefiklerin sa-
vaşı kaybetme, bizim Almanya'ya çekilme olasılığımız ol-
dukça yüksek.”

Kafamı salladım. “Böyle bir şey olmayacak.”

“Ama olabilir. Eğer olursa, ben neden kazanan taraf ol-
mak istemeyeyim ki?”

O anlatmaya devam etti, ben de dinlemeye çalıştım. Arkadaşıma ne olmuştu? Dışarıdan bakıldığında, modaya uygun giyimi ve güzelce yapılmış saçlarıyla Paris'in güzel kadınlarından biri gibi görünüyordu ama ben gerçeği biliyordum. Ailesi, mali bir krizdeydi ve bir süredir de böyleydi. Ciddi sağlık sorunlarıyla doğan ve tekerlekli sandalyeye mahkûm olan abisi Elian'ın bakımı ve tedavisi, ailenin kısıtlı bütçesinin çoğunu tüketmişti. Ailenin gelecekteki refahı ve mali güvencesi, Suzette'in iyi bir evlilik yapabilmesine bağlıydı. Bu yüzden üzerinde baskı hissettiğini biliyordum.

Elimi bir kez daha ona uzattım. “Ah tatlım. Bunlar hepimiz için çok zor zamanlar. Fedakârlık yapabileceğimiz şeyler vardır ama itibarın bunlardan biri değil. Kalbin de öyle. Bu Almanla ilişkini kes. Göz açıp kapayana kadar iyi bir Fransız'la tanışacaksın. Bak göreceksin.”

Suzette ikna olmuşa benzemiyordu. Bordo rengi kadife elbisesinin manşetlerini kaldırarak şimdiye kadar hiç görmediğim güzellikte pırlanta bir bilekliği gösterdi.

“*Bunu* nereden aldın?”

“Geçen gece ailemle ve Elian'la tanışmaya geldiğinde verdi.”

Gözlerim kocaman açıldı. “Bir dakika, onu Elian'la mı tanıştırdın?”

“Evet.”

“Suzette, sen dedikoduları duymadın mı neler yapıyorlar...”

“Sakatlara mı?” Suzette cümlemi tamamladı. Gözleri parlıyordu. “Hadi durma, söyle.”

“Suzette, Elian’ı severim bilirsın. Nasıl senin tarafında değİlmişim gibi davranabilirsin? Sanki ben... sana karşıymışım gibi?”

Yüz ifadesindeki bir şeyler bana sözlerimin anlamsız olduğunu söylüyordu. O kararını vermişti.

“Elian’a bir zarar geleceğine inansam onunla flört eder miydim sence?” dedi. “Franc, kuzu gibi uysal birisi. Ayrıca bana Hitler’in planlarını da anlattı. Savaş bitince, Elian gibiler için huzurlu şekilde yaşayabilecekleri kaliteli yerler inşa etmeyi planlıyorlarmış.” Kendi kendine gülümsedi. “Sizin düşündüklerinizin aksine, Nazilerle ilgili her şey kötü değil.”

Söylediklerini kaldıramıyordum. Tabii ki tarafı değiştiren Fransızlar olduğunu duymuştuk. Onlar, savaş bittiğinde gösterişli ödüller, yüksek rütbeli pozisyonlar ve özel muameleler vaat eden Alman subaylarla arkadaşlıklarının büyüüne kapılmışlardı. Hatta dedikodulara bakılırsa, Ritz’deki gecede, moda tasarımcısı Coco Chanel kendinden yaşça çok küçük sarışın bir subayla yatmış. Peki ya benim ömürlük dostum? Buna dayanamıyordum.

Bakışlarımı onunkilere odaklayarak, “Bu saçmalığı hemen sonlandır,” dedim. “Sana yalvarıyorum. Ona bilekliği geri ver. Çünkü eğer sende kalırsa, sen de onun malı olacaksın. Bunu anlayabiliyor musun? Ona üzgün olduğunu ama kalbinin şu anda başka bir yerde olduğunu söyle. Ona annenin hasta olduğunu söyle. Ona difteriye yakalandığını söyle. Ona herhangi bir şey söyle. Ne söylemen gerekiyorsa söyle ve bu işi bitir, onu hayatından ve Elian’ın hayatından çıkar. Lütfen Suzette. Tehlikedesin ve bunun farkında bile değilsin.”

Sanki görünmez bir sınırın diğer tarafına geçmiş gibi kolunu masanın altına soktu.

“Bu subay, Franc, eğer böyle bir şey varsa ve o da iyilerden biriyse, onunla birlikte çalışan diğerlerine ne demeli?” Ona baskı yapıyordum. “Onlar Elian’ı öğrenirlerse...”

“Paranoyaklaşıyorsun,” dedi.

“Sen de aptallaşıyorsun!” Kollarımı havada salladım. Tıpkı babamın tamamen aptalca bir şey olduğu zaman yaptığı gibi. Mesela, dükkâna gelen evli erkeklerin, hem metreslerine hem de eşlerine çiçek alırken notlardaki isimleri karıştırmaları ve bunu umursamamaları gibi. “O bileklik,” dedim. Bileğini gösterdim ve pırlantalara yakından bakmak için eğildim. Pırlantalar gerçekten büyüklerdi. “Bunun nereden geldiğini hiç düşündün mü?”

“Belli ki benim için satın almış.”

“İkimiz de bunun bir mücevher mağazasından gelmediğini biliyoruz.”

“Sus Celine,” dedi. Sanki gerçekleri duymaya dayanamıyor gibiydi.

Ama susmadım. “Ben sana nereden geldiğini söyleyeceğim.”

“Sana susmanı söyledim,” dedi. Bu kez daha yüksek sesle konuşmuştu. Bu, diğer masaların ilgisini üzerimize çekmişti. Gözleri yaşla doldu.

Benim de ağlayasım gelmişti ama derin bir nefes aldım, nefesimi düzenledim. Luc’a verdiğim sözü hatırladım. Olay çıkarmamalıydık. “Lütfen,” dedim. “Mantıklı konuşalım.”

Ama Suzette beni dinlemiyordu. Arkamda birine gözlerini kırptırarak gülümsüyordu. “Franc!” dedi. Yakışıklı bir subay bize doğru yürürken Suzette gülümsedi ve ayağa kalktı. Adam, mide bulandırıcı bir kucaklayışla onu belinden tutup kendine çekerken Suzette de mahcup bir şekilde

gölümsüyordu. Kafeye boğucu bir sessizlik çöktü. Görünen o ki herkes bizi izliyordu. Suzette, “Celine, bu Franc,” dedi. “Franc, bu benim yakın arkadaşım Celine.”

Franc gülümsedi. “Sizi tanımak zevkti,” dedi ve bana iş arkadaşı Ralph’ı tanıttı. Onlara oldukça soğuk ve belirgin şekilde ilgisiz davrandım.

Franc, “Siz ikiniz bu gece bizle tiyatroya gelin,” diye önerdi. “Saat sekizde kabare gösterisine biletimiz var.” *Sekiz*. İşgal edilmiş Paris’imizde, saat sekiz diye bir şey yoktu. Bir tiyatro oyunu, bir akşam yemeği rezervasyonu veya saat sekizdeki başka herhangi bir organizasyon söz konusu bile olamazdı. Çünkü bu, saat dokuzda başlayan sokağa çıkma yasasına uymuyordu. Uygun bir Fransız yemeği en az iki, tercihen üç saat sürerdi. Bu yüzden herhangi bir kafe veya bistroda en geç yemeğe oturma saati saat yediydi. Ama bir Alman subaya eşlik ediyorsanız dünyanın bütün nimetleri ayaklarınızın altındaydı. Hal böyle olunca da çoğu restoran ve üst düzey eğlence merkezi, özel koruma ve özel muamele karşılığında Almanlara yiyecek sağlamak için geç saatlere kadar açık kalıyordu.

Suzette, “Ne dersin Celine?” dedi. Bakışları kalbimi parçalıyordu.

Bir adım gerileyerek, “Kusura... bakmayın,” dedim. “Davet ettiğiniz için teşekkürler ama benim... bu akşam için önceden verilmiş başka bir sözüm var.” Elimden geldiği kadar kibar bir şekilde gülümsedim. Yemeğin hesabını ödemek için çantama uzandım ama Franc araya girdi.

“Güzel hanımefendiler asla hesap ödememeli,” dedi. Elini uzattı ve masaya para bırakmamı engelledi. Adam cebine uzanıp birkaç kırıksık banknotu çıkarınca Suzette sırtıttı. Adam paraları tavuskuşu gibi sallıyordu. Salatalarımızı ve şarabımızı karşılayacak miktardan fazlasını koyarak gar-

sonumuza belli ki cömert bir bahşış bırakmıştı. Bu durum da Suzette'in ona olan hayranlığını daha da artırmıştı.

Midemi bulandıran hayran bir yüz ifadesiyle, "Çok cömertsin Franc," dedi.

"Özür dilerim," dedim. "Zamanın nasıl geçtiğini anlamamışım. Gitmem gerek."

Suzette, dudaklarını büzerek, "Pekâlâ," dedi. "Seni görmek... güzeldi." Bir an için gözlerinde bir pişmanlık belirtisi gördüm ama hemen kayboldu.

Beceriksizce, yüzünde eski arkadaşşıma dair bir iz aradım. Adaletsizliklere karşı duran, bir zamanlar erkek kardeşine sataştılar diye kendinin iki katı büyüklüğündeki oğlan çetesiyle karşı karşıya gelen arkadaşşıma.

Babam her zaman Almanların, kötülüklerini bir hastalık gibi yaymak için özel bir yöntemleri olduğunu ve bazılarıımızın buna diğerlerine göre daha hassas olduğunu söylemişti. Sanırım buna şimdiye kadar, bunu kendi gözlerimle görene kadar gerçek anlamda inanmamıştım.

Suzette'e hastalık bulaşmıştı.

Yedinci Bölüm

Caroline

Sabah, hiç giyilmemiş gibi görünen bir spor ayakkabısı giydim. Koşmak söz konusu olmasa bile tempolu bir yürüyüş bana iyi gelebilirdi. Dr. Leroy, egzersizin beynim için yapabileceğim en iyi şeylerden biri olduğunu söylemişti. Beni kontrol etmek için aradığında aynı şeyi yinelemişti.

“Ben... bazı geri dönüşler yaşıyorum. Sanırım geri dönüş diyebilirsiniz,” dedim. Son zamanlarda yaşadığım şeyleri tarif ettim. “Ama bunlardan pek anlam çıkaramıyorum.”

Dr. Leroy, “Bu normal,” dedi. “Ama sinir bozucudur, eminim. Şu şekilde düşün. Bütün anıların, geçmişinin hepsi, aslında beyninde dokunulmamış halde duruyor. Hiçbir yere gitmediler, sadece sen onlara henüz ulaşamıyorsun. Bunları indirirken ya da daha ziyade beyninin patikaları kendisini tamir ederken, ilk başta tuhaf görünebilir.”

Gerçekten de tuhaftı. Çekmeceden siyah bir tayt ile gri bir tişört aldım. Tişörtün kenarlarını hafifçe düğüm yaptım, sonra saçlarımı gevşek bir atkuyruğu yapıp asansöre yöneldim.

Mösyö de Goff, lobiye indiğimde beni görünce şaşırır mı-şa benziyordu.

Dün pazardan aldığım elmayı ısırırken neşeli bir şekilde, “Günaydın,” dedim.

“Merhaba,” dedi. Sanki patlayabilirmişim gibi dikkatli bir şekilde bana baktı.

“İyi günler,” dedim.

Başını salladı.

“Size bir soru sorabilir miyim?” Cevap vermedi, ben de hemen konuya daldım. “Dördüncü kattaki dairenin geçmişiyile ilgili bir şey biliyor musunuz?”

Bana uzun süre süzerek baktı. “Bu kadar zamandır burada yaşıyorsunuz, neden aniden böyle bir soru sordunuz?”

Yıllar boyu Mösyö de Goff’un lobisine kaç kez girip çıktığımı düşündüm. Belki ona umursamaz davranıyor ve bir selam bile vermiyordum. Benden şüphelenmemesine şaşmamak gerekti.

“Biraz kafayı yemişim gibi görünebilir,” dedim. “Geçirdiğim kaza ve hafızamı yitirdiğim düşünülürse. Ben... sanırım her şeye bir anlam yüklemeye çalışıyorum. Mesela burada yaşamaya nasıl geldiğim gibi.”

“Sanırım size bu konuda yardımcı olamayacağım.”

Başımı salladım. Ona mektuplardan bahsedip bahsetmemeyi düşünüyordum. Bahsetmemeye karar verdim. En azından şimdilik. Onları okumaya fırsat bulamadan mektupları ona veya ev sahibine teslim etmemi isterse ne yapacaktım?

“Geçen gece, koridorun sonundaki yatak odasında fark-

lı bir şeyler olduğunu fark ettim. Daire yenilenmiş ama o odaya dokunulmamış. Her neyse, sizin bunun sebebini veya dairenin tarihiyle ilgili bir şeyler bilebileceğinizi düşündüm.”

“Tarih mi?” diye alay etti. “Paris’in her yanı tarihtir.”

“Tabii ki,” dedim. Kapiya döndüm. “Özür dilerim.” Önemli bir şey biliyor olsa da bunları benimle paylaşmak pek ilgisini çekmiyordu. Onun açısından düşünüldüğünde, neden istesindi ki? Bunca yıldır onun güvenini kazanamamıştım.

En sonunda, “Sizin daireniz, savaştan sonra yıllar boyu boş kalmış. Ben buraya çalışmaya geldikten sonra bile,” dedi. Uzun bir an caddeye baktı. Belki de başka açıklamayı hak edip etmediğimi ölçüp biçiyordu. Yüzündeki kırışıklıklar, sabah ışığında ortaya çıkmıştı ve ben yaşının oldukça fazla olduğunu, en az yetmiş belki yetmiş beş olduğunu fark ettim.

“Hiç kimse, Paris’in en güzel binalarından birindeki böyle güzel bir dairenin neden bunca yıl kilitli ve boş kaldığını anlayamadı,” dedi. Tavanın çizgilerini derin bir hayranlıkla izliyordu. Bu duvarlara duyduğu bağlılığın sadece bir görevden daha derin olduğunu anlamıştım. “Ama ben anlıyorum.”

“Neyi anlıyorsunuz?”

“Sonra, yaklaşık on beş sene önce, daire satışa çıktı. Güzel genç bir çift daireye âşık oldu. Onları uyarmaya çalıştım ama faydası olmadı. Sonuçta ben sadece bir kapıcıyım.”

“Onları hangi konuda uyarcaktınız?”

Ama adam kendi bildiği gibi konuşmaya, kendi seçtiği şeyleri anlatmaya devam etti. “Orada bir aile kuracaklardı. Ama...” Durdu ve kafasını salladı. “Bu asla gerçekleşmedi. Evi yenilerken işin yarısına gelmişlerdi ki bir emlakçıya satıldılar.”

“Anlamıyorum. Daireyi çok sevdiklerini söylemişsiniz.”

“Kötülüğün pusuda beklediği bir yeri sevmek zordur,” dedi. Kafasını tavana doğru kaldırdı. Sanki doğruca benim dairemi görebiliyor gibiydi.

Ürperdim. “*Kötülük* derken neyi kastediyorsunuz?”

“Dediğim gibi ben sadece bir kapıcıyım. Daire size uyuyorsa bu harika. Ama ben olsam orada asla oturmazdım.”

Gözlerim kısıldı. “Neden?”

Soğuk bir sesle, “Saygısızlık etmek istemem matmazel ama,” dedi. Dikkatini posta odasının kapısına verdi. “Sizle oyalanacak zamanım yok artık.”

Bir adım gerileyerek, “Evet,” dedim. “Evet, tabii ki.”

Kırk beş dakika sonra Bistro Jeanty'ye gittiğimde, Victor, “*Randevun* nasıldı?” diye sordu. Yanaklarım kızardı. Tempolu yürüyüşüm yüzünden biraz nefes nefeseydim ve alnım parlıyordu. Garson kızlardan birinin dar siyah elbisesiyle ve dikkatli bir şekilde sürdüğü rujuyla ne kadar güzel görüldüğünü fark edince, görünüşümü biraz daha düzeltmek için bilinçli ve amaçsız bir çaba gösterdim. Alnımdaki teri sildim ve atkuyruğumu düzelttim.

Gergin bir şekilde gülerek, “Birincisi, o bir randevu değildi,” dedim. “İkincisi, üç martini içmenin iyi bir fikir olduğunu neden düşünmüşüm acaba?”

Victor sırtıttı. “Saygısızlık etmek istemem ama martini içmek *her zaman* iyi bir fikirdir.”

“Hımm, evet, bu noktada hakkın var.” Ben de gülümse-dim. “Ayrıca şey konusunda da haklıydın...”

“İsmi lazım değil konusunda mı?”

Güldüm. “Evet. Aralıksız olarak kendinden bahsediyor ve sanattan hoşlanmıyor.”

“Varan bir ve varan iki.”

“Kesinlikle. Pek çok varan üç de gerçekleşti.”

Victor’un gülümsemesi bir dakika sonra kayboldu.

“Özür dilemek istiyorum.”

“Ne için?”

“Seni eve kendim bırakmadığım için.”

Yanaklarımın ısındığını fark ettim.

“Israr etmem gerekirdi. Seni o adıyla bırakmamam gerekirdi.”

“Bir sorun olmadı.”

Başını salladı. “Peki yine de beni affedebilir misin?”

Yüzünü dikkatle inceledim. “Neden umurunda ki? Beni tanımıyorsun bile?”

“Ben bütün müşterilerimi önemserim,” dedi. Yakındaki bir masaya oturan yirmili yaşlarının sonundaki güzel bir kadına el salladı.

Başımı salladım. “Tabii ki.”

Victor gülümsedi. “Yumurtayı bugün Benedict usulü mü yiyeceksin?”

“Evet lütfen,” dedim. Köşedeki her zamanki yerime doğru döndüm, sonra aniden durdum. “Biliyor musun düşündüm de, belki de pencereye daha yakın bir yere otursam daha iyi olur? Güneş çok güzel.”

Victor, şakacı bir gülümsemeyle, “Sen nasıl istersen,” dedi. Pencerenin kenarındaki güneşli bir masaya menü bıraktı.

Kahvaltımı beklerken, sessizce kapıdaki kız Margot’yu düşündüm. Sürekli telefonunu kontrol ediyor, gergin görünüyordu. Sonra iç geçirdi.

Ona dikkatli bir şekilde yaklaşarak, “Pardon,” dedim. “Biraz... endişeli görüldüğünüzü fark etmeden edemedim. İyi misiniz?”

Omuzlarını kaldırdı, vücudunu dikleştirdi. Çenesini kaldırdı. Buz gibi bir sesle, “Her şey yolunda,” dedi. Gözleri kızarmıştı. Ağladığı belliydi ama endişelerini paylaşacağı son insanın ben olduğum da kesindi.

Başımı salladım ve tekrar masama döndüm. Kahvaltım geldiğinde her bir lokmanın tadını çıkardım, sonra bir espresso söyledim. Eski benin bu mekân hakkında ne düşündüğünü merak ettim. Mutfakta tıkırdayan tabakların sesi, çatal bıçakların şıkırtısı, havaya süzülen lezzetli kokular, birbirlerinin yanaklarını ikişer kez öperek selamlaşan arkadaşlar ona huzur veriyor muydu? Yoksa köşede karanlık bir masada oturarak yemeği yiyip hemen çıkıyor muydu? Neyden saklanıyordu? Neden bu kadar üzgündü?

Uzakta, mutfğa doğru giden bir yan duvarda, bir renklilik dikkatimi çekti. Bu bir tablo gibi görünüyordu ama küçük kolu görünce bunun duvara monte edilmiş bir çeşit dolap olduğunu fark ettim. Kahvemi bıraktım ve bakmak için oraya gittim. Dolabın küçük kapısını açmak için eğildiğimde Victor mutfğın köşesinden döndü.

“Polise, restoranımızda hırsız var diye bildireyim mi?”

“Özür dilerim,” dedim. “Ne oldu bilmiyorum. Bu küçük bölmeyi fark ettim ve kendimi tutamayıp içine bakmak istedim.”

“Zararı yok,” dedi. “Çok özel bir şey, değil mi?”

Başımı salladım. Kapısına yazılan sözcüklere baktım: *La vie est un sommeil, l'amour en est le rêve.*

“Pek çok insan bunu fark etmiyor bile.” Üstüne bir balonla sirk hayvanları resmedilmiş minyatür kapıdaki karışık detayları göstermek için eğildi.

“Bu ne?”

“Buranın pek çok gizeminden biri,” dedi. “Ben çocukken de buradaydı. Söylentiye göre Mösyö Jeanty, bunu

bütün ömrünü şüphesiz bu restoranda geçiren oğlu için eğlence olsun diye kendisi yapmış. Neyse, küçükken burası benim her zaman merakımı cezbederdi. Bir kere annem görmediği bir zaman eğildim ve dolabı açtım. İçinde hazine bulabileceğimi düşünmüştüm.”

“Buldun mu?”

“Evet,” dedi. Gözleri parlıyordu. “Bir çikolata buldum. Ondan sonra buraya bakmaya devam ettim ve her hafta başka bir çikolata daha buldum.”

“Onları oraya kim bırakıyordu?”

Omuz silkerek, “Belki de garsonlardan biri,” dedi. “Belki Mösyö Jeanty’nin kendisi. Hiç öğrenemeyeceğim. Ama dokuz yaşındaki bir çocuk için bu... sihirli bir şeydi.”

Gülümsedim.

“Mösyö Ballard’dan anlatmasını isteyebilirsin. O ben çocukken burada çalışırdı, hatta burayı Madam Jeanty’nin kendisi işletirken de buradaydı.”

Victor’un bana restoranın tarihinden bahsedişini anımsadım. Madam Jeanty 1950’li yıllarda öldükten sonra, oğlu seksenli yılların ortasına kadar restoranın başına geçmişti. Ta ki kansere yenik düşene kadar. O zaman, uzaktan bir kuzeni işi devralmıştı. Victor bu döneme, restoranın “karanlık dönemi” diyordu. Menüdeki sevilen şeyler değiştirilmiş veya tamamen kaldırılmıştı. Müşteriler sadakatlerini sürdürseler de restoranın ruhundan bir parça, derin bir şekilde yara almıştı.

Victor, burayı yeniden hayata döndürmüş gibi görünüyordu. Mösyö Ballard da dâhil eski müşterilerin keyfine sunmuştu.

Victor, pencerenin kenarındaki masada oturan yaşlı adamı göstererek, “Hafızası biraz zayıflamış,” dedi.

Sırıtarak, “Al benden de o kadar,” dedim.

“Öyle bile olsa burayı herkesten daha iyi biliyor. Her

sabah kahvaltıya, her akşam yemeğe gelir. Kahvaltısı değişebilir ama akşam yemeği hep aynıdır. Biftek, salata ve bir şişe iyi Bordeaux şarabı. Gel, seni onunla tanıştırayım.”

Keşke restoranın en eski patronuyla tanışmadan önce eve duş almaya ve üstümü değiştirmeye gitseydim. Ama yine de Victor'un peşinden, yaşlı bir adamın elinde gazete ve kahveyle oturduğu masaya doğru ilerledim. Sol bacağı-nın yanında yıpranmış bir baston vardı.

“Mösyö Ballard, sizinle tanıştırmak istediğim biri var.”

Adam önce Victor'a, sonra bana baktı. Seksenli yaşlarında hatta belki daha yaşlıydı. Gözleri bilge olduğu kadar yorgun da görünüyordu ama ben o gözlerde asla ölmeyen bir gençlik parıltısı da fark etmiştim. Onu, yedi yaşında restoranda annesinin yanında dikilen veya birkaç yıl sonra büyüdüğünde, çatal bıçakları parlatan ya da müşterilere sıcak yiyecekler ikram eden, üzerinde şarap kadehleri olan tepsiyi dengede tutmaya çalışan, sonra gençliğinde, çok başarılı bir adam olarak hayal ettim.

Konuşmak için ağzımı açtım ama Mösyö Ballard önce davrandı. “Seni yıllardır görmemiştim,” dedi. “Selam verme zamanı geldi.”

“Özür dilerim ben...”

“Özür dileme,” diye araya girdi. “Hepimizin sebepleri var.”

Gülümsedim. Kazamı ve kaybolan anılarımı anlattım. “Şu anda kendimle ilgili pek bir şey bilmiyorum.” Gülümsedim. “Ama geçen gece, yatak odamda çekmecemın arka tarafında katlanmış bir erkek gömleği buldum.”

Victor, “Bir dakika, ne?” diye araya girdi. “Nasıl bir gömlek?”

“Aslında kötü bir tişört, hani tatillerde turist dükkânlarından alacağın şu tropikal gömleklerden.”

“Çok komik,” dedi.

Mösyö Ballard, boğazını temizledi. “Hastalığın bir lanet olduğu kadar lütuf da. Benim hayatımın, unutmayı tercih ettiğim kısımları var.”

Bakışlarım Victor’unkilerle buluştu. Yaşlı adamın huzursuzluğunu fark edince konuyu başka bir yöne çevirdi. “Ben de Caroline’a, sizin 1940’larda çocukken burada çalıştığınızı anlatıyordum.”

Mösyö Ballard’la göz göze geldik. Bu gözler, birazdan paylaşmaya başlayacağı anılarla yüklüydü. “Bu doğru. Buraya çalışmaya geldiğimde daha on bir yaşındaydım. Ailemin paraya ihtiyacı vardı, ben de küçük işler yapardım. Okuldan sonra patates soyardım, bulaşık yıkardım. Gece, burayı süpürürdüm. İşgal yıllarında böyle pek çok küçük iş yaptım.”

Gözlerim irileşti.

“Yakınlardaki bir fırının ve bir çiçekçinin çiçeklerinin teslimatını yapardım. Ama en çok burada olmayı severdim, hep de sevdim. Jeanty gibisi yoktu.”

Az önce Victor ile benim durduğum yeri gösterdim. “Oradaki küçük dolap... onun... ne olduğunu biliyor musunuz?”

“Biliyorum,” dedi. “Yin ve Yang’ı bilir misiniz?”

“Evet, sanırım biliyorum.”

“Karşıt ama yine de uyumlu güçler,” dedi. “Jeanty’ler için de bunu söyleyebilirdiniz. Mösyö ve Madam Jeanty. Mösyö Jeanty nazik ve cömertti. Karısı olmasaydı bütün gece bedava yemek dağıtırdı. Madam ise tam tersiydi. Akıllı fikri işt, şakaya yer yoktu. Her açıdan sertti. Kocasını öldüğünde, çoğu garip fikri de onunla birlikte öldü. Ama o dolap... aynı kaldı. Mösyö bu dolabı oğlu Luc için yapmıştı. Luc bu dolapta tahta oyuncaklarını saklardı.”

Geçen gece bulduğum mektuplarda yazan ismi hatırlayarak, “Luc,” dedim.

“Karanlığın çok olduğu bir dönemde, bu, küçük bir gün ışığıydı.”

Ona savaş zamanıyla ilgili tecrübelerini sormak istiyordum ama aniden ayağa kalktı, peçetesini masaya bıraktı. “Beni affedin, gitmem gerek. İkinize de iyi günler.”

O gittikten sonra Victor’a dairemde bulduğum mektuplardan ve kapıcı Mösyö de Goff ile yaptığım sohbetten bahsettım. “Ne düşünüyorsun?”

“Bence seni korkutup kaçırmaya çalışıyor,” dedi. “Adam muhtemelen Amerikalıları sevmeyen yaşlı züppelerden biridir.”

Başımı salladım. “Ama bulduğum mektuplar. Bütün bunlardan başka neler var merak etmeden edemiyorum. Bu mektuplar neden benim dairemdeydi? Bu hikâyede başka şeyler daha olması gerektiğini düşünüyorum.”

“Bak, Paris’te istersen her apartmanda bir hikâye bulabilirsin,” dedi. “Bunu söylemekten nefret ediyorum ama senin zaten yeterince işin yok mu, mesela kendi hayat hikâyesinin parçalarını bir araya getirmek gibi?”

“Doğru,” dedi. “Ama itiraf etmem gerek, kafamı kendi sorunlarımdan uzaklaştırmak çok rahatlatıcı.”

“Ne demek istediğini anlıyorum. Belki de biraz daha derine inmek, bu mektubu yazan kişiyle ilgili biraz daha çok şey öğrenmek ya da ne bulabilirsen onu bulmak sana iyi gelecektir.”

Başımla onayladım. “Teşekkürler... Bana arkadaşlık ettiğin için.”

Gülümsedi. “Şuna ne dersin: Ne de olsa Paris’i yeni yeni keşfediyorsun, sana yarın biraz şehri gezdireyim mi? Mutfakta çalışanlar olacak, bu yüzden sıvışabilirim. Biz... Montmartre’de yürüeyebiliriz, çimenli bir yer bulup piknik yapabiliriz. Ben senin özel rehberin olurum.” Umutla sırtıttı.

Bu fikre bayılmıştım ama benim cevap vermeme kalmadan araya girdi. “Dinle, bu aptalca bir fıkirdi. Özür dilerim...”

Uzandım ve güçlü koluna dokundum. “Hayır, hiç de aptalca değil. Harika bir fikir. Bana çevreyi gezdirmeni çok isterim.”

Yüzü aydınlandı. “Güzel. Öğlen burada buluşalım ve buradan gidelim.”

Uzun bir an bana baktı, sonra sanki bir anlık transtan çıkıyormuş gibi kafasını salladı.

“Ne?” diye sordu.

Gülümseyerek, “Hiçbir şey,” dedi.

Ona şaşkın bir şekilde baktım.

“Yarın... görüşürüz.”

“Evet, yarın görüşürüz.”

Restorandan ayrılıp eve doğru yürürken kendimi hafif ve heyecanlı hissediyordum. Victor. Kendi kendime gülümsedim, sonra arkasından gelen düşünceleri hemen bastırdım. Bu çok saçmaydı. Kim olduğumu bulana kadar erkeklere duygu besleyecek konumda değildim. İç geçirdim. Ya benim korkunç bir geçmişim varsa? Ya ben berbat, sevilemez bir insansam? Ya ben... evliysen? Evet, Victor benim arkadaşım olacaktı, daha fazlası değil. Ayrıca, o benimle ilgilenemeyecek kadar çok yakışıklıydı. Restoranda kadınların ona nasıl baktığını görmüştüm. Paris’te elini sallasa ellisiydi. Ama sorun değildi, biz sadece yeni bir arkadaşlığa başlıyorduk.

Aniden, apartmanımdan çok da uzakta olmayan bir dükkânın vitrininin önünde durdum. Burada, palmiye ağaçlarının resmedildiği bir tablo asılıydı. Burası bir tür

resim atölyesiydi. Resim sehparlarının başında yaklaşık bir düzine insan oturuyordu. Yukarıdaki tabelada, *Le Studio de Fluers* yazıyordu. Yani Çiçek Stüdyosu. Gülümsedim. Altında şöyle yazıyordu: *Spécialisé en art-thérapie pour la guérison* yani iyileşmek için sanat terapisi.

Sanat terapisi mi? İyileşmek mi? Sanki bir mıknaatısla çekiliyormuşum gibi içeri girdim.

Masadaki koyu saçlı kadına, “Bonjour,” dedim. Kadın yaşça benden biraz büyüktü ve mavi gözleri ve soluk pembe dudaklarıyla çok güzeldi. “Böldüğüm için özür dilerim ama geçerken gördüm ve... merak ettim. Sanat terapisi nedir?”

Elini küçük stüdyoya doğru uzattı. Arka planda yumuşak bir caz çalıyordu. “Sanat terapisi işte *bu*.”

“Sanırım anlayamadım,” dedim. “Onlar sadece *resim yapmıyorlar* mı?”

“Evet, ama dertlerinin resimlerini yaparak onlardan kurtuluyorlar.”

“Bunu yapmak gerçekten... mümkün mü?”

Gülümsedi. “Evet ve gerçekten de işe yarıyor. Belki siz de denemek istersiniz?”

Geri adım attım. “Bilmiyorum. Ben pek de sanat insanı değilimdir.”

“Herkes kendi çapında sanat insanıdır,” dedi. Yanında boş bir tabure olan boş bir kanvasla resim sehpasının yanına gitti. Bana eliyle işaret etti. “Gelin, neden ücretsiz bir seans denemiyorsunuz?”

Dikkatli bir şekilde oturdum. Aslında kafamı kapıdan içeri uzattığım için şüphe ve pişmanlık duyuyordum ama kadın elime bir fırça verince içimde bir kıpırtı hissettim.

“Hata diye bir şey yok ve sadece iki kural var,” dedi. “Her şeye kulağını tıkamalı ve kalpten çizmelisin.”

Başımı salladım ve fırçamı önce kırmızı akrilik boyaya, sonra beyaza batırdım. Sonra ikisini palette harika bir pembe oluşana kadar karıştırdım.

Önce bir şakayık çizdim, sonra bir tane daha. Her nasılsa, buradan çok çok uzakta, şakayıkların var olmuş olduğu (veya hâlâ var olduğu) bir bahçe hatırladım. Çiçeklerinin çok ağır olduğunu ve saplarının sallandığını hatırladım. Bir fırça daha aldım ve köklerini doğru bir şekilde çizmek için yeşil boyaya batırdım.

Seansın bitip diğer öğrencilerin gittiğini fark etmedim. Öğle yemeği geldiğinde ve geçtiğinde ya da kilise çanları çaldığında aç olmadığımı fark etmedim. Bu tablo, beni tamamen tüketmişti.

Koyu saçlı kadın, elini omzuma koyarak, “Nasıl gidiyor?” diye sordu.

Sanki bir transtan veya hipnoz seansından çıkmışım gibi nefesim kesildi.

Tabloma bakarak, “Bu gerçekten çok güzel,” dedi. “Hatırlağanüstü.”

Şaşırmıştım ama buna ben de katılıyordum. Tablo gerçekten... iyiydi.

“Daha önce hiç resim yaptınız mı?” diye sordu.

Kafamı salladım. “Hatırladığım kadarıyla hayır.”

“Hımm, o zaman bence daha çok yapmalısınız.”

Gülümsedim.

“Kendinizi nasıl hissediyorsunuz?”

“Yorgun,” dedim.

“Uzun bir maraton koşmuş gibi mi?”

“Evet onun gibi bir şey.” Çantama uzandım.

“Güzel,” dedi. “İyileşme böyle gerçekleşiyor. Umarım tekrar gelirsiniz, en azından kurduğunda tablonuzu almaya gelin. İstedığınız zaman gelebilirsiniz.”

Başımı salladım. Benden bu kadar güzel bir şey çıkmış olması beni hâlâ şaşırtıyordu. “Siz buranın sahibi olmalısınız?”

Başını salladı. “Ben kendimi bildim bileli ailem bu binanın sahibiydi. En sonunda annemi burayı iyi bir şey için kullanabileceğime ikna ettim.”

“Ya, kendisi ressam mı?”

“Hayır,” dedi. “Ama resmi sever. En azından severmiş, sağlığı daha iyiyken.”

“Üzöldüm.”

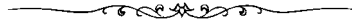
Başını salladı. “Hayat zorluklarla dolu. Hepimiz yaşıyoruz bu zorlukları. Sanat, kendi derin vadilerimden geçmeme yardım ediyor. Ben de tam bu yüzden bu stüdyoyu açtım.” Gülümsedi. “Sen de anlayacaksın.”

“Teşekkürler.”

“Adım Ines.”

“Ben de Caroline.”

“Seninle tanıştığıma çok memnun oldum Caroline.”

Eve giderken pazarın yanından geçtim ve cadde boyu kovaların içinden sarkan sonbahar ortancalarına bakmak için durdum. Kenarları mor lekeliydi.

Satıcıya, “Altı kök alabilir miyim lütfen?” dedim. Kadın, koyu renk gözlükleri olan yaşlıca bir kadındı. Bir tabureye oturmuştu. Başını salladı. Kökleri ve birkaç yaprağı ustaca kesip düzeltirken onu izledim. Sonra çiçekleri kahverengi kâğıda sarıp ipe bağladı.

Ona teşekkür edip kartımı uzattım.

Evime döndüğümde, mutfak lavabosunun altında bir

vazo buldum ve onu suyla doldurdum. Çiçekleri de içine koydum. Yemek masasının üstünde o kadar görkemli duruyorlardı ki. Onları... çizmek için ani bir arzu hissettim. Ama neyle çizecektim? Sonra bir yıldırım çarpması gibi, bir anı gün yüzüne çıktı. Yatak odasındaki dolabıma koştum. Uzakta sağ köşede neler olduğunu biliyordum: Renkli kalem, pastel boyalar ve eskiz defteri. Zihin gözümle eski halimi gördüm. Hıçkırarak, rafta yüksekte duran bu resim malzemelerini bir kenara itiyor, onları kendinden uzaklaştırıyor ve sonra dizlerinin üstüne çöküyor ve ağlıyordu.

Neden? Neden ağlıyordum?

Pastel boyaları, eskiz defterini aldım ve masamın üstünde vazanın içindeki çiçekleri çizdim. Eskiz defterine neredeyse hiç bakmadan, elim sayfanın üstünde kendi yolunu buluyordu.

Gözlerimi kapattım ve rüzgârın palmye yaprakları arasından geçtiğini duydum. Sonra bir kahkaha. Sahne önce bulanıktı, sonra netleşti. Ben bir mutfakta ayakta dikiliyordum. Burası, insanın dergilerde görebileceği iyi döşenmiş mutfaklardan biriydi ama sadece iyi döşenmiş değildi, burası sevgi doluydu. Fırında kek pişiyordu. Havuç. Fırının yanında bir kutu pasta mumu ve kibrit hazır duruyordu. Yakındaki bir hoparlörden, Stan Getz'in tatlı saksafonunun sesi duyuluyordu. Ben marinara sosu karıştırıyordum. Birazı granit tezgâhın üstüne dökülmüştü ama umursamıyordum. Şarabımdan bir yudum aldım ve müzikle salındım. Kanepede küçük bir kız kıkırdadı. Yüzünü göremiyordum, sadece sarı atkuyruğu görünüyordu. Sonra sıcak, güçlü kollar belime dolandı ve beni kendine doğru çekti. Baharat, yeni keten kokusu aldım. Ve aşk. Yüzünü görmek için döndüm ama tam o sırada... gözlerim açıldı.

Parişte, yemek masamda tek başıma oturuyordum.

Güneş batıyordu. Bir vazo dolusu ortancayı inanılmaz detaylarla çizmiştim. Şu anda pek bir şey bilmiyordum ama sadece o mutfağa dönmeyi deli gibi istediğimi biliyordum. Yuvama dönmeyi deli gibi istiyordum.

Sekizinci Bölüm

Celine

Kafeden çıkarken Suzette'i en azından şimdilik aklımdan çıkarmaya çalıştım. Ben üstüme düşeni yapmıştım ve elimden gelen de buydu. Ayrıca benim kendi hayatımda endişelenecek yeterince çok şeyim vardı. Mesela Cusi ve babam gibi.

Şalımı boynuma daha sıkı doladım. Rüzgâr, geçen hafta hatta dün hiç olmadığı kadar keskin, sert, zalimdi. Hatta düğmelerin ve iç çamaşırların arasından yolunu bulup yün şapkalardan süzülecek kadar merhametsizdi.

Yakında ilk kar düşecek ve Paris'i beyazlar içinde bırakacaktı. Bu şehri kışın her zaman çok severdim. Özellikle de, çatıların, yoğun bir pudra şekeri tabakasıyla kaplanmış gibi görünmesini, önceden sönük duran kış balkonlarının masaldan fırlamış gibi görünen manzaralara dönüşmesini severdim.

Kendi kendime, Luc yakında eve dönecek dedim. Evlenecektik ve her şey yoluna girecekti. Benim için ve hepimiz için sorun yaratmasından korktuğum Alman subay geri dönmemişti. Her zamanki gibi devam edecektik. Babam harika çiçek aranjmanları yapacak, Nic teslim etsin diye bunları kutulayacaktı. Ben de Cosi ile ilgilenecek, fırsat bulursam dükkâna yardımcı olacaktım.

Pek çok Nazi askerinin dolaştığı Rue de Saint-Placide'den geçmeyip ara sokağa daldım. Sonra sessiz bir ara sokağa girdim. Altı cadde sonra evde olacaktım.

Saatime baktım; bir buçuktu. Altın antika saat anneme aitti ve bunu on dört yaşında babamın gömlek çekmece-sindeki mücevher kutusunda bulduğumdan beri takıyordum.

Önce sağa, sonra sola baktım. Bistro Jeanty'de bulduğum zarfı güvenli bir yerde açabilmek için eve gitmek istiyordum ama babamı görmek için plansızca çiçekçi dükkânına gitmeye karar verdim. Cosi'nin okuldan dönmesine daha çok zaman vardı. Babamın biraz neşelendirilmeye ihtiyacı olabilirdi. Son zamanlarda çok sessizdi, akşam yemeklerinde neredeyse tek kelime etmiyordu. Dün gece, ben tatlıyı servis etmeyi daha düşünmeye bile fırsat bulamadan iyi geceler dileyip yatmıştı. Çok çalışıyordu. Hem de çok. Luc benden dikkatli olmamı istemişti ama ne pahasına? Babamın sağlığı mı? Ekmek teknemiz mi?

Babam her sabah gün doğmadan uyanıyor ve eve hava karardıktan sonra, gözlerinin altında bir gün öncekinden daha koyu halkalarla geliyordu. Onun bu şekilde daha fazla devam etmesine izin veremezdim. Evet, dükkâna gidip onu görmeye karar vermiştim. Ona köşedeki fırından poğaça alacaktım. Muhtemelen kahvaltıdan beri bir şey yememişti. Zaten kahvaltısına da doğru dürüst dokunmamıştı. Yumurtaları yarın tekrar ısıtırdım.

Tezgâhın arkasındaki üzgün görünümlü kadın, “İyi günler Matmazel,” dedi. Bakışları kısa bir an sanki beni tanıyormuş gibi gözlerime kilitlendi. Onu bir yerden tanıyordum ama yüzünü tam olarak oturtamıyordum. Siparişimi verince, kadının kurabiyelerin olduğu kısıma uzanıp babam için kuru üzümlü ekmek, Così için ise çikolatalı kruvasan alışını seyrettim. Bu sırada, acaba eski bir okul arkadaşım mı yoksa müşterilerimizden birinin kızı mı diye merak ediyordum. Kadın her kimse, pek iyi görünmüyordu. Yüzü kül gibiydi. Fırında çalışmasına rağmen, sanki çok uzun zamandır düzgün bir yemek yememiş gibi görünüyordu.

“Özür dilerim,” dedim. Ona cebimdeki birkaç bozuk parayı uzattım. “Biz... birbirimizi tanıyor muyuz?”

Kadın utangaç bir şekilde gülümsedi. Tezgâhın arkasından bir adamın ona seslendiğini duyunca arkasına döndü. “Antoinette!”

Son bir kez daha göz göze geldik. “Benim... gitmem gerek.”

Başımı salladım ve içinde hamur işi olan kâğıt torbayı alıp caddeye çıktım. *Antoinette*. Bu kadını tanıyordum ama nereden? Dükkânımıza giden cadde boyunca yürüdüm. Sadece Parisli kadınların yapabileceği gibi topuklu ayakkabılarımın kaldırımlara takılmamasına dikkat ediyordum. (Suzette’in annesi Madam Claudine de Bont, ikimize de, “Parmak ucunuza basın,” diye öğretmişti. “Tıpkı sessizce sıvışır gibi.”) Ona pek çok açıdan hayrandım. Hiç çaba göstermeden bu kadar güzel oluşuna, ruhuna ve beni katanları altına alışına ve annem yaşasaydı öğreteceği şeyleri bana öğretmesine hayrandım. Claudine istediği her adamla evlenebilirdi. Bir kontes, bir varis, başkan karısı olabilirdi. Şu anda, en güzel otelde, üstünde Chanel marka giysilerle yüksek rütbelileri ve bunun gibilerini eğlendiriyor olabilirdi. Ama bunların hiçbiri önemli değildi. En azından onun

için. O Suzette'in babası Bertrand'a, bir çiftçi oğluna âşık olmuştu. O kadar.

On üç yaşında olsam bile, kadının gözlerindeki aşkı görebiliyordum. Claudine, çılgınca sevdiği adamla maddi açıdan ne olacağı belirsiz bir hayatı seçmişti. Ama aşkın yolundan gittiği için hiçbir şekilde bunun karşılığını iyi bulmamıştı. İlk çocuğu Elian, ciddi sağlık problemleriyle doğmuştu. Bertrand karısını çok sevsede sık sık işsiz kalıyor ve ailesinin geçimini sağlayabilmek için çok mücadele veriyordu.

Suzette ile son görüşmemi hatırladım ve mağlup olmuş bir şekilde iç geçirdim. Alman subayın ona bakışını hatırlayınca ürperdim. Gözlerinde arzu vardı. *Suzette bunu nasıl görmezdi? İçine girdiği tehlikeyi nasıl görmezdi?*

Dükkân sadece birkaç adım uzaklıktaydı. Tenteden sarıkan tabelamızın tanıdık görüntüsü içimi ısıttı. Bunu, on iki yaşında babamla birlikte evimizin balkonunda boyamıştık. Babam, dükkânın adı için fikrimi sormuştu. En sonunda benim önerimi kabul etmişti: Bella Fleur. İşte bu isim, Bella Fleur, orman yeşili bir arka plan üstüne kıvrık pembe harflerle yazılmıştı. O zaman bunun harika olduğunu düşünmüştüm, hâlâ da öyle düşünüyordum.

Dükkâna girerek, "Baba," dedim. Fırından aldığım torbayı havaya kaldırdım. "Sürpriz!"

Ama babam her zamanki gibi tezgâhın arkasında değildi. Arka odaya geçtim. Onu burada yeni gelen güllerin dikenlerini ve yapraklarını keserken bulmayı bekliyordum ya da çünkü siparişlerin köklerini temizlerken. Ama orada da değildi. Aslında dükkân tamamen boş görünüyordu. Hem de düzensiz. Bir kova yeşillik yere devrilmişti ve su yerde göl olmuştu. Beyaz porselen parçalar, en güzel vazolarımızdan birinden geriye kalanlar, yığın halinde yatıyordu.

Bu sefer daha yüksek sesle, "Baba?" diye bağırdım.

Kendime panik yapma diye tembihliyordum. Nic bugün hastalanmış olabilirdi. Babam önemli bir siparişi kendisi götürmüştü, belki de en iyi müşterilerimizden biri olan Madam Lumiere'nin dairesine gitmişti. Kadın şüphesiz burada o güzel akşam partilerinden birini veriyordu. Kadın, son dakika arayıp imkânsız siparişler vermesiyle meşhurdur. Babam da ona asla hayır diyemiyordu.

Evet, babam yakında dönecek diye kendimi rahatlatıttım. Ama sonra yakınlarda bir yerden hafif bir inilti geldiğini duydum.

“Baba!” diye bağırdım. Şimdi onu görüyordum. Ön camın önünde yerde yatıyordu. İçeri girdiğimde yanından geçip gitmiştim herhalde. Hemen ona doğru koştum ve dizlerimin üstüne çöktüm. “Yaralanmışsın.” Elbisemin kenarından bir parça kumaş yırttım, nazıkçe kaşında kanayan yere bastırdım. Kumaşı dikkatlice alnına sardım, kanamayı kontrol altına almak için sıkı bir şekilde bağladım.

Elimi bacağına hafifçe koyarak, “Hareket edebilir misin?” diye sordum.

Bacaklarını, kollarını esnetti. “Evet, ben iyiyim canım. Kırılan kemik filan yok.” Benim de yardımımıla doğruldu. “Dengemi kaybedip bir an kendimden geçmişim herhalde.”

“Bunu kim yaptı sana?”

Babam, “Önemli değil,” dedi.

Gözümdeki yaşı silerek, “Önemli tabii ki,” dedim.

“Onlar...” Durdu, ayağa kalkmaya çalıştı ama acı içinde suratını buruşturdu.

“Neren acıyor?”

“Sanırım belim,” dedi. O dikkatlice ayağa kalkarken ben de elimi beline koydum. “Biraz buzun halledemeyeceği bir şey değil.”

“Baba, neler oldu?”

“Biraz hırpalandım sadece,” dedi. “Önemli bir şey değil.”

“Bunu kim yaptı?”

Durumu önemsemez bir halde, “Hiç kimse,” dedi.

“Baba, ne tür bir hiç kimse?”

Uzaklara dalıp gitti.

“Alman mıydı?”

Sessiz kaldı.

“Baba lütfen. Konuş benimle.” Yorgun, üzgün gözlerine baktım. Kaşındaki yırtıktan, yaptığım uyduruk bandajın altından kan sızıyordu. Belli ki dikiş gerekecekti. Yıllardır ailemizin doktoru olan Dr. Bennion’u aramayı aklıma not ettim. “Söyle ki ben de seni koruyabileyim. Söyle ki *güvende* olabilelim.”

Babam sessiz kaldı.

“Celine,” dedi. “Sana endişelenmemeni söyledim. Bu sadece bir sıyrık...”

“Ama endişeleniyorum,” dedim. “Bilmek zorundayım. O adam mıydı?”

Başını eğdi ve onaylarcasına salladı.

Telefon çaldı. Babam hemen açmak için hareketlendi ama ben onu dururdum. “Hayır. Bırak çalsın. Bugün işe devam edecek durumda değilsin. Ben seni eve götürüyorum. Sana doktor gerek.”

Pierre’in öldüğü gün hariç, babam dükkânı açtığından beri bunca yıldır hiç erken kapatmamıştı. Babamın aklını okuyabiliyordum: Burada kalmak güvenli değildi, en azından bu öğleden sonra. Ama dükkânı erken kapatmak da insana yenilgi gibi geliyordu.

Babam düşünürken, ben de duvara dayalı duran süpürgeyi aldım ve yerdeki dağınıklığı temizlemeye başladım.

Eğildim ve bir zamanlar en sevdiğim vazo olan açık pembe vazodan geri kalan kırık parçaları topladım. İç geçirdim ve kırıkları çöp kutusuna attım. Sonra çöpleri atmak için caddeye çıktım. Bu esnada omzumun üstünden üç kez bakmıştım.

İçeri girdiğimde saatime baktım. İşte o zaman kalbim sıkıştı. “Cosi!” diye bağırdım. “On beş dakika önce onunla evde buluşmam gerekiyordu!” Şimdiye kadar çoktan beni merak etmeye başlamıştı herhalde. *Ya oradan ayrılmışsa? Ya...*

Tam o anda kapının zili çaldı. İçeri Cosi’nin girdiğini görünce hissettiğim rahatlıkla neredeyse olduğum yere yığılacaktım. “Anne! İşte buradasın! Söylediğin gibi eve gittim ama sen orada değildin, ben de buraya geldim.” Yüzüme baktı. “Bana kızdın mı?”

“Hayır, hayır tatlım,” dedim. Ona sarılmak için diz çöktüm. Ona normalden daha sıkı sarıldım. “Evde olmadığım için özür dilerim aşkım. Umarım endişelenmemişsindir. Zamanın nasıl geçtiğini anlamamışım.”

Hemen, “Sorun değil anne,” dedi. “Endişelenmedim. Ben...” Babamın yüzünü görünce durdu ve ona koştu. “Ne oldu?”

Babam zorla gülümsedi. “Sevgili çocuğum, sanırım daha iyi bir gözlüğe ihtiyacım var. Senin bu şaşkın büyük-baban nasıl olduysa gidip doğruca duvara toslamayı başardı bugün.”

Cosi’nin endişeli yüz ifadesi gülümsemeye dönüştü. “Şaşkın, şaşkın büyükbaba! Daha dikkatli olman gerek!”

Babam “Evet, doğru” dedi.

Cosi gülümsedi, sonra ön vitrine doğru yürüdü. Gözüne ilişen bir şeyi dikkatlice inceliyordu. Karşılı göstererek, “Bu çok tuhaf,” dedi. “Anne, vitrindeki şey ne?”

Yerdeki karışıklığı temizlemekle o kadar meşguldüm ki hemen bakamadım. “Neymiş tatlım?”

“Sarı yıldız.”

Kafamı kaldırdım ve tüylerim diken diken oldu. Bir an, gözlerime inanamadım. Bu gerçek hayat değil, korkunç bir kâbusttu. Ama yine de, gözlerim yalan söylemiyordu. Boya hâlâ ıslaktı. Dükkâna geldiğimde basit görünen ve hızlıca çizilmiş yıldızı fark etmemiştim. Babamın suratındaki ifadeye bakılırsa o da fark etmemişti.

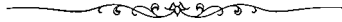
Così, tekrar, “Anne?” dedi. “Bunu neden yapmışlar?”

Sarı yıldızın ne demek olduğunu iyi biliyordu. Her erkek, her kadın, her çocuk biliyordu. Ona, tıpkı büyükbabasının “şaşkın” hatası gibi bunun da bir hata olduğunu, endişelenmesine gerek olmadığını söylemeyi deli gibi istiyordum. Biraz sabun ve suyla temizleyecektik ve işte, yepyeni olacaktı.

Ama hiçbir şey söylemedim. Söyleyecek sözüm yoktu. Così’nin elini tuttum. Babamla göz göze geldik. “Ben anahtarları alayım da dükkânı kilitleyeyim,” dedi.

Ceketini ve çantasını aldı. Rue de Cler Caddesi’nde bu dükkânı işlettiği süre boyunca ikinci kez, saat altıdan önce “kapalı” tabelasını taktı ve dükkânı kapattı.

Babamı hayatım boyunca iki kez ağlarken görmüştüm. Bu da üçüncüsüydü.

Babamın doktora ihtiyacı vardı ama onu gündüz gözüyle dışarı çıkarmayı göze alamazdık. Biz de karanlık çökünceye, çoğu subay, yüzünde kesikler olan yaşlı bir adamı fark edemeyecek kadar kendi akşam yemeği planlarıyla meşgul olana dek beklemeye karar verdik. Babam ve Così’ye hızlıca yemek hazırladıktan sonra, telefonun yanındaki adres

defterine uzandım ve Dr. Bennion'un numarasını çevirdim. Daha önceleri bizi evden arardı ve bize her zaman nazik davranırdı. Onun annesi de Normandiyalı'ydı. Babama deniz kenarında geçirdiği yazların gençlik hikâyelerini anlatmayı severdi. Bize kesinlikle yardım edecekti.

Così'yi ürkütmemek için alçak sesle, "Dr. Bennion, ben Celine Durand," dedim.

"Evet, merhaba Celine," dedi.

"Sizi mesai saati dışında rahatsız ettiğim için özür dilerim ama babam yaralanmış ve tedaviye ihtiyacı var."

"Ya, bunu duyduğuma çok üzüldüm," dedi. Sesinde tuhaf bir şekilde hiç sıcaklık yoktu.

"Oldukça kötü bir şekilde hırpalanmış. Dikiş atılması gerek. Bize gelmeniz mümkün mü, eğer size uyarsa, biz de gelebiliriz?"

Beni duraksatan uzun bir sessizlikten sonra, "Celine," dedi. "Çok üzgünüm ama saat çok geç. Programım da çok dolu ve..."

"Ve ne?" dedim. Yaşlar gözlerimi yakıyordu. Dr. Bennion, her gün dairesinden kliniğine giderken Rue de Cler boyunca yürürdü. "Yıldızı gördünüz değil mi?"

"Neyden bahsettiğini anlamıyorum," dedi.

"Tabii ki gördünüz," dedim. "Herkes gördü."

"Celine."

"Anlamazdan gelmeyin Dr. Bennion. Ben sadece... onca insan içinde sizin bize yardımcı olacağınızı sanmıştım. Sanırım yanlışım."

Babam gergin görünüyordu. Telefonu kapatmamı işaret etti.

"Hoşça kalın Dr. Bennion." Ahizeyi pat diye yerine koydum, sonra kanepeye doğru yürüdüm ve babamın yanına çöktüm.

Babam, “Kızım,” dedi. Kafasını salladı. “Üzgün olduğumu biliyorum ama hiç kimseyle bu şekilde konuşamazsın. Dr. Bennion’la da, başkasıyla da. Anladın mı?” Sesini fısıltıya dönüştürdü. “Artık her zamankinden daha dikkatli olmalıyız.”

Yahudi mirasımız benim için her zaman endişe kaynağı ve zihnimin gerilerinde bir fısıltı olmuştu. Sonuçta babamın babası Fransız’dı, biz de öyleydik. Babama, “Biz Fransa vatandaşıyız,” dedim. “Buna hakları yok...”

“Biz Fransız *vatandaş*ıyız,” dedi. “Ama bu artık bir şey ifade etmiyor. Belli ki annemle ilgili gerçeği öğrenmişler. Birisi bizi ihbar etmiş olmalı.”

Bunun kim olduğunu öğrenmeye çalışmanın yararı yoktu. Babamın yarası hâlâ kanıyordu. “Sana yardım bulmalıyız,” dedim. “Sana dikiş atabilecek birisi olmalı.” Gözlerim kocaman açıldı. “Bir dakika, bir fikrim var. Bizim apartmanda aşağı katta oturan kadını hatırlıyor musun? Adı Esther. Hemşire. Gidip yardım edebilir mi diye soralım.”

Babam şüpheli görünüyordu. “Ona güvenmek mümkün mü?”

“Evet,” dedim. Geçen sene ona yanlışlıkla gelen, içinde pek çok çek de bulunan postaları vermek için kapımızı çaldığını hatırladım. O gün Cösi ile tanışmıştı. Yeterince iyi bir kadındı. “O yarayı kapattırmamız lazım,” dedim. Elini tuttum. “Düzgün bir şekilde temizlenmesi, dikilmesi gerekiyor. Yoksa enfeksiyon kapar. Esther bize yardımcı olacaktır.”

“Cösi,” dedim. Masadan kafasını kaldırdı. Günlüğüne yazmakla meşguldü. Bu günlük, gün boyu yaptığı şeylerle, küçük şiirlerle ve komik bulduğu şeylerle doluydu. Sadece ve sadece Cösi yazabiliyordu. “Ben babamla alt kata...”

komşulardan birine bir şey götürmeye gidiyorum.” Onu burada bırakmaktan nefret ediyordum ama babamın acı içindeki halini görsün istemiyordum. Bizim, Esther ile konuşmamızı duymasını da. Evde güvende olacaktı. “On beş dakika içinde döneriz.”

Başını salladı. Babamla birlikte kapıya yürüdük.

“Anne?”

Tekrar döndüm. Gözlerimi yaşla dolduran bir gülümsemeyle, “Ben korkmuyorum,” dedi. “Neden biliyor musun?”

“Neden aşkım?” diye sordum. Sesimin çatlamaması için uğraşıyordum.

“Çünkü benim Mösyö Dubois’m var!” Çok sevdiği, iyice keçeğe dönüşmüş ve yaşını hiç olmadığı kadar gösteren ayısını sıkıca tuttu. Ayının sol kulağını tekrar yerine dikmeliydim.

“Evet canım. Asla yalnız değilsin.” Ona bir öpücük gönderdim.

“Söylesene,” dedi.

Ne duymak istediğini hemen anlayarak gülümsedim. Bu, annemin ayrılırken bana söylediği sözcüklerdi. Kocaman, sevgi dolu gözleriyle bana bakar ve “*ne pas s’envoler mon petit oiseau*” derdi. Yani, *uçup da gitme benim küçük kuşum.*”

Bana, “*ne pas s’envoler mon petit oiseau,*” diye tekrar etti.

Ona bir öpücük yolladım ve kapıyı kapattım. Esther’in dairesi en alt katta, yani üç kat aşağıdaydı. Babamın dirseğinden tutarak merdivenlerden ağır ağır inerek kapısına gittik. İki kez kapıyı çaldım. Bir dakika sonra ayak sesleri duydum, sonra uzun bir sessizlik. Sonra kapı hafifçe aralandı, loş koridoru delip geçen bir ışık hüzmesi ortaya çıktı. Bir çift kahverengi göz bize bakıyordu.

Esther, “Celine?” dedi. Kapıyı biraz daha araladı.

“Evet,” dedim. “Buraya babam Paul ile birlikte geldim. Saatin geç olduğunu biliyorum, seni rahatsız etmek istemezdim ama... yardımına ihtiyacımız var.”

Bir an bile duraksamadan, “Tabii ki,” dedi. Kapıyı daha çok açtı ve arkamızdaki merdivene temkinli bir şekilde baktı. “Hemen geçin içeri,” dedi. Bizi eşikten içeri soktu, sonra kapıyı kapattı ve sürgüyü çekti.

Dairesi bizimkinden çok daha küçüktü ama kendi içinde çok güzeldi. Binanın arka tarafına baktığı için, Cosi ile benim küçük aramız olarak düşündüğümüz küçük bahçenin hemen yanındaydı.

Esther sıcak bir sesle, “Lütfen oturun,” dedi. Karşıdaki kanepeyi gösterdi. Daire, yaban mersininin güzel bir tonuna boyanan duvarlarla, bir vazoya koyulmuş tavuskuşu tüyleri dâhil çeşit çeşit eşsiz mobilyayla hayal ettiğimden daha şıktı. Cosi’nin tavuskuşu tüylerini çok seveceğinden emindim.

Esther, moda delisi veya yüksek sosyetedenden değildi. Saçları kısıydı, müslin elbiseler giyerdi. Onda akıllı bir yön vardı. Aynı zamanda da tuhaf. En az benim yaşımdaydı veya benden birkaç yaş küçüktü ama alt dairemizde yaşadığı on sene içinde, onu bir kez bile bir erkekle görmemiş-tim. Bazı insanlar bunun üzücü olduğunu düşünebilirdi ama Esther her gün hastanedeki vardiyasında çalışmaktan, sonra eve, kedisi Gataeux’nun yanına gelmekten memnun görünüyordu.

Pencerenin yanında, üstünde daktilo olan bir yazı masası fark ettim. Masada, iki lastik bantla tutturulmuş, daktiloda yazılmış kalın bir kâğıt yığını vardı. Esther masaya baktığımı gördü ve başını salladı. Kendinden emin bir gülümsemeyle, “Kitap yazıyorum,” dedi.

“Kitap mı?”

“Evet,” dedi. “Aslında hikâyelerden derleme. Yıllar boyu hastalarımın pek çok şey dinledim. Bütün bunları koyacak bir yere ihtiyacım vardı.” Kendi kendine gülümsedi. “Ben de bunları yazmaya karar verdim.”

Ortamı yumuşatmaya çalışarak babama sıırıttım. “Bak-sana, bir kitapta bizden bahsedilebilir!”

Esther, “Aynen öyle,” dedi. Sonra babam buruk bir şekilde gülümsedi. “On dokuzuncu bölüme koymak için bir şey arıyordum.”

“Başlamadan önce çay yapayım mı?”

“Hayır,” dedim. “Sana zahmet vermek istemiyoruz.”

“Hiç de zahmet olmaz,” dedi. “Hem ben de içerim.”

Babam için o kadar çok endişeleniyordum ki kızın üstünde gecelik olduğunu fark etmemiştim. Onu uyandırmıştık ya da en iyi ihtimalle, yatağına çekilecekken yakalamıştık. Yine de hiç rahatsız olmuş görünmüyordu. Birkaç dakika sonra bir elinde sıcak bir çaydanlık, diğerinde üç çay fincanıyla döndü.

Esther’e, “Çok nazıksın,” dedim. “Yardımanın için minnettarız. Bugün Doktor Bennion’u aradım ve...”

Esther, çay doldururken sessizce başını salladı. “Başka bir şey söyleme,” dedi. Babama da bana da fincan uzattı. “Bana gelmenize sevindim. Doktor Bennion güvenilir bir adam değil.”

Babamı, beni ve Cosi’yi muayene ettiği zamanları hatırladım. O zamanlar bize dostça davranıyordu değil mi? Onu yanlış mı tanımıştım?

Esther, “Çok üzücü ama bu savaş bazı insanların içindeki en kötüyü ortaya çıkardı,” dedi. “Doktor Bennion da bunlardan biri.” Kafasını salladı. “Hiçbir sağlıkçı, hiç kimseyi hiçbir sebeple geri çevirmemeli, özellikle de ırkları nedeniyle.”

Babamdan bahsettiğini varsaydım, konuşmaya devam etti. “Geçen hafta, üç yaşında bir çocuk, şiddetli öksürükle geldi. Zavalılık zorla nefes alıyordu. Hemen oksijen verilmesi gerekiyordu. Kadın Yahudi’ydi. Ceketindeki yıldızı fark etmiştim. Doktor Bennion onu geri çevirdi. Programının dolu olduğunu söyledi.” Kafasını ağır ağır salladı. “Ama dolu filan değildi. O gün sorumlu hemşire bendim ve dosyasını görmüştüm.”

İç geçirerek, “Anlayamıyorum,” dedim.

Başını salladı. “Bazı şeyleri anlamak imkânsız. Kötülük gibi.”

“Ama Doktor Bennion... kötü değil,” dedim.

Esther, “Olmayabilir,” dedi. “Ama yine de ona yenik düşmüş. Sebebini kim bilir? Belki kendisini korumak istediği için ya da zenginliğini ve pozisyonunu? Belki korktuğu için? Bilmiyorum.” Uzaklara, kedisinin, küçük yemek masasının üstünde mırladığı yere doğru baktı.

Bunları sindirmesi ne kadar zor olsa da Dr. Bennion’u nasıl suçlayabilirdim? Hepimiz Nazilerden saklanmaya, başımızı önde tutmaya, bizim için en kıymetlileri koruyabilelim diye herhangi bir yüzleşmeden kaçınmaya çalışmıyor muyduk? Luc’un tavsiyesine uyarak ve dükkândan bir süre uzak kalarak ben de aynı şeyi yapıyordum.

Sonra Esther gibi kendi kendilerine şöyle diyen insanlar vardı: “Bir Nazi askeri tarafından tutuklanmak *istemiyorum* ama benimle olan ilişkisinin bana kişisel zararlar verebileceği ihtiyaç sahibi bu kişiye yardım etmek *istiyorum*.”

Medikal eşyalarının bulunduğu çantaya uzandı ve babamın yanındaki lambayı açtı. “Şimdi bir bakalım,” dedi ve bugün babamın alnına sardığım bandajı açtı.

Esther’e doğru eğilip kulağına, “Bugün dükkânımızın camına yıldız yapmışlar,” derken gözlerim yaşardı (babamın işitme duyusunun azaldığı sağ tarafına eğilmiştim.)

Esther duygusuz bir şekilde, “Biliyorum,” dedi. “Gördüm.”

Gözyaşımı sildim. Tabii ki görmüştü. Esther de mahalledeki diğer herkes de görmüştü. Haberi şimdiden çok uzaklara varmıştı bile. Varlıklı müşterilerimizi, Paris işgal altında değilmiş gibi yaşamlarına devam etmeyi başaran ve dünyanın alt üst olması tehdidine rağmen, müsrif hayatlarına akşam yemeği partileri ve öğle yemeklerine şık çiçek aranjmanlarıyla devam eden Fransız vatandaşlarını düşündüm. Evet, bir süre fark edilmeden girip çıkabiliyorduk. Bunun sebebi, kendimizi hayali bir güven duygusuyla örtüyorduk. Şimdi bu örtü kalkmıştı. Bu yüzden diğerleri de bizimle bağlarını koparacaklardı.

“Noel’e kalmadan iflas edeceğiz,” diye fısıldadım.

Esther, “Hayır,” dedi. “Etmeyeceksiniz. Babana saygı duyan ve yanınızda olup sizi destekleyecek bir sürü iyi ve soylu Fransız müşteriniz var.”

Başımı sallayarak, “Doktor Bennion gibi mi?” dedim.

Derin bir nefes aldı. Bakışlarını gözlerime dikerek, “İyi-ler kimseye boyun eğmez,” dedi. “Bunu unutma. Bu kötülüklerin, size hâlâ pek çok iyilik olduğunu unutturmasına izin verme.” Gülümsedi. “Çiçeklerin sayısı hâlâ zararlı otlardan daha fazla.”

Bana mendil uzattı, ben de aldım. Mendilin kenarı L-R-J harfleriyle işlenmişti. Bunun bir zamanlar sevdiği birine ait olup olmadığını merak ettim. Mendili gözlerime hafif hafif dokundurarak, “Teşekkürler,” dedim.

İşte bu, her gün savaş içindeki bir hastanede çalışan, Fransızları ve Almanları benzer şekilde önemseyen ve yine de hiç korkusu yokmuş gibi görünen bir kadındı. Ben de Esther gibi korkusuz ve kalpten yaşamak istediğime karar verdim. Yapabilir miydim?

Babamın maruz kaldığı saldırıyı anlattım. Esther kaşlarını çattı. Gözlerini sımsıkı kapattı, sonra tekrar açtı. “Şunu unutmamalıyız: Almanlar şehrimizi ele geçirmiş olabilir ama ruhumuzu ele geçiremezler.” Çantasından bir kutu gazlı bez çıkardı. Babama, “Şimdi,” dedi. Çenesini eliyle tuttu. “Bu biraz acıtabilir.”

Esther yarayı temizledi, sonra benim genç bir kızken iğne oyası yaptığım gibi tenini tekrar bir araya getirerek dikti. Babam sadece bir kez yüzünü buruşturdu, o kadar. Gücü beni şaşkına döndürmüştü.

En sonunda, “İşte oldu,” dedi. Geri çekildi ve yaptığı işi inceledi. “Yeni gibi oldu.”

“Çok nazıksın,” dedim. “Çok teşekkür ederim.”

“Ne zaman isterseniz gelin. Elimden ne geliyorsa yaparım.” Nezaketi beni mahcup etmişti. Uzun bir an babama, sonra bana baktı. “Hepimiz bu işte beraberiz, biliyorsunuz değil mi?”

Babam, “Aslında evet öyleyiz,” dedi. Sesi çok yorgun geliyordu.

Esther’in eline uzandım ve sıktım. “Lütfen, bırak da bir akşam sana yemek yapalım.”

Gülümseyerek, “Çok isterim,” dedi.

Babamla birlikte tekrar dairemize çıktık. Saatime baktım. Yarım saatten uzun süre geçmişti. Cosi’yi evde yalnız başına bıraktığım için pişman olmuştum. Onu da bizimle götürebilirdim ama korkutmak istememiştim. Yine de işimiz umduğumuzdan daha uzun sürmüştü. Son merdivenleri biraz daha hızlı çıktım, bizim kapıya giden koridorun köşesini döndüm ve... kapımızın ardına kadar açık olduğunu gördüm.

Hemen daireye girerek, “Cosi?” diye bağırdım. Ben kapıyı açık bırakmamıştım. Cosi de bırakmazdı.

“Cosi!”

Babam da, “Cosi!” diye bağırdı.

Ceket, ayakkabıları. Hepsi yerindeydi. Onun odasını, kendi odamı aramak için koştum. Boştu. Oturma odasını aradım ve Mösyö Dubois’nun yerde durduğunu gördüm. Onu elime aldım, göğsüme bastırdım ve ağlamaya başladım.

“Baba, onu almışlar,” diye hıçkırdım. “Cosi’yi almışlar!”

Kapının yanındaki askıda takılı ceketine uzandı. “Ben dışarı çıkıp onu kimse görmüş mü diye bakacağım. Belki...”

Kızımı bulmayı dünyadaki her şeyden çok istiyordum ama babam sokağa çıkma yasağının başladığı saatten sonra dışarı çıkarsa, özellikle de bugün olanlardan sonra... neler olabileceğini düşünmek bile istemiyordum.

Telaşla, “Hayır,” dedim. “Sokağa çıkma yasağı başladıktan sonra olmaz. Onlar... seni tutuklarlar. Bırak ben gideyim. Ben kadını. Daha az şüphe çekerim.”

İtiraz ederek, “Olmaz,” dedi. “Ben tek kızımın...”

Cosi, “İşte buradasınız,” dedi. Dün okuldan getirdiği küçük mavi topu elinde tutarak kapıda dikiliyordu.

Ona koştum ve dizlerimin üstüne çöktüm. “Cosi! Cosi! Tatlım çok endişelendik! Nereye gittin sen? Ne oldu?” Yüzüne baktım. “Yaralandın mı?”

“Yaralanmak mı?” Kıkırdadı. “Hayır anne.” Topu havaya attı, iki eliyle tuttu. “Bana kırılabilceğini biliyordum ama kapıyı birazcık açtım çünkü,” yerdeki ayıyı almak için durdu, “yaramaz Mösyö Dubois bunu yapamayacağını söyledi.” Kıkırdadı. “Oyun oynuyorduk. Sonra topum merdivenlerden aşağı düştü. Ben de topu almak için koştum. Sonra senle büyükbabamın merdivenlerden çıktığını gördüm. Bana kızacaksınız diye endişelendim. Ben de

bekledim ve sizin arkanızdan eve gizlice girmeyi denedim.” Ön dişlerinden biri yoktu. Kızımı da hayran olunası Mösyö Dubois ile yaşadığı hayali hayatı da şu andan daha çok sevmemiştim hiç.

Onu sımsıkı tutarak, “Çok endişelendik,” dedim.

“Özür dilerim anne,” dedi. “Sizi korkutmak istemedim.”

Onu kendime doğru bastırırken kalbim hâlâ göğsümde gümbürdüyordu. O gece, babam yattıktan sonra, Cösi’yi yanıma aldım ve o uykuya dalarken nefes alıp verişini dinledim. Uykuya dalmadan önce, aklın dalıp gittiği ve kalbin hasret çektiği o zamanda, uyanık bir şekilde yatarak, eskiden sahip olmayı dilediğim şeyleri düşündüm. Bana “canım” diye hitap edecek ve benim tarifim büyükanne-sininkinden bile daha iyi olduğu için Fransız güveci yapmam için yalvaracak, güzel gülümseyen, yakışıklı bir koca. Normandiya’da deniz kenarında, pencereler açık olduğunda meltemde salınan keten perdeli bir ev. Bir magazin dergisinde, Ava Gardner’ın bir fotoğrafında gördüğüm şala benzer bir şal. İpek kılıfları olan yeni kabarık yastıklar.

Bunları şimdi düşündüğümde benim için hiçbir şey ifade etmiyorlardı. Şu anda önemli olan tek bir dilek vardı, bu da hepsinin arasında en önemlisiydi; güvende olmamız. Cösi için, babam için, Luc için ve kendim için. Yarın uyanacak ve her zamanki gibi kahvaltı edecektik. Ertesi gün de, ertesi gün de, ertesi gün de uyanıp kahvaltı edeceğimizi umarak hayata devam edecektik. Ta ki bu delilik en sonunda sona erene kadar.

Bu benim tek dileğimdi.

Dokuzuncu Bölüm

Caroline

Sonbahar güneşi yatak odamın penceresinden süzülürken yatağımda doğruldum ve esnedim. Bugün Victor’la piknik ve yürüyüş yapmak için Jeanty’de buluşacaktık. Giyecek bir şeyler bulmak için dolabıma baktım. En sonunda beyaz, omzu açık keten bir elbise ile sandalette karar kıldım. Hava sıcaklığı sürekli değişiyordu, bu yüzden üstüme kazak almadım ama daha sonradan rüzgâr çıkar diye mavi bir şalı çantama attım.

Banyodaki aynada kendime hızlıca baktım, sonra yaklaşıp eğildim ve yüzümü daha detaylı bir şekilde incelemeye cesaret ettim. Elmacık kemiklerim yeterince iyiydi, Paris’teki pek çok kadın gibi jilet gibi keskin değildi (yanından geçtiğin her iki kadından biri profesyonel model olabilir-

di), kaşlarımın güzel bir kavisi vardı. Alnımda birkaç kırışıklık vardı. Tenim kuruydu ve çenemde kırışıklıklar vardı. Bunlar, ya kaşlarımı çatmaktan ya da gülümsemekten kaynaklanıyordu. Bilemiyordum. Dudaklarım soluktu, ben de sol tarafımdaki çekmeceyi açtım ve bir ruj bulana kadar karıştırdım. Çekmecelerimi ve raflarımı karıştırmak bana hâlâ tuhaf geliyordu. Bunlar tabii ki benim eşyalarımı ama yine de kendimi benim olmayan bir ecza dolabını karıştıran bir misafir veya ruj çalmak için annesinin makyaj çantasını gizlice kurcalayan küçük bir kız gibi hissediyordum.

Sürdüğüm ruj kırmızıydı, *parlak* kırmızı. İlk başta silmeyi düşündüm ama dudaklarımı aynada büzdüm, sonra gülümsedim. Neden olmasındı ki?

Sigara kutusunda bulduğum mektupları düşündüm ve mektuplardaki kadın Celine'in bu aynada dudağına ruj sürüp sürmediğini merak ettim. Güne başlamadan önce bir mektup daha açıp okumaya karar verdim.

Tarih, 1943

Sevgili Luc,

Sana iyi haberler vermeyi ne kadar isterdim ama ne yazık ki burada durum kötüleşti. Bugün babamı Almanlar kötü bir şekilde tartakladı. Babam iyileşecek ama dükkânımız korkarım ki düzelmeyecek. Bizi sarı yıldızla damgalamışlar. Olmaması için dua ettiğim her şey şu anda gerçekleşiyor. Sanki bir fırtına bizi içine çekiyor ve rüzgâr daha fazla dayanamayacağım kadar kuvvetli.

Eve dönmeni o kadar çok istiyorum ki. Çok korkuyorum.

Sevgilerle,

Celine

Kalbim sızlayarak mektubu bir kez daha okudum, sonra tekrar zarfa koydum. Kendi sorunlarımı hiç düşünmüyordum, sadece kendimi 1943 senesine götürmeyi ve bu zavallı kadına yardım etmeyi diliyordum. *Ona ne olmuştu?*

Mektubu tekrar sigara kutusuna koyarken merakım iyice artmıştı. Bir mektup daha alacaktım ki telefonum çaldı. Arayan Victor'du.

Gülümseyerek, "Merhaba," dedim.

"Merhaba. Bugünkü plan hâlâ geçerli mi?"

"Evet." Saate baktım. "Kusura bakma, sanırım biraz geç kaldım. Birkaç dakika içinde orada olurum. Sana uyar mı?"

"Evet, harika."

Sigara kutusunu komodindeki çekmecemeye koydum, çantamı aldım ve asansöre yöneldim.

Lobide, Mösyö de Goff telefondaydı. Dünkü kibirli ses tonu göz önüne alınırsa, bunu görünce rahatlamıştım. Belki de Victor, Mösyö de Goff'un Amerikalılara önyargıyla yaklaştığı konusunda haklıydı.

Sokağa çıktım ve bu konuyu daha fazla düşünmedim.

Jeanty'ye vardığımda Victor, "Merhaba," dedi. "Sen... çok güzel görünüyorsun."

Yanaklarımın hafifçe kızardığını hissettim. "Teşekkürler."

"Hazır sayılırım," dedi. Bir sepete uzandı. Sepetin içinde hazır kutular, baget ekmek, harika bir silindir şeklinde

katlanmış küçük bir piknik örtüsü vardı. Mutfağa koştu ve küçük bir kutu daha, bir şişe şarap ve iki küçük kadeh getirip sepete koydu. “İşte oldu,” dedi. Kapıyı benim için açtı. “Gidelim mi?”

Kapıdaki görevlinin yani barmenin bize gülümsediğini fark etmemeye çalıştım. Neden gülümsüyorlardı ki? Sonuçta bu bir randevu değildi.

“Seni Montmartre Mahallesi’ne götürmeyi düşündüm. Biraz yürüyüş mesafesi var, bu yüzden önce durumunun nasıl gittiğini sormak istedim.”

“Artık ağrım veya sancım yok,” dedim. “Doktorum da aradı ve artık egzersiz yapabileceğimi söyledi. O yüzden yürüyüş yapabiliriz.”

“Güzel,” dedi. “Söz veriyorum, hayal kırıklığına uğramayacaksın.”

Victor kot pantolon, bir Converse ve gökyüzü mavisi renginde özel dikim bir gömlek giymişti. Günlük kıyafetlerle daha farklı görünüyordu, iyi biçimde farklı. Sakallarını tıraş etmişti, geriye sadece güçlü çenesinin kenarında hafif gölgeli bir kirli sakal kalmıştı.

“Ben...” İkimiz de aynı anda konuştuk, sonra sustuk ve güldük. Bir nedenden, kendimi gergin hissediyordum. O da öyle görünüyordu.

“Önce sen söyle,” dedi.

Gülümsedim. “Ben sadece bugünü seninle geçireceğim için mutlu olduğumu söyleyecektim.”

Gülümseyerek, “Ben de,” dedi. Bir sonraki köşeyi dönerken bana Paris’te büyürken yaşadıklarını anlatmaya başladı. İlk adımlarını attığı parkı, ailesinin doğumdan sonra onu getirdiği apartmanı, ilk öpücüğünü yaşadığı bankı (kızın adı Adele imiş ve dişlerinde tel varmış), en sevdiği barı, en iyi pastaneyi gösterdi. Pastanede durduk ve üzümlü iki ekmek aldık. Dinledim, güldüm ve hepsini aklıma kazıdım. Her köşede bir hikâyesi vardı. Her kafede bir anı.

“Sen bu şehri çok seviyorsun,” dedim. Dar bir ara sokaktan yürüyorduk. O kadar dardı ki yanımızdan geçen bir araba aynasını neredeyse taş binaya çarpıyordu. “Buradan ayrılıp ABD’ye gitmek istemene sebep olan şey neydi?”

“Hımm,” dedi. “Bu uzun bir hikâye.”

“Dinlemek isterim.”

Başını salladı. “İlk sebep eğitimimdi. Gastronomi okulu gitmek istedim ama buradaki klasik, küf kokulu Fransız okullarına gitmek istemedim. Kuzey Kaliforniya’nın mutfağı beni büyülemişti, özellikle de Napa ve Sonoma’nınki. Stil ve kişilik sahibi taze malzemeler. Şarap yiyecekleri.” Güldü. “En azından ben onlara bu adı vermiştim. Ben de böyle yemekler pişirmek istiyordum. Ben de gittim ve dört sene orada okudum, sonra Kaliforniya’daki, New York’taki mutfaklarda çalıştım. Sonra annem hastalanınca tekrar buraya geldim.”

“Ya, çok üzüldüm.”

Başını salladı. “Meme kanseri. Ama iyileşti.”

Elimi kalbimin üstüne koydum.

“Ondan sonra, çokça vicdan muhasebesi yaptım. Sonra kendimi tekrar Kaliforniya’da buldum.”

“Bu sefer geri dönmene sebep olan neydi?”

“Özel bir kadın,” dedi. Gözlerinde, bana bir zamanlar bu kadın tarafından büyülendiğini, belki de hâlâ öyle olduğunu gösteren bir parıltı vardı.

“Nasıl tanıştınız?” Her nedense Victor’un kalbini çalan kadınla ilgili her şeyi bilmek istiyordum.

“Aslında tesadüfen,” dedi. Karşıdaki sokağa hülyalı hülyalı bakıyordu. “O üniversiteden mezun olduktan sonra birkaç kız arkadaşıyla birlikte tatile çıkmıştı. Doğruca bana doğru yürüdü ve Montmartre’de bana yol sordu.” Gülüm-

sedı. “İşte bu şekilde,” dedi. Bir an durdu. “Amerikalılar ne diyordu? Hah tamam, onun emrine amade oldum.”

Gülümsedim. “Bundan sonra ikiniz uzun, süre birlikte miydiniz?”

“Evet, yıllarca,” dedi. Yüzü anılarla doluydu.

“Onun gibi biriyle hiç tanışmadım. Odaya sadece adım atmasıyla her yeri aydınlatabilirdi. Ve gülüşü,” durdu ve kendi kendine gülümsedi. “Sihirliydi.”

Bu hissettiğim kıskançlık duygusundan nefret ediyordum. Victor’un uzun zaman önce yitirdiği aşkı, uzun, koyu renk saçlarıyla ve iyi işleyen bir hafızayla uzun boylu ve güzel olmalıydı. Muhtemelen şu anda üstünde şık bir kıyafetle önemli işler yapıyordu. New York’ta bir dergide editörlük yapıyor olabilirdi. Ya da belki de şu an bir ameliyattaydı.

“Sonra ne oldu?”

Yüzü aniden değişti. “Yaşam devreye girdi diyebiliriz.”

“Eğer onu bu kadar çok sevdiysen, farklılıklarınızı... çözebilirdiniz?”

Kafasını salladı. “Hayır, onunla bu mümkün değildi. Ne yazık ki bazı şeyler düzeltilemiyor.”

Boğazını temizledi. “Herneyse, bu konuda çok konuştum için özür dilerim. İşte geldik.” Oldukça dik bir merdiveni gösterdi ve sert bir gülümsemeyle selam verdi. “Tepe’nin zirvesinde, leydim, Montmartre var.”

Sırıttım ve sırtımdaki çantamı düzelttim. “Tepeye kadar yarışalım mı?” Gülümsedim ve koşmaya başladım.

“Hey!” dedi. Peşimden koşmaya başladı. “Bu, haksızlık!”

Gülerek koşmaya devam ettim. Tepeye vardığımda nefes nefeseydim. Victor da tam arkamdaydı.

Sırtarak, “Hey, ben bir de sepeti taşımak zorunday-

dım,” dedi. O da nefes nefese kalmıştı. Çantayı ayaklarının dibine bıraktı, ellerini omuzlarıma koydu ve altımızdaki şehri görebilmem için beni diğer tarafa çevirdi.

“Buradan daha güzel bir şey gördün mü hiç?”

Kafamı salladım. “Dünyayı gezdim ve bu... bu doruk noktası. Burası yuvam.” Sepete uzandı. “Hadi gel, piknik örtüsünü serip yemek yiyebileceğimiz harika bir yer biliyorum.”

Dükkânlar, kafeler, sanat galerileriyle süslenmiş küçük bir köy hissi veren yerde yürüdük. Biraz sonra Victor demir bir kapıyı gösterdi. “Tam burası,” dedi. Kiliti açtı.

“Burası neresi?” dedim. Parka benzemiyordu. Birisinin eviydi belki?

“Görürsün,” dedi. Kapıdan geçmemi işaret etti.

Kendisine can veren sırıgı yıkmakla tehdit eden aşırı büyümüş bir sarmaşık çiçeğinin altından geçtik. Bu esnada, kırmızı bir çiçek yanağıma değdi.

Karşımızdaki manzara bir masaldan ya da en azından benim okumak isteyeceğim bir masaldan fırlamış gibiydi: Ayaklarımızın dibinde yabani kekikler vardı. O kadar yumuşaklardı ki yeşil bir yastığa benziyorlardı. Onun çevresinde güller, ortancalar, tabak büyüklüğünde alyumlar vardı. Her yerde çiçek vardı. Ama bu küçük sihirli yerden görünen Paris manzarası, benim gerçekten nefesimi kesmişti.

Afallayarak, “Vay canına,” dedim.

Victor, “Harika, değil mi?” dedi. Örtüyü kekiklerin üstüne serip oturdu. Ben de yanına otururken dizlerini göğsüne doğru çekti.

“Evet öyle. Burayı nasıl buldun?”

“Bu uzun bir hikâye.” Göz kırptı. “Ama şöyle diyelim, burayı herkesle paylaşmam.”

Gülümsedim. “O zaman ben bunu bir iltifat olarak alıyorum.”

Burgonya şarabını açtı, ikimize de birer kadeh doldurdu. Sonra çeşit çeşit peynir ve et, turşu, Yunan zeytinli şehriye salatası ve çeri domates çıkardı. Her şey mükemmel görünüyordu.

Sonbaharın ilk günlerinin güneşi altında, Paris'te yolculuk ederken yemeklerimizi yiyip şarabımızı içtik. Lokmalarımız arasında Victor'a, şans eseri girdiğim dersten bahsettim. Çantama uzandım ve eskiz defterimi çıkardım. Ona ortanca çizimimi gösterdim.

"Bu... gerçekten çok iyi," dedi. "Neredeyse profesyonel görünüyor. Belki de kim olduğuna dair gizemi çözmüşüzdür. Belki de ünlü bir ressamıdır."

Kafamı salladım. "Sanmıyorum."

Açık sayfayı göstererek, "Öyle değilse bile," dedi. "Yine de bu bir ipucu."

İç geçirerek, "Sanırım öyle," dedim. "Kim olduğumu anlamaya çalışıyorum. Ama cevapları bulmaktan biraz korktuğumu itiraf etmem sana garip mi geliyor?"

"Hiç de değil," dedi. "Yaşadıkların büyük şeyler. Kim olsa endişelenirdi."

Başımı salladım. "Kim olduğumu anlamam için yapabileceğim pek çok şey olduğunu biliyorum. Elçiliğe gidebilirim. Bir geçmiş sorgulatması yaptırabilirim. Sonra memleketime dönerim ve kim olduğumu öğrenene kadar herkesle konuşurum. Ama dürüst olmak gerekirse Victor, bunu yapmak istemiyorum."

"Nedenini söyler misin?"

Gözlerimin nemlendiğini hissettim. "Hayatım konusunda belirsizlikte kalmak tuhaf ve korkutucu, insana kendini yalnız da hissettiriyor. Ama peki ya alternatifi... daha kötüye?"

Victor şarap kadehimi doldurdu.

“Ya hafızam geri gelir de ben hayatımdan, daha da kötüsü kendimden nefret edersem? Anladığım kadarıyla daha önce mutsuzmuşum. Ben o kadın olmak istemiyorum.”

Victor bir parmağını dudaklarıma koydu ve kafasını salladı. “O zaman olma. Kendin ol. O haline geri dönmek zorunda değilsin.”

Söylediklerini düşünerek ufka doğru baktım.

Bana dönerek, “Ben neye inanıyorum biliyor musun?” dedi. “Hayatımızdan ne anlam çıkarmaya çalışırsak çalışalım, çoğu bizim elimizde değil. Evet, eğitim alabiliriz, çok çalışabiliriz, iyi bir arkadaş, âşık, vatandaş, ebeveyn olabiliriz. Ama yine de olması gereken olacak. Bütün bunların yıldızlara yazıldığına inanmak insana özgürlük veriyor.”

“Bu... çok güzel,” dedim.

Başını salladı, bana biraz daha yaklaştı. “Bu öğleden sonra olduğu gibi, bu an gibi. Bunu yaşamamız gerekiyor. Yıldızlar, bunu yaşayacağımızı çoktan biliyormuş.”

“Bunda kesinlikle insanı özgürleştiren bir şey var,” dedim.

“Evet, doğru,” dedi. Elime uzandı ve parmaklarımı sanki ilk kez görüyormuş gibi dikkatli bir şekilde inceledi. Bir dakika sonra, elimi dudaklarına kaldırdı ve üstünü öptü. Bu, koluma ve bütün vücuduma bir elektrik akımı gönderdi. “Belki de geçirdiğin kaza bir trajedi değildir,” dedi. Bakışlarını bana çevirdi. “Belki de bir *hediyedir*.”

Ona sokuldum. Akşamüstü güneşi Paris’in üstünde gölgeler oluştururken, her nasılsa ihtiyacım olan tek şey buydu.

Saat aynı yolu tekrar yürümek için fazla geç olmuştu. Yakında hava kararacaktı. Bu yüzden benim apartmanıma

bir taksi tuttuk. Onu içeri davet etmeyi düşünmüştüm ama vazgeçtim. Bugün zaten harika bir gün olmuştı.

“Bugün çok eğlendim,” dedi.

“Ben de. Teşekkür ederim.”

Taksi uzaklaşırken ona el salladım. Sonra apartmanımın girişine yöneldim. Asansöre yönelirken Mösyö de Goff, kafasını postalarından kaldırmadı. Ben de kendime, bu adamın huysuzluklarının harika günümü mahvetmesine izin vermemeyi tembihledim.

Kapılar kapanmadan önce, “Bir dakika,” dedi. Kapılar kapanmasın diye elimi uzattım. “Bugün biri sizi görmeye geldi.”

“Ya? Kimmiş?”

“Bir adam.”

“İsmi aldınız mı?”

“Hayır, hiç bilgi bırakmadı.”

Omuz silktim. Bana bir yığın posta verdi. Dairemde içerisi havasız ve sıcaktı. Ben de balkon kapılarını açtım ve içeri temiz hava girmesini sağladım. Sonra, çoğu fatura olan postaları ayırmaya başladım. Elden teslim edilen bir zarf dikkatimi çekti. Hemen açtım.

Sevgili Bayan Williams,

Size bir kez daha ulaştığım için özür dilerim. Bana çoktan hayır demiş olduğunuzu biliyorum ama projemin ne kadar önemli olduğu düşünülürse, bir kez daha denemek ve bana zaman ayırabilir misiniz diye sormak istedim. Sadece 15 dakikalığına bile olsa.

Fikrimi yeniden değerlendireceğiniz için en büyük teşekkürlerimle,

Estelle Olivier

Kadının isminin altındaki iletişim bilgilerine baktım. Bir telefon numarası ile Sorbone Üniversitesi'nde öğrenci olduğunu gösteren bir e-posta adresi vardı. Ne istiyordu ve ben onu neden geri çevirmiştim?

Telefonumda yanıp sönen bir ışık fark ettim. Gelen iki sesli mesajı dinlemek için bir tuşa bastım. İlki Dr. Leroy'dan geliyordu. Kontrol için yanına uğramamı istiyordu. İç geçirdim. Eskiz defterime ve renkli kalemlerime uzandım. Sonra balkona yöneldim. Burada, aşağıdaki Rue de Cler manzarasını çizdim.

Bir anda, rüzgâr çanının ve rüzgarda hışırdayan palmyelerin sesini duydum. Tıpkı önceki gibi. Bu sefer bir kumsaldaydım. Daha onları görmeden dalgaların kıyıya vurduğunu duydum. Dalgaları gördüğümde kuma çarpmalarını, milyonlarca köpüğe dönüşüp sonra tekrar geri çekilmelerini izledim. Büyülenmiş bir şekilde suyun kenarına yaklaştım. Dalga bileklerime ve bacaklarıma vururken çıplak ayaklarımı suya soktum. Bir dalga daha gelirken kendi kendime güldüm. Bu defaki elbisemi ıslattı.

"Anne, hadi!" Arkamdan küçük bir kız bana sesleniyordu.

Döndüm ve uzakta küçük bir sima gördüm. Sarı bir atkuyruğu. Pembe ve beyaz benekli bir mayo. Küçük bronz bacaklar. Bir adamla birlikte el ele koşuyordu. Mutfakta kollarını belime dolayan adamla.

Bana, "Anne, gel de bizi yakala," dedi. "Babam diyor ki bizi yenemezmişsin."

Arkalari bana dönüktü, yüzlerini seçemiyordum. Adam, "Koş Alma, koş!" dedi. Kıyıya vuran dalgalar sesini boğuklaştırıyordu.

Alma. Kızın adı Alma'ydı.

Sahilde önümde koşan bu iki hayaleti tanıyordum. Ama

bir yandan da... tanıımıyordum. Yine de onların yanında olma isteği, mıknatıs gibiydi. “Geliyorum!” diye bağırdım. Bir sonraki dalgadan kaçtım. Ayaklarımı kuma soktum. Adımlarımı birbiri ardına atarak kumsalda onlara doğru ilerledim. Ama ben hızlandıkça onlar benden daha çok uzaklaşıyor gibiydiler. Gözlerim yaşardı. “Bekleyin, geliyorum!”

Gözlerim gönülsüzce açıldı ve sahne gözümün önünden kayboldu. Kumsal yoktu. Dalga yoktu. Kum yoktu. Sadece Paris vardı.

“Geliyorum Alma,” diye mırıldandım. “Geliyorum.”

Onuncu Bölüm

Celine

Telefonlar, ilk başta ağır ağır akan, sonra sonuna kadar açılmış bir musluk gibi gelmeye başladı. Önce Madam Laurent aradı. “Sizi evden rahatsız ettiğim için çok özür dilerim ama dükkânınız kapalı gibi görünüyor. Cumartesi gecesi için siparişimi iptal etmem gerek. Kişisel bir şey değil. Bu çok önemli bir yemek ve siparişimi başka bir yerden verdim.”

Babam en ufak bir hayal kırıklığı belirtisi olmadan, “Tabii ki Madam,” dedi. “Sizi anlıyoruz.”

Sonra, beş sene önce, varlıklı arkadaş grubundan bize en az on beş müşteri gönderen Madam Clement aradı. “Pazar kahvaltısı için artık çiçeğe ihtiyacım olmadığını üzülerek söylemek durumundayım.”

Babam, “Evet, Madam Clement,” dedi. Telefonu yenilgiye uğramış halde tak diye kapattı.

Sonra bize her zaman çok nazik davranmış olan, Cosi'ye her sene doğumgününde bir hediye getiren Madam Fontaine aradı: "Savaş döneminde olduğumuz için ihtiyaç sahiplerine daha çok yardım edebileceksen çiçeklere bu kadar para harcamamın doğru olmadığına karar verdim. Eminim anlayış gösterirsiniz."

Babam, "Evet Madam Fontaine," dedi.

Babamın umutsuzluğunu fark edince telefonlarla ben ilgilenmeye başladım. En az bir düzine daha telefon geldi.

"Evet Madam."

"Tabii ki Madam."

"Eğer yeniden düşünmek isterseniz biz buradayız."

"Tabii ki Madam."

"Evet anlıyoruz."

Müşterilerimiz bizi topluca bırakıyordu. Ama onları suçlayabilir miydik? Yahudilerle ilişkili olmak tehlikeliydi, bunu herkes biliyordu. Ve biz de 'Yahudi'ydik. Aynı Yahudiler, hayatlarının en önemli anlarında en güzel aranjmanlar için başvurdukları kişilerdi: Düğünler, öğle yemekleri, vaftiz törenleri, doğumlar, sevdikleri kişilerin ölümü, nişanlar. O zaman bize güvenmişlerse şimdi de güvenmeleri gerekmez miydi? Biz değişmemiştik, Paris değişmişti. Şimdi bizim işletmemiz de bitmişti.

Babamın biraz birikimi vardı. Çok değildi ama iş bulana kadar bizi birkaç ay idare etmeye yeterdi. Fırındaki kadın Antoinette'i hatırladım. Ben de onun gibi tezgâhın arkasında çalışabilirdim. Ya da Bistro Jeanty'de! Madam Jeanty beni sevmeyebilirdi ama Luc'un hatrına o dönene kadar masalarla ilgilenmeme eminim izin verirdi.

Babam ayağa kalktı. Yüzü gururla doluydu. "Bu şekilde iflas etmeyeceğim."

"Müşteri olmazsa kapılarımızı açık tutamayız."

“Şu anda sadece biraz kafaları karıştı,” dedi. “Geri dö-necekler.”

Kafamı salladım. “Buna güvenemeyiz. Masraflarımızı sen de benim kadar iyi biliyorsun. Sipariş olmazsa, parayı boşa harcamış oluruz, hayatta kalmamız için ihtiyacımız olan parayı.”

Babam oturma odasının köşesine doğru bakıyordu. Gözleri kararlı ve uzaktaydı. Normandiya’da, Hitler’den önceki, annem ölmeden önceki hayatını düşündüğünü tahmin ediyordum. Ben de o zamanları düşündüm. Keşke o günleri tekrar yaşayabilseydim. Ama şu anda yaşıyorduk ve devam etmemiz gerekiyordu. Babam da bunu biliyordu. Gururuyla önsezisinin savaş verdiğini anlamıştım.

Luc’dan gelen zarfı hatırladım ve kanepeden fırladım.

Zarfı çantamdan almak için odama koştum. Bunu unuttuğuma inanamıyordum. Ama bugün o kadar çok şey yaşanmıştı ki. Babamın yaralanması ve dükkânda olanlar beni mahvetmişti.

“Bir dakika baba,” dedim. İple bağlanmış zarfı gösterdim. “Luc, bunu bize bırakmış.”

Kafasını sallamıştı. Kafası karışmıştı.

“Bistro Jeanty’deki küçük bölmeye.” Anlamadı. “Nasıl olduğunu düşünme. Sadece bak.” İpi çektim ve mühürü koparak açtım. İçinde kalın bir tomar Alman markı vardı. Paraları sallayarak hızlıca saydım. “Burada en az beş yüz mark var. Bak,” dedim. Sıkıca katlanmış bazı kâğıtları çıkarmak için durdum. “Baba bak, evraklar. Resmi evraklar. İsimler değiştirilmiş. Bak senin, benim, Cösi’nin. Bak, soyadlarımız farklı. Artık Le Blanc ailesiyiz. Baba, bunun ne anlama geldiğini biliyor musun?”

Donup kalmış bir halde karşıya baktı. Sanki bütün bu bilgiler ona ağır gelmiş gibiydi.

“Baba, buradan gidebiliriz! Güneye giden bir trene binebiliriz! Belki İsviçre sınırından geçebiliriz, daha da iyisi Amerika’ya bilet alabiliriz.”

“Amerika mı? İsviçre mi?” Kafasını salladı. “Ben evimi asla terk etmem.”

Cosi, elinde Mösyö Dubois ile koridordan sekerek geldi. “Amerika’ya mı gidiyoruz? Gerçekten mi? Oranın çok güzel olduğunu duydum.”

Güzel kızıma gülümsedim. “Bundan daha sonra bahsederiz, benim minik kuşum. Şimdi git de bu sabah başladığın yapbozu bitir. Biz de büyükbabanla konuşmamızı tamamlayalım.”

Gülümseyerek “Tamam anne,” dedi. Koridorda koşmadan önce bir kez daha baktı. “Umarım Kaliforniya’ya taşınırsınız. Orada palmye ağaçları varmış.”

Şakacı bir şekilde başımı salladım. “Evet, varmış aşkım.”

“Baba, beni dinlemen gerek,” dedim. Kanepede yanına oturdum. “Burada kalamayız. Bizim gibi insanlar... her köşe başında tutuklanıyorlar. Erkekler ortadan kayboluyorlar. Kadınlar ve çocuklar...” Gerisi söyleyemeyeceğim kadar kötüydü. “Luc bizi korumaya çalışıyor. Bir plan yapmalıyız.”

Babamın gözleri benimkilere kilitlendi. “Biliyorum canım, biliyorum. Senin de annen gibi savaşçı olduğunu biliyorum. Sadece...” Duraksadı, yorgun gözlerini bir an için kapattı. “Benim içimde mücadele gücü kaldı mı bilmiyorum.”

Babam önümüzdeki ay yetmiş yaşına girecekti ve her zamankinden daha yaşlı görünüyordu.

Yanında diz çöktüm. “O zaman bırak da ben senin için mücadele edeyim,” diye feryat ettim. “Üçümüz için.”

“Senden bunu isteyemem Celine.” Elime hafifçe vurdu. “Sen Cosi ile birlikte git. Luc sizi bulacaktır.”

“Anlamıyorum baba. Sen ne demek istiyorsun?”

Derin bir nefes aldı. “Ben burada kalıyorum. Evimi terk etmiyorum.”

O anda, hiçbir ikna veya yalvarmanın fikrini değiştirmeye yetmeyeceğini biliyordum.

“Seni bırakmam.”

“Bırakmak zorundasın,” dedi. “Evrakları al ve Luc’un dediğini yap.”

Kafamı salladım. “Hayır. Seni bu şekilde terk etmeyeceğim. Bunu asla yapmayacağım.” Kararlı bir şekilde başımı salladım. “Karar verildi. Burada kalıyoruz. Luc’un verdiği para, bir süre hayatta kalmamızı sağlar. İş de bulacağım. Aslında, bugün o meseleyle ilgileneceğim.”

Kafamı babamın omzuna koydum, yanımdaki pencereden dışarı baktım. “Bak,” dedim. “Kar yağıyor.”

Babamın gülümsemesi beni ısıttı. Yarın şehir, pudra şekeriyle kaplanmış gibi olacaktı. Così zevkle çığlık atacaktı ve ben de bir gün daha hayatta kaldığımız için sevinecektim.

Babama iyi geceler öpücüğü verdim ve çoktan uykuya dalmış olan Così’nin yanına sokuldum. Sonra komodini-
me döndüm ve kâğıt kaleme uzandım. Ay ışığının altında Luc’a mektup yazdım. Nerede olduğunu bilmiyordum, mektubumu okuyacak mı bilmiyordum ama ona yazmak bana teselli veriyordu.

Mektubu zarfa koydum ve ona yazdığım diğer mektupların yanına bıraktım. Yeniden bir araya geldiğimizde, bunları ona ayrı kaldığımız günlerin çetelesi ve bir araya gelişimizin güzelliğinin hatırlatıcısı olarak verecektim.

On Birinci Bölüm

Caroline

Uyandıktan kısa süre sonra, sigara kutusundan bir mektup daha seçtim ve okumaya başladım:

Tarih, 1943

Sevgili Luc,

Şehirden ayrılabilmemiz amacıyla bize temin ettiğin evraklar için teşekkür ederim. Gitmemiz gerektiğini biliyorum, hem de yakın zaman içinde. Bizim gibi insanlar sağda solda yakalanırken, geçen her gün mucize gibi geliyor. Ben gitmeyi o kadar çok istiyorum ki ama babam karşı çıkıyor. Evini terk etmiyor, ben de onu terk etmeye dayanamam. Ah Luc, keşke burada olsaydın da bana ne yapacağımı söyleseydin. Kaybolup

gitmiş durumdayım, hem de çok. Senin aşkın beni ayakta tutuyor. Aşkını her daim hissediyorum. Şimdi de öyle.

Seni o kadar özledim ki.

Sevgilerimle,

Celine

Mektubu bıraktım ve başka bir mektuba uzandım. Bu zavallı kadın için hissettiğim dehşet beni esir almıştı. Üç mektup daha okuduktan sonra, geçmiş meselelerden gö-nülsüzce çıkıp günümüz sorunlarıyla yüzleştirdim. Hemen giyindim. Önce kapıya, sonra asansöre yöneldim. Mösyö de Goff, binadaki başka bir kiracıyla sohbet ediyordu. Bu, kısa kır saçları ve dost canlısı bir gülümsemesi olan altmışlı yaşlarda bir Fransız kadındı. Mösyö de Goff ile göz göze geldiğimizde kafasını çevirdi. Sonra kadınla hoşbeş ettikten sonra kadın kapıdan çıkıp yanıma geldi.

Bana merakla gülümsedi. Aslında bu gülümsemeden, daha önce tanışmış olduğumuzu anladım. “Burada yeni olmalısınız?”

“Öyle sayılır,” dedim.

“Ben Anna,” dedi.

Elimi uzattım. “Ben Caroline.”

“Sanırım kapıcımız Amerikalıları pek önemsemiyor.”

Kadın, “Hayır, hayır,” dedi. “Sadece insanlara ısınması biraz zaman alıyor.”

Omuz silkerek, “Ya,” dedim. “O zaman bana ısınmadı.”

“Kişisel olarak algılamayın,” dedi. Binanın dışında yürümeye devam ettik. “Zavallı adam. Zor bir hayat yaşamış.”

Durdum. “Ne demek istiyorsunuz?”

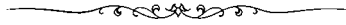

“Anladığım kadarıyla çocukken burada, Rue de Cler Caddesi’nde oturuyormuş.” Meydanı gösterdi. “Hikâyenin tamamını bilmiyorum ama bana, Almanlar ailesini tutuklayıp her şeylerini aldığında dört ya da beş yaşında bir çocuk olduğunu söylediler.” İç geçirdi. “Sadece Yahudi oldukları için pek çok hayat mahvolmuş. Böyle bir kötülüğü asla anlayamayacağım.”

Elimi kalbimin üstüne koydum. “Hiçbir fikrim yok...”

Başını salladı. “Belki sizi bir dahaki tersleyişinde onu mazur görürsünüz.”

“Evet.”

Jeanty’ye doğru yürürken yüreğim ağırlaşmıştı. Çevremdeki bütün olan biten, dairemdeki mektuplar, Mösyö de Goff. Bunlar tarihte yaşanmış çok çirkin bir dönemin kalıntılarıydı. Benim hafıza kaybım bunlara kıyasla önemsiz kalıyordu.

Victor’a, “Selam,” dedim. Dün elimi nasıl öptüğünü hatırlayınca yanaklarım ısındı.

Gülümsedi. “Merhaba.”

“Saat onda resim dersim var, çok zamanım yok ama gelip bir merhaba demek istedim.” Ines geçen gece aramış ve beni gelmem için cesaretlendirmişti. Ben de tamam demiştim.

“Resim dersi mi? Bu harika!”

Restoranın sol tarafındaki bir masaya oturduk. Victor, garsona benim siparişimi almasını işaret etti. “Bugün sadece espresso alacağım,” dedim. Victor da bir tane espresso söyledi.

“Kendini nasıl hissediyorsun?” dedi.

“İyiyim sanırım.”

Yüzümü sanki bir hazine haritasıymış gibi inceledi. “Yeni bir gelişme...”

“Anı olarak mı?” Kafamı salladım. “Görüntü veya geri dönüş ya da adı her neyse onlardan görüyorum.”

Beklentiyle dinlemeye başladı.

“Kaliforniya’dayım veya onun gibi sıcak ve kıyı kesiminde bir yerde. Küçük bir kız var. Adı... Alma.” Bu ismi yüksek sesle söylemek, hem güç veriyor hem can yakıyordu. Tıpkı, tene batan akupunktur iğnesi gibi.

Victor bana uzun bir an baktı. “Vay canına,” dedi. “Ben... ne diyeceğimi bilemiyorum.”

Gözlerine baktım. “Ya ben...”

İsmi tekrar ederek, “Alma,” dedi. “Bu gerçekten güzel bir isim.” Kafasını kaşdı. “Yanılıyor olabilirim ama Meksika’da bir otel var. Evet, sanırım Tulum’da, Alma Inn gibi bir otel. Hayatımın sana bahsettiğim seyahat döneminde yıllar önce oraya gitmiştim. Sen hiç Tulum’a gittin mi?”

Kafamı salladım. “Hayır, en azından hatırlamıyorum.”

“Dinle,” dedi. Yüzü sevecendi. “Gördüğün bu görüntüler... Bunların seni bu kadar etkilemesine izin verme. Doktor, hafızanın düzensiz bir şekilde kendisini tamir edeceğini söylememiş miydi? Bu görüntülerin bazıları anı olabilir ama ya diğerleri sadece aklının yarattığı şeylerse ya da film sahneleriye?”

Başımı sallayarak, “Sanırım haklı olabilirsin,” dedim. “Ama bunlarda öyle bir şey var ki... hepsi çok gerçek geliyor.”

“Evet, olabilir,” dedi. “Ama *asıl* gerçek olan ne biliyor musun?”

Kahverengi gözlerine baktım. Arkadaşlığı, nezaketi için ona minnettardım.

“Bu,” dedi. “Burası, şu an. Hayatlarımızı geçmiş kovalayarak, pişmanlıklarımızı tekrar tekrar düşünüp, bize acı

veren anılarımızı yeniden yaşayıp şunu veya bunu farklı yapmayı dileyerek, insanların bizi neden hayal kırıklığına uğrattığını veya bizim onları neden hayal kırıklığına uğrattığımızı, bunları engellemenin mümkün olup olmadığını merak ederek geçirebiliriz.” Kafasını salladı. “Ben eskiden geçmişte yaşadım. Artık böyle yapmıyorum. Artık bugün için yaşıyorum. Senin de aynısını yapmanı diliyorum Caroline.”

Gözyaşlarımı tuttum.

“En azından deneyeceğine söz verir misin?”

“Evet,” dedim. Zorla gülümsedim. “Deneyeceğim. Ama bir sorum var.”

“Tamam.”

“Sence harika olmaz mıydı?” diye sordum. Sesim çatlıyordu. “Bir kızım olsaydı.”

Victor mutfağa doğru döndü. Onun çok zamanını aldığı mı ya da zavallı gibi görüldüğümü düşünerek endişelendim.

Ayağa kalkarak, “Özür dilerim,” dedim. İhmal ettiğim espressomdan büyük bir yudum aldım. “Gitmem lazım. Ders başlamak üzere.”

Victor tekrar bana dönerek, “Söz konusu bile değil,” dedi.

“Ne söz konusu bile değil?”

“Senin çocuğunun fevkalade bir insan olmaması söz konusu bile değil.”

Gülümseyerek, “Teşekkürler,” dedim.

“Şimdi git de bir şaheser çiz.”

Kapıda tekrar ona dönerek, “Bir dakika,” dedim. “Muhtemelen önemli bir şey değildir ama apartmanımdaki kapıcı Mösyö de Goff bir adamın uğrayıp beni sorduğunu söyledi. Bildiğim kadarıyla hiç erkek arkadaşım yok.”

“Adını bırakmış mı?”

Kafamı salladım. “Ya bu gelen, Bay Tropikal Gömlek ise?”

Victor gülümsedi ama neşeliden ziyade endişeli olduğunu anlamıştım.

“Muhtemelen endişelenecek bir şey değildir ama merak ettim. Sebebi de şu... şu profesörün beni eve bıraktığı gece... Birinin beni takip ettiğini hissettim.”

Victor, “O zaman anlaşıldı,” dedi. “Bu gece bu öcünün seni almaması için sana geleceğim.”

Gülümsedim. “Çok isterim.”

“Saat yedi nasıl?”

“Harika olur.”

Kapıya döndüm ama sonra bu sabah yürürken aldığım küçük frezya ve şebboy demetini hatırladım. Bu çiçekler ben eve varana kadar solacak olsalar da harika kokularına karşı koyamamıştım. Çantama uzandım ve çiçek demetini Margot’ya uzattım. Her zamankinden daha bitkin görünüyordu. Gülümseyerek, “Gününü güzel kılmak için küçük bir şey,” dedim.

Şaşkın bir halde demeti burnuna götürdü. Konuşmak için ağzını açtı ama bir şey söyleyemedi.

“Yarın görüşürüz,” dedim ve kapı koluna uzandım.

Margot, çatlak bir sesle, “Teşekkürler,” dedi.

Ines, “Bu çok güzel,” dedi. Sabah başladığım tablodaki son dokunuşları yaparken omzumun üstünden bakıyordu. “Önümüzdeki ay resimlerinle sergimize katılmalısın.”

“Bilmiyorum,” dedim. Fırçamı bıraktım.

“Tek ihtiyacın olan üç veya dört parça. Bu gidişle bol bol da zamanın olacak.” Bana gülümsedi. “Ayrıca bu senin için iyi bir hedef olacaktır.”

Temkinli bir gülümsemeyle, “Olabilir,” dedim. Paletimi ve fırçalarımı yıkadım. Ines’e teşekkür ettim ve Victor’un bu akşamki ziyareti için baget ekmek, birkaç kalıp peynir ve bir şişe şarap almaya pazara gittim.

Eve dönerken rüzgâr hızlandı. Bu, toplanan kara bulutların habercisiydi. Yanağıma bir yağmur damlasının düştüğünü hissettim. Bu, adımlarımı hızlandırmama sebep oldu. Uzun bir güneşli dönemden sonra, ben de dâhil bütün Parislilerin bulutlara alerjisi vardı. Dükkân sahipleri, dükkânlarının pencerelerinden kafalarını uzatıp gökyüzüne endişeli bir şekilde bakıyorlardı. Yoldan geçenler, ceketlerinin önünü kapatıyor, atkılarını daha sıkı doluyorlardı.

Eve gitmek için caddeden karşıya geçtim ama arkamda birisi varmış gibi hissedince aniden sağıma döndüm. Tabii ki kimse yoktu. Sadece bir sonraki köşeden dönmek için ilerleyen, elinde baget ekmek olan yaşlıca bir adam vardı. Kendi kendime, paranoyaklaşma dedim ama yine de apartman görüş açımı girene kadar adımlarımı hafif bir koşuya dönüştürmeden edemedim. Lobide nefes nefese bir halde, elimdeki poşetleri yere bıraktım. Mösyö de Goff’un her zamanki yerinde durduğunu görünce sevinmişim.

Nefesimi düzenlemeye çalışarak, “Özür dilerim,” dedim. “Biraz... panikledim.”

İlk kez yüzünde endişe gördüğümü düşündüm.

“Bir şey yoktu tabii.” Asansöre yöneldim.

“Matmazel,” dedi. Ona dönmemi sağladı. “Dün sizi görmeye gelen adam bugün tekrar geldi. Yine ismini bırakmadı.”

Ürperdim.

Cebine uzandı ve bir kâğıt parçası çıkararak bana verdi.

“Bu nedir?”

“Dairenizi yenileyen çiftin isimleri ve telefonları. Merak

etmiş gibi görünüyordunuz, ben de... İletişime geçmek istersiniz diye vereyim dedim.”

“Teşekkür ederim. Hem de çok.” Bu hareketi beni etkilemişti. “Mösyö de Goff, size kaba davrandıysam özür dilemek istediğimi söylemek istiyorum...”

“Hepimizin sebepleri var,” dedi.

Başımı salladım, asansöre doğru döndüm.

Tekrar, “Matmazel,” dedi. “Dikkatli olun.”

“Tamam,” dedim. Asansörün düğmesine bastım. İçeride, kendime endişelenmemeyi tembihledim. Birisi beni görmek için birkaç kez uğramışsa ne vardı yani? Bu, beni kaçırmak ve vücudumu doğramak isteyen bir sapığım olduğu anlamına gelmezdi ki.

Dairemin kapısını açtım. *Her şey yoluna girecek.* Ama yine de, ellerim kapının kilidini hemen kapattı.

On İkinci Bölüm

Celine

Ceketimin düğmelerini kapatırken babama, “İşim en fazla bir saat sürer,” dedim. İki saatten uzun bir süredir kar yağıyordu. Gökyüzündeki yoğun buluta bakılırsa, bu kar yağışı yakın zamanda bitecek gibi de görünmüyordu.

Babam, “Bu havada dışarı çıkmalı mısın emin değilim,” dedi.

“Akşam yemeği için evde bir şey kalmadı, ayrıca hava böyle devam ederse pazar yollar kapanır. Hemen dönerim. Benim için endişelenme.”

En sonunda yumuşadı ve yanağımdan öperek, “Ara sokaklardan git,” dedi.

Başımı salladım. “Cosi’ye hemen döneceğimi söyle.”

Dışarıda, Paris en az üç santim karla kaplanmıştı. So-

ğuk, keskin havayı içime çektim ve kapüşonumu kafama geçirdim. Botlarım, her adımında pudra şekerimsi karın içinde gıcırdıyordu. Öğrenciyken, Luc arkamızda, Suzette ile eve yürüdüğüm zamanları hatırladım. Luc. Şimdi burada olmasını ne kadar isterdim.

Normalde günün bu saatinde kalabalık olan pazar, şu anda sakindi. Yanımda yaşlı bir adam, bir varil pütürcüklü patatesin üstüne eğilmiş, hepsini tek tek inceliyordu. En sonunda hepsini bıraktı. Bir anne, çoğu bereli ve çürümüş olan bir kasa soğanın içinden iyilerini seçmeye çalışıyordu. En sonunda pes etti ve havuçlara geçti. Küçük oğlu, ayağının altındaki karı tekmeliyordu. Ona gülümsedim. Bana pazarda ce-cee oynadığım küçük çocuğu hatırlatmıştı. Evi elinden alınan ve ailesi dağıtılan, oyuncak ayısı sokakta bırakılan küçük Yahudi çocuk. İç geçirdim. Birkaç düzgün kabak seçtim. Yumurta ve sütün var olmasına sevinmiştim. Onları aldıktan sonra babam için biraz yeşil salata ve çeri domates aldım. İlk kar yağdığına göre bunlar sezonun son ürünleriydiler. Fesleğen, evet. Bir kalıp peynir. Così için kızartacağım bir su kabağı. Mösyö Duval'a parayı ödedim. Elleri soğuktan kızarmış ve çatlamıştı. Sonra yakındaki bir fırından iki baget ekmek ile birlikte kahvaltı için üç poğaça aldım.

Çantamı omzuma astım ve Luc'un annesiyle, gelirimize destek olmak için beni işe alıp alamayacağıyla ilgili konuşmaya, Bistro Jeanty'ye doğru ilerledim. Tabii ki babama söylememiştim. Onu endişelendirmek istemiyordum. Madam Jeanty'nin bize iyilik etmeyeceğini düşünerek karşı çıkardı. Ama ben böyle düşünmüyordum. Kadının benimle ilgili duygularına rağmen oğlunu benim gibi seviyordu. Bir anne ve bir kadın olarak ona gidecektim. Bu iş tabii ki geçici olacaktı. Luc yakında evde olurdu, Fransa özgürleşirdi ve bunların hepsi uzak bir anı olarak kalırdı.

Aklım, Suzette'de ve Alman subayında kalmıştı. Dün beni gözyaşları içinde aramıştı ama Cosi mutfakta yanımda oturuyordu ve ben onu korkutmak istememiştim. Bir saat sonra onu aradığımda, telefona cevap veren olmamıştı.

İç geçirdim. Umarım gözyaşlarının sebebi sadece şaşkın âşık münakaşalarıydı, daha ciddi bir şey değildi. Suzette'in âşığı konusunda yanılmış olmak için, adamın Suzette'in söylediği gibi "iyi insanlardan" biri olması için dua ediyordum.

Uzakta Bistro Jeanty'nin ışıklarını görünce sevindim. Tantenin altına girince kapüşonumu çıkardım, omuzlarımdaki karı silkeledim ve saçlarımı düzelttim. Sonra içeri girdim. Aynalı duvarda yansımamı incelerken yüzüme sıcak hava çarptı. Luc'un her zaman, hatta bir kar fırtınasında bile inanılmaz bakımlı olan annesiyle konuşurken elimden geldiği kadar iyi görünmeliydim.

Restoran, bar kısmında bardakları parlatan bir komi dışında boştu. Onu tanıyamadım ama zaten nasıl tanıyacaktım ki? Madam Jeanty, Cosi'nin çikolata tüketmesinden daha hızlı bir şekilde kendisine yardım eden insanları harcıyordu.

Çocuğa başımı salladım ve restoranın arkasına doğru ilerlerdim. Mutfaktan Madam Jeanty'nin sesinin geldiğini duyabiliyordum. Kadın gelene kadar çift kanatlı kapının önünde beklemeye karar verdim. Gelince onu yanaklarından öper ve üstündeki elbiseyle çok güzel görüldüğünü söylerdim. Luc'un dönüşüyle ilgili umutlarımızdan bahsederdik, biraz havadan sudan konuşurduk. Sonra savaş zamanında çiçek işlerinin ne kadar zorlaştığından bahsederdik. Ona bunun tam nedenini söylemeyecektim ama o zaten biliyor olurdu. Madam Jeanty her şeyi bilirdi. Ama önemli değildi. Ben Luc'un sevgilisiydim. Beni asla geri

çevirmezdi. Ona, masalara bakmam için bana burada bir pozisyon açıp açamayacağını soracaktım. Hatta garsonlara bile yardım edebilirdim. Gelen Almanlar, Madam Jeanty'ye saygı duydukları için beni rahatsız edemezlerdi. Güvende olacaktım.

Mutfakta bir erkek sesi duyunca düşüncelerimden sıyrıldım. Yoğun Alman aksanını hemen tanıdım, arkasından Madam Jeanty'nin kahkahası duyuldu. Onu pek çok askerle dostça sohbet ederken görmüştüm ama onların, restoranın en özel bölgelerine girmelerine izin verdiğini bilmiyordum. *Kiminle konuşuyordu?* Konuşmayı daha iyi duyabilmek için biraz daha yaklaştım.

“Oğlumun orada ne gibi korkunç şeylerle uğraştığını bilmiyorum. Ama söz verdiğin gibi onu kesin olarak buraya döndürebilir misin?”

“Yakında, yakında.”

“Ama daha şimdiden, söylediğinden daha uzun sürdü.”

“Oğlunu, kızla olan meseleyi çözebilmemize yetecek kadar uzun bir süre şehir dışına göndermemizi sen istedin.”

Madam Jeanty, “Evet,” dedi. “Ama bu kadar süreceğini düşünmemiştim. Eve dönmesini istiyorum.”

“Üstünde çalışıyoruz. Eve gidip babasını tutuklayacağız. Daha sonra onu çalışma kampına yollayacağız.”

“Bu ne zaman olacak?”

“En fazla birkaç gün içinde.”

Madam Jeanty, “Güzel,” dedi. “Peki küçük kız?”

Nefesim kesildi.

Adam, “Size bağlı,” dedi.

“Luc başka bir adamın çocuğuna bakmak zorunda kalmamalı. O kendi çocuğuna sahip olmayı hak ediyor. Eğer burada kalırsa onu yanına almak isteyecektir. Bunu yapmam.”

“Anlaşıldı.”

Luc’un annesi, “Onda ne bulduğunu asla anlayamıyorum,” dedi. “Güzel olsaydı bile anlardım. Ama kız son derece sade. Ayrıca yüzünde bariz bir Yahudilik var. Luc çok daha iyisini hak ediyor. Bunu şimdi görmüyor ama zaman içinde görecek.”

Adam, “Gel de seni biraz yiyeyim,” dedi.

“Ah Gerhard, sen tam bir rezilsin. Mutfakta olmaz!”

“Neden olmasın, daha önce hiç burada denememiştik,” dedi.

Aniden bir sessizlik oldu. Sonra kıkırdamalar duyuldu. Bunu, kulak tırmalayıcı bir gürültüyle seramik zemine düşen bir tencere veya tava izledi. Hemen kapıya koştum. Ceketimin düğmelerini bile kapatmadan karlı caddeye çıktım.

Elimden geldiği kadar hızlı bir şekilde eve koştum. Daha önce, mutlu zamanlarımda uğradığım yerlerin önünden geçtim: Madam Caron’un butiği, Cosi’nin sevdiği kek dükkanını, Luc’un favori pastanesi. Aslında orada, bir adamın bağırıldığını duydum ve bir kadının sokağa doğru sendelediğini ve sanki arkadan birisi itmiş gibi karın içinde düştüğünü fark ettim. Kapı arkasından çat diye kapandı.

Koştum ve kadının yanında diz çöktüm. Yüzündeki ve boynundaki karı temizledim. “İyi misiniz?” diye sordum. Tam o sırada dönüp bana baktı. Onu hemen tanıdım. Geçen hafta bana servis yapan zayıf, üzgün görümlü Antoinette’ti.

“Evet,” dedi. Ayağa kalktı. “Sizi hatırlıyorum.”

“Ne oldu?”

Omuz silkerek, “Başıma ilk kez gelen bir şey değil,” dedi. “İçtiği zaman böyle oluyor.”

“Kim?”

Kapıyı gösterdi. “Patronum Gabriel.”

“Üzgünüm,” dedim. “Yapabileceğim bir şey var mı?”

“Çok nazık bir teklif ama sanırım hiç kimsenin yapabileceği bir şey yok.”

“Nerede yaşıyorsunuz? Birlikte yürüyelim mi?”

“Eve gitmiyorum,” dedi. Omzuna astığı büyük çantayı gösterdi. Çok ağır görünüyordu. “Önce teslim etmem gereken siparişler var. Almanlar hamur işini çok seviyorlar.”

“En azından aynı yoldan gideceksek, birlikte biraz yürüebiliriz.”

Başını salladı.

“Sen nasıl...” Sesim kesildi. Ona ne sormak istediğimi aslında ben de bilmiyordum. *Fırında çalışmaya nasıl gelmişti? Ailesi var mıydı? Acınası olduğu belli olan bu varlıktan kaçmayı planlıyor muydu?*

Gülerek, “Nasıl oldu da öfkeli bir fırıncının yanında çalışmaya başladım?” dedi.

Gülümseyerek, “Evet,” dedim.

“Öncelikle, annem de babam da ben çok küçükken öldü. Onları hatırlamıyorum. Çoğunlukla yetimhanelerde büyüdüm. Ama ara sıra şans yüzüme gülerdi ve birkaç ayımı altı veya daha fazla çocuğu olan çok çalışan annelerin evinde geçirirdim.”

İmalı biçimde, “Kulağa harika geliyor,” dedim.

“Bana mı söylüyorsun.” Soluk verdi. “Bulaşık yıkama ve bez değiştirme işlerinde uzmanlaşmışım. Ta ki hata yapana kadar. Bir porselen kırıyordum ve ondan sonra yetimhane-ye giden bir sonraki trene bindiriliyordum. Bu şekilde 18 yaşıma girdiğim yaz ben...” Durdu. Yüz ifadesi sanki güzel bir rüyadan uyanmış da bunu birkaç saniye daha uzatmak istermiş gibi bir hale büründü. “Mendel ile tanıştım.” Elini kalbine koydu. “O gördüğüm en yakışıklı erkekti ve bir

nedenden benimle ilgilendi. Altı erkek kardeşi, kız kardeşi, teyzeleri, amcaları, kuzenleri olan kocaman bir ailesi olduğunu öğrenince, ailesi olmayan yetim bir kız olarak sevinçimi tahmin edersin.” Bir sonraki köşeden dönerken kendi kendine gülümsedi. Sokaklar boştu, ben de bundan memnundum. “O kış bana evlenme teklifi etti. Ben de evlenerek dünyanın en harika ailesine düşmüş oldum. Babası, Paris’in diğer ucunda bir mücevher mağazasının sahibiydi. Bana çok güzel bir yüzük vermişti.”

Sormaya korkuyordum ama... sordum. “Peki... Neler oldu?”

Bir sonraki köşede durdu ve gözlerime baktı. “Mendel Yahudiydi. Bütün ailesi Yahudiydi. Naziler Paris’e gelince, onların gözünde ben de evlilik bağıyla Yahudi olmuştum.”

“Ama bu önemli değildi,” dedi. “Bir Yahudi sempaticanı olarak yaftalandım. Zaten öyleyim de.” İç geçirdi. “Mendel’i ve babasını tutukladıkları gün, mücevher mağazasına baskın düzenlediler, beğendikleri şeyleri aldılar. Hepsini çalışma kampına yolladılar. Annesini ve yeni doğan bir bebeği olan kız kardeşini bile.”

Küçük vücudunu gerçek anlamda ısıtmaya yetmeyecek kadar ince ceketinin kollarını kıvırdı ve kolunu bana gösterdi. “Mendel ve ailesini aldıktan sonra, bana *bunu* yaptılar.” Tepemizdeki sokak lambasının soluk ışığı altında, sağ kolunun alt kısmında ürkütücü bir yara izini ortaya çıkardı. Bu, kızın tenine kazınmış Davud yıldızıydı. Tıpkı bizim dükkânımızın camına hızlıca çizilen gibi.

“Anlamıyorum,” dedim. “İnsan nasıl...”

“Keşke beni burada böyle bırakacaklarına, beni de onlarla birlikte kampa götürselerdi. Tekrar yetim kalmış gibiyim.”

Kalbim onun için sızlıyordu. “Savaş bittikten sonra

Mendel'in seni tekrar bulacağını bilmelisin. Birlikte önceki gibi güzel bir hayatınız olacak." Yutkundum. "Hepimizin öyle."

Gözleri yaşlı bir şekilde, "Gerçekten böyle mi düşünüyorsun?" diye sordu. "Çünkü dürüst olmak gerekirse, umudumu kaybetmeye başlıyorum. Onu çok özledim. Bu şekilde daha ne kadar dayanabilirim bilmiyorum."

Eline uzandım ve sıktım. "Pes etmeyeceğine söz ver bana," dedim. "Mücadele edeceğine söz ver."

"Yapabilir miyim bilmiyorum."

"Yapabilirsin." Başımı salladım. "Çünkü ben senin ne olduğunu biliyorum."

"Neyim?" İç geçirdi. "Umutsuz muyum?"

"Hayır. Sen bir nilüfersin."

"Neyim neyim?"

Babamın bana küçükken anlattığı hikâyeyi anımsayarak gülümsedim. "Çiçek. Hiç gördün mü?"

Kafasını salladı.

"Çok güzeldirler," dedim. "Ama benim demek istediğim güzellikleri değil. Nilüfer çiçekleri yürek parçalayıcı yolculuklardan geçerler. Tohumları toprakla, artıklarla ve birbirine giren köklerle kaplı bulanık bataklık suyunda filizlenir. Nilüferlerin çiçek açması için, bu korkunç karanlıkta yolunu bulması gerekir. Balık ve böcekler tarafından yenmekten kaçınmalı, sürekli yoluna devam etmeli, eğer oraya çıkacak gücü olursa, suyun üstünde bir yerde güneş ışığının olduğunu içten içe bilmeli ya da en azından bunu umut etmesi gerekir. Böyle yaptığında da, bu yolculuktan zarar görmeden çıkar ve zafer kazanmış bir şekilde çiçek açar." Ellerimi omuzlarına koydum. "Antoinette, *sen* bir nilüfersin."

Gülümsedi.

“Şu anda bulanık sulara derinlere batmış olabilirsin. Ama çiçek açacaksın.”

Bana sarılarak, “Teşekkürler,” dedi.

Apartmanım ilerleydi. Bu yüzden bir sonraki cadde de vedalaştık. Ben sağa döndüm, o sola. İkimiz de kendi yolculuklarımıza aynı amaçla devam ettik, bulanık sulara yaşayıp gün ışığında çiçek açmak için.

Elimde kalan patateslerle, akşam yemeği için basit bir çorba yaptım. Bunu, dikkatli bir şekilde annemin eskiden çok sevdiği mavi beyaz porselen çorba kâselerine koydum. Sonra babamla Cosi'yi yemeğe çağırdım. Dolma da yoktu ekşi krema da. Ama yine de güzel bir yemektir.

Cosi'ye, “Günün nasıldı?” diye sordum.

Şu ana kadar babam ve ben onun okula devam etmesine izin vermeye karar vermiştik. Tüm korkumuza ve dertlerimize rağmen, Cosi'nin okulu meydanın hemen karşısındaydı ve yol boyunca durmamayı veya dikkat çekmekten kaçınmayı biliyordu. Ayrıca okulu seviyordu ve arkadaşlarından ayrı kalmak kalbini kırardı.

Normalde neşeli olan Cosi, sessiz bir şekilde çorba kâsesine bakıyordu.

“Bir sorun mu var aşkım?”

Başını salladı. Bir dakika sonra yaşlı gözlerle kafasını kaldırarak bana baktı. “Genevieve artık arkadaş olamayacağımızı söylüyor.”

Elini tutarak, “Ah tatlım,” dedim.

“Sarı yıldız yüzünden,” dedi. Dizlerini göğsüne çekti. “Sarı yıldızdan nefret ediyorum.”

Babamla ben endişeli bir şekilde baktık.

Onu teselli etmeye çalışarak, “Ben de nefret ediyorum tatlım,” dedim.

Gözleri cevap bulmak ya da en azından her şeyin yoluna gireceğine dair bir umut belirtisi için gözlerimi inceliyordu. Gözü yaşlı bir halde, “Anne,” dedi. “Ya kimse benimle arkadaş olmak istemezse? O zaman ne yapacağım?”

Sandalyemde doğruldum. “O zaman onlar küçük aptal kızlar ve sen onlarsız daha iyi olacaksın demektir. Ayrıca ben, babam ve Mösyö Dubois var. Biz senin her zaman arkadaşın olacağız.”

Başını salladı, hafifçe gülümsedi ve dikkatini çorbasına verdi.

Mutfağı toplamayı ve yarının kahvaltısı için hazırlıklarımı bitirdiğimde, babam ve Cosi’nin kanepede uyuyakaldığını gördüm. Babamın kucığında açık bir kitap vardı, okuma gözlükleri yüzünde yarıya kadar düşmüştü. Cosi’nin ise günlüğü kucğından yere düşmüştü. Bu görüntüye gülümsedim ve babamın omzuna hafifçe dokundum. Şaşkın bir şekilde doğruldu. Okuma gözlüklerini masanın üstüne bıraktı. “İyi geceler,” diye fısıldadı ve yatak odasına yöneldi. Cosi’yi kollarıma aldım ve yatağına taşıdım. Mösyö Dubois’yu göğsüne doğru sıkıştırdım. Ayısını yüzüne doğru çekti ve huzurlu bir uykuyla diğer tarafa döndü.

Oturma odasını toplarken telefon çaldı. Tuhaf, diye düşündüm. Bu saatte kim arıyor olabilirdi? Uyuyan ailemi uyandırmamak için hemen cevap verdim.

“Celine?” Arayan Suzette idi. Ağladığını anlamıştım.

“Suzette? İyi misin?”

“Hayır,” dedi. “Celine, sen tüm dediklerinde haklıydın.” Sesi çıldırmışın da ötesindeydi, kendini kaybetmiş gibiydi. “Franc bana ihanet etti. Celine, bana *ihanet etti*.” Öyle şiddetli hıçkırıyordu ki dediklerini zor anlıyordum. “Onlar... Elian, Celine Elian!”

“Bir dakika,” dedim. “Yavaş ol. Neler oldu?” Kalp atışlarım hızlandı.

“Onu aldılar,” dedi. “Eve geldiler. Celine, onu *tutukladılar*.”

Dizlerimin bağı çözüldü, masanın yanındaki sandalyeye çöktüm. Ne diyeceğimi bilemiyordum. Sadece ağladım. Elian hasarlı bir vücutla doğmuştu ama kimsenin ondan daha büyük veya daha harika bir yüreği yoktu. Şu anda sandalyesinden gülümseyen yüzünü, ismimi söylemeye çalışmasını hayal edebiliyordum. İsmimi her zaman “Şe-lin” olarak söylüyordu. Anneleri Claudine onu öyle çok seviyordu ki. Şu anda onun ne durumda olduğunu düşünerek ürperdim. Artık Elian yoktu ve bunun sebebi Suzette’ti. Söyleyecek başka bir şey yoktu, biz de birlikte Paris’teki mutfak masalarımızda oturduk ve ağladıkça ağladık.

On Üçüncü Bölüm

Caroline

AYNI GÜN

Victor gelmeden önce, üç farklı elbise denedim, sonra kot pantolon ile omuzları hafif açık beyaz bir bluz giydim. Peyniri ve ekmeği gergin bir şekilde çıkardım, şarabı açtım. Seçimimi beğeneceğini umuyordum.

Çevresine bakarak, “Güzel ev,” dedi.

Gülümsedim. “Neden bu kadar büyük bir yer seçmişim hiçbir fikrim yok. Biraz saçma geliyor.”

Victor, “Saçma mı harika mı?” dedi. “Tavandaki detaylara bak.” Tepemizdeki detaylı ahşap çalışmaya hayranlıkla baktı. “Ömrüm boyunca çok fazla özel Paris evlerinden gördüm ama bu... eşsiz. Bu kadar sıkı ve rekabetçi bir emlak piyasasında, bu daireyi kiralayabildiğin için çok şanslı olmalısın.”

“Sanırım öyle,” dedim. Ellerimi gergin bir şekilde pan-

tolonumun cebine soktum. “Kapıcımız Mösyö de Goff burası lanetliymiş gibi davranıyor.” Öğrendiğim şeyleri anlattım, Victor omuz silkti.

“Kim bilir,” dedi. “Belki de kendisi kiralamak için seni korkutmaya çalışıyordur.”

Kafamı salladım. “Sanmıyorum. Bu apartmanla ilgili bir şey yapmak istediğini sanmıyorum. Herneyse, şarap alırmısın? Bugün pazardan aldım. Kötü bir seçimse şimdiden özür dilerim. Şaraplar hakkında hiçbir şey bilmediğimi kabul ediyorum.”

Şişeye göz gezdirdi. “Vay canına, 2005 Chateau Margaux mu? Çok güzel bir seçim yaptığınızı söylemeliyim Bayan Ben Şaraptan Anlamam.”

Yanaklarım kızardı. “Şarapçıdan beni doğru yönlendirmesini istedim.”

Tirbuşona uzanarak, “Ben yapabilir miyim?” dedi.

Başımı salladım. Güçlü elleri ustaca mantarı çıkarırken onu izledim.

“Acaba sürahin var mıdır?”

“Hımm,” dedim. “Gerçekten bilmiyorum.”

“Gidip mutfağa bakalım mı?”

“Tabii ki.” Yemek odasını geçerek koridordan mutfağa doğru ilerledik.

Şaşıarak, “Şu mutfağa bak!” dedi. “Bütün restoranı bu-
raya taşıyabiliriz.”

Gülümsedim. “Dolaplarımı talan etmekte serbestsin. Orada neler olduğu hakkında hiçbir fikrim yok.”

Önce kilere kafasını uzattı. “Sanırım pek yemek pişirmiyorsun.”

Kafasını salladı. “Sanırım öyle.”

Sırıttı. “O zaman yanımdan ayrılma küçük.” Üst dolapları kontrol etti, sonra tezgâhın altındaki bir çekmeceyi aç-

mak için eğildi. Dar ağızlı silindir cam bir sürahiyi çıkardı. “İşte buldum!”

Kafamı sallayarak, “Demek ki doğru düzgün su bardağım yok ama bir şarap sürahim var,” dedim.

Victor, “Öncelikleri doğru olan bir kadın,” diye takıldı.

Oturma odasında, şarabı sürahiye döktü. Yarım saat sonra daha fazla bekleyemeyeceğimize karar verdik. Victor önceden çıkardığım kadehlere uzandı, ikimize de denememiz için biraz şarap doldurdu.

İlk yudumu aldıktan sonra, “Bu... harika,” dedi.

“Evet,” dedim. Bir yudum daha aldım.

“Şarabın tadı Fransa’da daha güzel oluyor,” dedi.

Şakacı bir sesle, “Ya, öyle mi?” dedim.

“Muhtemelen çokbilmişlik ediyorum ama bana inan. Eğitimimi alırken Amerika Birleşik Devletleri’nin her yerinde çalıştım. Biraz da Kanada’da. Ama hiç alakası bile yok. Şarabın tadı Fransa’da daha güzel.”

Şakacı bir şekilde gülümsedim. “Şimdi sen diyorsun ki, bu aynı şeyi, mesela Los Angeles’ta açtığımızda tadı aynı olmayacak, öyle mi?”

Şarabı kadehinde döndürerek, “Evet,” dedi.

Buna ikimiz de güldük. Ve pek çok başka şeye de. Şişe bittiğinde kendimi daha hafif ve rahat hissediyordum.

Victor kadehini sehpanın üzerine bıraktı. Şehrin ışıkları camın önünde parlıyordu. “Anıların olmadan kafanın içinde kilitlenip kalmak delice bir şeydir diye sanırım.”

“Aynen öyle.”

“Hastaneden beri kendinde ilgili öğrendiğin en tuhaf şey neydi?”

“En tuhaf mı?” Durup düşündüm. “Hımm, bilemiyorum. Tam bir münzevi olduğum gerçeği dışında mı?”

Güldü.

“Doğum lekem var,” dedim. Arka tarafımı gösterdim. “Kalbe benziyor.”

“Yani popomda bir kalp var diyorsun.”

Daha çok güldüm. “Hayır, neyse sanırım öyle, evet.” Kafamı salladım. “Bütün bunlar tuhaf. En azından istifçi değilim!”

Güldü. “Başka bir şey de vardır.”

“Sana anlatmıştım ya çekmecemde bir erkek gömleği var diye,” dedim. “Görmek ister misin?”

Başını salladı. Onu yatak odama götürdüm, üst çekmecenin açtım. Arkaya uzandım. “İşte bütün ihtişamıyla burada.” Çıkardım ve ona uzattım. “Ne düşünüyorsun?”

Sırıttı. “İki fikrim var. Bir zamanlar hayatına giren adamın çok kötü zevkleri varmış. Ve bence sen ona hâlâ değer veriyor olabilirsin.”

Bir kaşımı kaldırdım. “Bundan o kadar emin değilim.”

Victor gömleği eline aldı, düşünceli bir şekilde düğmeleri, cebi inceledi. En sonunda, “İddiaya girerim onu sevmişsindir,” dedi. “Bu adam her kimse bence onu özlüyor-sun da.” O zaman *kimdi* bu adam? *Neredeydi*? Durdum ve bir zamanlar evli olabilir miydim veya hâlâ olabilir miyim diye düşündüm.

Gülümsedi. “Ama gerçek aşkının böyle kusursuz bir moda zevki olduğu için mutlu değil misin?”

Güldüm.

“Kendi kendime düşünüyorum da, Caroline’ı, bundan vazgeçip bu mükemmel kıyafeti bana vermesi için nasıl ikna edebilirim?”

Gömleği elinden çekip alırken sırıttım. “Tamam, artık Giorgio Armani,” dedim. Hızlıca katladım ve çekmecedeki yerine koydum.

“Yatak odanın manzarasına bak,” dedi. Ayın çevredeki çatıların üstünde parlayışını hayranlıkla izliyordu.

“Çok güzel değil mi?” dedim. Yatağa tırmandım ve başımı yastığın üstüne koydum. “Tam burada yatarsan ayı da görebiliyorsun.”

Victor yanıma sokuldu. “Vay, şuna bak.” Birbirimizi tabii ki neredeyse hiç tanımıyorduk ama yanında olmak her nasılsa kolay, doğal geliyordu. Şimdilik, önu görünen ve arka planı olmayan, sadece siyah beyaz bir çizim olabilirdi. Ama ben her nasılsa oluşacak tabloyu görebiliyordum ve bu hoşuma gidiyordu.

Aniden, “Montmartre’deki bahçe,” dedim. “Onu da, yani bahsettiğin kız arkadaşını da oraya götürdün mü?”

Uzun bir an sessiz kaldı. Sonra, “Evet,” dedi.

“Onu çok sevmişsin.”

“Evet.”

“Hâlâ seviyor musun?”

Yan tarafına dönüp dirseğinin üstünde doğrularak, “Bir dakika, bir dakika,” dedi. “Bütün bunlar nereden çıktı?” Sırıttı. “Senden önce başka bir hayatım olamaz mı?”

Benden önce... Beni hayatında bir dönüm noktası olarak düşünmesi hoşuma gitmişti.

Gülümsedim. “Kusura bakma,” dedim. “Ben sadece... seni daha iyi tanımaya çalışıyorum.”

“Çok uzun zaman önceydi,” dedi.

“Bana benziyor muydu?”

Yutkundu. “Bazı açılardan evet, bazı açılardan hayır.” Ellerin benimkileri aradığını hissettim. Parmaklarımız buluştuğunda vücuduma bir enerji akın etti. “Tek bilmen gereken, beni şu anda burada seninle olmaktan daha mutlu eden bir şey yok.” Göz göze geldiğimizde eğildi ve bana doğru yaklaştı. Beni yavaş yavaş öptü. Bu o kadar doğal, o kadar iyi geliyordu ki. Dudakları boynuma doğru ilerlerken teninin kokusunu içime çektim. Durmasını istemiyor-

duğum ama içimden bir ses durmamız gerektiğini söylüyordu. Nedenini ise tam bilemiyordum.

Geri çekilerek, “Özür dilerim,” dedim. “Ben... hazır mıyım bilmiyorum.”

Bakışları nazikti. “Özür dileme. Lütfen.” Alnımı öptü ve yanımdaki yastığa doğru yaslandı. Elime uzanarak, “Bu,” dedi. “Yeterli.”

Gülümsedim.

“Gel, yaklaş bana. Sana sarılayım.”

Kafamı göğsüne koydum, kalp atışlarını dinledim.

“Bir arkadaşımın güneyde bir evi var,” dedi. “Oraya hiç gitmiyor. Düşündüm de... belki bir haftasonunu orada geçirebiliriz.”

“Gerçekten mi?”

“Ailesinin yeri. Tamamen yenilenmiş harika bir eski taş ev. Büyük havadar odalar. Çabuk büyüyen lavanta ve biberiyeler. Bir havuz. Doğru dürüst kullanmıyorlarmış. Eğer istersen... önümüzdeki haftasonu gidebiliriz.”

“Harika olur,” dedim. “Çok isterim.”

O beni kendine doğru çekerken gözlerimi kapattım. Bir an için her şey yolundaydı. Hatta daha da öteydi.

On Dördüncü Bölüm

Celine

Ertesi sabah, kahvaltayı hazırladım. Babam ve benim için kahve, Così için süt. Hepimize poğaç. Güneş, dışarıda yeni yağın karın üstünde parlıyordu. Così eldivenlerini giyip arkadaşlarıyla kar melekleri yapmak istiyordu. Ona, dışarı çıkmasına izin vermeyeceğimi henüz söylememiştim. Meselenin buraya kadar gelmeyeceğini umuyordum ama sanırım artık okul bile tehlikeliydi. Così ayaklarını yere vurarak ağlayacaktı. Öğleden sonra hatta bütün gün benden nefret edecekti. Ben de kendimden nefret edecektim. Ama evden çıkmasına asla izin veremezdim. Bugün değil. Artık değil. Elian'ı düşünerek yutkundum. Bundan babama bahsetmemeye karar verdim. Onu elinden hiçbir şey gelmeyen bir konuyla endişelendirmeye gerek yoktu.

Kahveni içtim ve ikinci bir fincan daha doldurdum. Dün gece uyumamıştım. Nasıl uyurdum? Bistro Jeanty'de

duyduğum konuşma, yeri yerinden oynatmış ve her şeyi değiştirmiş, tutunduğum azıcık bir umudumu da mahvetmişti. Çok zaman kalmamıştı, en fazla iki gün vardı. Çok geç olmadan önce hepimizin buradan gitmesi gerekiyordu.

Bu konuyu babamla konuşmak için kahvaltıdan sonrası beklemeye karar verdim. Ona söylemek zorunda olduğum şeyleri duyunca Paris'te kalmanın sadece aptalca değil aynı zamanda ölümcül olduğunu da fark edecekti. O zaman beni dinleyecekti.

Evet, bugün harekete geçmek için bir plan yapacaktık. Yarın da gidecektik.

Kahvaltı bulaşıklarını yıkadım. Cosi bana okuldan önce karda oynamaya çıkacağını söyledi. Ona hayır dedim. Ayrıca okula da gitmeyeceğini söyledim. Tam da düşündüğüm gibi, ayaklarını yere vurdu, odasına koştu ve ağlamaya başladı.

Babama, “Bütün bunlardan nefret ediyorum,” dedim.

Başını salladı.

“Beni dinle lütfen,” dedim. Elini tuttum ve onu gözlerime bakmaya zorladım. Ona Bistro Jeanty'ye gidişimi ve duyduklarımı anlattım. Ona gitme planlarımdan bahsettim. Akşamüstü güneye giden bir tren vardı. Şansımız varsa yarın gece buradan uzakta küçük bir kafede, yeni isimlerimizin koruması altında yemek yiyor olabilirdik. Savaş bite ne kadar orada kalırdık veya İsviçre sınırına geçerdik.

Babam sadece bakıyordu.

Yanağımdaki yaşı silerek, “Lütfen,” diye ağladım.

En sonunda, “Siz gidin canım,” dedi. Tıpkı ben Cosi'nin yaşındayken aya taşınmak veya şekerçi dükkânı açmak gibi saçma bir fikirle geldiğimde yaptığı gibi elime hafifçe vurdu. “Ben kararımı verdim. Burası benim yuvam. Buradan ayrılmayacağım.”

Kalbim sanki iki ayrı yöne doğru çekiliyormuş ve ikiye ayrılacakmış gibi hissettim. Babam ve Cosi arasında nasıl seçim yapacaktım? Böyle imkânsız bir kararı nasıl verecektim?

Konuşmamız bitmeden Cosi gelip kucağıma zıpladı. “Öfkelendiğim için özür dilerim,” dedi. Kafasını boynuma doğru gömdü.

“Affedildin,” dedim. “Benim yaramaz minik kuşum.”

“Sen sadece benim güvende olmamı sağlamak istiyorsun,” dedi. “Biliyorum. Ama ben sadece...” Bana döndü. Yeşil gözleri parlıyordu. “Karı çok seviyorum!”

“Ben de öyle aşkım.”

Ayısını kucağında neşeyle zıplatıyordu. Sonra bir an dehşete düşerek donup kaldı. “Anne! Anne!” diye bağırdı.

“Ne oldu tatlım?”

“Ah hayır hayır hayır hayır!”

“Neler oluyor. Söylesene?”

Ayağa fırladı. “Çok kötü bir şey, çok kötü.” Mösyö Dubois’nun boynunu gösterdi. “Kolyesi. Gitmiş!”

Hepsi bu mu, diye düşündüm. Kafamda, Cosi’nin bu endişe patlamasının daha ciddi sebepleri olabilirdi: Alman sempatizanlarından birinin çocuğunun onu okulda tehdit etmesi, penceremize taş atılması veya daha endişe verici bir şey.

Ama ayıcığının kolyesinin onun için ne kadar kıymetli olduğunu biliyordum. Üstünde “A” harfi kazanmış madalyonun aynısını üç yıldır kendisi de boynunda yaşıyordu. Babam bunu ona beşinci yaşgününde vermişti. Hem Cosi hem Mösyö Dubois için birer kolye. Onu daha önce hiç bu kadar mutlu görmemiştim.

“Buluruz,” dedim. “Buralarda bir yerdedir.”

Kafasını ağır ağır salladı. “Hayır,” dedi. “Ben nerede bıraktığımı biliyorum.”

“Nerede?”

“Çiçekçide,” dedi. “Büyükbabamla siz konuşurken çıkarmıştım. İçine ayçiçeği tohumu koyacaktım. Mösyö Dubois ayçiçeği tohumlarını çok seviyor. Ama sonra sen gitmek zorunda olduğumuzu söyledin.” Gözleri çıldırmış gibiydi. “Ayakkabımı bağlamak için eğildiğimde tezgâhın üstüne koymuştum. Anne, orada bıraktım!” Gözündeki yaşı sildi. “Sence... birisi onu çalmış olabilir mi?”

“Kesinlikle hayır aşkım,” dedim. “Dükkân kilitli.”

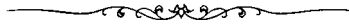
“Ya birisi pencereyi kırarsa?”

Ona, birinin son isteyeceği şeyin küçük bir kızın ayıcığının kolyesini çalmak olacağını söylemedim. Şu anda, yapacak çok daha önemli şeyler varken uğraşacağım son şeyin bu olacağını da söylemedim. Özellikle de güvenliğimizi sağlamak için ayarlamam gereken şeyler varken. Yine de işte benim küçük kızımın dünyada tek bir endişesi vardı. Bunu da ben çözebilirdim.

Uzun bir duraksamadan sonra, “Tamam,” dedim. “Ben gidip alırım.”

Kollarını bana dolarken yüzü minnetle ışıldadı. “Sen dünyadaki en iyi annesin!”

Babam bana endişeli bir şekilde baktı ama önemsemedim. Aklını okuyabiliyordum: Gitmemi istemiyordu. Ben de onun gitmesini istemezdim ama elimde Cösi’nin kolyesiyle on beş dakikadan kısa bir sürede dönebilirdim. Bu onun yüreğini mutlu edecekti. Ceketime uzandım.

Güneş sıcaktı ve dünün karından geriye kalanları eritmeye başlamıştı. Yine de buzlu yollar hâlâ yerindeydi. Dükkâna giderken arnavutkaldırımlı caddelerde kaymak için dikkatli bir şekilde yürüyordum.

Dükkânı tam karşımda görebiliyordum. Küçük yeşil tabela akşamüstü melteminde sallanıyordu. Kalbimde bir sancı hissettim. Dükkânımız bir işten öteydi, ailemizin bir üyesi gibiydi. Duvarlarında güzellik ve huzur buluyordum, bir de azim. Babam da öyleydi. Pencerede, öfkeyle çizilmiş basit sarı yıldızı inceledim. Bu görüntüyle ürperdim. Buradan ayrıldıktan sonra birisi sağdaki ön cama bir taş atmıştı. Camda, örümcek ağını andıran bir düzine çatlak oluşmuştu.

Eski pirinç anahtarı kilide soktum ve içeri girdim. Tanıdık çiçek kokularını, karanfillerin kokusunu, kahverengi kâğıt ve ip kokusunu, babamın tıraş kolonyasının kokusunu içime çektim. Buranın nasıl koktuğunu umarım unutmazdım. Yuva gibi kokuyordu.

Babam beyaz güllerin kahverengiye döndüğünü ve yeşilliklerin susuzluktan kuruduğunu bilseydi dehşete düşerdi. İçgüdüsel olarak lavaboya doğru yürüdüm. İşe başlamaya ve küçük vitrinimize hayat vermeye hazırdım. Ama yapmaya geldiğim iş dışında başka bir şey için zaman yoktu: Cosi'nin kolyesini bulmalıydım. Kolyeyi tarif ettiği gibi tezgâhta bulmak beni rahatlatmıştı. Cebime attım ve kapıya döndüm... Ama kapıda birisi dikiliyordu.

Bu Alman subaydı. Reinhardt. Adını veya yüzünü asla unutamazdım. "Tekrar merhaba."

Adam bana doğru yürürken kalbim göğsümde çılgınca atıyordu.

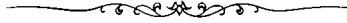
"Adınız Celine idi değil mi?"

Konuşmak için ağzımı açtım ama hiçbir şey çıkmadı.

"Evet, doğru, Celine." Gülümsedi. "Biliyor musun, tanıştığımızdan beri seni aklımdan çıkaramıyorum." Bana doğru yaklaşırken ben de geri geri gittim. Ta ki sırtım tezgâha çarpana kadar.

Saatine baktı. “Bir salı günü saat üçte dükkânınız kapalı,” dedi. “İflas ettiğinizi görüyorum.” Beni bakışlarından kurtardı ve karanfil dolu bir vazoya doğru yürüdü. Durdu ve bir tanesini burnuna doğru tuttu, tekrar bıraktı. “Şansınıza,” dedi. Tekrar bana döndü. “Ben cömert bir adamım ve size yardım etmeye geldim.” Yaklaştı. “Yeni bir hizmetçiye ihtiyacım var. Dairemi düzeltecek, eşyaların şaşıklı görünmesini sağlayacak birisi. Doğru... kadını bulmak zor.” Bana o kadar yakındı ki kokuşmuş nefesini duyabiliyordum. “Rue de Cler, 18 numarada oturuyorum. Yarın sabah tam sekizde işe başlıyorsunuz.” Kapıya doğru yürümeye başladı, sonra son bir kez döndü. “Celine,” dedi. Yüzümü inceledi. Cosi’nin kolyesini sımsıkı tuttum. “Beni hayal kırıklığına uğrattıysan büyük bir yazık olacak, özellikle de baban için.” Bana şapkasını kaldırarak selam verdi. “İyi günler.”

Apartmana vardığımda, nefes nefese kalmıştım. Buzun üstünde kaymıştım ve şimdi dizim elbisemin altında zonk-luyordu. Ne kadar kötü olduğuna bakmak için durmadım ama bacağımdan bileğime kan süzülüğünü hissediyordum.

Arkamdan bir elin omzuma dokunduğunu hissedince irkildim.

Esther, “Özür dilerim,” dedi. Yüzünde endişe vardı. “Seni korkutmak istemedim.”

“Kusura bakma,” dedim. Yüzünü görünce derin bir oh çektim.

“Her şey yolunda mı?”

Ona az önce Alman subayla karşılaşmamdan, Bistro Jeanty’de duyduklarımın veya Cose ve babam için duydu-

ğum korkulardan bahsedebilirdim. Ona beni yiyip bitiren yüzlerce endişeden bahsedebilirdim. Ama neden yapacaktım ki bunu? Onun da kendi dertleri vardı. Herkesin vardı. Ona kendi dertlerimi yükleyemezdim.

“Olabildiğince,” dedim. Dudaklarımın kenarlarını yuvarları doğru kıvırmaya çalıştım.

“Peki baban? Yarası iyileşti, değil mi?”

Başımı salladım. “Evet, tekrar teşekkürler.”

“Güzel,” dedi. “On gün içinde onu bana yolla da dikişlerini alayım.”

“Tamam,” dedim. Vedalaştıktan sonra üçüncü kata çıkan merdivenleri tırmandım. Her adımda dizim zonkluyordu.

O gece, Così uyuduktan sonra babamla şöminenin başında oturduk. Ona dükkânda olanları anlattım. Başını ellerinin arasına aldı.

“Onun yanına gitmene izin vermeyeceğim,” dedi.

“Peki diğer seçenek ne?” dedim. “Gitmezsem neler olacağını hayal etmeye başlamak bile istemiyorum.” Derin bir nefes aldım. “Dinle, düşündüğümüz kadar kötü olmayabilir. Eğer yaptığım işten memnun kalırsa bu bize zaman kazandırabilir.”

Babam, “Hayır, Celine,” dedi. “Seni bir canavarın yanına göndermeyeceğim.” Kendi kendine başını salladı “Şafakta buradan gidiyoruz, güneye giden ilk treni yakalayacağız. O daha anlamadan buradan gitmiş olacağız.”

Gözyaşlarımı tuttum. “Seni çok seviyorum.”

“Ben de seni, benim kıymetli kızım.”

“Yuvandan ayrılmak istemediğini biliyorum,” dedim.

“Hayır,” dedi. “Uzun süre bu konuda kendimle çatıştım

ama sonra fark ettim. Yuva dediğin, dünyada sığınacağın, güvende olduğun yerdir. Artık burada bu mümkün değil.” Ellerini kavuşturdu. “Biz de yeni bir yuva bulacağız.”

“Evet,” dedim. Sesim çatlıyordu. “Evet bulacağız.”

Così'yi saat beş buçukta uyandırdım. Esnedi ve diğer tarafa döndü. “Tatlım,” diye fısıldadım. “Uyanman gerek.”

“Neden anne?” diye sordu. “Dışarısı hâlâ karanlık.”

“Bir maceraya çıkıyoruz aşkım,” dedim. “Bir trenle.”

Gözleri kocaman açıldı. “Gerçekten mi?”

“Evet,” dedim. Geceliğini çıkarmasına ve ona gecedan hazırladığım elbiseyle yün kazağı giymesine yardım ettim.

“Kaliforniya'ya mı gidiyoruz?”

Sırıtarak, “Olabilir,” dedim. “Bekleyip görmem gerek.”

Luc'a yazdığım mektupları, evrak ve zarflarla birlikte kabanımın cebine sıkıştırdım.

Così, “Kahvaltı ne olacak?” dedi.

“Trende yeriz.”

Kafasını kaşıdı. “Bavul almamız gerekmiyor mu?”

“Sen meraklanma aşkım,” dedim. “Büyükbabanla ben her şeyi hallettik.” Ona bavulun dikkat çekeceğini, ihtiyacımız olan her şeyi daha sonra alacağımızı söylemedim.

Neşeli bir şekilde, “Benim tek ihtiyacım olan zaten Mös-yö Dubois,” dedi. Ayısını sıkıca tuttu. “Bir de günlüğüm.” Kıymetli defterini kabanının cebine sıkıştırdı. Cebine tam uyduğunu görünce sevindim.

Babam daireyi son kez inceledi. Tek bildiğimiz, bu duvarlara son kez bakıyor olabileceğimizdi. Kitap rafına doğru yürüdü ve annemin çerçevelemiş fotoğrafını eline aldı. “Çantanda bunun için yer var mı?” diye sordu.

“Evet,” dedim. Fotoğrafi çerçeveden çıkardım.

Cosi, gözlerinde sekiz yaşından çok daha büyük bir bilgelikle, “Buraya bir daha hiç dönmeyeceğiz değil mi anne?” diye sordu.

Yanında diz çöktüm. “Belki bir gün,” dedim. “Çok uzun bir süre sonra.”

Başını salladı ve kapıya döndü. “Ben hazırım.”

Cosi, alt sokağa indiğimizde, babama, “Sırtına binebilir miyim?” diye sordu. Trenin kalkışına bir saat vardı. Biletlerimizi almak, istasyonda iki kahve ile Cosi için atıştırmalık bir şeyler bulmak için bol bol zaman vardı ama ben yine gergindim ve oraya mümkün olduğu kadar kısa sürede varmak istiyordum.

“Hayır Cosi,” dedim. “Bu bizi yavaşlatır, ayrıca büyük-babanın sırtı rahatsız, biliyorsun. Senin bacakların kuvvetli. Kendin yürüyebilirsin.”

Ama babam hayır cevap olarak kabul etmiyordu. Çömeldi, Cosi de mutlulukla kıkırdarak sırtına tırmandı.

“Pekâlâ, siz ikiniz,” dedim. “Hadi gidelim.”

Paris’in bu kadar sessiz olduğunu hiç hatırlamıyordum. Sanki biz dışında bütün şehir uyuyor gibiydi. Yürüyerek tren istasyonuna giden on beş dakikalık yolculuğumuza başladık ama daha ilk köşeyi dönmeden bir el feneri ışığı ile gürültülü, korkutucu bir ıslık bizi yolumuzda durdurdu. Tam karşımızda, bir grup Alman askeri bize doğru yaklaşıyordu. Altı kişiydiler. İçlerinden birinin Reinhardt olduğunu görünce kalbim sıkıştı.

Diğer dört adamla bize doğru yürüyerek, “Vay vay,” dedi. “Gezmeye gidiyoruz herhalde, değil mi?”

Babam konuşmak için ağzını açtı ama Reinhardt onu susturdu. “Nefesini tüketme yaşlı adam. Gideceğin yerde ihtiyacın olacak.”

Bize, birkaç saniye de olsa biraz zaman kazandırmaya çalışarak, “Lütfen,” dedim. “Sadece sabah yürüyüşüne çıkmıştık.”

Düşen karları yakalamak için elini uzattı. “Bu havada mı?” Yanındaki subaylardan birine döndü. “Aile yürüyüşü için harika bir hava değil mi?” Adamlar güldüler.

“Sana sabah sekizde dairemde olmanı söylediğimde bu bir testti,” dedi. “Ve sen bu testi geçemedin.”

“Ama saat daha altı bile olmadı,” dedim. Babama sınıksı tutunan Cosi’ye baktım. “Ben gelecektim. Hâlâ daha geleceğim.”

Ne söylersem söyleyeyim bir şey değişmiyordu. Biz fareydik, onlar ise karşımızdaki büyük kedilerdi. Silahlı kediler.

Reinhardt, “Celine,” dedi. “Seni hayal kırıklığına uğratmaktan ne kadar nefret ettiğim konusunda uyarmıştım.” Cosi’ye baktı.

Dizlerimin üstüne çökerek, “Lütfen,” dedim. Sağ dizim çünkü düşüşüm yüzünden hâlâ acıyordu. Kaldırım taşına vurunca sızladı.

Reinhardt gülümsedi. “Yalvarman hoşuma gitti.” Pierre’in boynuma taktığı kolyenin olduğu yeri, enseme tuttu ve altın kolyeyi çekip kopardı. Cosi dehşet içinde çığlık attı. Kafamı kaldırıp ona baktım. Gözlerime yaşlar dolmuştu. “Buralarda ıvır zıvır sevmem.” Kolumdan tuttu ve beni ayağa kaldırdı. Bu esnada çantam yere düştü ve içinden annemin fotoğrafı yere saçıldı. Reinhardt yanındaki adamlarına döndü ve başını salladı. “Onları yakalayın.”

Babam hemen Cosi’yi omuzlarından indirdi ve kucağına aldı. Bir omzundan sarkıttı ve sokağa doğru döndü. Babamın yorgun bacakları onları elinden geldiği kadar tehlikeden uzaklaştırmaya çalışırken Mösyö Dubois’nun

babamın sırtına değmesini izledim. Bu boşuna bir çabaydı ama yine de bunu yaptığı için babamı daha çok sevmiştim.

“Baba!” diye bağırdım. “Kooooşş!”

Cosi benim için çığlık atıyordu. “Anneeeeeeeee!! Hayır anneeeee. Hayıuuurrr!”

Reinhardt beni tutarken boş yere mücadele ediyordum, bir o tarafa bir bu tarafa dönmeye çalışıyor, tekrar tekrar Cosi’nin adını haykırıyordum.

Adamlar babama ulaşmadan, bacakları pes etti. Cosi’yi kucağından indirdi. Bir dakika sonra onun, ayısını tutarak ayağa kalkmasını ve sola doğru koşuşunu izledim. Dört adım attıktan sonra askerlerden biri onu yakaladı. Küçük bacakları vahşi tekmeler atıyordu. Diğer iki adam babamı ayağa kaldırdı. Tam o sırada bir kamyonet geldi. Adamlar babamı ve Cosi’yi kamyonete bindirirlerken hıçkırdım. Tekrar dizlerimin üstüne çöktüm.

Kamyonet, kalbimin iki yarısını da alıp sabahın ilk ışıklarına doğru uzaklaşırken dehşet içinde onları izledim.

On Beşinci Bölüm

Caroline

BİR SONRAKİ HAFTASONU

Victor ve ben, tren istasyonuna gitmeden önce restorana uğradık. Tıpkı, bebeğinden ayrılmak üzere olduğu için dertlenen çiçeği burnunda bir anne gibi, restoranı bırakacağı için gergin olduğunu hissedebiliyordum. Restoranı becerikli ellere bıraksa bile. Yetenekli Julian tarafından idare edilen mutfak ekibi, arka tarafla ilgilenecekti. Barmen Raul, Margot ile birlikte ön tarafı idare edecekti. Ama bu sabah Margot'yu ilk kez gördüğümde, her zamankinden çok daha kötü olduğunu fark etmiştim. Sol gözünde hafif bir yara vardı. Belli ki makyaj yaparak kapatmaya çalışmış ama başaramamıştı.

Victor, Julian ile konuşmak için mutfağa gittiğinde ben de Margot'nun yanına gittim.

Yumuşak bir sesle, "Lütfen," dedim. Gözleri kızarmıştı,

nemliydi. “Yardıma ihtiyacın var mı? Senin için ne yapabilirim?”

Gözyaşlarını saklamaya çalışarak kafasını çevirdi. Sonra kendini toparlayarak bana döndü. “O iyi bir adam, gerçekten öyle,” dedi. Elbisesini düzeltti. “Ama içtiğinde...” Kafasını salladı, tekrar başını çevirdi.

Elini tuttum. “Ben sadece küçük oğlum için endişeleniyorum.”

“Gidebileceğin güvenli bir yer yok mu?”

Cevap vermedi. Ben de çantama uzandım ve dairemin anahtarlarını çıkardım. “Neden kendi ayaklarının üstünde durana kadar benimle kalmıyorsun? Fazladan odam var, apartmanım restorana da çok yakın. Bu seni biraz rahatlatır, en azından bir süreliğine.” Ona anahtarımı verdim.

Anahtara baktı, sonra tekrar bana verdi. “Sana bu şekilde zahmet vermek istemem.”

“Oğlun şu anda nerede?”

“Erkek arkadaşımın kız kardeşiyle birlikte. Kız, şehrin dışında bir çocuk bakım merkezi işletiyor. Ben çalışırken de oğluma göz kulak oluyor. Orada kalmayı düşündüm ama beni orada kesin bulur.”

“O zaman hallettik,” dedim. “Benimle kalıyorsun. Hiç de zahmet olmaz.” Gülümsedim. “Ayrıca, dairem yalnız bir kadın için fazla büyük.” Ona anahtarı tekrar uzattım. “Bir arkadaş iyi olur.” Elini sıktım. “Oğlunun adı ne?”

“Elian,” dedi.

Gülümsedim. “Sen ve Elian benim misafirim olacaksınız. Rue de Cler Caddesi 18 numara. Kapıcımız, Mösyö de Goff. Biraz aksi biridir ama o dikenlerinin altında bir oyuncak ayı olduğundan eminim. Ona seni benim yolladığımı söyle.”

Victor, çantamı kendi spor çantasıyla birlikte trene yükledi. İkisini de valiz koyulan yerlere sıkıştırdı. Sonra koltuklarımızı bulduk.

“Bir süre buradan uzaklaşmak iyi olacak,” dedi. “Restoranı devraldığımdan beri durmadan çalışıyorum.” Elimi tuttu. “Bence güneyi gerçekten seveceksin. Çok huzurlu.”

“Sabırsızlanıyorum,” dedim. Yanındaki koltuğa oturdum.

“Ben çocukken ailem ve ben her birkaç ayda bir Lyon’daki büyükannemi ziyaret etmek için trene binip girdik.”

“Bana onlardan bahsetsene, aileden.”

Başını salladı. “Annemin adı Babette. Varlık içinde büyümüş. Bu yüzden babası, annem on altı yaşındayken kötü bir yatırımla parasının çoğunu kaybedince bunu atlatamamış. Şık dairelerinden daha düşük bir yere taşınmak zorunda kalmışlar. Babasından aldığı neredeyse sınırsız harçlığı kaybetmenin yarattığı travma düşünülürse insan evlenmek için zengin bir adam arayacağını sanar ama o babam Charles’ı seçti. Babam üniversite profesörüdür. Annemin konuştuğu her yüz sözcük için babam üç sözcük kullanır.”

Sırıttım.

“Annem kaprisliydi, babam gerçekçiydi. Annem geç saatlere kadar uyumazdı, babam sabah beşte ayaktaydı. İnsan sanıyor ki bunca yıldan sonra boşanacaklar ama ne biliyor musun? Bence ikisi de birbirine çok uygun.”

Gülümsedim. “Oo, bunu sevdim.”

Pencereden dalgın dalgın baktım. Keşke zihnim, her kimlerse kendi ailemi inatçı bir şekilde saklayan anıları serbest bıraksaydı.

Victor’la göz göze geldik. “Aa, sana neredeyse Hugo’dan bahsetmeyi unutuyordum.”

“Hugo mu?”

“Benim çılgın erkek kardeşim. Benden dört yaş küçüktür, inanılmaz derecede yakışıklıdır ve hanımların gözdesidir.”

Güldüm.

“Ondan son haber alışımda, Portekiz’deydi, bir kadın varisin teknesinde.”

“Babette de onlara katılmayı istedi?”

Sırıttı. “Çok iyi,” dedi. “Hızlı kaptın.”

“Hepsiyle tanışmayı çok isterim,” dedim. Aniden ağzımdan çıkanları keşke söylememiş olsaydım diye düşündüm. Yanaklarım ısınmıştı. Sadece birkaç kez görüşmüşken ailesiyle tanışmaktan bahsetmek ne kadar saçmaydı. Tabii bunlara görüşme diyebilirsiniz. “Yani... bir gün, restorana filan gelirlerse...” Yerin dibine girip orada binlerce sene kalmak istiyordum.

“Hepsini çok seversin,” dedi. Pencereden dışarı bakarken hiç istifini bozmuyordu. “Bak,” dedi. Dışarıyı gösterdi. “Bir kale.”

Uzakta kaleyi görmüştüm. Gerçekten de kaleydi ama çok köhneydi. Bütün duvarlar çökmüştü ve çevresi otlarla, uzun çimenlerle kaplanmıştı. Yanında birkaç bozuk araba duruyordu.

Hayranlıkla bakarak, “İnsanların buralara sahip olup gerçekten bu eski binalarda *yaşamaları* çok komik,” dedim.

“Evet,” dedi. “Böyle kalelerden bu taraflarda çok var. Bak, bir tane daha.”

Tam karşımızda görebiliyordum. Diğerinden daha iyi görünüyordu ama yine de paslı salıncak seti ve sağ tarafındaki plastik salıncakla sade görünüyordu.

“Kuzenlerim ve ben ‘kaleler ve koyunlar’ adını verdiğimiz küçük bir oyun oynuyorduk.”

Güldüm. “Kaleler ve koyunlar mı?”

Gülümseyerek, “Oyun o kadar dahiceydi ki, patentini almamız gerekiyordu,” dedi. “Nasıl oynandığını bilmek için ölüyorsun biliyorum, endişelenme, anlatacağım.” Pencereden dışarı baktı. “Muhtemelen fark ettiğin gibi, başladığımız bu seyahatte, benim bu ülkenin pek çok kalesi ve pek çok koyunu var.”

Anlatışı komik geldi, güldüm ama oyuna katıldım ve gördüğüm ilk koyunu gösterdim. “İşte orada, saat üç yönünde!”

Victor, “Güzel,” dedi. “Koyunlar iki, kaleler beş puan. Koyunlarla kalelerin başa baş olması kaçınılmaz. Tren yolculuğu bittikten sonra kimin daha çok puanı varsa o kazanır. Hile yok.”

“Kale!” Kulesi olan eski taş evi gösterdim.

“Koyun!” Trenin sol tarafındaki hayvanı gösterdi.

On beş dakika sonra, bolca kahkahanın ardından, saymayı unuttuk ve pes ettik. Bunun yerine, şarap ve biraz atıştırma almak için trenin mutfak kısmına gitmeyi tercih ettik. Aldıklarımızla koltuklarımıza döndük.

Victor şarabı açtı ve ikimize de birer kadeh doldurdu. Bir yudum aldım ve ona döndüm. “Ya hafızam geri gelirse ve bu... her şeyi değiştirirse?”

Nazik gözlerle bana baktı, devam etmemi bekledi.

“Mesele şu,” dedim. Pencereden bakmak için durdum. Sonra tekrar ona döndüm. “Bunu seviyorum. Hayatımı şimdi olduğu haliyle seviyorum. Bunlar sana mantıklı geliyor mu?”

Başını salladı. Devam etmemi bekledi.

“Bilinmeyen şeylere alışmaya başladım.” Yutkundum ve elini tuttum. “Buna alışmaya başladım. Hiçbir şeyin değişmesini istemiyorum.”

Bana sanki kendisi de hiçbir şeyin değişmesini istemiyormuş gibi baktı ama söylemedi. Sol yanağımdan öptü ve kulağıma, “Bu kadar endişelenme. Her şey olması gerektiği gibi yoluna girecek,” diye fısıldadı. Sırıttı. “Umalım da Milan’da uzun bir katalog çekimine giden bir erkek modelle evli olduğun ortaya çıkmasın.”

Güldüm, sonra pencereye doğru döndüm ve yeşil tepeler hızlıca yanımdan geçerken derin düşünceler içinde dışarıyı izledim.

Bir kale daha. Bir koyun daha.

Kiralık arabamızı evin önüne park edince, “Ah Victor, burası rüya gibi!” diye bağırdım. Bu ev tam olarak hayal ettiğim gibiydi. Taş bir cephesi ve sade beyaz perdeleri olan kanatlı pencereleri vardı. Lavanta ve biberiyeler her yerdedi. Victor çantalarımızı kapıya taşıırken ben de yolda marketten aldığımız kâğıt torbayı götürdüm.

Victor, “Evim evim güzel evim,” dedi. Anahtarı kilide soktu. “En azından bu haftasonu için.”

İçeriye inceledim ve çok sevdim: Rahatlatıcı nötr eşyalar her yerdedi. Beyaz kılıflı kanepeler, kül rengi ahşaptan sehpa ve yemek masası. “Burası harika. Ben temelli buraya taşınıyorum.”

“Harika, değil mi?” Kafasının üstündeki tavandan sarkan örümcek ağını koparmak için uzandı. “Fazla kullanılmıyor olması ne yazık. Arkadaşım senenin yarısında İspanya’da çalışıyor. Bu yüzden burası boş kalıyor.”

Karşımı gösterdim. “Mutfağa bak!”

Başını salladı. “Sana buraya has bir şeyler pişirmek için bu mutfağa gireceğim.”

“Ve havuz!” Fransız kapıları açtım ve verandaya, sonra

Kıbrıs ağaçlarıyla çevrelenmiş arka bahçeye koştum. Büyük dikedörtgen yüzme havuzunun yanındaki şezlongların örtüsünü kaldırdım ve oturdum. Derin derin nefes verdim. “Bana ihtiyacı olan olursa, burada olacağım.”

Victor, “Neden mayonu giymiyorsun?” diye önerdi. “Ben de bize bir içecek hazırlayayım.”

Ebeveyn yatak odasına benzeyen odayı buldum ve çantamı oraya götürdüm. Victor ile birlikte böyle bir yerde yaşamının nasıl bir şey olacağını düşündüm. Sahne harikaydı: İkimiz, güneşli, çiçek kokulu havada lezzetli yemekler yiyip sanat yapıyoruz ve... yanaklarım kızardı. Sevişiyoruz. Siyah bikinimi giydim ve banyoda bir havlu buldum. Utanarak havluyu belime doladım.

Oturma odasında, “Ben verandada olacağım,” dedim. Victor bana lavanta çiçekleriyle dolu bir kokteyl uzattı.

Bir yudum aldım. Victor bana doğru yaklaştı. “Dur sana bakayım.”

O, elini belime koyup havluyu serbest bırakırken gergindim. Utangaçlığım gülmüseddi. “Bana bikini modeli olduğunu söylememiştin.”

“Of, sus,” dedim. Kızarmış yanaklarla havluyu tekrar elime aldım. “Görüntüm muhtemelen... Bilemiyorum.”

Beni kendine doğru çekerken yüz ifadesi aniden dondu. “Keşke ne kadar güzel olduğunu bilsen. Keşke bilsen...” Parmaklarını saçlarında gezdirirken sesi kesildi.

Söyledikleri dudaklarına tuhaf geliyor muydu? Yoksa bunları söylerken ciddi miydi? Yoksa, hafızasını kaybeden kıza sadece acıyor muydu?

“Hadi yüzelim,” dedi. Gülümsemesi geri geldi. “Ben giyip şortumu bulayım.”

Dakikalar sonra üstsüz ve güneş gözlüğü takmış bir halde geri döndü. Spor salonunda çok zaman harcayan bir

adama benzememesine rağmen kasları sert ve güçlüydü. “Söylesene,” diye takıldım. “Bir şefin nasıl böyle baklavaları olabiliyor?”

Karnını kaşdı. “Öncelikle, bunlar baklava değil. Ama teşekkürler.” Sırıttı. “Önümüzdeki hafta süper model kocan ortaya çıkarsa bu söylediğin benim için iyi olacak. Elimden geldiği kadar mücadele etmem gerek. Sıkı bir rekabet olacak.”

Güldüm. “Ama cidden. Bu kadar çok şey yiyip de nasıl böyle fit kalabiliyorsun? Şafakta kalkıp Montmartre’deki merdivenleri mi inip çıkıyorsun yoksa?”

Yanımdaki şezlongun örtüsünü kaldırdı. “Hayır. Bunu yapamayacak kadar tembelim.”

“Ee, ne o zaman? Genlerden mi? Çünkü ben senin söylediğin kadar çok krem brule yesem, şimdiki halimin iki katı olurum.”

Yanımdaki şezlonga çöktü ve sıırıttı. “O zaman bağırsak kurdumdandır.”

Güldüm. “Bağırsak kurdun mu?”

“Evet, Tanrı vergisi bir yaratık.”

“Çok komiksin biliyor musun?”

“Seni güldürebiliyorsam ne mutlu bana,” dedi. “Benim mizah anlayışımı herkes anlayamıyor.” Gülümsemesi bir an için soldu, sonra tekrar geri geldi. “Hey, biraz müziğe ne dersin?”

“Evet, lütfen,” dedim.

Cebinden cep telefonunu çıkardı. “Bu ses sistemini halledebilecek miyim bakalım.”

Hoparlörlerden saksafonun yumuşak sesi süzülürken, “Caz sever misin?” diye sordu.

“Gökyüzü *mavi* midir?” İçeceğiğimden bir yudum aldım, sonra gözlerimi kapattım. Vücudum melodiyle ağır ağır

salındı. Hafıza kaybı geçiriyor olabilirdim ama kanımda dolaşan caz olduğunu biliyordum. “Stan Getz,” dedim.

“Güzel. Bu benim de en sevdiklerimden. Ben her zaman ne derim biliyor musun?”

“Ne?”

“Caz sevmeli.”

“Nasıl yani?”

“Bir tane film var ya, ‘Köpek Sevmeli’ diye?”

Başımı salladım.

“Benim için, biriyle işlerin ciddiye binmesi için kesinlikle caz sevmeli.”

“Sanırım ben bu kriteri geçtim.”

“Sana daha sonra Chet Baker konusunda sınav yaparken neler olacak göreceğiz.”

“My Funny Valentine şarkısı mı?” dedim. Caz ve hayatın tuhaflığına kafa yorarken içeceğimden bir yudum daha aldım. Bir Chet Baker şarkısını tanırdım ama size kendimle ilgili hiçbir şey söyleyemezdim.

“Güneş, ev, havuz, huzur. Bana göre burası cennet,” dedi. “Restoran birkaç sene içinde kendini toparladığında ve yatırıмымın zararını karşıladığında, hayalim böyle bir ev almak ve yazlarımı burada geçirmek. Hatta belki sonbaharda haftasonlarımı, Noel’i de.”

“Harika bir fikir,” dedim.

Aniden ayağa kalktı. “Hadi gel, suya atlayalım!”

“Önce sen,” dedim.

Suya dalarken onu izledim. Bir dakika sonra çıktı, saçlarını salladı. Saçlarını çok belirgin, çok tanıdık bir şekilde sallamıştı. Sanki... eskiden tanıdığım biri gibi. Anısı öyle yoğun bir biçimde yüzeye çıktı ki neredeyse canımı yaktı.

“Ne oldu?” diye sordu.

“Kafanı çevirişin bana bir... şeyi hatırlattı.” İçeceğimden bir yudum daha aldım. “Önemli değil.”

Kafasını çevirdi.

Dikkatli bir şekilde, “Endişeleniyor musun?” diye sordum. Havuza doğru yürüdüm. Kenara oturdum ve bacaklarımı suya salladım.

“Nasıl yani?”

“Hayatımda... başka biri olabileceğini düşünüp endişeleniyor musun? Bu halimizi bozacak birisi.” Çekmecemde bulduğum tropikal desenli gömleği hatırladım. *O kimdi? Onu hâlâ seviyor muydum?*

Victor zorla gülümsedi. “Tabii ki, bunun beni gerdiğini inkâr edemem. Ama restoranda söylediğim gibi, geçmiş geçmişte kaldı. Bunu değiştirmek için yapabileceğimiz bir şey yok. Bu yüzden bugüne odaklanalım, şimdi yaşadığımız hayata bakalım.”

Havuza girerken, “Evet, haklısın,” dedim. İlk başta su çok soğuk gelmişti ama hemen alıştım.

Victor bana doğru geldi, kollarını belime doladı. “Ama şunu söyleyeyim: Başka bir adam gelip sana sahip çıkmaya kalkarsa mücadele etmeden bırakmayacağım.”

Sırıttım. O beni yavaşça öperken ben de suyun altında bacaklarımı ona doladım.

Evin içindeki telefon çalıyordu. Victor başta tereddüt etti, sonra telefona bakmak için havuzdan çıktı. “Cevap versem iyi olur. Belki evin hizmetlisidir. Arkadaşım arayabileceğini söylemişti.”

Havuzdan çıktım ve şezlonguma döndüm. İçeceğimin son yudumunu içtim ve çantama uzanarak eskiz defterimle kalemlerimi aldım. Önümdeki sahneyi çizmeye başlamıştım ki Victor’un mutfaktan gelen alçak ve telaşlı sesini duydum. Söylediklerini parça parça duyabiliyordum.

“Sana söyledim...”

“Kız iyi...”

“Hayır hayır... biraz daha bekle.”

“Güzel.”

“Yakında öğrenirim.”

Geri döndüğünde, “Arayan kimdi?” diye sordum.

“Sadece restorandakiler,” dedi. “Bir günlüğüne de olsa beni yalnız başıma bırakırlar sandım ama nerede?” İç geçirdi.

Başımı salladım. Eskiz defterime döndüm. Ama meltem, bahçenin köşesindeki palmyeleri hışırdatırken, rüzgâr çanını duymadım veya hafızama gömülmüş bir anıya rastlamadım. Bugüne sıkı sıkıya bağlı kaldım.

Victor akşam yemeği için, daha önce marketten aldığımız malzemelerle ızgarada tavuk, patates ve basit ama şık bir marul salatası yaptı.

Bir lokma aldıktan sonra, “Tavuk,” dedim. “Bir *harika*.”

“Sadece deniz tuzu, zeytinyağı, sarımsak ve biraz biberiye koydum,” dedi. “İnsanlar tavuğu fazla büyütüyorlar. Tek ihtiyacın olan bunlar.”

Daha sonra, bulaşıklar yıkanıp kaldırıldıktan sonra, şarap kadehlerimizi ellerimize aldık ve dışarıdaki kanepelerden birine oturduk. Victor gazlı şömineyi yaktı. Alevler büyüleyiciydi ama tepemizdeki yıldızlar daha büyüleyiciydi.

“Bahse girerim, dünyada yıldızların daha büyük olduğu başka bir yer yoktur,” dedi. Gökyüzünü gösterdi. “O kadar yakınlar ki neredeyse dokunabiliyorsun.”

“O zaman ben Jüpiter’i alayım,” dedim.

“Teknik olarak o bir gezegen ama leydim ne isterse.” Uzandı, parmaklarıyla yakalama hareketi yaptı ve hayali gezegeni elime bıraktı.

“Teşekkürler efendim.”

Sırıttı, tekrar gökyüzüne baktı. “Şimdi neye ihtiyacın var biliyor musun?”

“Hangi yıldız olabilir?”

“Kuzey Yıldızı.”

Kıkırdadım.

“Yolunu bulmana yardımcı olmak için pusulan.” Boğazını temizledi ve ayağa kalktı. “Bu biraz uğraştıracak ama... işte oldu.” Biraz daha yükseğe uzandı. “Neredeyse yakaladım. Neredeyse. İşte oldu!” Kuzey Yıldızı’nı gururla avucuma koydu.

“Sanırım daha önce hiçbir erkek bana yıldız vermemişti.” Sırıttım. “Senin gibi biriyle hiç tanışmadım.”

Dramatik bir şekilde başını salladı. “Victor Lamont. 1969’dan beri güzel yemekler ve kötü şakalar yapıyorum.”

Sırıttım. “Benden sekiz yaş büyüksün.”

“Aynen öyleyim.” Parmaklarını benimkilere doladı. “Sence çok mu yaşıyım?”

Elini sıktım. “Bence tam olması gerektiği gibisin.”

Uzun bir an yüzünü inceledim. “Beni *tanımıyorsan*,” dedim. “Benden nasıl hoşlanabilirsin ki?”

Gözlerime baktı. “Ama yanılıyorsun,” dedi. “Ben seni tanıyorum.” Gözlerini gösterdi. “Orada, derinlerde, seni görebiliyorum.”

“Öyle mi?”

“Tabii ki. Senin nazik ve tutkulu, neşeli ve yaratıcı olduğunu biliyorum. Kalbimi tamamen ele geçirdiğini de.”

Dudaklarını benimkilere bastırınca içimde bir duygu dalgasının beni yıkadığını hissettim. Beni önce yavaşça, sonra tutkulu bir şekilde öptü. Beni güçlü kollarıyla kaldırdı ve yatak odasına taşıdı. Beni yatağa bıraktığında yıldızlar pencereden içeri süzülüyorlardı. Önce kendi gömleğinin düğmelerini açtı, sonra bana doğru geldi, beni tekrar öptü.

Sonra keten elbisemi başımdan yukarı doğru kaldırdı ve yere attı. Elleri bacaklarımın kenarlarında, göğüslerimde dolaştı. Dokunuşuyla yumuşadım. Beni kendine doğru çekince nefesim kesildi. Boynumu öperken nefes alıp veriş hızlandı. Bana doğru yaklaşırken gözlerime baktı. Kendini bacaklarımın arasına doğru bastırırken, “Bana güven,” diye fısıldadı. “Seni incitmeyeceğime söz veriyorum.”

“Ama ya...?” Parmaklarını dudaklarıma bastırdı ve kafasını salladı, beni tekrar öptü. “Ama yok.” Arzusunu hissedebiliyordum. Sıcak bir alevdi, vahşi ve özgürce yanıyordu. Onunla birlikte ben de kendimi özgür hissettim. Hem de güvende. Gözlerimi kapattım ve ağzını kendime doğru çektim. Kendimi ona bıraktım, vücutlarımız birleşti.

Ertesi sabah telefonun çaldığını duyunca gözlerimi açtım. Victor hâlâ uyuyordu. Çarşaf vücudunun alt kısmında çıplak tenini örtüyordu. Kımıldamadı, ben de onu uyandırmamaya karar verdim. Yataktan sessizce çıktım, parmak ucumda kapıya yürüdüm. Az daha bavulumla takılıp düşüyordum.

Oturma odasındaki telefona, “Alo?” dedim ama hatta yoğun parazit vardı. Arayan kişiyi neredeyse duyamıyordum. Tekrar, “Alo?” dedim.

“Vic?” Bu bir kadın sesiydi. Sanırım Amerikalıydı. “Vic sen misin? Ben Jessica.”

Telefonu tekrar yerine koyarken bütün tüylerim diken diken olmuştu.

Jessica kimdi? Neden ona buradan ulaşmaya çalışıyordu? Tekrar Victor’un yanına yatağa uzandım. Uyandı, yan tarafa döndü ve beni kendine çekti. Dakikalar içinde yeniden sevişiyorduk ve ben bu telefonu tamamen unutmuştum.

Victor, çantalarımızı arabaya yüklerken, “Buradan ayrılmaktan nefret ediyorum,” dedi.

“Ben de,” dedim. Eve son bir kez baktım. Victor beni öptü, sonra evi kilitledi ve arabayı çalıştırdı.

Victor trende şekerleme yaparken, ben de bir süre, göz kapaklarım ağırlaşana kadar pencereden dışarı baktım. Hiçbir uyarı duymadan, palmiye ağaçlarının, rüzgâr çanının sesini tekrar duydum. Bu defa, bir tür resim stüdyosundaydım. Her yerde ressam sehпасı ve tuval vardı. Kot pantolonuma boya sıçramıştı. Karşımdaki duvarda, Paris’teki dairemde asılı olan tablo duruyordu: Kaliforniya’daki arka bahçe manzaralarından biriydi. Hava sıcaktı ve kaşımın üstündeki terli bir saç tutamını kenara çektim. Sonra yeni tuvalerden birini kaldırdım ve resim sehпасının üstüne koydum. Bir fırçaya uzandım, yakındaki veya uzak-taki bir yerden gelen yumuşak piyano müziğiyle salındım.

Bir erkek benim ismimi söyledi. “Caroline. Caroline.”

Gözlerimi açtım. Victor trende yanımda oturuyor, gülümsüyordu. “Uyan uykucu kız. Eve geldik.”

Trenden indik ve istasyondan çıktık. Victor taksi çağırmadan önce beni öptü. “Restorana gitmeden önce eve çantalarımı bırakmam ve üstümü değiştirmem gerekiyor. Buradan sonrasını kendin gidebilir misin?”

Dairesinin şehrin diğer ucunda olduğunu hatırladım. Bu da, aynı taksiyle gitmemizi mantıksız hale getiriyordu. “Sorun değil, hallederim,” dedim.

Tereddüt etti, saatine baktı. “Önce seni eve götürmem gerek.”

Kafamı salladım. “Hayır. Restorana gitmek için huzursuzlandığını biliyorum. Ben hallederim.”

“Tamam,” dedi. Beni bir kez daha öptü.

Koyu saçlı bir kadın yanımızdan geçti. İçimde onu tanı-

dığıma dair tanıdık bir his duydum ama iyice bakamadan köşeden dönüp ortadan kayboldu.

Taksi yaklaşırken, “Geç saatlere kadar çalışacağım ama uyanık olursan eve gittiğimde seni ararım,” dedi.

Gülümseyerek, “Olur,” dedim.

Taksi onu alıp götürürken bana pencereden bir öpücük yolladı.

Çantalarımı içeri bırakırken “Margot?” diye seslendim. Ama cevap gelmedi. Herhalde dışarı çıkmıştı.

Eşyaları boşalttım, mutfakta kendime yiyecek bir şeyler hazırladım, sonra oturma odasındaki postalara baktım. Girişteki masada duran çiçekler solmuştu, yapraklarından bazıları yere dökülmüştü.

Tam ortalığı toplamak için eğilmiştim ki telefon çaldı.

“Alo?”

“Bayan Williams?” Arayan neşeli bir kadındı. Sesi utan-
gaç ve genç geliyordu.

“Hıhı.”

“Ben Estelle Olivier. Geçen hafta size mektup yollamış-
tım.”

Bana mektup yazan Sorbonne öğrencisini hatırlayarak,
“Ah evet,” dedim. “Özür dilerim, birkaç gündür şehir dı-
şındaydım. Sizi aramaya zaman bulamadım.”

“Anlıyorum,” dedi. “Ben Sorbonne’da öğrenciyim. Ga-
zetecilik okuyorum. Tarihe de ağırlık veriyorum. Mezun
olmadan önceki final projemde, 1940’lı yıllarda Fransa’nın
Naziler tarafından işgali sırasında Paris hakkında bir
yazı üstünde çalışıyorum. O dönemde hiç anlatılmamış
hikâyeleri paylaşmaya merak saldım. Özellikle bir tanesin-
de karar kıldım.”

“Özür dilerim,” dedim. “Benim yardımınıza ihtiyaç duyduğunuz nokta nedir?”

“Rue de Cler Caddesi’nin eski sakinleriyle ilgileniyorum, özellikle de sizinkiyle. Gelip bir baksam ve projem için birkaç fotoğraf çeksem sizin için sorun olmaz diye umuyordum. Sizin çok zamanınızı almayacağıma söz veriyorum.”

“Tabii ki,” dedim. “Önümüzdeki hafta nasıl olur? Pazartesi günü?”

“Evet, teşekkürler! Saat kaçta?”

“Dokuz nasıl?”

“Harika.”

Aynı gün daha sonra, resim atölyesinde Ines’e, “Ne düşünüyorsun?” diye sordum. Koyu çerçeveli gözlüklerini indirdi ve bütün öğleden sonra üstünde çalıştığım tabloyu inceledi. Saçlarını kafasının tepesinde küçük bir adacık gibi topuz yapmıştı ve bu haliyle çok güzel görünüyordu. Bluzunun yerini kazak, sandaletlerinin yerini bot almıştı ve bileğinin hemen üstünde biten, özenle eskitilmiş kot pantolon vardı üzerinde. Bana göre, Ines, hayatının kontrolünü tamamen ele almış kadın timsaliydi. Kendim hakkında böyle hissetmeyi çok istiyordum.

Daha yakından bakarak, “Bu... harika,” dedi. Sonra daha geniş açıdan bakmak için bir adım geri çıktı.

Tuvali göstererek, “Kesinlikle bir nilüfer,” dedi. “Yaprakları nasıl çizdiğine baksana. Kendinle gurur duymalısın.”

Gülümsedim. Hafızam yerimde ya da değil, kendimi uzun zamandır hissettiğimden daha iyi hissediyordum.

“Resim sergisine katılma konusunu iyice düşündün mü?”

Bu nilüferle birlikte üç tablon olacak. Ve dahasını yapmak için de zamanın var.”

“Bilmiyorum,” dedim. Tabloya tekrar baktım.

“Lütfen,” dedi. “Bence senin için iyi olur.”

“Şık bir şey mi olacak? Konuşma yapmak zorunda kalacak mıyım?”

“Paris’te her şey şıktır ama hayır, konuşmak zorunda değilsin. Git kendine bir elbise bul, gel. Güzel zaman geçireceksin.”

“Bir resim sergisine katılmak için gerçek bir ressam olmak gerekiyor mu?”

“Ama sen zaten *ressamsın*,” dedi. “Hatta doğuştan.” Gözlüklerini çıkardı. “Kadınlar olarak, kimliğimize, hikâyemize sahip çıkmamız çok önemlidir.”

“Benim için söylemesi yapmasından daha kolay,” dedim.

“Biliyorum,” dedi. Geçirdiğim kazayı ve hafızamı kaybettiğimi biliyordu. “Ama kendinle ilgili bilgileri, bu tablo gibi, parça parça elde etmeye başladığında bunları kutlamak da gerekir.”

Başımı salladım. “Ines, sana bir şey söyleyebilir miyim?”

Bir tabure çektim ve yanıma oturdu. “Tabii ki.”

“Ben... bazı geri dönüşler yaşıyorum,” dedim. “En azından onları bu şekilde tarif edebilirim. Bazı anlarda, hayatımdaki başka bir döneme gitmişim gibi hissediyorum. Sanırım geçmişime.” Derin bir nefes aldım. “Bugün trende bir tane daha yaşadım. Bu defakinde, bir resim atölyesindeydim. Anladığım kadarıyla *benim kendi* atölyemdi.”

Kocaman gülümseyerek, “Zerre kadar şaşırmadım,” dedi. “Eline fırçayı aldığın anda senin doğuştan yetenekli olduğunu anladım.”

Yutkundum. “Bir keresinde çıkmaza düştüğünü söylemiştin. Sorabilir miyim... senin travman neydi?”

Gözlüklerini çıkardı ve derin bir şekilde soluk verdi. “Kocam öldü,” dedi. “Yirmi sekiz yaşında akciğer kanserine yakalandı. Hayatında bir kez bile sigara içmemişti.”

Elimi kalbime koydum. “Çok üzıldüm.”

Başını salladı. “Hiç düzelemeyeceğim sandım. Acı do-luydum. Ama komik bir şey oldu. O acı, o korkunç acı, beni kırıp özgürleştirdi.”

“Kırıp... özgürleştirdi mi?”

“Evet,” dedi. “Daha önce ne kadar kapalı olduğumu, hayatta gerçekten önem arz eden şeylere ne kadar az değer verdiğimi bilmiyordum. Bu acı sayesinde değiştim. Resim, iyileşmeme yardım etti.”

Gülümsedi. “Bu resim atölyesini açmamın sebebi buydu. Bu yüzden, senin de benim gibi kendi yolunu bulacağına inanıyorum.”

Kafamı sallayarak, “Çok üzıldüm,” dedim.

“Hepimizin acıları var. Bazıları benimkinden daha kötü, bazıları değil. Uzun zaman önce, acıda debelenmenin bir yararı olmadığını öğrendim. Ya hayatımda ileri gidecek-tim ya da olduğum yerde sayacaktım.” Gülümsedi. “Neyi seçtiğimi muhtemelen tahmin ediyorsundur.” Gülümsedi. “Hey, bugün seni gerçekten yakışıklı bir adamla tren istasyonunda gördüm sanırım.”

“Aa,” dedim. “O sendin demek. Ben de başkasını gördüm sandım.”

“Sana çiçekleri henüz vermedi mi?”

Kafamı salladım. “Anlayamadım.”

“Erkek arkadaşın,” dedi. “Tren istasyonundaki.”

“Yine anlamadım.”

“O gün daha sonra onu yol üstündeki bir çiçekçide gördüm. İnanılmaz bir buket alıyordu. En azından bir düzine gül vardı.” Elini ağzının üstüne kapattı. “Umarım sürprizi mahvetmemişimdir.”

Kafamı salladım. “Çiçek filan almadım ben.” Durdum. “Belki hasta bir arkadaşı içindir veya annesi...”

“Hayır,” dedi. “Kimse annesine kırmızı gül vermez. Onlar senin içindi tatlım.”

Ona boş boş baktım. “Bu gece için planımız yok.”

Kolunu gergin bir şekilde ovuşturdu. “Bak, hiçbir şey söylememem gerekirdi. Sürpriz yapacaksa eğer, ben bozdum.”

Bir sürpriz miydi yoksa her şeyin ortaya dökülmesi mi? Provence’te “Jessica” adında bir kadının aradığını hatırladım.

Masasına koşarak, “Bir dakika,” dedi. “Al bakalım.” Bana bir kartvizit uzattı. “Git Ellery’le görüş.”

“Ellery mi?”

“Evet. Sezgileri doğuştan kuvvetli olan özel insanlardan biridir. Hemen köşede küçük bir dükkânı var.”

“Yani medyum mu?”

“Hayır, öyle bir şey değil, ona benzer ama daha iyi. Bana güven, o sana açıklama yapacaktır.”

“Teşekkürler,” dedim. Her anlamda kafam karışmıştı.

“Her şey yoluna girecek,” dedi. İki kişi stüdyoya girerken kapının zili çaldı. Bunlar, kırklı yaşlarının ortasında bir adamla, saçları iki örgü yapılmış küçük bir kızdı.

“Anne!” diye bağırarak Ines’e koştu. O da kızı kollarına aldı ve sevgiyle döndürdü.

“Tatlı çocuğum,” dedi. Ağzını gösterdi. “Bu ne? Dişin düşmüş!”

Anneyle kız arasındaki bu değerli anları izlerken içimde derinlerde bir şey sızladı. Sanki uzun zaman önce organlarımdan biri kesilmiş de şimdi hayalet bir ağrı hissediyordum.

Gülümsedim ve kapıya döndüm. Hepsine yumuşak bir sesle, “İyi geceler,” dedim.

Dışarıda hava biraz serindi. Kazağıma daha sıkı sarındım. Yürürken Victor'un geçen gün oturma odasında söylediği şeyi düşündüm. Bugüne, buraya ve şimdiye odaklanmayı. Benden ona güvenmemi istemişti. Bunu yapabilir miydim?

Güneş batarken şehrin üstüne turuncu bir parlaklık yayılıyordu. Herkesin ait olduğu veya olacağı bir yer var gibiydi. Annesi ve küçük oğlu, karşıdaki fırına doğru yürüyorlardı. Bir köpekle sahibi sağ tarafımdaki apartmana giden basamakları çıkıyorlardı. Bisikletin üstündeki bir kadın, geçerken zilini çaldı. Muhtemelen bir yerlerdeki bir bistroda erkek arkadaşıyla ya da kocasıyla buluşmaya gidiyordu.

Ya ben? Ben nereye aittim?

Ines'in bana verdiği karttaki adresi inceledim ve bir sonrakı köşeden döndüm. Oldukça sıradan bir evin önüne gelene kadar yürüdüm. Çağrı düğmesine doğru, "Merhaba?" dedim. Ama cevap yoktu. Önce kapıyı mı çalsam yoksa düğmeye tekrar mı bassam bilemedim. Kafam karışmıştı ve evde kimse yok gibi görünüyordu. İç geçirdim. Biraz sezgi dinlemek için fazlaca uğraşmak gerekiyordu. Ya da bu kadın her ne söylüyorsa.

Ama tam uzaklaşıyordum ki kapı açıldı ve bir kadın görüldü. Dümdüz zeytin teni ve samimi gülümsemesiyle oldukça tıknaz bir kadındı. Aksanı Fransız değildi. Tam çıkaramamıştım.

Sıcak bir sesle, "Gel çocuğum," dedi. "Ben de seni bekliyordum."

Kafam karışık bir halde peşinden içeri girdim. Kırmızı kadife bir koltuğu gösterdi. "Lütfen rahatına bak." Havada tütsü, gülsuyu ve tozlu perde kokusu vardı. "Sana biraz çay yapayım mı?"

“Hayır,” dedim. “Teşekkürler. Böyle iyiyim.”

Doğruca önümdeki sandalyeye oturdu ve sağ elime uzandı. Hiç farkında olmadan yumruk haline getirdiğim parmaklarımı açtı.

“Ben...”

Kafasını salladı. “Şişşt. Dur da ruhunun bana anlatmaya çalıştığı şeyleri dinleyeyim.”

Şüpheliydim ve bütün bu durum bana tuhaf geliyordu ama Ines’e saygı duyuyordum. Beni buraya göndermişti. Bir saat zamanımı ayırmaya değer diye düşündüm.

Gözleri kapalı bir halde, “Oo, şuna bakın,” dedi. “Şimdi seni görüyorum. İnce bir ruhun var. Kırılgan. Evet. Çiçekler görüyorum. Pek çok çiçek. Şakayık. Palmiye ağacı. Limon. Kaliforniya’yı görüyorum. Kaliforniya’yı özlüyorsun. Onu özlüyorsun.”

“Kimi?” diye sordum.

“Aşkını,” dedi. Hâlâ elimi tutuyordu. “Bir olay olmuş, sarsıcı bir olay sizi birbirinizden ayırmış. Ama seni çok sevmiş. Hâlâ daha seviyor. Şu anda seni arıyor. Sana bir şey söylemesi gerek. Anlatması gerek. Duymak istemiyorsun ama dinlemelisin. Bu hem senin mutluluğun, hem de geleceğin için gerekli.”

Büyülenmiş bir şekilde kafamı salladım.

Kadın aniden gözlerini açtı. “Bir şey daha var. Bir çocuk. Küçük bir kız...”

Ayağa kalkarak, “Dur,” dedim.

“Ama... daha bitirmedim. Bilmek istemiyor musun...”

Kafamı sallayarak, “Hayır,” dedim. “Bilmek istemiyorum.” Kalp atışlarım hızlanmıştı. “Özür dilerim. Buraya gelmem hataydı. Lütfen zamanınızı aldığım için ödeme yapayım size. Borcum ne kadar?”

Kadın bana baktı. Gözlerinde bir şey vardı. Endişe mi? Acıma mı? Kaygı mı? “Canım, bu gece ücrete gerek yok.”

“Hayır, söyleyin. Ne kadar?”

Ayağa kalktı ve sehpanın üstündeki mumu söndürdü. “Mutluluk, senin onu almanı bekliyor çocuğum. Acını arkanda bırakmaya hazır olduğunda.”

Caddeye koştum. Ellerim titriyordu. Beni arayan bir adam mı vardı? Buraya neden gelmiştim?

Apartmanıma doğru sağa döndüm. Margot orada olacaktı. Uyanık kalacak ve onunla birlikte kahve içecektim. Ama uzakta kilise çanlarının çaldığını duyunca donup kaldım. Her nasılsa, açıklanamaz biçimde bu zilleri aramaya zorlanıyordum. Bir kule, çan kulesi veya kiliseyle ilgili herhangi bir şey görmek için yukarı baktım. Sonra, tam karşıda, caddenin sonunda, eski görünümlü bir bina gördüm. Tepesinde bir çan çalıyordu. Girişte kısa, yaşlı bir kadın dikiliyor, insanları karşılıyordu.

Oraya doğru yürüdüm ama girişe giden merdivenleri çıkmadım.

Kadın birkaç dakika sonra, “Ee,” dedi. “Kararını vermedin mi?”

Arkamdaki biriyle mi konuşuyor diye bakmak için döndüm ama benden başka kimse yoktu.

Kafam karışık bir halde, “Özür dilerim,” dedim. “Karar vermek mi?”

“Evet,” dedi. “Ayine katılıp katılmama konusunda. Korkma ısırmayız.”

Gülümseyerek bir adım attım, sonra bir adım daha.

Merdivenlerin sonuna geldiğimde, “Aferin kızıma,” dedi. “İstedğin yere oturabilirsin.”

Başımı salladım, sonra en arkadaki sıraya oturdum. Herkes kırk yedinci ilahiyi okuyordu. Ben de önümdeki

küçük kitabı elime aldım, doğru sayfayı buldum ve ilahiyi söylemeye başladım. Herkes diz çöktüğünde ben de çöktüm. Herkes dua ederken, ben de dua ettim. Gözlerimi kapattığımda, palmiye ağaçlarının sesini duydum.

Bir anda, sekiz yaşıma döndüm. En fazla bir eksik veya bir fazla. Üstümde mavi pamuklu bir elbise ve beyaz, tokalı deri ayakkabılar vardı. Saçlarım örgülüydü, annemin elini tutuyordum. Annem çok güzeldi. Çok zayıftı, üstünde altın sarısı bir elbise vardı. Dalgalı sarı saçları, ortadan ayrılmıştı ve yüzünün iki yanından çağlayarak dökülüyordu.

“Anne, buraya neden gidiyoruz?” En tepesinde bir çan olan kocaman binaya baktım.

Bana gülümseyerek, “Buranın adı kilise,” dedi.

Binaya merakla baktım. “Burada ne yapılıyor?”

Benimle göz göze gelebilmek için diz çöktü. “Tanrı’yı öğreniyorsun tatlım, dua ediyor ve ilahi söylüyorsun.”

Bütün bunları sanki anlamışım gibi başımı salladım. Hâlbuki anlamıyordum.

“Ben küçükken,” dedi. “Annem beni kiliseye götürürdü. Tıpkı benim şimdi seni götürdüğüm gibi. Ve ben bundan önemli bir ders çıkardım.”

“Neymiş bu ders?”

“Tanrı’nın çözemeyeceği kadar büyük bir sorun yoktur.”

Sekiz yaşındayken bile annemin “sorununun” ne olduğunu farkındaydım.

Elini tuttum. “Tanrı babamı düzeltebilir mi anne?”

Bu soruya hemen cevap vermedi. Bana sarıldı, derin bir nefes aldı. “Hazır mısın?”

Başımı salladım. Birlikte girişe uzanan merdivenlerden çıktık. Kilisede, birçok ilahi ve anlamadığım büyük söz-cükler vardı. Sonra herkes başını öne eğdi ve dua etti. Annem gözlerini sımsıkı kapattı ve ellerini kavuşturdu. Ben

de annemin haklı olması için dua etim. Hiçbir sorunun Tanrı'nın çözemeyeceği kadar büyük olmaması için dua ettim.

Gözlerimi açtığımda, kilise boştu. Dizlerimin üstündeydim, ellerimi kavuşturdum. Genç bir çocuk, sunağın yanında mumları söndürüyordu. İrkilerek çantama uzandım ve kapıya yöneldim.

Girişteki yaşlı kadın beni bekliyordu.

“Bu gece sizin için dua ettim,” dedi. “Doğru yolu bulmanız için.”

Gözyaşlarımı tutarak, “*Merci*,” dedim.

On Altıncı Bölüm

Celine

Reinhardt, “Kalk,” diye bağırdı. Kolumdan tuttu, beni ayağa kalkmaya zorladı. “Sen kendin söyledin. Yürüyüş yapmak için güzel bir gün. Bu yüzden biz de yürüyeceğiz.”

“Onları nereye götürüyorsunuz?” diye bağırdım. Kamyonetin babamla Cosi’yi götürdüğü caddeye doğru döndüm. “Onlara ne yapacaksınız?”

Endişelerimden habersiz gibi görünüyordu. “Sen o küçük güzel kafanı bunlara yorma. Biz mahkûmlarımıza iyi davranırsınız.”

“Mahkûmlarınıza mı?”

“Aynen öyle, onlar bizim mahkûmumuz.”

“Ama onlar yanlış bir şey yapmadılar. Onları bırakmalısınız. Size yalvarıyorum.”

Sinsi bir gülümsemeyle, “Bu konuda yanılıyorsun,” dedi. “Onlar yanlış *doğmuşlar*. Sen de öyle.”

Yalvarmaya devam ederek, “Lütfen,” dedim. “Onları bırakın. Her şeyi yaparım.”

Neşeyle, “Her şeyi mi?” dedi. “Bunu düşünmem gerekecek.”

Birkaç cadde seçtik. Komşularımız ne düşünecekti? Kimse bize yardım edemez miydi? Üst pencerelerden birinde birinin bize baktığını fark ettim. Bir kadındı bu. Ama göz göze gelince hemen perdeyi kapattı. Daha bu sabahki gibi, her zamanki gibi, Cusi ve babamla birlikte evimizin rahatlığı içinde olabilmeyi ne çok isterdim.

“Neredeyse geldik,” dedi. Kolumu daha sıkı tuttu.

Ürperdim. Paris’in en seçkin evlerinden bazılarının bulunduğu Rue de Cler’e doğru yürüdük. İki müşterimizin evi buradaydı. Nic hasta olduğunda siparişi ben kendim teslim etmiştim. Temizlikçi veya hizmetçi siparişi imzalar-ken içeri şöyle bir bakmıştım.

Reinhardt beni binanın girişine doğru yönlendirdi. Bacaklarım hareket ediyordu ama yürüyormuşum gibi hissetmiyordum. Daha çok suyun yüzeyinde gibiydim.

Asansörün düğmesine bastı ve gülümsedi. “İddiaya gire- rim böyle bir binada hiç yaşamamışsındır.”

Cevap vermedim, sadece karşıya baktım. Bana doğru eğildi, iri elini belime koydu. Vücudumu kendine doğru çekerken nefes alıp veriş hızlandı.

Hiçbir şey hissetmiyordum. Hissizleşmiştim.

Asansörün zili çalarken, caddede bir şey gözüne takıldı. “Kapıyı tut,” dedi. Gözlerinde öfke parlıyordu. Dışarıda genç bir anne öfke nöbeti geçiren küçük bir çocuğu taşı- yordu. Reinhardt dışarı çıktı ve kadına bağırdı.

Bu aslında kaçmaya uygun bir zamandı. Ama nereye kaçacaktım? Yenilgiye uğramış bir şekilde asansörü tuttum. Kalbim göğsümde gümbürderken, koyu saçları olan bir şey

fark ettim. Sonra eteğimin altında, bacaklarımda soğuk bir el hissettim. Nefesim kesildi. Bunun Così olduğunu hemen anladım. Mucizevi bir şekilde kızım beni bulmuştu.

“Così!” diye fısıldadım.

En alçak sesiyle, “Anne, kaçtım ben!” dedi. “Büyükbambam kamyonetin kapısını açtı. Ben de kaçtım! Seni buraya kadar takip ettim.”

Vücudumu adrenalin sardı. Bebeğim buradaydı ama onu nasıl koruyacaktım? Reinhardt’ın, kapının önünde evin anahtarlarıyla oynadığını duydum.

Hemen, “Gitmen gerekiyor tatlım,” dedim.

Kafasını salladı. “Seninle kalmak istiyorum.”

Hangisi daha iyiydi bilmiyordum: Onu kendi kendine baksın diye her köşede Almanlar ve Reinhardt varken dış dünyaya bırakmak mı yoksa onu yukarı gizlice çıkaracak bir yol bulup evin içinde saklamak mı?

Ondan tekrar ayrılmaya dayanamazdım, bu yüzden ikinci seçeneği seçtim. Lobinin köşesindeki merdivenleri gösterdim. Reinhardt’ın eviyle ilgili böbürlenirken cadde- den çatı katını gösterdiğini hatırlayarak, “En üst kata çık,” dedim. “Çabuk ol. Merdivenlerin en üstünde beni bulmaya çalış. Bir şekilde dikkatini dağıtacağım ve seni içeri almanın bir yolunu bulacağım. Şimdi koş!”

Così hemen merdivenlere doğru koştu. Tam o sırada Reinhardt tekrar binaya girdi. “Bu işi de hallettiğime göre,” dedi. Dördüncü katın düğmesine bastı. “Hadi gidelim.” Asansör bizi yukarı çıkarırken bakışları etimi deliyordu. Così’nin oraya zamanında varması için dua ediyordum. Reinhardt onu görecekti miydi? Onu saklamak için bir yer bulabilecek miydim? *Koş minik kuşum koş.*

Asansörün kapısı açılıp bizi dördüncü kata çıkardığında, işte oradaydı, minik suratı merdivene açılan kapıdan

gizlice bakıyordu. Neyse ki Reinhardt fark etmedi. Anahtarına ve kapının dışındaki üç ayrı kilide odaklanmıştı. Belli ki burası tam bir hapisane hücresiydi. Cosi bana doğru koştu, önce biz içeri girerken arkama saklandı. Ama Reinhardt karşıya doğru yürüyünce hemen koridora fırladı.

Reinhardt, binayı sanki kendi elleriyle inşa etmiş gibi gururlu bir gülümsemeyle, “Ne düşünüyorsun?” diye sordu. “Beğendin mi?”

Öylece karşıya baktım.

Kaşlarını çattı, koluma hafifçe dokundu. “Hadi ama, sorularıma cevap vermemen kabalık oluyor.”

Başımı salladım.

“Ah, sevdin demek.” Gülümsedi. “Seveceğini biliyordum. Dur sana evi gezdireyim.”

Gezdiremeden başka bir odada telefon çaldı. Telefonu cevaplamak için koridorda gözden kayboldu.

Binanın koridoruna doğru, “Cosi,” diye fısıldadım.

Hemen bana doğru koştu. Gardırobu gösterdim. “Ben söyleyene kadar burada bekle.”

“Ben karanlıktan korkarım anne,” dedi. Mösyö Dubois’yu küçük ellerinde sıkıca tutuyordu.

“Yalnız değilsin,” dedim. Ayıcığının kafasına dokundum.

Reinhardt’ın sesi dairede yankılanıyor, vücuduma ürpertiler gönderiyordu. Almanca konuşuyordu. Telefon görüşmesinin konusu her neyse onu kızdırmıştı.

Ağır adımları girişe doğru yönelmişken gardırobun kapısını kapattım.

“Ne yazık ki gitmem gerek. İlgilenmem gereken önemli şeyler var.” Bana doğru yürüdü. Dudaklarımın kenarlarını eliyle takip etti. “Bu gece eve geldiğimde ve birbirimizi yakından tanıyacağız.”

Dokunuşuyla irkildim ama sakın kalmak için elimden geleni yaptım.

“Yatak odan, sağdan üçüncü kapı. Rahatına bak. Kaçmayı da düşünme. Kâhyam Madam Huet, sürekli burada kalır. Şu anda uyuyor ama bir gözü açık uyuyanlardandır. Bilmem anlatabiliyor muyum?” Gülümsedi. “Senin geldiğini biliyor ve seni izliyor olacak. Ayrıca sadece iki çıkış var. Bu kapı, ki senin de gördüğün gibi dışarıdan üç kilitle kilitliyorum,” dedi ve duraksadı. Sonra oturma odasının ilerisindeki büyük balkonu gösterdi. Burası bizim binamızdan daha uzun görünüyordu. Dördüncü katta olmak bulutların arasında olmak gibiydi. “Eh,” dedi. “Bunu kendine yapmak istemezsin herhalde, değil mi?”

Arkasından kapıyı kapattı, dışarıdaki kilitleri dikkatli bir şekilde yerlerine yerleştirerek kilitledi. Her biri korkunç birer tıkırtı çıkarıyordu. Artık ayak seslerini de duyamaz olunca hemen dolaba koştum. “Gel,” diye fısıldadım. “Seni yatak odasına götürüyorum. Acele etmemiz gerek. Burada birisi daha yaşıyor. Bir kâhya.”

Birlikte koridorda aceleyle ilerledik. Daire bizimkinden çok daha büyüktü. Duvarlara sıralanmış kapılara bakınca kafam karıştı. Sağdan ikinci oda mı demişti üçüncü kapı mı? Yoksa soldan mıydı? Hatırlayamadım ama üçüncü olması gerektiğine karar verdim. Evet, üçüncüydü. Kapıyı açtım ve eski menteşeler, kulağa tiz bir çığlık gibi gelen bir gıcırta çıkardı. Oda küçük ve basitti. Çift kişilik bir yatak, küçük bir masa ve pencerenin önünde eski görünümlü bir sandalye vardı. Pencereyi açtım. İçeri ışık girdi. Duvarlar sanki çok uzun zamandır güneş görmüyormuş da güneşe hasretmiş gibi görünüyordu.

Così yumuşak bir sesle, “Burada mı kalacağız?” diye sordu. Duvarlardan birinde, kenarı soyulmuş mavi duvar kâğıdına dokundu.

Küçük kızıyla göz göze gelmek için eğilerek, “Sanırım öyle,” dedim. “Ama buradan çıkmak için bir yol bulana kadar seni saklamamız gerek. Burada olduğunu kimse bilmemeli. Anladın mı?”

Tatlı sesiyle, “Evet anne,” dedi.

Dolabı açtım, sonra kafamı salladım. Bu, onu saklamak için çok iyi bir yerdi ama güvenli değildi. Ya kâhya gelip de onu bulursa? Hayır. Yatağı gösterdim ve Cosi’ye başka bir yer bulana kadar yatağın altına girmesini söyledim.

Bir dakika sonra yatağın altından, “Endişelenme anne,” dedi. “Ben saklanma konusunda iyiyimdir.”

Çatlak sesimle, “Öyle olduğunu biliyorum benim tatlı çocuğum,” dedim. Tepesinde yatakta uzandım. Yorgundum ama onun için güçlü olmalıydım. Ve olacaktım. Bu işten kurtulacaktık. Birlikte.

Dakikalar sonra, kapının dışındaki koridorda ayak seslerinin yaklaştığını duydum. Cosi’ye, “Şişşt,” diye fısıldadım. Hemen ayağa fırladım. “Sanırım birisi geliyor.”

Bir dakika sonra, sert görünümlü bir kadın kapıyı açtı. Oldukça uzundu, benim 1.60’lık boyumdan fazlaydı. En az altmış yaşında hatta belki daha yaşlıydı. Üstünde kırışık mavi bir elbise ile beyaz bir önlük vardı. Saçlarını beyaz şapkasının altında katı bir topuza dönüştürmüştü. Yüzünde çizgiler hâkimdi. Göz göze gelince somurtması arttı. Bu, belli ki Reinhardt’ın bahsettiği kâhaydı.

“Ben Madam Huet,” dedi. Bana kasapta rostoyu inceleyip sonrasında vazgeçerek daha iyi bir et seçen biri gibi baktı. “Sen sonuncu kızdı farklısın. O fazla dayanamamıştı.”

Kâhya bana uzun bir an daha baktı, sonra topukları üstünde döndü. “Akşam yemeği beşte. Geç kalma.”

Kapı kapandıktan ve ayak sesleri koridorda kaybolduk-

tan sonra Cosi'ye fısıldadım. “Şimdi çıkabilirsin canım.” Cosi kafasını yatağından dikkatli bir şekilde çıkardı.

Bana, “Karar veremiyorum anne,” dedi. Belli ki bir konuda düşüncelere dalmıştı.

“Hangi konuda aşkım?”

“O kadın,” dedi. “Zalim mi yoksa... üzgün mü diye karar veremiyorum.”

Küçük kızımın, insanların içindeki iyiliği aramasını seviyordum. Bu taş kalpli huysuz kâhyada bile.

Mösyö Dubois'yu kucağında hoplattı. “Büyükbabam der ki insanlar zalim görünebilir ama aslında içlerinde sadece üzgündürler.”

Yaşlar gözlerimi yakıyordu ama kendimi tuttum. Bir Alman kamyonetinin arkasına çöken zavallı babamı hatırladım. Bu düşünce dayanabileceğimden fazlaydı.

Kendimi toparlayarak, “Evet,” dedim. “Babam bu konuda haklıydı canım. Ama Madam Huet'yi bilmiyorum. Üzgün de olabilir, baştan aşağı zalim de. Ne olursa olsun dikkatli olmamız gerek.”

Cosi başını salladı. “*Kötü adam* geri gelecek mi?”

“Evet, belki yakında gelecek.”

Kafasını salladı. “Onun içinde hiç iyilik yok. Bir damla bile.”

“Ne yazık ki bu konuda haklısın canım. Bu yüzden seni bulmasına izin veremeyiz.”

“Anne,” diye fısıldadı. “Tuvalete gitmem gerek.”

Beni bir panik dalgası sardı. *Bu iş nasıl yürüyecekti? Cosi'nin bu küçük odada güvende olmasını ve fark edilmesini nasıl sağlayacaktım?*

Menteşelerin gıcirtısını en aza indirmek için kapıyı elimden geldiği kadar yavaşça açtım, sonra parmak ucumda koridora ilerledim. Banyonun tam karşıda olduğunu

görünce rahatladım. Cosi'yi hemen içeri soktum, kapıyı arkamızdan kilitledim.

"Acele et," dedim.

Başını salladı. İşini elinden geldiği kadar çabuk bitirdi. Sonra sifonu çekti. Lavabonun yanında seramik bir sürahi fark ettim. Odaya geçmeden önce bunu aldım ve içini suyla doldurdum. Odada, sürahiyi yatağın pencere tarafında yere koydum. "Suyu burada tutmak iyi olur. Ne olur ne olmaz ben odada... uzun süre olmazsam."

Cosi başını salladı.

"Suyu içtikten sonra, sürahiyi şey için kullanabilirsin..."

Kıkırdadı. "Anne! Bu hiç hanımefendilere göre bir şey değil!"

Gülümsedim. "Acil bir durum için diyorum."

Pencereye koştu. "Bak! Buradan her şeyi görebiliyorsun anne! Pazarı görüyorsun. Bak, okulumu da görebiliyorsun! Acaba matematik dersi mi yoksa hece dersi mi? Kendimi kuş gibi hissediyorum anne!" Ellerini neşeyle çırpıttı. "San-ki... uçacak gibiyim."

Düşüncelerime o kadar gömülmüştüm ki Cosi'yi pencereden görebileceklerini düşünemedim. Sonra aklıma geldi. "Hayır, tatlım," dedim. "Pencereden hemen uzaklaş. Ya biri seni görürse?"

Pencereden uzaklaştı ve başını ciddi bir şekilde salladı. "Onlar *kötü adama* söyleyebilirler."

"Evet," dedim. "Bunu göze alamayız."

Yatakta yanıma oturdu ve kafasını göğsüme dayadı. "Büyükbabam için endişeleniyorum."

"Biliyorum," dedim. "Ben de öyle. Ama bir şey söyleyeyim mi?"

"Neymiş o?"

"O, bizim endişelenmemizi istemezdi," dedim. "Bizim

akıllı olup buradan çıkmanın bir yolunu bulmamızı isterdi.”

Başını salladı.

“Gizli ajanlar gibi.”

“Evet, gizli ajanlar gibi. Bütün enerjimizi buna harcamamızı isterdi.”

Başını salladı.

“Burada olsaydı annem, yani senin büyükannen ne yapardı biliyor musun?”

“Ne?” dedi. Meraklı büyük gözleriyle bana baktı.

“Yaşanan kötü durumlarda iyi tarafı bulma konusunda o kadar iyiydi ki. Sen de ona çok benziyorsun biliyor musun?”

“Benziyor muyum?”

“Evet, hem de çok. Keşke onu tanısaydın. O... en yağmurlu günde doğan güneş ışığı gibiydi. Her şeyi mükemmelleştirirdi.”

Kolumu sıkarak, “Senin gibi,” dedi.

Gülümsedim. “Annem en zorlu görevleri bile eğlenceli hale getirirdi. Çamaşır yıkamayı, bulaşık yıkamayı veya benim her zaman en nefret ettiğim şeyi, patates soymayı. Her şeyden bir oyun çıkarırdı. Bu sihirli bir şeydi.” Eski günlerden konuşmak, hayatımın korkuyla kirlenmemiş bir dönemine geri dönmek, odaya girdiğimde annemin yüzünün aydınlanışını hatırlamak bana iyi gelmişti. “Biz de burada böyle yapacağız. Bunu bir maceraya dönüştüreceğiz. Bunu nasıl yapacağız biliyor musun?”

“Nasıl?”

“Rol yapacağız.”

Ayağa kalkarken yüzü aydınlandı. “Ben prenses olacağım, burası da benim kalem olacak. Sen de kraliçesin.”

“Evet,” dedim.

“Şövalyelerimiz, barbarlarla savaşmaya gitmiş. Ama biz burada kalemizde güvendeyiz,” diye fısıldadı. “Kral yakında dönecek. Benim babam ve senin kocan. Bana yüzlerce yeni elbise getirecek ve... Bir yavru köpek!”

Gülümsedim. “Bu arada, biz de sabırla bekleyeceğiz. Saçlarımızı öreceğiz ve kek yiyeceğiz.” Ona hayali bir tabak uzattım. Tabakı aldı, hayali bir ısırık attı.

“Hımm,” dedi.

Karnının aç olduğunu biliyordum. Benim de açtı. Artık kekimiz ve küçük hayali dünyamız vardı. Şimdilik, bu benim dileyebileceğim en iyisiydi.

Bütün gün Reinhardt’ın her an dönebileceğini düşünerek bekledim. Gergin bir şekilde volta atıyor, geleceği zaman neler yapacağını dert edip duruyordum. En kötüsüne hazırlandım. Ön kapıyı açacak ve adımı haykıracaktı. Odama gelmesine izin veremezdim. Cosi’yi görebilirdi ya da daha kötüsü, Cosi bana yapacaklarını duymak zorunda kalabilirdi. Buna izin veremezdim. Cosi’ye yatağın altında kalmasını söyleyecek, yatağın örtüsünü indirecek, büyük odaya gidip onunla yüzleşecektim.

Ama geri dönmedi. Masanın üstündeki küçük saat beşi gösterince Madam Huet’nin akşam yemeğine geç kalmam konusundaki uyarısını hatırladım.

Cosi yatağın altına girerken, “Çok uzun kalmayacağım,” diye fısıldadım.

“Tamam, anne,” dedi. Masanın çekmecesinde kalem bulmuştu. Bu çok nadir bulunan değerli bir taş da olabilirdi. Küçük günlüğünü o kadar çok seviyordu ki. Tatlı çizimlerini ve hikâyelerini bu sayfalara kaydetmesini zevkle izliyordum. Özellikle de şimdi, hayal gücü sahip olduğu tek şeyken.

Gitmeden önce son bir kez yatak örtüsünü kaldırdım. “Sen fark etmeden dönmüş olacağım.”

“Evet, anne,” dedi. “Biliyorum. Sen önemli bir baloya katılıyorsun. Orada müzik, dans ve yiyecek lezzetli şeyler olacak. Herkes seni bekliyor. Sen büyük merdivenlerden inince herkes sana selam verecek ve reverans yapacak. Acele et, onları bekletmemelisin.”

Gözlerim yaşlarla doldu. Evet. Cosi ve ben böyle hayatta kalacaktık. Aynen böyle. “Evet, benim tatlı prensesim.”

Madam Huet, ellerini sert bir şekilde beline koyarak, “Geç kaldın,” dedi.

“Ben... özür dilerim,” diye kekeledim. Onu koridorda, yatak odasının bu kadar yakınında bulduğuma şaşırmıştım. Sanki bir anda orda belirmiş gibiydi. *Ne zamandır orada bekliyordu? Cosi ile benim konuştuğumu duymuş muydu?*

“Bir daha olmasın,” dedi ve yürümeye başladı. Peşinden, dairenin diğer tarafındaki yemek odasına doğru yürüdüm. Odanın duvarları maun panellerden oluşuyordu. Etrafında en az bir düzine sandalye olan geniş bir masa vardı. Yüksek rütbeli Almanların burada yemek yediğini hayal ettim.

Kâhya, masanın sonundaki sandalyeyi göstererek, “Otur,” dedi.

Yerime oturdum. O, bir kapıdan geçti, bir dakika sonra elinde bir tepsiyle döndü. Tepsiyi önüme koydu. Bütün gün yemek yememiştım ve şu anda yenilebilecek her şey iş görecekti. Ama bunlar yenilebilir olmaktan da öteydi. Tabagımdaki iştah açıcı aromanın kokusunu içime çektim. Izgarada patates, havuç ve daha önce hiç görmediğim bir şekilde panelenmiş bir dilim güzel biftek. Tepsi harika görünüyordu.

“Teşekkürler,” dedim. Çatala uzandım ve bir lokma aldım.

Beni mutfağın kapısından izliyordu.

“Çok... güzel,” dedim ama iltifatlardan etkilenmediği belliydi.

“Yağcılıkla bir yere varamazsın.”

Cosi için odaya gizlice yemek götürmenin bir yolunu bulmam gerekiyordu. Bifteği peçeteye sarıp götürebilir miydim? Çok karışık olurdu. Madam Huet mutfağa geçince sepetteki yuvarlak ekmeklere baktım, iki tanesini elbise-min korsesinin içine sokuşturdum. Bifteğin son parçasını yutmak yerine ağzımda tuttum. Sonra yatak odama dönmek için hevesli bir şekilde ayağa kalktım.

Kâhya, “Gördüğüm kadarıyla bitirdin?” dedi. Tabağımı tertemiz yapmam onu memnun mu yoksa rahatsız mı etti anlayamamıştım.

Başımı salladım. Yatak odasına döndüm ve kapıyı arkamdan kapattım. Ağzımdaki et parçasını çıkardım ve derin derin nefes verdim.

“Cosi,” diye fısıldadım.

Küçük kafasını yatağın altından uzattı.

“Bak balodan ne getirdim,” dedim. Ona et parçasını ve ekmeği uzattım. “Çok getiremediğim için özür dilerim. Lüksemburg Kontu ve Kontesi’nin... iştahları çok fazla.”

Gülümsedi. Getirdiğim artıkları en ufak bir itirazda bulunmadan yedi. Sonra yerdeki sürahiden biraz su içti. Keşke ona daha çok şey verebilseydim. Yarın daha çok uğraşacaktım. Belki Madam Huet uyurken gizlice mutfağa girerdim. Bir yolunu bulacaktım.

Saatler geçti. Cosi yatakta yanımda uyuyakalmıştı. Kulağımı dikkatli bir şekilde kapıya vererek burada mümkün olduğu kadar uzun süre uyumasını sağlayacaktım. Sonra

onu yatağın altına koyacaktım. Gecâyı soğuk, sert zeminde geçirmesi düşüncesinden nefret ediyordum ama tek çare buydu. Reinhardt her an dönebilirdi.

Saatın kadranı on biri vurduğunda, ön kapının açıldığını duydum. Ardından ağır ayak sesleri duyuldu.

On Yedinci Bölüm

Caroline

ERTESİ GÜN

Ertesi sabah Margot, beni kapıda kalçasında küçük bir oğlan çocuğuyla karşılayarak, “Günaydın!” dedi. Çocuk iki yaşından büyük değildi. Çok tatlı yanakları, bir tutam kah-verengi saçı vardı.

Gülümsedim. Dün gece eve geldiğimde ikisi de uyuyordu. “Burada olmanıza çok sevindim. İhtiyacınız olan her şeyi buldun mu?”

Başını salladı. “Bu daire bir harika.”

Çevreme bakındım. “Öyle, değil mi? Ama tek kişinin bu kadar büyük bir yerde kalması biraz saçma sanırım.” Sırıttım. “Burayı seninle paylaşmak güzel olacak.”

Mutfaktan lezzetli kokular geliyordu.

Margot, “Kahvaltı hazırlıyorum,” dedi. “Jeanty'deki gibi değildir ama. Açsan tabii.”

“Harika olur,” dedim. “Teşekkürler.”

Balkonda kahvaltı ettik. Güzel bir menemen yedik. Sonra oturma odasına geçtik ve Elian mutfaktan getirdiğim bir sürü plastik ölçek ile oynarken biz de kahvelerimizi yudumladık. Ölçekleri oraya buraya atarken, kıkırdıyor, ellerini çırpıyordu. Ardından ölçekleri birbirine vuruyordu.

Kahvemden bir yudum alarak, “Ona Elian ismini nasıl koydun?” diye sordum.

“Küçükken İkinci Dünya Savaşı'yla ilgili bir anıtta gördüm,” dedi. “Bu isim, işgal sırasında Nazilerin nefret suçlarına kurban giden binlerce kişiden biriydi. Her nedense, bu isim hemen dikkatimi çekti. Hemen tutuldum.”

“Kader,” dedim.

Başını salladı. “Daha o zaman karar vermiştim, bir oğlum olursa adını Elian koyacağım.” Fincanına baktı. “Jacques bu ismi hiç sevmeydi. Dedi ki...” Bir an durdu, yüzü aniden endişeyle kaplandı. “Neyse.”

Elini tuttum. “Artık buradasın. Güvendesin.”

Başını salladı.

“Geçmişini onurlandırmak ve bu isme yeni bir anlam, yeni bir hayat vermek istedim.” Yerde mutlu bir şekilde oynayan oğlunu izledi. “Bunu yapabildiğimden emin değilim.”

Sol gözünün altındaki yara iyileşiyordu ama izi hâlâ beliydi.

“Nasıl yani? Tabii ki yaptın!”

Gözleri yaşlarla doldu. “Onun için çok şey istedim.” Kafasını salladı. “Ama alkolik bir babası, umudunu yitirmiş bir annesi var.”

“Sen umudunu yitirmiş değilsin,” dedim. “Sen harika

bir annesin. Şu anda bilmiyor olabilirsin ama çok güçlüsün. Bir gün Elian onun için mücadele ettiğini anlayacak.” Gülümsedi. “Bundan sonra her şey düzelecek.”

“Böyle mi düşünüyorsun?”

“Böyle olacağına inanıyorum.”

Gülümsedi. “Seni uzun süre küçük gördüğüm için kendimi berbat hissediyorum.”

“Sorun değil. Muhtemelen hak etmişimdir.”

“Restorana gelmeye başladığın zamanı hatırlıyorum. Yaklaşık üç sene önceydi. Çok üzgün görünüyordun. Seninle konuşmayı pek çok kez denedim, seni neşelendirmeye çalıştım. Ama sen... bilmiyorum, sanki *ulaşılmaz* gibiydin. Tedaviye ihtiyacı olan sokak kedisi gibi ama kim sana fazla yaklaşırsa onları tırmalıyordun.”

İç geçirdim. “Geçmişim hâlâ kara delik gibi.”

“Sonra kaza geçirdikten sonra yine geldin. Aynı şekilde olmanı bekledim ama sen... değişmiştin. Bunu anlamam zaman aldı. Hiç aklıma gelmemişti senin böyle olabileceğin...”

Gülümseyerek, “Böyle normal mi?” diye sordum.

“Hayır, böyle nazik olduğunu bilmiyordum.”

Elian’ın yanında diz çöktüm ve ölçeklerden birini diğerlerine vurdum. Çocuk kıkırdadı. “Sanırım içimizdeki en iyiyi çıkarmak için en kötü şeyi yaşamak gerekiyor.”

Margot, “Sen Victor’un içindeki en iyiyi de ortaya çıkardın,” dedi.

“Öyle mi?” Zihnim Provence’te olanlara, tuhaf telefon görüşmelerine kaydı. Jessica. Hiç almadığım çiçekler. Geri döndüğümüzden beri ondan haber almamıştım. Bir mesaj bile.

“Evet,” dedi. “Ama ben...” Bir an durdu. Sonra tekrar başladı. “Merak ediyorum da...” Sesi kesildi.

“Neyi merak ediyorsun?”

Elian balkona doğru yürüdü. Margot da ayağa kalktı ve onu hemen kucağına aldı. “Sabah şekerlemesi zamanın geldi dostum,” dedi. Yanağına bir öpücük kondurdu. “Ben de onunla birlikte uyuyabilirim,” dedi. “Çok yorgunum.”

“Güzel,” dedim. “Yaşadığın onca şeyden sonra dinlenmen gerek.”

Koridordan, en uzaktaki yatak odasına doğru kayboldu. Dolapta bulduğum mektupları düşündüm. Tam o sırada kapı çaldı. Victor’un gelmiş olabileceğini düşünerek kapıya koştum. Ama kapıyı açınca tanımadığım bir kadınla karşılaştım. Gençti, uzun boyluydu. Kısa kahverengi saçları küt kesilmişti.

Gergin bir şekilde gülümseyerek, “Merhaba,” dedi. “Ben Estelle. Estelle Olivier. Telefonda tezimle ilgili konuşmuştuk.”

“Ah evet, evet,” dedim. Verdiğim randevu aklımdan tamamen çıkmıştı. “Özür dilerim. Lütfen içeri gir.”

Elini ağzına kapatarak, “Vay canına,” dedi. “Tam hayal ettiğim gibi.”

Ağır ağır bir duvardan diğerine doğru yürüyüşünü, tavandan zemine kadar her yere hayranlık duyuşunu izledim.

“Oturmak ister misin?”

“Teşekkürler,” dedi. “Çok zamanınızı almak istemiyorum Bayan Williams ama şunu söylemeliyim, burada olmak ne kadar özel bir fırsat.”

Başımı salladım. Kafam karışmıştı. “Bana üstünde çalıştığınız projeden bahsedin biraz.”

Çantasından günlük tarzı bir defter çıkararak, “Hımm,” dedi. “Bunu üniversitenin arşivlerinde buldum. İşgal sırasında direnişçilerle birlikte çalışan bir Fransız hemşire tarafından tutulan bir defter. Yakınlarda oturuyormuş ve bu daireden çok detaylı bir şekilde bahsetmiş.”

Gözlerim irileşti. “Tam olarak nelerden bahsetmiş?”

“Hâlâ parçaları birleştirmeye çalışıyorum,” dedi. “Ama anladığım kadarıyla, Yahudi bir kadın, yüksek rütbeli bir Alman subayı tarafından burada esir tutulmuş. Bu adam çok kötü bir adammış. İşlenen insanlık dışı bütün aşağılık suçlarla bağlantısı varmış.” Defteri açtı ve bana birkaç sayfa gösterdi. “Gördüğünüz gibi sayfalar kötü bir şekilde hasar görmüş ve solmuş. Sayfaları özel ultraviyole ışık altında görebilir miyiz diye bakmak için fen bilimlerinden bir yüksek lisans öğrencisiyle birlikte çalışıyorum. İşe yaracak mı bilmiyorum ama...”

“Bir dakika,” dedim. Gözlerim kocaman açılmıştı. “Kadının adını biliyor musun?”

Başını salladı. “Celine,” dedi. “Adı Celine imiş.”

Bulduğum mektupları düşününce gözlerim parladı.

“Küçük bir kızı da varmış, sanırım o da burada esir tutulmuş.”

Elimi ağzıma kapattım.

“Esther’in yazdıkları tam değil, elimdekileri de anlamak çok zor. Ben de onlara ne olduğunu öğrenmeyi görevim haline getirdim.”

Yatak odama doğru baktım. “Bir dakika bekle,” dedim. “Bende sana yardımcı olacak bir şey var.” Bir dakika sonra sigara kutusuyla birlikte döndüm.

“Bu nedir?”

Kutuyu açtım. “Celine’in sevdiği adama yazdığı mektuplar.”

Estelle’in nefesi kesildi. “Bunları nereden buldunuz?”

“Misafir odasındaki dolaptan, rafta en uzak köşede,” dedim. Koridorda Margot ile Elian’ın uyuduğu odaya doğru baktım. “Neden burada bırakılmışlar hiçbir fikrim yok. İlk birkaç tanesini okudum. Çok üzücüler.” İç geçirdim.

“Hepsini okumayı planlıyordum ama kendi hayatımla o kadar meşguldüm ki. Al hadi.” Mektupları çıkardım ve ona uzattım. “Neden bunları alıp projene yardımcı dokunur mu diye bakmıyorsun.”

“Vay canına,” dedi. “Bu gerçekten... olağanüstü.”

Gülümsedim. Bir gizemin çözülmesine yardımcı olmak çok güzel bir histi. Bu kendi hayatımdaki gizem olmasa da.

“Biraz anlamsız görünebilir,” dedi. Kutuyu çıkardı ve çantasına attı. “Bu hikâyeye ilgili gerçeği bunca yıl geçtikten sonra öğrenmek yani. Özellikle de pek çok başka hikâye anlatılmadan kalmışken. Celine binlerce kişiden biri ama ben bir nedenden kendimi ona yakın hissediyorum.”

Gülümseyerek, “Demek ki bu hikâyeyi senin anlatman gerekiyormuş,” dedim.

Başını salladı. “Oda arkadaşım Liesel, işgal altındaki Paris ile neden bu kadar ilgilendiğimi anlayamıyor. Bir Hitler daha olmayacak, diyor. Bu doğru olabilir ama böyle bir şeyin bir daha asla gerçekleşmeyeceğini düşünsek de bilemeyiz. Geçmişten ders almak kıymetli bir şey.”

“Çok haklısın,” dedim.

Kapıya doğru yürüdü. “Tekrar teşekkürler.”

“Projenin gidişatını bana da haber verir misin?”

“Evet,” dedi. “Çok mutlu olurum.”

“Başka bir şey duyarsam ben de sana haber veririm.”

Estelle gittikten sonra uzun süre, bu dairede bir canavar tarafından küçük kıızıyla birlikte esir tutulan Celine’i düşündüm. Benim dertlerim ona kıyasla sönük kalmıştı. Mösyö de Goff’un bu duvarlardan nefret etmesine şaşmamalıydı. Hiçbir boya, kötülüğün o karanlık lekesini kapatamazdı. Ama sonra pencerelerden güneş ışığı girdi, kapıda oyunbaz bir gölge oluşturdu. Güneş ışığında güç olduğunu hatırladım. Celine’in bu gücü bulmuş olması için dua ettim.

Estelle gittikten sonra yürüyüşe çıktım. Ayaklarım kendiliğinden Bistro Jeanty'ye yöneldi. Uzun süre köşede dikildim ve içeri girip girmemeye karar vermeye çalıştım. Victor aramamıştı. Ben de geziden döndükten sonra kendimi savunmasız hissediyordum. Ya ona güvenerek kötü bir seçim yapmışsam? Ya bana duyduğu ilgi sadece... cinsel bir şeyse ve daha fazlası yoksa? En son ihtiyacım olan şey kalbimin kırılmasıydı.

En sonunda içeri girmeye karar verdim. Lorraine'e, "Günaydın," dedim. Lorraine garsonlardan biriydi ve Margot dönene kadar girişe yardım ediyordu. Mutfağa doğru baktım. "Victor burada mı?"

"Aa, daha az önce çıktı," dedi. "Ama yakında döner."

"Tamam, beklerim ben." Mösyö Ballard'a el salladım ve masasına yürüdüm.

Gazetesini kenara çekerek, "Lütfen otur canım," dedi. "Gel kahve içelim." Garsonlardan birini çağırdı ve bana bir espresso söyledi. "Kendini nasıl hissediyorsun?"

"İyi," dedim. Zorla gülümsedim.

Bana uzun uzun baktı. "Pek açık sözlü davrandığını düşünmüyorum."

İç geçirdim. "Nereden bildiniz?"

"İnsanların yüzünü okuma konusunda çok şey öğrenmiştim. Senin yüzün de bana... ikilemde olduğunu söylüyor."

"Sanırım öyleyim."

"Hımm," dedi. "Sana biraz tavsiye verecek olsaydım, bana birisinin senin yaşındayken söylemesini istediğim şeyi söylerdim."

"Neymiş o?"

“Sürekli endişelenmekten vazgeç.”

Gülümsedim. “Söylemesi kolay.”

“Kafanı bir kez buna verirsen pek de zor değil.”

Omuz silktim. “Hatalar yap. Yanlış kişiye âşık ol. Yanlış yollara sap. Oradan çık ve hayatını yaşa! Her şey sonunda yoluna girecek.”

“Hayatımı yaşıyorum, en azından yaşamaya çalışıyorum.” Ona resim atölyesinde geçirdiğim zamanı, Victor ile gezimizi anlattım.

Kafasını salladı. “Hayır, benim bahsettiğim böyle bir *yaşamak* değil. Sen sadece eylemlerden bahsediyorsun.” Gözleri kocaman açıldı. “Sana ne yapmam gerektiğini söyleyemem ama keşke böyle yapsaydım dediğim şeyleri söyleyebilirim.”

Gülümseyerek, “O zaman neymiş öğrenelim,” dedim.

“Muhasebecilik işini kabul etmez, İtalya’ya, Portofino’ya giderdim. Fırsatım varken Lena de Gall’ı öperdim. Çocuklarım küçükken onlarla daha çok haftasonu geçirirdim. O Alman subay anneme sokakta hakaret ettiğinde yüzüne tükürürdüm. Bana kanlı bir buruna mal olsa bile. Ben...” Sesi kesildi. Gözleri de uzak duvardaki küçük bir dolaba ve belki de çok uzun zaman önceki bir anıya kaydı.

Ondan ayrıntılara girmesini istemeye fırsat bulamadan Victor, elinde sebzelerle dolu bir sepetle içeri girdi. En üstteki brüksellahanasını fark etmiştim.

Mösyö Ballard bana, “Git hayatını yaşa,” diye fısıldadı.

Ayağa kalktım, kalp atışlarım hızlanmıştı.

Göz göze geldiğimizde, Victor, “İşte buradasın,” dedi. Elindekini bıraktı ve bana doğru yürüdü. Yanağımdan öptü. “Seni dün gece aradım ama cevap vermedin.”

“Özür dilerim” dedim biraz şaşkınlıkla. “Kaçırmış olmalıyım.”

Başını salladı, gözlerime baktı. “Peki hafızan?”

“Aynı.”

Derin derin nefes verdi, sonra elimi tuttu. “Seni özledim.” Samimi görünüyordu. *Acaba çok mu temkinli davranıyordum?*

“Ben de seni özledim,” dedim. Gülümsedim.

Yaklaştı. “Seni ne zaman görebilirim?”

Çiçekleri ve diğer şüphelerimi düşündüm. Fazla temkinli davrandığıma karar verdim.

“Şimdiye ne dersin,” dedim.

Sırıttı. “Evet, şimdi.”

“Ne yapmak istersin?”

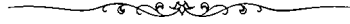
“Önce seni öpmek isterim,” dedi.

Gülümsedim.

“Sonra seni yeni açılan restorana götürmek isterim.”

“Harika olur.”

Ayağa kalkarak, “Süper,” dedi. “Ben gidip personele akşam yemeği servisine kadar dışarıda olacağımı söyleyeyim.”

Victor, telefonundaki GPS haritasına bakarak, “Restoran biraz uzun bir yürüyüş mesafesinde,” dedi. “Taksi mi tutsak?”

“Yürümek sorun değil benim için,” dedim. “Hava da çok güzel. Ama senin acelen varsa olabilir.”

“Hayır, yürüyelim,” dedi. Elim tuttu. Bir dakika sonra bana baktı. “Aklında ne var?”

“Nasıl yani?” dedim.

“Bir şey düşünüp duruyorsun,” dedi. “Anlayabiliyorum.”

“Yeni bir şey değil,” dedim. “Bu cuma günü resim sergisi var. Sanırım onu düşünüyorum.”

“Gelmeyi çok isterim,” dedi. O sırada caddenin karşı-sındaki bir adama el salladı. Bizi tanıştırmak için durmadı.

“Restorandan ayrılmak için kötü bir zaman olacak, biliyorum. Gelmek zorunda değilsin.”

“Orada olacağım,” dedi. “Söz veriyorum.”

“Israr etmeyeceğim.”

Durdu. “Bir dakika, bir dakika,” dedi. “Sence kız arkadaşımın büyük gününü kaçırır mıyım?”

Gülümsedim. Benden kız arkadaşı olarak bahsetmesini sevmiştim.

Yirmi dakika sonra, Chez Sol adındaki restorana vardık. Pencereden içeri baktım. İçerisi, renkli dekoru ve insanlarla dolu masalarıyla canlı görünüyordu.

“Çok yoğun görünüyor, sence masa bulabilir miyiz?”

Göz kırptı. “Birkaç özel bağlantım olabilir.”

İçeride, Victor’un yaşlarında bir adam onu sarılarak karşıladı. Oturmak için sırada bekleyen insanlar vardı ama o bizi pencere kenarındaki bir masaya götürdü.

“Restoranın sahibi arkadaşın anladığım kadarıyla?”

Başını salladı. “Meksika’da bir restoranları vardı, onlarla orada tanıştım. Bu binayı bulmalarına, her şeyi halletmelerine yardımcı oldum.”

Menüyü inceledim. “Harika görünüyor.”

Garson geldiğinde, Victor onunla bir dakika sohbet etti, sonra bize iki “mezcal” margarita ısmarladı.

“Mezcal mi?”

“Dumanlı tekila yani,” dedi. “Bana güven, seveceksin.”

Sevdim de. Ama onunla bu anı yaşamayı daha çok sevmiştim. Cesaret edip de onu görmeye geldiğime memnundum. Kendimi ona kapatmadığım için memnundum. Evet, hâlâ endişelerim olabilirdi ama bunları bir şekilde çözecektim. Mösyö Ballard haklıydı. Hayatımı, korku ile

değil heves ile yaşamanın zamanı gelmişti. Bir margarita daha söyledim, sonra Victor'a baktım. "Resim yapmayı gerçekten sevdim, fazla yatak odalarımın birini atölyeye dönüştürmeyi düşünüyorum."

Gülümsedi.

"Bu tablolarla bir şey yapacak mıyım bilmiyorum ama bir gün belki birkaç tanesini satarım."

"Bence bu harika bir fikir." Bardağını kaldırdı. "Bunun şerefine."

Restoranın önünde, "Bugün için teşekkürler," dedim.

Alnımdan öptü. "Seni ne zaman göreceğim?"

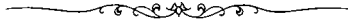
"Bilmiyorum," dedim. Caddeye baktım.

"Bir dakika, benden henüz bıkmadıysan," diyerek gü-lümsedi. "Bu akşam sekiz gibi neden restorana gelmiyormsun? Akşam servisini Julian yapacak. Önlüğümü çıkarırım, birlikte yemek yeriz. Sadece ikimiz. Lorraine'e arka tarafta ikimize bir masa ayırtırım."

"Tamam," dedim.

Göz kırparak, "Zaman ayırdığına değecek," dedi. "Gö-receksin."

O mutfağa doğru yürürken gü-lümsedim. Çift kanatlı kapılardan geçerek kaybolurken onu izledim.

Galleries Lafayette'e uzun bir yürüyüş yaparak kafamı dağıtmaya karar verdim. Trende iki Amerikalı kadının bu şık mağazadan bahsettiklerini duymuştum. Resim sergisi için elbiseye ihtiyacım vardı. Neden gidip bakmayayım ki diye düşündüm? Ines bu geceyi "şık" olarak tanımlamıştı. Dolabımda buna uygun bir elbise olmadığından emindim.

Mağaza gerçekten de seçkin bir yerdi. Kubbeli tavanı ve yerden tavana kadar sayısız katı olan bina, şimdiye kadar gördüğüm hiçbir şeye benzemiyordu. Buranın özellikle Noel zamanı nasıl muhteşem görüneceğini hayal edebiliyordum.

Asansörle yukarı çıktım ve kendimi kozmetik ürün ve parfümlerle dolu masaların arasında buldum. Yanımda kürk yeleği ile şık görünümlü bir kadın, bordo rengi bir şişe seçti, sonra bileğine biraz sıktı. Ben de aynı şeyi yaptım. Sonra kaşlarımı çattım. Misk kokuyordu ve ağırdı. Bana göre değildi.

Asansöre döndüm ve kadın kıyafetlerinin olduğu katlardan ilkinde yöneldim. Uzakta mankenin üstünde siyah bir elbise görünce durdum. Kısa ve dar bir elbiseydi. Korse kısmında dantel detaylar, ucunda ise biraz fırfır vardı. Sade ama şıktı.

Yanımdan geçen bir satış elemanına, mankeni göstererek, “Şu elbiseyi deneyebilir miyim?” diye sordum.

“Bedenin ne canım?”

Vücuduma baktım, sonra tekrar ona döndüm. “Gerçekten bilmiyorum.”

Gülümsedi. “Aralarından seçmen için birkaç beden getireyim.”

Deneme odasında, elbiseyi kafamdan geçirdim ve kalçalarımın doğru indirdim. Kumaşı düzelttim. Dardı ama fazla da değil. Aynadaki yansıma gülümsedim. Komadan kalktığımı düşününce, sanırım benimki o kadar da fena değildi. Sergide saçımı sıkı bir topuz yapacak, yanaklarım hafif bir allık sürecekti. Bir de kesinlikle kırmızı ruj. Bu elbisenin içinde güzel görünecekti. Victor da böyle düşünecek miydi? Satışçı, “Nasıl oldu?” diye sordu.

“Harika,” dedim. Karar verdiğim elbiseyi ona verdim. “Bunu alıyorum.”

“Ödemenizi alayım mı?”

“Evet.”

Peşinden kasaya doğru yürüdüm. Arkasında, kürk ve süslü deri pantolon giymiş iki mankenin olduğu bir afişle altmışlardan ya da yetmişlerin başından siyah beyaz bir Amerikan filmi yayımlayan bir televizyon ekranı vardı. Gözlerimi ekrandan ayıramayarak donup kaldım. Bu... filmi bir yerden biliyordum. Ama bu Dr. Leroy'nın söylediği gibi pasif bir bilgi değildi. Bu derinlere yerleşmişti. Açıklayamıyordum. Ama bu bilgi, kim olduğumla bağlantılı bir şeydi.

Satış elemanının dudakları kıpırdıyordu ama sesini duymuyordum. Aslında hiçbir şey duymuyordum. Ekran beni büyülemişti. Hayatımın parçaları yeniden bir araya gelmeye başlarken dünyam aniden durdu. Parçaların beynimde yer değiştirdiğini hissedebiliyordum. Bu, zor bir yapbozun ona tamamen yeni bir açı kazandıran köşe parçaları gibiydi. Gözyaşlarımı tuttum. Satışçının sesini tekrar duyunca kafamı kaldırdım.

“Çok özür dilerim,” diye kekeledim. Çantama uzandım. Ona kredi kartımı uzattım. Sonra kafamı kaldırarak tekrar ekrana baktım. Göz kamaştırıcı sarışın bir kadın, yüzyıl ortasından kalma modern bir kanepede yakışıklı bir aktöre yanaşıyordu. Martini içiyorlardı. Bundan sonra ne olacağını biliyordum. Adam bir plak açacaktı. Arkadaşları yemeğe gelecekti. Kadın, adamın arkadaşlarından biriyle bir ilişkisi olduğunu öğrenecekti. Mutfakta sufleyi paramparça edecekti. Bunu biliyordum! Her ayrıntıyı biliyordum! Aklımdaki diğer bilgiler gibi, şarkı sözleri, sıradan bilgiler, ABD eyaletlerini alfabetik sırayla listeleyebilmem gibi değildi, bu farklıydı. Bu anının, *benimle* derin ve ayrılmaz şekilde bağlantılı olduğunu en ufak bir kuşku duymadan biliyordum.

“Matmazel?” Yine satışçının sesiydi. Beni, anı bankamın derinliklerinden çekip çıkardı. Bu banka, anahtarı bana daha yeni verilen kilitli bir kapı gibiydi.

“Faturanız.” Tekrar satış katına döndü. Bir kadınla genç kızı, onun ilgisini çekmeye çalışıyorlardı.

Kadına, “Bekleyin madam,” dedim.

Tekrar bana döndü. Televizyon ekranını gösterdim. “Bu film, bu aktör. Bu adam. Kim olduğunu biliyor musunuz? Adını çıkarmaya çalışıyorum ama...” Kafamı salladım. “Çıkaramadım.”

Televizyona döndü, burnunu kırıstırdı.

“Şu Amerikalı aktör değil mi,” durdu. “Wes Williams?” Bir süre daha izledi, sonra başını salladı. “Evet, kesinlikle o.”

Ekrandaki adama baktım. Sigara yakıyordu, çekici bir şekilde gülümsüyordu.

Kadın bana Mars’tan geliyormuşum gibi baktı. “Her Amerikalının Wes Williams’ı tanıyacağını sanırdım.”

O diğer müşterilere doğru yürürken, ben de ekrana biraz daha baktım. Onu *taniyordum*. Onu vücudumun her hücresiyle biliyordum. Wes Williams benim... babamdı.

Gözlerimi kapattım. Rüzgârın palmye ağaçlarını hışırattığını, rüzgâr çanlarının çaldığını duydum. Bu sefer küçüktüm, yedi yaşımdan büyük değildim. Kaliforniya’daki evin arka bahçesinde çimenlerin üstünde koşuyordum. San Diego’da. Bu önceki görüntülerdeki evin aynısı ama yıllar öncesiydi.

Havuzun yanında, güzel bir kadın şezlongun üstünde dergi okuyordu. Ona koştum, kendimi onun sol tarafındaki küçük boşluğa bıraktım.

“Anne,” dedim. Bileğindeki altın bileklikle oynadım. “Babam eve ne zaman dönüyor?”

Büyük güneş gözlüklerini çıkardı. Ağladığını fark etmiştim. “Bilmiyorum canım,” dedi. “Umarım yakında döner.”

Zaman geçti. Aniden on yaşındaydım, belki de on bir. Kadife bir pantolon ile balıkçı yaka kazak giyiyordum. Dışarıdaki çimenlikte buzlu dondurma yiyordum. Mutfaktan bağırtilar geldiğini duydum. Bir erkek sesi. Bir kadın ağlayışı. Cam kırılışı.

“Wes, dur! Lütfen dur!”

İçeri koştum, annemin dizlerinin üstüne çöküşünü, babama gitmemesi için yalvarışını izledim. “Ben hastayım,” dedi. “Beni bırakamazsın. Ben... ne yapacağımı bilmiyorum. Caroline’ı düşün. Wes, bunu bize yapma!”

Bir anda ikisi de beni fark etti.

Annem ayağa kalkıp kendini elinden geldiği kadar toparlayarak, “Sevgilim,” dedi. “Baban ve ben... küçük bir anlaşmazlık yaşıyoruz.”

Babam, “Aynen öyle miniğim,” dedi. Bana doğru yürüdü. Yaş olarak annemden en az on beş yaş büyüktü. Elini omzuma koydu, sonra bir sigara yaktı. “Sen neden gidip oyun oynamıyorsun?”

Annemin yanına giderek, “Anne,” dedim. “Sen gerçekten... hasta mısın?”

“Ah, ben iyiyim tatlım,” dedi. “Doktorun bana ilaç yazamayacağı bir şey değil.”

Babama baktım, sonra tekrar anneme döndüm. Hayatımın normal olmadığını, hiçbir zaman da eskisi gibi olmayacağını anladım.

Zaman geçmeye devam ederken gözyaşlarına boğuldum. Boşanma dünyamı yıktı, annemin kansere yakalanması da. Kederli görüntüler, IV tüpleri, sayısız ilaç şişeleri, hastane yatakları zihnimden geçiyordu. Sonra bir genç kız olarak, annemin cenazesinde babamın yanında dikiliyor-

dum. Sağ tarafta büyük bir toprak yığını vardı ve iki adam, tabutu mezara indiriyordu. Elimde kırmızı bir gül vardı. Tabut mezara inerken elimdeki çiçeği tabutun üstüne attım.

Babam ve ben orada bir süre daha durduk. Sonra ona döndüm ve “Sence cennette mutlu olacak mı?” diye sordum.

Bir sigara yakarak, “Tabii çocuğum,” dedi. “Hey, sana birkaç hafta burada olamayacağımı söyleyecektim. Utah’da yeni bir film çekiyoruz.” Başımı salladım. “Sana bakmaya birisi gelecek. Adı Julia.”

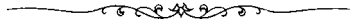
Julia. Bu isim kulaklarımda yankılanıp duruyordu. “Julia harika biridir,” dedi. Gözlerindeki parıltıyı fark ettim. “Onunla çok eğleneceksin bence. Kim bilir, belki kalıcı olarak bizimle yaşayabilir.”

Daha annemin mezarındaki toprak yerine yerleşmemişti ve babam başka bir kadından bahsediyordu. 1977 model Porsche’sinin camından baktım ve eve giderken yol boyu ağladım.

Bir kadın, yanımdan geçerken, “Pardon,” dedi ve beni o ana döndürdü. Galeries Lafayette’te kadın elbiselerinin olduğu rafların arasında dikiliyordum. Başım dönüyor, midem bulanıyordu.

Sis sonunda kalkmıştı, o anda dünyam netleşmişti.

Kim olduğumu biliyordum.

Kafam, bunca şeyi sindirmeye çalışırken o kadar yoğun-du ki Rue de Cler Caddesi’ne dönüşümün ya da beni takip eden adamın farkında değildim.

Ağır elini omzumda hissettim, nefesim kesildi.

“Lütfen Bayan Williams, size zarar vermeyeceğim,” dedi.

“Siz kimsiniz?” diye bağırdım. “Ne istiyorsunuz?”

“Lütfen,” dedi. “Telaşlanmayın. Ben sadece sizinle konuşmak istiyorum. Çok önemli bir konu. Konuşacak, sokak dışında başka bir yer bulabilir miyiz?”

Onunla veya hiç kimseyle konuşmak istemiyordum. Ama şu an hiçbir şey mantıklı gelmiyordu, söylemek zorunda olduğu şeyleri dinlemek isteyebilirdim. Karşıya baktım ve bir sonraki caddede kalabalık bir kafe gördüm. Orada güvende olacaktım.

Kafeyi göstererek, “Tamam,” dedim.

Kafede bir masa bulduk, ikimize de birer kahve söyledi.

“Benim adım Edward Stern,” dedi. “Los Angeles’ta rahmetli babanız Wes Williams’ın mal varlığını koruyan bir firmada çalışıyorum. Babanızın hayatınızın önemli bir parçası olmadığını ve son on yıldır ondan uzak olduğunuzu biliyorum. Bu yüzden bu meseleyi kaçırmış olmalısınız.”

Kahvemden bir yudum alarak, “Neyi kaçırmışım?” diye sordum.

“O konuya geliyorum,” dedi. “Annenizle babanız boşandığında, babanız San Diego’daki evi annenize devretmiş. Anneniz de öldüğünde bu evi size bırakmış.”

“Anlamıyorum. Bana bunları neden anlatıyorsunuz Bay Stern?”

Kravatını düzeltti. “Size bunu anlatıyorum çünkü babanız sekiz sene önce öldüğü zaman, bizim dosyamızdaki vasiyetinde bir kızı olduğuna dair hiçbir şeyden bahsedilmiyordu.”

Burnumu çekerek, “Ne büyük sürpriz,” dedim. “Babalık onun öncelik listesinde yoktu. Öte yandan, zamparalık yapmak önceliği idi.”

“Durum böyle,” dedi. “Ücretler ödendikten sonra, mal varlığının önemli bir kısmı, aktarılacak akraba tespit edile-

mediği için servet yönetimine gitti. Şu anda da orda. Para orada duruyor, kimse de hak iddia etmiyor.” Kahvesinden bir yudum aldı. “Babanızın vefat ettiğini biliyordunuz değil mi?”

“Evet,” dedim. İyileştiğim anılarım, bana her köşede şarapnel parçaları gibi batıyordu. “*People* dergisinin kapağında görmüştüm.”

“Eminim sizin de duyduğunuz gibi, babanız son yıllarında ciddi bir bunama hastalığına yakalanmıştı.”

Boğazımda bir yumru hissettim ve yutkundum. Belki de bu yüzden bana ulaşmayı hiç denememişti. “Ben... bilmiyordum.”

“Her neyse, öldükten sonra, pek çok kadın çıkıp Williams’ın mal varlığında hak iddia etti. Ortalık tam bir sirk meydanına döndü. Ama bunca kadının içinde tek bir kadın, Julia Benson, en kuvvetli hakka sahipti.”

Julia. “Ah, onu hatırlıyorum,” dedim. “Annem öldükten sonra ‘bana bakmaya’ geldi. Aslında bu, annemin eşyalarını atmaktan ve babamı beni bir yatılı okula göndermeye ikna etmekten ibaretti.”

“Pekâlâ,” dedi. “Bayan Benson, yasal bir vasiyete benzeyen bir evrakın kopyasıyla geldi. Bu Bay Williams tarafından imzalanmışa benziyordu ve bütün mal varlığını ona bırakıyordu.”

“Dinleyin, ben babamdan hiçbir şey istemiyorum, istemedim de. Ama o kadın...” Dolabı temizlerken annemin elbiselerinden biriyle nasıl dalga geçtiğini hatırlayarak kafamı salladım. “O kadın bir kuruş bile almamalı.”

“Mesele de o,” dedi. “Zaten alamayacak, sebebi de şu. Vasiyet noter onaylı olmadığı ve şahitlerin imzası olmadığından yasal olarak geçerli görülmedi. Ama yine de bütün olayı çözmemize yardım etti.”

“Nasıl yani?”

Gülümsedi.

“Bizi size getirdi.”

Öylece baktım.

“Bayan Benson’ın düzmece vasiyeti, sizinle ilgili kocaman bir madde içeriyordu. Babanızın sizi onu mirasından men ettiğini belirten bir madde. Babanızın ne istediğini belirtmesinin bir önemi yok. Bayan Benson bu sahte evrakıyla, Wes Williams’ın mal varlığının meşru varisini ortaya koymuş oldu ve bu varis de sizsiniz.”

Alnımı ovuşturdum. “Ben mi?”

Gülümsedi. “Bulması çok zor bir insansınız. Facebook’unuz yok. İnternette hiçbir bilginiz yok. Ayrıca sizin izinizi sürerken, annenizle babanızın hiçbir zaman yasal olarak evlenmediğini öğrendik. Özellikle de anneniz öldükten sonra sizi bulmak daha zor oldu.”

Başımı salladım. “Yatılı okulda kötü bir sene geçirdikten sonra, üniversiteye kadar San Diego’da annemin kız kardeşiyle yaşadım.”

Evrak çantasından bir yığın evrak çıkardı ve önüme bir kâğıt koydu. En altında yazana baktım.

“Siz ciddi misiniz?”

Başını salladı. “Tek yapmanız gereken burayı imzalamak. ABD’deki ekibim, son yetkilendirmeyi de yaptıktan sonra size bir çek sunabileceğim. Bu bir hafta veya daha fazla sürebilir.”

Kalemi elime alırken elim titriyordu. Ama imzamı atarken sakin olmak için elimden geleni yaptım.

“Babanız çok başarılı bir aktördü. Kendi ismiyle kırk film. Öyle değil mi?”

“Siz benden daha iyi bilirsiniz,” dedim.

“Beni alakadar etmez ama ben sizin yerinizde olsaydım

güvenebileceğim bir finans danışmanı bulurdum ve bu parayla akıllıca yatırım yapardım. Ayrıca kime ne söylediğime de dikkat ederdim. Paralı kadınları kandıran erkeklerden çok var.”

Başımı salladım. Ürpermiştim.

Çantasını alarak, “Neyse,” dedi. “En sonunda görüşebildiğimize sevindim. Bir süre emin olmamıştım. Artık eve dönebilirim. Ama itiraf edeyim, hamur işlerini özleyeceğim.” Gülümsedi ama gülümsemesi hemen soldu. “Bunu nasıl söyleyeceğimi bilmiyorum, sizi kesinlikle üzmemiyorum ama sizi bir süredir, komik bir şekilde, en azından uzaktan tanıyormuşum gibi hissediyorum. Zaman geçirdiğiniz şu adam, Victor...”

Gözlerim kocaman açıldı. “Ne olmuş Victor’a?”

“Şunu bilmelisiniz...” Sesi kesildi.

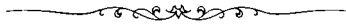
“Neyi bilmeliyim?”

“Kaza geçirdiğinizi biliyorum, hafızanızın... geri döndüğünü de. Ama dinleyin, söylemek istediğim... o adamın tam olarak düşündüğünüz kişi olduğunu sanmıyorum.”

Kafamı salladım. “Ona güvenmememi mi söylüyorsunuz?”

Masadan kalkarak, “Çizgimi aştım,” dedi. “Özür dilerim. Bu sizin hayatınız. Bir şekilde çözersiniz. İyi şanslar Bayan Williams. Gerçekten.”

Az önce imzaladığım evrakın bendeki kopyasına baktım ve kafamı olanlara inanamayarak salladım. Bunların hiçbirisi gerçek gibi gelmiyordu ama gerçektir işte.

Kapıdan girerken Margot, yüzümü inceleyerek, “Çok solgun görünüyorsun,” dedi. İşleri yoluna koyana kadar restorandan bir süre daha izin almıştı. “Hasta mısınız? Grip salgını varmış diye duydum.”

Omuz silktim. “Kafamda çok şey var o kadar.”

“Lütfen,” dedi. Bir tabağa uzandı. “Sana yiyecek bir şeyler yapayım.”

Kafamı salladım. “Teşekkürler ama aç değilim.”

“Ama yemen gerek yoksa...”

Sözünü keserek, “Bana bir iyilik yapabilir misin?” dedim.

“Tabii ki, ne olursa.”

“Restoranı arayıp Victor’a bu akşam gelemeyeceğimi söyleyebilir misin? Saat sekizde yemeğe bekliyor ama... gidemeyeceğim.”

“Ama birkaç saat içinde düzelmez misin? Belki biraz uzansan... Victor...”

Yorgun bir şekilde iç geçirerek, “Lütfen onu ara,” dedim. “Gidemeyeceğim. Gidemem işte.”

Yumuşak bir sesle, “Tamam,” dedi. “Ararım.”

Yatak odama yürüdüm ve kapıyı kapattım. Üstümü de-
ğiştirmeden, yüzümü yıkamadan yatağa çöktüm. Komodinimin üstündeki telefonum titredi ama cevap vermedim, mesajlara da bakmadım. Victor olduğunu biliyordum ve onunla yüzleşmeye hazır değildim. Şu anda hiçbir şeyle yüzleşmeye katlanamazdım.

On Sekizinci Bölüm

Celine

Geri dönmüştü. Ayağa fırladım, elimi kapıya koydum. Cosi'yi uyandırmamak için kapıyı ağır ağır açtım, sonra karanlık koridora çıktım. Onu uzakta görebiliyordum, ceketini çıkarıyordu. İri bir adamdı. Sadece boy olarak da değildi. Uzuvarları uzun ve kaslıydı. Karanlıkta, sadece pencerelerden vuran ay ışığıyla, her zamankinden daha iri ve korkutucu görünüyordu.

Onunla yüzleşmek istemiyordum. Bana yapacağı şeyleri hayal bile etmek istemiyordum. Ama bunların Cosi'nin yanında gerçekleşmesini de istemiyordum. Bu yüzden aslanın inine girmem gerekiyordu.

“Merhaba,” diye mırıldandım. Ellerim o kadar şiddetli bir şekilde titriyordu ki düzgün durmaları için onları birbirine kenetlemek zorunda kalmıştım.

Beni duymamış gibi görünüyordu, ben de bu sefer daha yüksek sesle tekrar ettim.

“Merhaba.”

Bu sefer duyup döndü. Beni gördü. Şimdi inin tam göbeğindeydim. Kararlı bir şekilde bana doğru yürüdü. O avcıydı, ben ise avdım.

“İşte buradasın, beni görmek için ne kadar da heveslisin,” dedi. Ağır elini yanağımda gezdirdi, oradan boynuma, sol göğsüme, sonra belime indirdi. Beni belimden tutarak kendine çekti. Sigara ve alkol kokuyordu. “Sabah seni yatağında uyandırmak zorunda kalacağımı düşünmüştüm. O da eğlenceli olabilirdi. Vücudumu bedenine bastırılmış olarak bulunca yaşayacağın sürprizi düşünsene. Ellerimin oraya dokunduğunu...”

Eli bacaklarımın arasına dokununca korkuyla nefesim kesildi. Dudaklarını yüzüme yapıştırdı.

Keyifle, “Bunu seviyorsun değil mi?” dedi. Elbisemin düğmeleriyle uğraşıyordu. Birkaç saniye sonra sabrı tüken-di. Elbisemin üst kısmının yarısını yırttı, düğmeler sağa sola uçmuştu. Bir tanesinin ahşap zemine çarpıp döndüğünü ve en son durduğunu duydum. İç çamaşırımı da yırtarak göğüslerimi ortaya çıkardı. Sonra bir adım geri çıktı.

“Hayır,” dedi. “Burada olmaz. İlk sefer burada olmaz. Yatak odama gidelim.”

Beni sanki tüymüşüm gibi kollarına alarak kaldırdı. Sanki av gezisinde katlettiği bir hayvanmışım gibi taşıyarak sağ taraftan ilk kapıya götürdü. Yatağa attı. Elleriyle vücuduma dokunurken gözyaşlarımı bastırdım. Sonra gözlerimi kapattım ve... rol yaptım.

Artık aslanın ininde değildim, şehir dışında çok, çok uzak bir yerde çayımı yudumluyordum. Cosi yaban çiçekleri toplarken ben de kralımdan gelen mektubu okuyor-

dum. Luc yakında eve dönüyordu. “Prensesimize sevgilerimi ilet,” yazmıştı. “İkinizi de çok özledim.”

Vücuduma yaptıklarının pek farkında değildim çünkü orada değildim. Ben başka bir yerdeydim, güvenli bir yerde. Beni bulamayacağı bir yerde. İşini bitirdiğinde, orada kaskatı bir halde yattım. Diğer tarafa döndü ve horlamaya başladı. Horultusu önce hafifti, sonra o kadar şiddetlendi ki bu sesin pencereleri bile takırdattığını düşündüm.

Ağır ağır yatağından kalktım ve ayaklarımın üstünde durdum. Kıyafetlerimi ses çıkarmadan toparlayabilmek için elimden geleni yaptım. Yavaş yavaş kapıya doğru bir adım attım. Ayaklarımın altındaki ahşap zemin, tıpkı bir mayın gibi tehditkâr bir gıcırta çıkardı. Bunu aklıma yazdım. Zamanlamayı, Reinhardt’ın horlamasına uydurmaya çalışarak bir adım daha attım. Horlayışı, zemindeki başka bir gıcırtilı noktayı daha bastırmıştı. Sadece üç adım kalmıştı. İki adım. Sonra horlayışı tamamen durdu ve nefesi kesildi. Diğer tarafa dönerek tekrar horlamaya başlayana kadar karanlıkta çıplak bir şekilde dikildim.

Kapıyı onu uyandırmadan açıp kapatmayı başardım. Sonra banyoya gittim. Aynadaki yansımama bakamıyordum. Vücudum ağrıyordu. Karnımda ve bacaklarımda kızgın morluklar vardı, yarın bereye dönüşeceklerdi. Bacaklarımdaki arasındaki kanı sildim, sonra elbisemi giydim. Çok kötü yırtılmıştı ve giyecek başka bir şeyim olmadığı için dikilmesi gerekiyordu. Belki Madam Huet’nin iğne ve ipliği vardı?

Banyo yapmak, Reinhardt’ın pisliğini vücudumdan atmak istiyordum ama borulardan çıkan gürültü Madam Huet’yi, daha da kötüsü Reinhardt’ı uyandırabilirdi. Ben de parmak ucumda tekrar odama, Cosi’ye döndüm. Üç kapı uzakta çığlıklarımı duymamış olması için dua ettim.

Katlandığım bu saldırı boyunca uyumuş olması için dua ettim.

Yatağın yanında diz çökerken bacaklarım ağrıyordu. Cosi'yi kontrol etmek için yatak örtüsünü kaldırdım ama dehşete düşmüştüm çünkü orada... yoktu.

Karanlığa doğru, "Cosi?" diye fısıldadım. Çok korkmuştum. Yatağı kontrol ettim, sonra çevreme bakındım. Tekrar "Cosi!" diye fısıldadım.

Yatağın üstüne çöktüm, başımı ellerime gömdüm. Onu buraya getirmek hataydı. Bencil bir hata. Ama onu benim yanımda tutmayı, onu korumayı çok istemiştim. Ama yaptığım bu değildi. Onu, benimle birlikte aslanın inine sokmuştum. Nasıl bu kadar bencil olabiliştim? Buradan dışarıda daha iyi olurdu. Onu evine alacak iyi bir aile bulabilirdi. Bu hapishanede olmak yerine güvende olabilirdi.

Nereye gitmiş olabilirdi? Ona yatağın altında kalmasını söylemiştim. Benim dediğimi yapmamak ona göre bir şey değildi. Açlığının canına tak etmiş olabileceğini ve yiyecek bir şeyler bulabilmek için mutfığa gitmiş olabileceğini düşündüm. Oraya bakacaktım.

Ayağa kalktım ve kapıya doğru yürüdüm. Ama tuhaf bir ses duyunca aniden durdum. Sanki bir hayvan duvarı tırmalıyordu. *Muhtemelen bir fare.* Umursamadım ve kapı koluna uzandım. Sonra başka bir ses daha duydum. Bu defa farklı bir sestti, alçak bir tıkırtı. Bir tıkırtı, bir tane daha. Bir tane daha. Dikkatli bir şekilde dinledim ve sesleri takip ettim. Ses... yatağın altından geliyor gibiydi.

"Cosi?" diye fısıldadım. Tekrar dizlerimin üstüne çöktüm ama yatağın altında değildi. Ama tıkırtı ısrarla devam ediyordu. Yatağın altına çömeldim ve parkeye hafifçe vurdum. Birisi hafifçe gevşedi. Parmaklarımı küçük bir boşluğa sokup kenarını kaldırdım. Yerden kocaman, kare bir

bölme çıktı. Bu gizli bir kapıydı. Yerin altında küçük bir oda olduğunu görünce nefesim kesildi. Cosi'yi bu küçük bölmede otururken bulunca ise kalbim patlayacak gibi oldu.

“Cosi!” diye bağırdım. “İyi misin tatlım?” Bütün hayatı boyunca karanlıktan korkmuştu ama şu anda korkuyorsa bile belli etmemeye çalışıyordu.

“Evet,” diye fısıldadı. “Anne, bak ne buldum! Gizlenme yeri!”

Yatağın altındaki bu karanlık yere ne anlam vereceğimi bilmiyordum. Bunun üstünde daha fazla düşünemeyecek kadar çok yorgundum ve Cosi'nin başını belaya sokmamasına da şükrettim.

Cosi neşeli bir şekilde, “Burası benim odam olacak,” dedi. “Savaş bitene ve büyükbabamla Luc eve dönene kadar.”

Bu sanırım kötü bir fikir değildi. Reinhardt ve Madam Huet bu bölmeyi bilmiyorsa onu burada kimse fark etmezdi. Aslında burayı bilmeleri de pek olası değildi. Onu son-
suza kadar yatağın altında saklayamazdım.

“Tamam,” dedim. “Orası soğuk değil mi?”

“Biraz,” dedi. “Ama sorun olmaz.”

Yatağımın örtüsünü çekerek, “Al bakalım,” dedim. “Bu battaniyeyi al.” Battaniyeyi yerin altındaki karanlık bölme-ye koydum ve küçük vücuduna doladım. “Bir şeye ihtiyacın olursa tıklat. Kapağı açmana yardım ederim.”

“Tamam,” dedi. “İyi geceler anne.”

“İyi geceler tatlım. *“Ne pas s'envoler, mon petit oiseau.”*”

Uçup da gitme benim küçük kuşum. Bölmeyi tekrar yerine koydum ve yatağa girdim. Rue de Cler Caddesi'ndeki ilk günümüzde hayatta kalmayı başaramıştık.

Ertesi sabah, güneş pencereden içeri giriyordu. Gözlerimi kısa bir süre için açtım, sonra hemen tekrar kapattım. Tatlı bir an, uykuyla uyanıklık arasındaki o tuhaf anda, nerede olduğumu bilmiyordum. Ama sonra, gerçekler bir kanser gibi sokuldu ve her şeyi, her korkunç detayı hatırladım. Yatakta doğruldum. Her yanımda ağrıyordu, özellikle de bacaklarım.

“Cosi?” diye fısıldadım. *Acaba iyi miydi?*

Eğildim ve bölmeyi açtım. Küçük kızım kafasını kaldırmış bana bakıyordu. Sabah ışığı, aşağıdaki karanlık odayı aydınlattı. Alışana kadar Cosi gözlerini hafifçe kıstı. “Ne kadar zamandır uyanıksın?” diye sordum. “Tıklatmış mıydın?”

Kafasını salladı. “Çok olmadı. Ne kadar bilmiyorum. Sen uyu istedim.”

Kolumu uzattım ve odaya girmesine yardım ettim. Gülümseyerek, “Benim kızımın cennetten gönderilen gerçek bir melek olması nasıl mümkün olabilir?” dedim.

Ama o gülümsemedi. Korkmuş gibi görünüyordu. “Anne, sana... ne oldu?” Yanıma koştu ve yüzümü gösterdi. “Yanağında kan var.”

Elbiseme baktım ve yırtık olduğunu gördüm. Bunu tamamen unutmuştum. “Hiçbir şey yok canım, hem de hiç,” dedim. Elimi göğsümün üstüne kapattım. “Sen merak etme. Ben iyiyim.”

“Bunu sana kötü adam mı yaptı?” diye sordu. Koluma hafifçe dokundu.

Hemen, “Sen endişelenme aşkım,” dedim. “Sanırım giyecek ve kahvaltı için yiyecek bir şeyler bulmam gerekiyor.”

Gülümsedi. “Prensesler de acıdır.”

“Aynen öyle.”

Cosî'nin, yerin altındaki küçük odada güvende olduğundan emin olduktan sonra koridora çıktım. Reinhardt'ın odasının kapısı açıktı ama içeride kimse olmadığını görünce rahatladım. Belli ki Madam Huet yatağı toparlamıştı. Yastıklar kabartılmıştı, yatak örtüsü sımsıkı serilmişti. Çarşaflardaki kanımı görmüş müydü?

Dikkatli bir şekilde oturma odasına yürüdüm. Kapının önünde ayakkabıları olmadığını görünce çok sevindim. Sonra daha önce görmediğim bir şey fark ettim: Kapıya takılmış bir iç kilit. Her nedense kilitlenmemişti. Açık olabileceğini düşünerek kapı koluyla oynadım ama açık değildi. İç geçirdim. Belli ki dışarıdan kilitlenmişti.

Madam Huet, arkamdan, “Zahmet etme,” dedi.

İrkilerek arkamı dönünce bir iki metre arkamda durduğunu gördüm.

Cevap vermeye çalışarak, “Ben sadece...” dedim.

“Kaçmaya mı çalışıyordun?” Gözlerini devirdi. “Faydasız. Giderken kapıyı arkadan kilitler. Eve gelince de içe-riden. Sadece ikimizde anahtar var.” Yüzünde bir nezaket ifadesi aradım ama başaramadım.

Mutfağa doğru dönerek, “Şimdi,” dedi. “Sanırım acıkmışsındır.”

Başımı salladım.

Yırtık elbisemi gördü ve kaşlarını çatı. “İkinci yatak odasındaki dolapta kıyafetler ve çekmecelerde de iç çamaşırları var. Bunlar *diğerlerine* ait. Ama sana uyacak bir şeyler bulursun eminim. Reinhardt kadınlarının zarif görünmesini sever.”

Yeni bir elbise bulmak için dönerken kâhya boğazını temizledi. “Tanrı aşkına önce bir banyo yap. Havlular, lavabonun altındaki dolapta. Oyalanma. Kahvaltı yarım saat içinde hazır olacak.”

Diğer yatak odasına geçtim ve dolabı açtım. Odada çeşitli parfümlerin mide bulandırıcı karışımı kokuyordu. Elimi dolabın içindeki düzinelerce elbise, çeşitli şal ve geceliklerde gezdirdim. Bunlar kimindi? Madam Huet, “*diğerleri*” derken neyi kast ediyordu? Onlar şimdi neredeydi? Çarpıcı, kırmızı bir elbisenin askısını kaldırdım ve vücuduma doğru tuttum. Bu benim ölçülerime göreymi ve çok şıktı. Luc ile randevumda giyebileceğim tarzda bir şeydi. Birlikte geçirdiğimiz o geceden sonra sanki on yıl geçmiş gibiydi veya yüzyıl. Yine de bunu düşünmek kalbimi sevgiyle dolduruyordu.

Kırmızı elbiseyi daha dikkatli bir şekilde inceledim. Boyun kısmının fazla açık olduğunu görünce yerine bıraktım. Diğerlerine baktım, en sonunda belinden kemerli basit mavi bir elbisede karar kıldım.

Çekmecelerin içinde, düzgünce katlanmış sutyenler ve külotlar buldum. Bazıları ipekti, bunlara normalde benim gücüm yetmezdi. Bunları giyen diğer bedenleri düşünmeye çalıştım. Hemen birkaç şey seçtim ve çekmeceyle içinde sakladığı karanlık sırları tekrar kapatırken ürperdim.

Madam Huet’nin dediği gibi banyo yaptım ve küvete girdim. Geçen gecenin yarattığı dehşeti hiçbir sabun geçiremezdi ama yeniden temiz olmak güzeldi. Kurulandım, yeni elbisemi giydim ve yemek odasına doğru yürüdüm. Kâhya beni bekliyordu.

Onaylayarak, “Çok daha iyi,” dedi. Sandalyemi işaret etti ama oturmadım.

Elimden geldiği kadar tatlı bir sesle, “Özür dilerim Madam Huet,” dedim. “Ben... bugün kendimi pek iyi hissetmiyorum. Eminim beni anlıyorsunuzdur. Bu sabah odamda kahvaltı etmeyi tercih ederim.”

Belli ki doğası böyleydi, bu talebim onu memnun etmemişti.

“Aslında,” dedim. “Benim midem biraz... hassastır. Bu güzel kilimi berbat etmek istemem.”

Hemen, “Anlıyorum,” dedi. “Ben tepsiyle getiririm.”

Beş dakika sonra Cosi’ye döndüm. Kalemizdeki ilk düzgün yemeğimizin tadını çıkardı.

Reinhardt o gece eve gelmedi, diğer gece de. Madam Huet bana, acil bir mesele için güneye çağrıldığını söyledi. Hiç dönmemesini umuyordum ama döndü ve ben tekrar onun dehşetine tahammül etmek zorunda kaldım. Kaba ve zalimdi, bazen de duygusallaşıyor, onu bir annenin küçük çocuğuna yapacağı gibi ona sarılmamı istiyordu. Söylediklerini yapıyordum ama her zaman kendimi aklımda başka bir yerde hayal ediyordum. Ben Reinhardt ile birlikteyken, aslında orada değildim. Bazen öyle anlarda ruhumun bedenimden ayrıldığını öyle gerçek bir şekilde hissediyordum ki sanki o bana tecavüz ederken yatağın üstünde durup olanları izliyordum.

Bundan nefret ediyordum, vücudumdaki her kemik nefret ediyordu. Ama aylar geçtikçe hareketlerini öngörmeye ve onu memnun etmek için yapmam gereken şeyi yapmaya başladım. Cosi ve ben bu şekilde hayatta kalacaktık.

Günlerimizde belli bir düzen vardı. Neredeyse her zaman ona kahvaltı götürebiliyor, onu banyoya sokabiliyordum. Öğle yemeği daha zordu ama Madam Huet’nin öğle uykuları sırasında kilerden bir şeyler aşırıldığım bir pencere vardı. Bu şekilde küçük odası, yulaf ve fındık fıstık gibi kuru gıdalarla dolmuştu. Kilerin arka taraflarında bulduğum kuru üzümmler onu özellikle mutlu etmişti. Cosi için evin her yerinden onun rahatını sağlayacak eşyalar da top-

luyordum. Yedek yatak odalarından birinde yokluğu fark edilmeyecek bir yastık ve fazladan battaniye. Karanlık geceler için Reinhardt'ın çekmecesinden ışık ve kitaplarla dergiler. Bir yumak iplik ile mutfaktan dikiş iğnesi olarak iki şiş bulunca, Mösyö Dubois'ya kazak örecektir eşyaları bulmuş olmuştuk. Neredeyse bitecekti.

Daha pratik sorunları da çözmüştük. Odası için ne olur olmaz diye acil durum suyu koymak için balkonda kullanılmayan bir kova bulmuştuk. Tuvalet için bunu kullanmasına henüz gerek kalmamış olsa da bir kap ile biraz peçete, geceleri veya ben odada olmadığım zamanlarda acil durumlar için orada dursa iyi olurdu.

Evet, bu hapishane işini idare ediyorduk. Cosi defterine çizimler yapıp yazılar yazarak veya hayali dünyasında yaşayarak kendini meşgul ediyordu ama ben bu şekilde yaşamaktan bıkmaya başladığını anlayabiliyordum. Ben de bıkmıştım.

Pencerelerimizin dışındaki dünyadan tecrit olduğumuz için Fransa'nın veya dünyanın durumundan haberim yoktu. Tek bildiğim, Hitler'in Versay'a yerleşmiş olabileceğiydi. Ama ben böyle düşünmüyordum. Reinhardt hiç olmadığı kadar gergin görünüyordu. Geceleri her saat telefon çalışıyordu ve benden daha az şey bekliyordu. Bu, büyük bir rahatlık ama aynı zamanda en büyük de endişemdi.

Belli ki benden önce başkaları, pek çok başka kişi olmuştu. Madam Huet, bunu çok kez ima etmişti. *Reinhardt ilgisini yitirdiğinde bu kadınlar nereye gidiyordu?*

Savaş bitene kadar, biraz daha dayanmam, ilgisini sürdürmem gerekiyordu. Fransa özgürleşecekti, onunla birlikte ben ve Cosi de öyle. Askerler savaş meydanında savaşabiliyorsa ben de burada savaşabilirdim.

Gece uyanık bir şekilde yatarken kaçabileceğimiz yolları

düşünüyordum ama Reinhardt'ın hapishanesinden intihar hariç çıkmak mümkün değildi. Saldırılarından sonra, odama dönüyordum ve pencereyi açarak aşağıda caddedeki kaldırım taşlarına bakıyordum. Buradan... atlardım ve bu acı sonsuza kadar biterdi. Ama her zaman tatlı Cosi'mi düşünüyordum. Tahtaların altındaki küçük odasında Mösyö Dubois'ya sarılarak yatan Cosi'mi düşünüyordum ve devam etmem gerektiğini biliyordum.

Bazı günler diğerlerinden daha zordu. O gece, Madam Huet'nin yatak odanın zemininde kuru üzüm bulduğu gece gibi.

“Bu ne?” diye sordu. Eğildi ve bakmak için eline aldı. “Bu bir... kuru üzüm mü?”

“Bilmiyorum.”

“Evet öyle,” dedi. “Bu buraya nasıl geldi?”

“Hiçbir fikrim yok.”

“Kuru üzümleri sadece Mösyö Kurt'un müslisi için kullanıyorum ama bundan da aylardır istemedi.” Bana şüpheyle baktı. “Sen benim mutfağında hırsızlık mı yapıyorsun?”

“Hayır,” dedim. “Tabii ki hayır.”

Ama yine de kuru üzüm olayını o gece Reinhardt'a söyledi. Gece Reinhardt kemerini çıkardı ve beni kemeriyle kamçıladi. “Seni küçük hırsız,” diye bağırđı. “Her bir kuru üzüm için bir kamçı. Kaç tane çaldın? Kaç tane?”

Ona durması için yalvardım ama ben yere yığılana kadar durmadı. Sırtım kanlı ve yaralı olarak kalmıştı. Madam Huet özür dilemedi ama o gece yatak odama bir buz paketi getirdi. O geceden sonra, aramızda bir şeylerin değiştiğini hissettim. Ona asla güvenemeyeceksem de bir şeylerin değiştiğine, kalbindeki buzun bir kısmının eridiğine inanmak hoşuma gidiyordu.

Noel de diğer günler gibi gelip geçti. Reinhardt Fransa'nın başka bir tarafına gönderildi, bu da benim alabileceğim en güzel hediyeydi.

Ocak geldi, sonra şubat ve mart. Nisan geldiğinde artık çok uzun zamandır bildiğim bir gerçekle yüzleşmek zorunda kalmıştım. Hamileliğimi daha fazla saklayamazdım ve bu her gün daha fazla endişe yaratıyordu.

Nihayet bunu Reinhardt'a söylediğimde önce güldü. Bu beni korkuttu. Ama sonra yüzüne bir dinginlik çöktü. Bana doğru yürüdü ve elini karnıma koydu. "Varisim," dedi. İçim ürperdi.

İçimde büyüyen bebek onun olduğu kadar benimdi de ama ben endişeyle paramparçaydım. Bu çocuğa babasının gerçekte kim olduğunu nasıl açıklayacaktım?

Hamilelik bazı açılardan nimetti. Reinhardt bunu öğrendikten sonra beni çoğunlukla rahat bırakıyordu. Ama Madam Huet'den herhangi bir sıcaklık bekliyorsam da yanılıyordum. "Kendini bir şey sanma," dedi. "Sen hamile bıraktığı ilk kadın değilsin."

Così de büyüyen karnımı fark etti tabii ki. Benim yaşadığım dehşeti o da kendi içinde anlıyordu ama tanışacağı çocuk onun hoşuna gidiyordu. Bir sabah, kahvaltıdan sonra Così ona getirdiğim artıkları yerken kapının çalındığını duydum. Bakmak için koridora kafamı uzattım.

Madam Huet, "Buraya imza mı atayım?" diye sordu.

Kapıdaki kadının yüzünü seçebilmek için biraz daha yakına yürüdüm. Bu *Antoinette* idi.

Göz göze geldik. Beni tanıdıysa da hiç belli etmedi. O gece birlikte eve yürüdüğümüzü, geçmişinden ve nilüfer çiçeklerinden konuşmamızı hatırladım. "Teşekkürler Madam."

O gün Antoinette'i aklımdan çıkaramadım. Bu daire-

de esir tutulduğumu anlamış mıydı? Bana yardım edecek miydi?

Sonra ertesi gün kapı tekrar çaldığında başka bir tanıdık yüz daha gördüm. Bu Nic'ti. Nic! Bistro Jeanty'de de çalışan teslimatçımız. O da Antoinette gibi aramızdaki durumu kendine sakladı. İkisinin bir şekilde birlikte çalışmasından ve beni bu hapishaneden çıkaracaklarından umutluydum. Belki Luc da eve dönmüştü. Belki ona bir mesaj ulaştırabilirlerdi.

Madam Huet, "Bir hata oldu sanırım," dedi. "Ben bunu sipariş etmedim."

Nic biraz endişelenmiş gibiydi ama sakin kaldı. "Bu benim patronum Gabriel'den bir...hediye. Bizi tercih ettiğiniz için teşekkür etmek istiyor."

Madam Huet, "Ya," dedi ve Nic'in uzattığı poşeti aldı. "Bu durumda bizim de ona bu nazik hareketi için teşekkür ettiğimizi söyleyin."

Nic neşeyle, "Söylerim tabii," dedi. Dikkatli bir şekilde benden tarafa bakarak, "Ha bu arada, kuru üzümlü çörekleri deneyin mutlaka. Onlar bizim *spesiyalimizdir*."

Madam Huet kapıyı kapattıktan ve kilitledikten sonra mutfağa yönelmeye başladı.

"Madam Huet, ben...çöreklerden alabilir miyim, şimdi?"

Beni umursamayarak, "Ama daha yeni kahvaltı ettik," dedi.

"Biliyorum," dedim. "Ama dün gece çok yemek yemedim ve ben," karnımı tuttum, "hâlâ biraz açım."

Torbayı uzatarak, "Sen bilirsin," dedi. Kuru üzümlü iki çörek gördüm, ikisini de aldım.

Madam Huet, eleştirel bir gözle, "Vay vay," dedi.

"Şey ben... bu sabah çok açım da."

“Hem de nasıl,” dedi. “Ama ben senin yerinde olsam, dikkatli olurum. Çok kilo alırsan Reinhardt hiç memnun olmayacaktır.”

“Tabii ki,” dedim. Odama doğru döndüm. “Teşekkürler Madam Huet.”

Kapıyı kapattım ve Cosi’nin bölmesinin kapağını açtım.

“Bak,” dedim. “Çörek!”

Cosi yukarı çıktı. “Ah anne, dur dokunayım. Gerçek mi bunlar?”

“Tabii ki gerçek aşkım,” dedim. “Ama bunları yemeden önce bir şeye bakmamız gerek.”

Cosi kafası karışık bir halde, “Neye?” diye sordu.

“Mesaja. Bir arkadaştan. Bizim için bir umut olabilir.”

Cosi hevesle, “Gerçekten mi?” dedi. Ben tatlı çöreğin katmanlarını ayırırken o da bana doğru eğildi. İlkinde bir şey yoktu. Bütün bunları ben mi hayal ettim veya daha kötüsü, Antoinette beni tanımadı mı diye merak ettim.

İkinci çöreğe uzandım ve dikkatli bir şekilde parçaladım. İçinden küçük, beyaz bir kâğıt düşene kadar. Kâğıdı hevesle açtım, Cosi de benimle birlikte okuyabilsin diye kaldırdım. “Başın belada mı? Çarşamba sabah on.”

Cosi, “Bu ne demek oluyor?” dedi.

“Sanırım ona bir işaret vermemi istiyor, yardıma ihtiyacım olup olmadığını söylememi istiyor.”

“Söyleyecek misin?”

“Evet,” dedim. Masada bir kâğıt parçası buldum. “Cosi, bana kalemini verir misin?”

Küçük odasına indi. İnerken çok iyi manevra yapabiliyordu ama çıkarken yapamıyordu. Kendini yukarı çekebilecek kadar uzun değildi, ben de ellerimi uzattım.

Bana kalemi uzatarak, “Al anne,” dedi.

Kâğıda şunları yazdım: “Bela. Yardım. Hamile. Luc

Jeanty'yi bul. Ya da binamdaki Esther'i. Başka kimseyle konuşma." Cosi'den bahsetmedim, çok riskliydi. Reinhardt bunu bulursa... Olacakları düşünmek istemiyordum.

Cosi bana yüzünde umut dolu bir ifadeyle baktı. "Sence işe yarayacak mı?"

"Yarayacağını umuyorum aşkım."

Çarşamba günü saat sabah onda, oturma odasındaki çiçeklerin ölü yapraklarını kopartmakla uğraşıyormuş gibi yaptım ama on beş dakika geçmesine rağmen Antoinette ortalarda yoktu. Madam Huet elinde yeni katlanmış bir sepet çamaşırla geçerken bana doğru kızgın kızgın baktı. "Sana ne oldu böyle? Bitkilere zarar veriyorsun."

"Ben onları sadece... buduyorum," diye mırıldandım. *Ya Antoinette gelmezse? Ya...?* Tam o sırada kapı çaldı.

Madam Huet, "Bunu neden yapıyorsun ki?" dedi. Kızgın bir şekilde oflayarak çamaşır sepetini yere bıraktı.

Antoinette kapının önünde dikiliyordu. Madam Huet'ye, "Merhaba," dedi. Onu görünce Madam'ın kafası karışmış gibiydi. "Siparişlerimi teslim ediyordum, çalışanlarımızdan bir tanesi belli ki fazladan bir sipariş daha koymuş. Ben de burada yakınlarda bir yere sipariş getiriyordum ve aklıma siz geldiniz." Gülümsedi ve torbayı uzattı. "Buyurun," dedi.

Madam Huet şüpheli görünüyordu. Bir adım gerileyerek, "Hayır teşekkürler," dedi. "Çörek istediğimizde kendimiz sipariş ederiz. İyi günler." Tam kapıyı kapatıyordu ki hemen koştum.

"Bir dakika," diye bağırdım. Elimi torbayı almak için kapıya doğru uzattım. Bu şekilde avucumun içindeki notu da alabilecekti. "Çöreğe bayılırım."

“Tamam o zaman. Fazladan sipariş olduğunda tekrar... uğrayacağım.”

Gülümseyerek, “Teşekkürler,” dedim. “Lütfen uğrayın.”

Madam Huet kapıyı kapattı ve beni azarladı. “Bunu yapmaman gerekirdi.”

“Neyi?” diye sordum. Torbada kuru üzümlü çörek aradım. Bir tane buldum, Cosi için de bir tane çikolatalı kruvasan vardı.

“Bunu yapmaman gerekirdi,” dedi. “Kadın belasını arıyor olabilir.”

Omuz silktim ve odama döndüm. “Cosi,” diye fısıldadım. Bölmeyi açtım. Normalden daha alçak şekilde oturuyordu. Yüzü solgun görünüyordu. “Sen iyi misin tatlım?”

“İyiyim,” dedi.

“Bak,” dedim. “Çörek!”

Onu yukarı doğru çekerken ilgisiz görünüyordu. Çantayı gösterdim. Kuru üzümlü çöreği çıkardım ve içindeki kâğıdı bulana kadar parçaladım.

“Dayan ve bir nilüfer gibi davran. Seni hayal kırıklığına uğratmayacağım.”

Gülümsedim ve Cosi’ye baktım. “Bu ne demek biliyor musun tatlım?”

Kafasını salladı.

“Yardım yolda demek!”

“Umarım,” diye mırıldandı.

Elimden geldiğince neşeli bir sesle, “Al bakalım,” dedim. Ona çikolatalı kruvasanı uzattım. “Hadi ye.”

Cosi kafasını salladı. “O kadar da aç değilim.”

“Gerçekten mi?”

“Sadece yorgunum o kadar.”

Elimi alnına koydum. “Tatlım, sen yanıyorsun! Hadi seni yatağa yatıralım.”

Onu yanıma örtülerin altına yatırdım. Vücudu titrerken ona sokuldum. Ateşi öğleden sonra daha da arttı. Akşam yemeğinde sayıklamaya başlamıştı ve su içmek istemedi.

Mutfığa gittim ve Madam Huet'ye, hasta olduğumu ve akşam yemeğimi odamda yiyeceğimi söyledim.

Başını salladı ama normalden daha büyük olan tabağımı hazırlarken iyice şüphelendiğini anlamıştım.

“Komik,” dedi. Bana tepsiyi uzatırken meraklı bir şekilde gülümsüyordu. “Öksürüğün var gibi görünmüyor.”

Tüylerim diken diken olurken boğazımı temizledim. “Bazen...geliyor bazen geçiyor,” dedim. Göğsüme hafifçe vurdu. “Her neyse, teşekkürler. Zahmet verdiğim için de özür dilerim.”

Mutfaktan çıkarken bakışlarının sırtımı deldiğini hissedebiliyordum. Her adımda kalp atışlarım hızlanıyordu. *Anlamış mıydı? Reinhardt'a söyleyecek miydi?*

Così'ye yemek yedirmeye çalıştım ama bir şey yemedi ve içmedi. Madam Huet'nin mutfaktaki yorumu ve Così'nin durumu beni çok endişelendiriyordu. Reinhardt o gece eve geldiğinde, ayak seslerinin yaklaştığını duydum. Kalbim sanki boğazımda atıyormuş gibi hissediyordum. Così'yi hemen yerin altındaki odasına sakladım ve o, kapıyı açmadan önce tam zamanında bölmenin kapağını kapattım.

Hemen ayağa kalkarak, “Merhaba,” dedim.

Kapıda dikilerek, “Bir aylığına gidiyorum,” dedi.

Başımı salladım, ne yapacağından emin değildim.

“Hepsi bu,” dedi ve kapıyı kapattı.

Koridorun sonundaki odasında bir kadının kıkırdadığını duydum. Zamanını geçirmek için bir arkadaş bulmasına sevinmiştim. Yakında gideceğine ise daha çok sevinmiştim. Şansım varsa, o döndüğünde, biz kurtarılmış olurduk, bu kâbus da bitmiş olurdu.

Reinhardt odadan çıktıktan sonra Cosi'yi karanlıktan çıkardım ve tekrar yanımdaki yatağa yatırdım. Reinhardt bir süre meşgul olacaktı ve şansım varsa sonrasında da uyu-yakalacak ve gürültülü bir şekilde horlayacaktı. Huyunu biliyordum. "Lütfen Tanrım," diye dua ettim. "Lütfen benim kızımı kurtar."

Ona bir yudum su içirebilmişim ama daha fazla içemedi. Sonrasında da kuvvetli bir şekilde öksürdü.

"Cosi, şişt," dedim. "Ses çıkarmamalısın. Birisi duyabilir."

Onu susturabildim ama birkaç dakika sonra kapıda bir tıkırtı duydum. Cosi'yi aşağıya indirmeye zaman yoktu. Ben de onu battaniyeyle ve yastıklarla kapatarak karanlıkta görünmemesi için dua ettim.

Kapıyı açarak, "Evet," dedim. Madam Huet orada değildi ama kapının önüne bir tepsi bırakmıştı. Tepsiyi içeri götürdüm ve inceledim. Gözlerim yaşarmıştı. Tepside bir bardak süt, tereyağlı tost, buza sarılmış iki el bezi ve bir şişe aspirinle birlikte ılık çay vardı. Tabagın yanında da bir kâse kuru üzüm duruyordu.

Cosi'ye bir yudum çay verdim. Aspirini de içirdim ve alnına soğuk bezleri bastırdım. Bu geceyi atlatabilmemiz için dua ettim.

On Dokuzuncu Bölüm

Caroline

Ertesi sabah, gün doğmadan gözlerimi açtım, hemen giyindim ve mutfakta kahve hazırladım. Margot ile Elian'ı uyandırmamaya çalışarak eskiz defterimi aldım ve parmak ucumda balkona ilerledim. Burada güneşin doğuşunu izledim. Bir zamanlar kilitli, kapalı olan hafızam, sanki küçük gözeneklere ayrılmıştı ve bu gözenekler, karanlığın içine biraz ışığın girmesine izin veriyordu. Dün hatırladığım şeyler çok önemliydi ama yine de hâlâ birçok karanlık nokta, içi doldurulması gereken sayısız boşluk vardı.

Kazağıma daha sıkı sarıldım. Bu sonbahar sabahları, güzel olduğu kadar serindi de. Güneş ufka doğru yükselirken, gökyüzünde pembe-turuncu bir parlaklık yayıyor, şehri rahatlatıcı, gül rengi bir sıcaklıkla yıkıyordu.

Eskiz defterime döndüm. Başka bir anının daha geldiğini biliyordum. Büyük bir anı. Bunu çok uzun zamandır bekliyordum.

Palmiye ağaçlarının, rüzgâr çanının sesini duydum. Kendimi buna hazırladım.

Alma. Küçük kızımın yedi yaşına girdiğine neredeyse inanamıyordum. Hamile olduğumu öğrendiğim gün daha dün gibiydi. Test çubuğundaki pembe çizgiye tam bir saat bakmıştım. O ilkbaharda, odasına bir duvar resmi çizmiştim. Bu, bebek bekleyen bir anne ve profesyonel bir ressamınız gayet doğal bir şeydi. Şakayıklar, güller, laleler, nergisler, zenyalar. Uyandığında ve gece gözlerini kapatırken çiçekleri görmesini istiyordum. Kariyerim boyunca yaptığım onca tablo arasından bu duvar resmi benim en sevdiğimdi.

Küçük kızım mumları üflemeden hemen önce, “Bir dilek tut!” dedim.

“Tamam, anne,” dedi. Bir an dileğini düşünmek için durdu, sonra kendinden emin bir şekilde başını salladı. “Tuttum.” Gözlerini kapattı, derin bir nefes aldı. Sonra yedi mumun hepsini üfleyerek söndürdü.

Hediyelerini açtıktan, bulaşıklar temizlenip makineye doldurulduktan ve son misafirler de gittikten sonra, Alma’ya son hediyesini görmek isteyip istemediğini sordum.

Umutla, “Evet!” diye bağırdı.

Onu evin yan tarafına, güneşli bir toprak parçasına götürdüm. Toprağı çoktan hazırlamıştım ve bir çift pembe bahçe eldiveni, küçük bir kürek ve birkaç bahçe malzemesi daha onu bekliyordu. Yere, üstünde “Alma’nın Bahçesi” yazan bir tabela boyayıp koymuştum. Sonra ona bir paket tohum verdim ve plastik kaplar içindeki bazı bitki ve çiçekleri gösterdim.

“Kendine ait ilk bahçeni kurmaya hazır mısınız?” Ona pembe bahçe aletleriyle uyumlu pembe eldiven verdim.

Kollarını bana doladı. “Ah anne, bu aldığım en güzel hediye!”

Alma’yı mutlu etmeyi seviyordum. Bu bahçenin de onu mutlu edeceğini biliyordum. Her saat buraya gelebilirdi. Ot yoldı, çiçek toplar, onlara hayranlık duyardı. Çiçeklerinin büyüüşünü ve mevsimlerle değişmesini izlerdi. Tıpkı çok uzun zaman önce annemle benim yaptığımız gibi. Annem de Alma’yı en az benim kadar severdi, biliyordum.

Dikim işlemi bittiğinde üstümüzü başımızı temizledik. Alma, yüzmeye gidebilir miyiz diye sordu.

Yorgundum ve yapmam gereken milyonlarca şey vardı ama bugün Alma’nın doğumgünüydü. “Tabii ki tatlım,” dedim. Gidip üstüme mayomu giydim.

Birkaç dakika sonra havuzda, yanımda su sıçratarak, “Hadi denizkızı olalım,” dedi.

Ben de oyuna katıldım. Hayalgücü beni hayrete düşürüyordu. Uzun sarı saçlarının gözünün önüne geldiğini fark ettim.

“Tatlım, gidip saçlarına lastik toka getireyim.”

“Hayır, anne, denizkızları lastik toka kullanmaz.”

Sırıttım. “Tabii ki kullanırlar, tatlı kızım.”

“Denizkızları özgür olmayı sever,” dedi. “Saçları da öyle.”

Sanırım mantıklıydı. Zaten Alma’nın söylediği her şey mantıklı geliyordu.

Oynadık, su sıçrattık, Octopus Krallığı’nı fethettik. Ben havluma sarındım ve telefonuma baktım. Saat geç oluyordu. Akşam yemeğini hazırlamak istiyorsam, hemen markete gitmem gerekiyordu.

Alma memnun olmamışa benziyordu. “Anne, niye çıktın? Prens, gemisine binmiş geliyor!” Geçen sene grip olduğunda *Küçük Deniz Kızı*’nı izlemiştik. O zamandan beri buralar Deniz Kızı Merkezi’ydi.

“Tatlım, markete gitmem gerek. Belki baban seninle yüzebilir?”

Victor ile dün gece ettiğimiz kavgayı düşününce iç geçirdim. Sonuç olarak kanepede yatmıştı. Cosi’nin partisinde de neredeyse hiç konuşmamıştık. Ona çok mu yükleniyordum? Hayır. Kendi kendime kafamı salladım. Cosi doğmadan önce yaptığımız seyahatleri takdir etsem de artık işler farklıydı. O Meksika’da bir restoran açmak istiyor diye kalkıp Meksika’ya taşınamazdık. Cosi okulunu seviyordu, benim buradaki resim kariyerim gittikçe geliyordu. Daha bu hafta üç sipariş daha almıştım. Ayrıca Cafe Flora’yla devam etmekte ne sakınca vardı? Restoran üç yıl önce açıldığından bu yana hep gözde bir yer olmuştu. Yakın zaman önce yerel bir dergide, buradan San Diego’da en iyi tutulan sır olarak bahsedilmişti. Bununla neden tatmin olamıyordum? Güzel yuvamıza baktım. Ben de burada büyümüştüm. Acaba bütün bunlar Victor için yeterince iyi olacak mı diye merak ettim. Ya da biz.

Victor, oturma odasından verandaya çıkınca kafamı çevirdim.

“Selam,” dedi. “Partide harika bir iş çıkardın.”

“Teşekkürler,” dedim.

Yaklaştı ve elimi tuttu. Ben de karşı çıkmadım. Beni kendine doğru çektiğinde kollarında, uzun yıllar önce Paris’te bana sarıldığı o geceden beri eridiğim gibi eridim. “Dün gece için özür dilerim,” dedi. “Sen haklısın. Meksika’ya taşınmayı teklif etmek tamamen benim hatamdı.”

İç geçirdim. “Söylediklerinde ciddi misin?”

Başını salladı.

“Çünkü bana kırılmanı istemiyorum Vic. Geriye dönüp bu anı düşünmeni ve benim seni engellediğime inanmanı istemiyorum.” İri, koyu renk gözlerine baktım. “Ben de sı-

kıcı bir hayat istemiyorum,” dedim. Havuzda su sıçratarak oynayan Alma’ya baktım. “Ama bizim hayatımız *burada*.”

Başını salladı. “Evet öyle.”

“Çocukluğumun ne kadar zorlu geçtiğini biliyorsun.” Gözyaşlarımı bastırdım. “Alma için böyle olmasını istemiyorum.”

“Haklısın,” dedi. Bana daha sıkı sarıldı. “Bir yere gitmeyeceğiz. Özür dilerim.”

Başımı salladım. Havluyu vücuduma doladım. “Bunu sonra daha detaylı konuşuruz. Şimdi düş almam ve markete gitmem gerek.” Victor restoranda yemek pişirmeye başladığından beri evde yemeklerin çoğunu ben pişirmeye çalışıyordum. “Sen Alma’ya göz kulak olabilir misin?”

“Tabii ki,” dedi.

Victor havuza doğru yürürken küçük kızımız “Baba!” diye bağırdı. Victor da onun yanına havuza daldı.

Duş aldıktan sonra, saçlarımı hızlıca topuz yaptım ve rahat keten bir elbise giydim. “Siz ikiniz,” dedim. Anahtarlarımı arıyordum. “Somon yapsam nasıl olur?”

Victor, “Harika,” dedi.

Oturma odasında çantamı aradım, sonra onu atölyemde unuttuğumu hatırladım. Çantayı, bu sabah yaptığım ve kurumaya bıraktığım tablonun yanında buldum. Yeni Zelanda’dan bir çiftin siparişi olan son tablomun üstünde çalışmak için güneş doğmadan önce kalkmışım.

Tekrar verandaya döndüğümde Victor havuzun kenarındaki bir sandalyede güneşleniyordu. “Gözlerini ondan ayırma tatlım,” diye fısıldadım ve yanağından öptüm. İkiimiz de Alma konusunda çok korumacı davranıyorduk ama ben bazen aşırıya kaçabiliyordum. Bebeklikten beri yüzme dersleri alıyordu. Aslında endişelenecek pek bir şey yoktu.

“Merak etme,” dedi. Şezlonga yattı ve kitabına uzandı. “Ben buradayım.”

“Ben hemen dönerim.”

Somon. Pazı. Limon. Baget ekmek. Biraz kırmızı patates. Alma için biraz dondurma. Süt. Başka bir şey var mıydı? Okuldaki annelerden birine el sallarken listemi inceledim. Kadının adını hatırlayamıyordum. Sonra kasaya yöneldim. Sıra vardı. Alışverişe tam akşam yemeği vaktinde gelmem gerekiyordu.

Eve dönerken Victor’un ömrünü düşündüm ve kendi kendime gülümsedim. Her ilişkinin önünde engeller olabiliyordu ve ben bizim yolculuğumuz zorluklarla dolu olmadığı için minnettardım. Victor babam gibi değildi. Her zaman benim için ve Alma için en iyisini yapıyordu. Zayıf noktalarım, beni dün geceki gibi, arada bir yarı yolda bıraksa da bunu aslında kalbimde biliyordum.

Alma’nın okulunun oradan kestirme bir yola girdim. Bu hafta geçtiğimiz günlerde ikinci sınıflara resim dersi verişimi hatırladım. Alma nasıl da gururlanmıştı. Dört cadde daha geçtim, sonra küçük mahallemize girdim. Ama tuhaf bir şey görünce arabayı yavaşlattım. Caddede insanlar büyük bir kalabalık oluşturmuştu. Alma’nın piyano öğretmeni Bayan Wayfair’i hemen tanıdım. Kızıl saçları kalabalıkta kendini belli ediyordu. Arabam eve yaklaşırken, kadının ağladığını gördüm. Köşede oturan ve köpeği Muffie’yi günde üç kez yürüyüşe çıkaran yaşlı Greta da ağlıyordu. Tanımadığım başka insanlar da vardı. Ayrıca yola rastgele park edilen üç polis arabası da vardı. Biri bizim evin... önüne park edilmişti. Bir ambulansın yanına. Sirenleri yapıp sönüyordu.

Frene asıldım ve arabadan fırladım. Kalabalığın arasından ön kapıya doğru ilerledim. İçeri girdim. Gördüğüm şeyler dizlerimin üstüne yığılmama sebep oldu.

Alma, oturma odasının zemininde baygın şekilde yatı-

yordu. Sağlık ekibi ona kalp masajı yapıyordu. Göğsüne masaj yapıp ağzına hava üflüyorlardı. Ayakta duramıyordum. Emekleyerek kızımın yanına doğru ilerledim. Nefesim kesiliyordu. Cevap alabilmek için bağırdım. “Ne oldu? İyileşecek mi? Ne yapabiliriz?”

Islaktı. Vücudunun altında su birikmişti. Bir tutam saçı kafasından kesilmişti veya kopmuştu. Çığlık attım. Bir polis memuru koluma dokundu.

“Han’fendi,” dedi. “Lütfen. Bırakın da sağlık ekibi işini yapsın.”

Başımı salladım. Baştan aşağı titriyordum. *Victor neredeydi?*

Polis memuru, “Han’fendi,” dedi. “Kızınız saçlarını havuzun filtreleme sistemine kaptırmış.”

Kafamı salladım. “Hayır hayır. Ben, ben orayı daha geçen hafta temizlettim.”

“Sanırım temizletmek bir şeyi değiştirmiyor. Bu eski havuzlar yüzünden. Emiş güçleri çok tehlikeli olabiliyor.”

Sonra Victor ile göz göze geldim. O da benim gibi ağlıyordu. Bana koştu, birlikte yere yığıldık. Acıyla birbirimize sarılıyorduk.

Uyuşmuş bir şekilde bekliyorduk. Küçük kızımızın kalkmasını, öksürmesini ve derin bir nefes almasını bekliyorduk. Ama kalkmıyordu. Yüzü morarmıştı. En sonunda ekibin lideri, Alma’nın göğsüne masaj yapmayı bıraktı ve kafasını eğdi.

“Çok üzgünüm,” dedi. “Çok geç kalınmış. Onu kurtaramadık.”

“Hayır!” diye bağırdım. Alma’nın yanına koştum, yanığıma yanığına dayadım. “Bir şey yapamaz mısınız? Yapamaz mısınız...” Çılgına dönmüştüm.

Memur koluma dokunarak, “Han’fendi,” dedi. “Kim-

senin yapabileceği başka bir şey yok. Lütfen... Onu rahat bırakın..."

"Hayır!" diye bağırdım. "Hayır!" Sağlık ekibi Alma'nın cansız bedenini bir sedyeye kaldırırken, Victor kolunu bana doladı ve beni ayağa kaldırdı. "Onu almalarına izin verme Vic." Victor beni kendine çekerken göğsüne yumruklar attım. Bu nasıl olabilirdi? Hiçkırarak, "Onun güvende olacağına söz vermiştin," dedim.

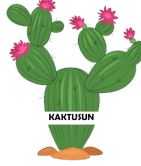
Victor da ağlıyordu. O da benim gibi şoktaydı. Kafasını salladı. Sanki az önce gerçekleşen dehşetten anlam çıkarmaya çalışıyor gibiydi. "Ben... Ben bir an kitabıma baktım. Sonra... yok olmuştu. Suya daldım. Suyun altında, en derindeydi. Böyle bir şeyi hiç görmedim. Saçları filtreye takılmıştı." Dizlerinin üstüne düştü. "Onu çıkardım. 911'i aradım. Ama..."

Kafamı sallayarak, "Ama çok geç kalmıştın," dedim. Gözyaşlarım artıyordu. "Seni asla affetmeyeceğim!" diye bağırdım. "Asla, yaşadığım müddetçe."

Bir şey söylediyse de ben onu duymuyordum. Artık söyleyebileceği bir şey yoktu. Sağlık ekibi kızımın üstünü bir çarşafı örttü ve onu götürdü. Sonsuza kadar.

Yirminci Bölüm

Celine

Ertesi sabah, Cosi bana doğru dönüp gülümsedi. “Bütün gece yatağında uyumama izin verdin.”

Elimi serin başına koydum. Tanrıya şükür. Ateşi düşmüştü. Onu yatakta, yanımda tutmak tehlikeliydi ama onu aşağıda saklamaya dayanamazdım, özellikle de o kadar hastayken. Ama kurtulduk ve Cosi yine kendisi olmuştu. Önemli olan tek şey buydu. Ona su ve önceki gece bir lokma ısıırıp bıraktığı kruvasandan verdim. Masanın üzerinde parçalar halinde kalmış olan kuru üzümlü çöreğe baktım ve içindeki mesajı düşündüm. Antoinette’in gerçekten de bizi kurtarma planı yaptığına inanmakla aptallık mı ediyordum. Luc henüz eve dönmemiş olabilirdi ve dahası kendi dairemin adresini vermemekle ne kadar aptallık etmiştim? Hem elinde bir soyadı veya adres olmadan Antoinet-

te, Esther'ı nasıl bulabilecekti ki? Bizim mahalle bir yana Paris'te binlerce Esther olmalıydı. İç çektim.

Cosi elini koluma koydu. Sanki aklımı okuyormuş gibi, "Umutlu ol, anne," dedi, belki de aklımı okuyabiliyordu. "Luc gelecek."

Bilge kızına gülümseyerek, "Evet," dedim. "Evet, gelecek."

Bir sabah, "İddiaya girerim ki bebeğin erkek olacak," dedi, "ve büyüdüğünde de kötü adamı halledecek." Bunun, bu kadar basit olmasını dileyerek başımla onayladım.

Reinhardt'ın yokluğu Cosi ve benim için daha mutlu zamanlar anlamına geliyordu. Madam Huet Cosi'nin varlığından şüphelendiyse bile bunu asla açığa vurmadı. Bunun nedeni kendini koruma isteği olabilir ama ben kadının o katı kalbinin bir yerlerinde bir iyilik kıymığı olduğunu düşünmek istiyordum. Her hâlükârda, Cosi'nin sabahları yatakta veya baloncuklarla sadece birkaç dakikacık daha oynamak için yalvardığı zamanlarda küvette daha uzun süreler oylanmasına izin verdim. Bir öğleden sonra, Madam Huet kestirirken Cosi'nin, oturma odasına gizlice bakmasına bile izin verdim. Kanepenin döşemesine dokundu ve elini sehpalarda sanki onlar bir Yunan kazı alanından çıkarılmış nadir sanat eserleriymiş gibi gezdirdi. Onun için, bütün o aylardan sonra, yatak odasının sınırlarından çıkmak başka bir gezegene adım atmak ya da günlerce süren susuzluktan sonra gırtlığında soğuk suyun aktığını hissetmek gibiydi. Ama yine de benim küçük meleşim asla şikâyet etmemiş, asla ağlamamış ve asla kendisine acımamıştı. Bu yüzden benim en büyük kahramanım.

Haziran ayında bir sabah, Madam Huet, Reinhardt'ın

bir süre daha gecikeceği haberini aldığını söyledi. Yine güneyde önemli işler, diye açıkladı. Buna memnun olduğumu biliyordu ve ben onun da buna sevindiğini düşünüyordum ama her ikimiz de bir hafta sonrasına kadar, tatlı tepsisiyle bir bardak sütü (tabii ki Cosi için) iyilik sandığım zamana kadar kartlarımızı kapalı tutmaya devam ettik. O akşam, akşam yemeğinde gülümseyerek, “Madam Huet, lütfen bırakın da biz,” duraksadım ve elimi karnıma koydum, “gidelim... o dönmeden önce. Lütfen.” Kapının tek anahtarını boynuna asılmış olan bir zincirde tutuyordu. O iyiliğini göstermeden önce anahtarı elime geçirmekle ilgili sık sık fanteziler kurmuştum ama bunlar faydasızdı. Benden daha iri bir kadındı ve ne onu alt etmek için bir şansım vardı ve ne de şiddetini kaldırabilirdim. Ayrıca Reinhardt onu evde bir silah bulundurması konusunda uyarmıştı ve uygun görmesi durumunda kullanması için kesin emirler de vermişti.

Benim yalvarışıma kendinden memnun bir gülümsemeyle karşılık verdi. Bir tabağı fırlatarak, “Sen beni ne zannediyorsun, bir aptal mı?” dedi. Ve işte bu kadardı.

Bir süre boyunca acaba Reinhardt öldürüldü mü, ittifak devletleri tarafından vuruldu mu diye merak ettim. Ya da daha iyisi tutuklanıp sefil hayatının geri kalanında çürüyeceği bir hapisane hücrelerine mi kapatıldı diye düşündüm.

Ama bunun yerine, 17 Ağustos’ta, oldukça bunaltıcı sıcak olan çarşamba günü ön kapının açıldığını ve ahşap zeminde ağır ayak sesleri olduğunu duydum. Dairenin içinde, “Herkes nerede?” diye bağırdı. “Bir erkek, eve geldiğinde doğru düzgün karşılanmayı bekler.” Cosi ile ben onu zeminin altındaki bölmeye soktuğumda endişeli bir şekilde birbirimize baktık, derin bir nefes alıp kapıyı açmadan önce saçlarımızı düzelttim.

Madam Huet, Reinhardt'ın yanında esas duruşta bekliyordu. Hatırladığımdan da iri gözükiyordu ve bakışları bana döndüğünde kendimi sabit durmaya zorladım.

“Kendine bir bak,” dedi. “Neredeyse bir at kadar olmuşsun.”

Başımı eğdim ve o kabanını Madam Huet'ye doğru atarken bir elimi şişmiş karnıma koruyucu bir şekilde götürdüm. “Açlıktan ölüyorum. Yemek ne zaman?”

“Ne zaman isterseniz, Mösyö,” dedi Madam Huet zorlukla.

Adam başıyla onayladı.

“Güneydeki işiniz umarım başarılı geçmiştir?” dedi kâhya kadın.

Reinhardt sadece bana bakarak, “Gerçekten de öyle,” diye yanıtladı. Bana doğru yürüdü ve gözleriyle her yerimi didik didik etti. “Sana bir hediyem var, Celine.” Cebine uzanıp küçük bir kese çıkartıp bana doğru fırlattı. Ben yakalayamadan yere düşüp gürültülü bir şekilde tıngırdadı. Almak için eğildim ve küçük keseyi dikkatle açtım.

İçinde bir erkek saati vardı. Başta anlamadım. Artık bana hiçbir şey mantıklı gelmiyordu. Ama sonra yıpranmış deri kayışı, akrep ve yelkovanın şekillerini, arkasındaki... annemin yazdırmış olduğu yazıyı hatırladım. *Babamın saatiydi.*

Dizlerimin üzerine yığıldım. “Bunu... nereden aldın?” diye ağladım. “Bu ne anlama geliyor?”

Kendini beğenmiş bir tavırla gülümsedi, sürtünerek yanımdan geçerek odasına girdi. “Tek söyleyeceğin bu mu? Bir ‘teşekkür’ bile yok mu?” Kafasını salladı. “Onu da öylece, tüm diğerlerinin olduğu yığına atmalıymışım.” Kapısını ardından şiddetle çarptı.

Così'ye söylemedim. Bunun yerine babamın saatini

şiltenin altına tıktım ve onu kaldırıp zeminin altındaki küçük odasından dışarıya çıkarmadan önce gözyaşlarımı kuruladım. Haberler onu da beni yıktığı gibi yıkardı ve ben bunu ona yapamazdım. Kendi küçük günlüğünde, biz kurtarılır kurtarılmaz benim ona söz vermiş olduğum gibi Normandiya'ya gitmek dâhil babamla yapacağı her şeyin bir listesini yapmıştı.

Ben onunla yüzleşeceğim yemeğe gidemeyecek kadar acı içinde olduğumdan gitmedim ve ikimiz de aç olarak yattık ama Così ne bundan şikâyet etti ne de Reinhardt uzaktayken alışmış olduğu gibi gece yanımda, yatakta yatmak yerine küçük odasının karanlığında yatması gerektiğini söylediğimde itiraz etti. Bana sadece iyi geceler öpücüğü verdi, Senyör Dubois'yu küçük kolunun altına sıkıştırdı ve aşağıdaki karanlık boşluğa indi. El fenerinin pillerinin ve onunla beraber umudumun neredeyse bütün son ışığı da biteli çok olmuştu. Luc ve Esther bizi bulmamışlardı. Babam ölmüştü ve içimde yabancı bir çocuk uyanıyor, kendisini benim hiç bilmediğim kadar zalim bir dünyaya, bir lotus çiçeğinin bile hayatta kalamayacağından korktuğum bir dünyaya doğmak için hazırlıyordu.

Yirmi Birinci Bölüm

Caroline

15 Temmuz, 2001

Tulum, Meksika

Victor, üzerinde tropikal muz baskılı yeni gömleğinin içinde güzel görünüyordu. Belki biraz gülünçtü ama birkaç hafta önce bir mağazada gördüğümde bu gezide giymesi için onu Victor’a alma isteğime direnememiştim. Her erkeğin gardırobunda parlak, tropikal bir gömlek olmalıydı. Onun, her iki tarafında palmiye ağaçlarından oluşan gür bir ormanın olduğu yarı asfalt yarı toprak yol boyunca Meksika haritasını incelemesini izlerken taksinin arka koltuğunda kendi kendime gülümsedim.

Şoför yavaşladı ve tabelası olmayan bir yolun önünde kenara çekti. “Sizce burası orası mı?” diye sordum şüpheli-

le. Coronado Adası'ndaki o küçük kilisede yeminlerimizi daha sadece dün etmiş olduğumuza inanmak çok güçtü.

Kocam. "Çok komik bir kelime, değil mi?" demiştim ona uçakta.

"Karım da öyle," dedi, gülerek.

Artık unvanlarımız olabilirdi ama Victor ve ben hâlâ aynıydık. Birlikte geçireceğimiz bir ömre yeni başlayan, birbirine çılgınca âşık olan iki insan.

Başta, Victor'un Paris'teki ailesi bir Amerikalı ile evlenip San Diego'ya taşınması fikrine hiç de sevinmemişlerdi ama sonra, özellikle de birlikte yaşayacağımız evi, benim çocukluk evimi gördükleri o ilk ziyaretlerinden sonra yelkenlerini indirmişlerdi. Bence, annesi havuzu görür görmez hemen taşınmayı istedi. Evlerine uçtukları gün, "Ekimde bir haftalığına gelebilir miyiz?" diye sormuştu tatlılıkla. "Paris ekim ayında çok berbat olur."

Victor telefonunu kontrol ederken kendi kendime gü-lümsedim. "Hı hı, adres doğru. Bak," dedi bir palmiye dalı yüzünden kısmen gizlenmiş olan bir tabelayı işaret ederek. "Alma Hanı."

Bir açık hava resepsiyonuna doğru giden kumlu bir patika boyunca valizlerimizi taşıdık. İkimize de bir çeşit kokteyl uzatan Meksikalı bir kadın, "Hoş geldiniz," dedi. "Mezkal margaritaları."

"Mezkal?" diye sordum.

Kadın gülümsedi. "Dumanlı bir tekila. Deneyin, bence seveceksiniz."

Bir yudum aldım ve başımla onayladım. Gerçekten de dumanlıydı ve sadece birazcık tatlı olmakla beraber mükemmel bir şekilde dengeliydi.

Victor'a odamızın anahtarlarını uzattı. Bize, kıyıda biten dönemeçli bir patikada rehberlik etti. Burada kimse

ayakkabı giymiyormuş gibi görüldüğü için ben de sandaletlerimi çıkardım.

Kadın, okyanusa neredeyse ön basamaklarından atlayacak kadar yakın olan sazdan yapılmış çatısı olan küçük ve çok çekici bungalovu işaret ederek, “İşte geldik,” dedi.

“Vic,” diye ciyakladım. “Burası mükemmel!”

Kadın utanarak gülümsedi, “Sizi yalnız bırakayım,” dedi. “Tebrikler.”

Kapıya doğru yürüdüm ama Victor beni durdurdu. “Öyle değil,” dedi beni kollarına alırken. “Böyle.”

Beni, önümüzdeki bir haftayı birbirimizin kollarında geçireceğimiz bungalovun kapısının eşiğinden içeriye taşıdı.

“Ben, dünyanın en mutlu erkeğiyim,” dedi.

“Ve ben de en mutlu kadınıym.” Geçmiş hatırlayarak gülümsedim. “Paris’te tanıştığımız günü hatırlıyor musun?”

Başıyla onayladı. “Benim şey olduğumu düşünmüştün, ne demiştin, Kazanova mı?” İngilizcesi mükemmeldi ama ben hâlâ, bazı belli kelimeleri telaffuz edişinin yabancı aksanlı oluşunun tatlı olduğunu düşünüyordum.

“Evet,” dedim. “Senin, o yaz tanışmış olduğum diğer bütün Fransız erkekleri gibi bir çapkın olduğunu düşünmüştüm.”

“Eh, ben de senin kendini beğenmiş olduğunu düşünmüştüm.”

Eline uzanırken gülümsedim. “Artık, kendi ayakları üzerinde durabilen bir kadınla tanışma vaktin gelmişti.”

Victor, ben elini kaldırıp alyansını parmağında çevirirken gülümsedi. “Şimdi bakmak ister misin?”

Yüzüğünü çıkarmaya başladı. İç kısmında, onun için yaptırmış olduğum sürpriz bir yazı vardı. Benimkinin içinde de bir tane vardı. Bunlar, birbirimize verdiğimiz düğün

hediyeleriydi. Bakmak için balayımızın ilk gününü beklemeye karar vermiştik.

“Şimdi mi?”

“Bekle,” dedim, ona doğru yaklaşarak. Sabırsız bir şekilde yüzüklerimizi tuttuk. “Montmartre’deki o küçük, sihirli bahçeye tesadüfen rastladığımız o günü hatırlıyor musun?”

“Nasıl unutabilirim ki?”

“Ya şarap içip günbatımını seyredişimizi ve yıldızlar çıkana kadar orada kalışımızı?”

Başıyla onayladı.

“Dediğini hatırlıyor musun, hayatlarımızın hikâyesinin nasıl da ...”

“Yıldızlarda yazılı olduğunu,” dedik ikimiz birlikte.

Gülümsedi. “Yüzüğündeki yazıya bak.”

Kollarımdaki tüyler diken diken oldu. “Sen de mi?”

İkimiz beraber yüzüklerimizi kaldırarak birbirimiz için yazdırdığımız kelimeleri okuduk.

Puslu gözlerle gülümsedim. “Tabii ki aynı şeyi seçecektik.”

“Yıldızlarda yazılı,” dedim.

“*Écrit dans les étoiles,*” diye tekrarladı Fransızca olarak.

Dalgalar, bungalovun dışındaki kıyıya gürültüyle vurdular. Yüzüğümü yeniden parmağıma taktım ve Victor’a doğru oyunbaz bir bakış atmadan önce hızla üstümü değiştirip mayomu giydim. “Kumsala kadar yarışalım!”

Ayağa fırladı ama yeterince hızlı değildi. Zaten önde başlamıştım ve suyun kenarına ilk ben vardım. Victor kollarını belime dolayarak beni havaya kaldırıp etrafta döndürünce tuzlu su yüzüme sıçradı.

Yumuşak dalgaları ayaklarıma vuran turkuaz denize bakıp, güzelliği karşısında yere oturup sırtımı Victor’a yasladım ve o da tüm sevecenliğiyle kollarını belime sardı.

“Ne düşünüyorum biliyor musun?” dedim.

“Ne?”

“Eğer küçük bir kızımız olursa, bir gün... ona Alma ismini vermemiz gerektiğini düşünüyorum, buradan esinlenerek.”

“Alma,” dedi, okyanus meltemi sesini alıp, tüm dünyaya duyurulmaya uygun bir mesajmış gibi kıyıya ve ötesine taşıdı. “Alma, o zaman.”

Yirmi İkinci Bölüm

24 Ağustos, 1944

Paris, Fransa

Suyum, saat üç buçukta geldi. Tanıdığım kadınların doğum hikâyeleri, espressolarını yudumlarlarken nostaljik bir şekilde anılarını paylaşan arkadaşlarımınki gibi ağır ağır gelen bir sızıntı değildi. Bu sefer hissettiklerim Cusi'nin doğumunda yaşadığım hiçbir şeye benzemiyordu. Hayır, bu... bu tamamen farklıydı. Acı içimde hızla akıyordu, suyum vahşi bir şelale gibi bacaklarımdan aşağıya çağlayıp yatak odasındaki kilimi lekeliyordu. Bunun için cezalandırılacaktım, tabii ki de. Belki yemek odasındaki pahalı vazoyu düşürdüğümde olduğu gibi bedenime sigara bastırılırdı. Vazo, ahşap zemine bir su deresi ile parçalanmış lale kökleri saçarak üç parçaya ayrılmıştı. Reinhardt paha biçilmez vazo hakkında köpürüp cezamın ne olacağı konusunda tartışır-

ken ben sadece mor lalelere bakıp babamı düşünebilmiş-tim. Onu ne kadar çok özlemiştim, özellikle de şimdi.

Halının üzerindeki leke endişelerimin en küçüğüydü. Bebek geliyordu ve çok da hızlı geliyordu. Reinhardt en az üç saatten önce eve gelmeyecekti, hatta diğer subay arkadaşlarıyla içmek için kalırsa daha geç gelecekti. Hamilelik onu memnun etmemişti ve ben şiştikçe beni yatak odasına daha az çağırır olmuş, zamanını başka kadınlarla, başka bir sürü kadınla geçirmeyi seçmişti.

Geceleri onların çığlıklarını kendi yatak odamdan duyardım ve Cusi de duyardı. Nöbetleşe gelen inlemeler ve çığlıklarla hem rahatlamış hem de dehşete düşmüş bir şekilde yastığıma yapıştırdım. Bu ne kadar kötü olsa da en azından Reinhardt'ın terörünün ertelenmesi anlamına geliyordu.

Rehin tutulmuş olduğumuz on ay bir kâbus olarak adlandırılabilirdi. Ama yinelenen saldırılardan, bedenimden ayrılıp zihnimdeki bahçeye giderek hayatta kalmayı öğrenmiştim. Luc oradaydı, babam ve Cusi de öyle. Orada şakayıklar ve güller, ortancalar ve leylaklar vardı. Bahardaki laleler, sonbahar alyumları. Her mevsimin çiçekleri. İstirabı bastırarak çiçekler.

Dün gece, Reinhardt arkadaşım Suzette'in kendini astığını söyledi. "Aptal, küçük kahpe," dedi. "O değersiz sakatı o şekilde sevmek." İlk doğum sancısını ondan sonra hissetmiştim.

Bir sancı daha geldiğinde karnıma yapıştım. Her geçen dakikayla acı sadece şiddetleniyordu. Sarhoş olduğu bir gece karnıma bir bıçak sokup iki hayatı tek bir darbeyle olarak beni öldürmekle tehdit etmişti.

Bazen keşke her şeyi bitirse diye diliyordum. Bu terör bitmeliydi. Vahşi bir ölüm olsa da yeterince hızlı olacak-

tı. Bebeğim, eğer kız ise benim gibi tecavüze ve işkenceye maruz kalmayacaktı. Ama iki değil üç kişiydik. Zeminin altındaki küçük odasındaki Cosi'nin güvenliğini kim sağlayacaktı? Bir gün nasıl kurtulacaktı?

Sancılar, çocukluğumun sahillerindeki güçlü dalgalar gibi birbirlerinin üstüne binip gelmeye devam ediyordu. Bedenime büyük bir güçle çarptıklarında acı içinde haykırırdım.

Beni bu halde bulsa Luc ne düşünürdü diye merak ettim. Beni yine de sever miydi? Yoksa durumumdan dolayı midesi mi bulanırdı?

Acıdan oluşan bir başka ok daha yükseldi, bu sefer ki en kötüsüydü. Artık daha fazla kan vardı. Çok fazla kan. Bitkin hissettim, başım döndü. Ağustos sıcaklığı boğucuydu ve kaşlarımdan ter damlıyordu. Yatağıma uzandım, kan hızla altımdaki çarşafı ıslattı. Çok fazla zamanım kalmamıştı, bunu biliyordum. Bağırarak için ağzımı açtım ama hiç sesim çıkmadı.

Kavrulmuş dudaklarımda kızımın adını anarak, "Cosi," dedim. "Cosi."

Kapı açıldı ve içeriye tanıdık yüzler girdi. Esther ve... Luc!

Gözlerimi kırıp gözyaşlarımdan kurtuldum, uyanık mıydım yoksa rüya mı görüyordum bilmiyordum. Gözlerimi kapattım ve sonra yeniden açtım. Luc. Yüzü üzerimde havada duruyordu. "Sonunda seni bulduk," dedi, gözlerinde yaşlar vardı. "Kâhya kadın bizi içeriye aldı, o da gidiyordu. Bir bavul taşıyordu. Almanlarla birlikte çalışıyor muydu yoksa çalışmıyordu bilmiyorum ama en azından kaçmadan önce bizi içeriye alacak kadar nazikti. Seni burada bulacağımızı söyledi."

Nic ve fırındaki bir kadının benim hangi civarlarda ol-

duğuma dair Esther'e haber gönderdiğini söyledi. Kurtarma planını birlikte yapmışlardı. En azından bir Alman'la karşılaşmayı beklediği için silahlı gelmişti.

Konuşmak için ağzımı açtım ama hiçbir şey söyleyemedim. Luc ağlıyordu. Esther eteğimi kaldırıp bacaklarımı ayırırken Luc elini elime koydu. Genelde sağlam ve sakin görünen yüzü bakışlarını Luc'a kaldırdığında kül gibiydi. "Ona yardım bulmalıyız. Hemen."

Oda dönüyordu. Çok çok yorgundum. Gözkapaklarımı iki ağır tuğlaymış gibi hissediyordum ama gözlerimi içimde kalan gücün her bir parçasıyla açacaktım. Onlara Cosi'den bahsetmeliydim, kızımın yatağın altındaki boşlukta saklandığını söylemeliydim. Cosi şu anda, kesinlikle, onları duyuyor olmalıydı ama Luc'un veya Esther'in sesini anlayamayacaktı. Ahşap zeminin altında boğuk olarak duyulan seslerden, küçük odasının yukarısındaki insanların yardım etmek için mi yoksa... ona zarar vermek için mi orada olduklarından emin olamazdı; o yüzden ben ona ne yapmasını söylemişsem onu yapacaktı: Daima sessiz kal ve benden sinyal bekle, her şey yolundaysa üç kez tıklatacaktım.

Cosi'nin beklediğini biliyordum ve bu kalbimi binlerce parçaya bölüyordu. Dehşet içinde Luc'a baktım. "Cosi," diye fısıldadım. "Benim..." Sesim güçlkle duyuluyordu. "Oda..."

Luc ve Esther birbirlerine baktılar. Luc, "Sanırım bize bir şeyler söylemeye çalışıyor," dedi.

Esther kafasını salladı. "Sayıklıyor. Çok fazla kan kaybetti. Eğer onu hemen hastaneye götürmezsek onu kaybedebiliriz ve," güçlkle yutkundu, "ve bebeği de."

Luc beni kapıdan asansöre doğru taşırken kalan bütün gücümle kollarımı geride kalan daireye doğru uzattım. "Cosi!" diye bağırdım. Cılız sesim bu kez duyulmuştu ve Luc başıyla onayladı.

“Biliyorum,” dedi Luc. “Onu bulacağız. Söz veriyorum.”

Così'nin sadece birkaç adım uzakta zeminin altındaki bir zindanda kilitli olduğunu anlamadılar ve beni aceleyle asansöre götürdüklerinde kızımın ismini defalarca tekrarlayarak sadece ağlayabildim ama Esther ve Luc'un tek duyabildikleri boğuk inlemelerdi.

Başka gücüm kalmamıştı, tek bir gram bile. Gözlerim kapanırken Così'nin minik suratını gördüm, Mösyö Dubois'yu kavramıştı, babam yanımdaydı. Normandiya hakkında konuşuyorlardı. Kızımın kulağa rahatlatan bir melodi gibi gelen sesini duyabiliyordum.

“Beni oraya götüreceksin? Bir gün?”

“Peki, küçük bir kızken sevdiğin gibi, Normandiya tartıda yer miyiz?”

“Evet, tatlı kızım.”

“Peki kumsalda defineler ve suya taş atıp deniz yıldızı da arayabilir miyiz?”

“Söz veriyorum.”

Yirmi Üçüncü Bölüm

Caroline

“Haydi,” dedi Margot. “O muhteşem elbiseyi almak için bir sürü zahmete girdin ve şimdi gitmeyecek misin?”

Bitkin bir iç çekişle kanepeye çöktüm. Hatıralarım döndükten sonra bu akşamki resim sergime katılmaya çok az ilgi duyuyordum. “Sadece kendimi bunu yapabilecek gibi hissetmiyorum.”

“Resimlerini gördüm,” dedi. “Yeteneğin var.” Elbiseyi askıdan alıp havada tuttu. “Ve çok güzel bir elbisen var. Kalk kızım! Haydi seni hazırlayalım!”

Victor’un aramalarını günlerdir reddediyordum. Kesinlikle onu görmeye hazır değildim, özellikle de şimdi *bildiğim* için. O kadar çok yanıtsız sorum vardı ki! En çok da gerçeği benden neden bu şekilde saklamış olduğunu bilmek istiyordum. İhanete uğramış gibi hissediyordum. Ama Ines’e geleceğime dair söz vermişim ve ismim programa yazılmıştı bile.

“Tamam,” dedim, ayağa kalkarak.

“İşte ruh budur!” dedi Margot.

Saçlarımı gevşek dalgalar halinde kıvırdı, sonra makyajımı yaptı. Sonrasında aynada kendimi zar zor tanıdım.

Ben elbisemin fermuarını çekerken kapının eşiğinde durup sırtarak, “Milyon dolarlık görünüyorsun,” dedi.

Cüzdanıma uzanırken, “Teşekkürler,” dedim şüpheli bir şekilde. Keşke kendimi milyon dolarlık *hissetseydim*. Gerçek şuydu ki kendimi on sentlik hissediyordum.

Ben kapıdan girerken Ines, “İşte buradasın!” diye haykırdı. Sergi alanı ağzına kadar dolmuştu. Gözlerimle kalabalığı taradım, Victor’u görmeyince rahatladım.

Her iki yanağımdan öperken, “Muhteşem görünüyorsun,” dedi.

“Sen de öyle.” Belinde sarı bir kuşak olan kısa kollu, kırmızı ipekten uzun bir elbise giyiyordu, bu sadece Ines’in üstesinden gelebileceği bir görüntüydü.

“Bir içki ister misin? Perrier? Şarap?”

“Şarap,” dedim hızlı bir şekilde.

Bir bardak beyaz şarapla döndü, misafirler işlerimizin etrafında dolaşırlarken şaraptan büyük bir yudum aldım, sonra bir tane daha. Resimlerimin odanın karşısında olduğunu gördüm, adımın ve bir fotoğrafımın olduğu bir levhayla birlikte bir aradaydılar.

Ines bana doğru eğildi. “Resimlerini kaç kişinin sormuş olduğuna inanamazsın.”

Başımınla onayladım, bu sırada Margot’nun takım elbisesi, yakışıklı bir adamla konuştuğunu fark ettim. Kendi kendime gülümsedim. Çok uzun zamandır ilk kez olarak Elian için bir bakıcı bulmuştu.

Ines, “Gecenin sonuna kadar hepsinin satılmış olacağından hiçbir şüphem yok,” diye devam etti. .

Mutlu olmam gerekiyordu, hatta çok sevinmem gerekiyordu ama gülümsemeyi bile güçbela becerebildim.

Ines kaşlarını çatı. “Bir sorun mu var?”

Kafamı salladım, sonra şarabımdan başka bir büyük yudum aldım. “Hayır, hayır, her şey yolunda. Çok güzel.”

İkna olmamıştı. “Kendin gibi görünmüyorsun.”

“Eh, yüzümde çok fazla makyaj var,” dedim.

“Hayır, ondan değil.” Bana sorgular bir şekilde baktı.

Gözyaşları arasında, “Hafızam geri geldi,” dedim.

Ines, “Bu çok güzel!” dedi.

Omuz silktim. “Hiç de değil.”

Ben yeni bir gözyaşımı silerken şaşkın bir şekilde bana baktı. “Ines, üç yıl önce, San Diego’da mutlu bir hayat süren bir ressamdım. Bir kocam ve bir kızım vardı. Gelişmekte olan bir resim kariyerim vardı.”

“Ne oldu?”

“Çocuğum öldü,” dedim, kendimi toparlamak için elimden gelenin en iyisini yaptım. “Bir insanın bunu atlatmasına yetecek kadar sanat terapisi olduğunu düşünmüyorum.”

Ines elime uzandı, biraz sersemlemişti. “Çok üzgünüm,” diye fısıldadı. Her şeye çözümü olan bir insan gibi görüldüğü için zihnindeki çarkların dönmekte olduğunu anlayabiliyordum. Bir an sonra, “Biliyor musun?” dedi. “Annemle konuşmalısın.”

“Annenle mi?”

Başıyla onayladı. “Ne yazık ki sağlığı çok iyi değil ama çok keskin zekâlıdır ve benim tanıdığım en güçlü insandır. Sana kederin üzerine enteresan bir bakış açısı verebilir.”

Kafamı salladım. “Nasıl yani?”

“Bana güven,” dedi. “Sadece onunla konuş.”

“Tamam,” dedim yeni bir şarap bardağına uzanırken.

Bir buçuk saat sonra artık ne kadar şarap içmiş olduğumun hesabını bilmiyordum ve kendimi çok hafif ve uyuşmuş hissediyordum. Bistro Jeanty'nin birçok daimi müşterisi içeriye girdi, Mösyö Ballard da geldi ve bu da beni gülümsetti. Gitmeden önce, “Arkadaşlar arasında artık formaliteler olmasın. Benim adım Nicholas. Lütfen bana sadece Nic de,” dedi.

Bunun mükemmel bir gece olduğunu söyleyebilirdiniz, sanırım. Ama Victor'u görmekten endişelendikçe onun olmayışı canımı acıtmaya başlamıştı, her zamankinden de fazla.

Saat dokuz buçukta geceyi bitirmeye karar verdim. Margot yakışıklı takım elbiseliyle içki içmeye gitmişti bile. Aferin ona. Eve gitme zamanım gelmişti.

Ines, kendilerini yerde bulan tek kullanımlık birkaç bardağı temizlerken, “Adamın gelmediği için üzgünüm,” dedi.

“Sorun değil,” dedim. “Böyle daha iyi.”

Ve sonra, işte oradaydı. Victor, kapının eşiğinde duruyordu.

“Ah, hayır, bitti mi?” diye sordu alnını ovuşturarak. “Kaçırdım mı?” Nefes nefeseydi, yüzü endişeyle kaplıydı. Saatine baktı, sonra elini gergin bir şekilde gür saçlarında gezdirdi.

Kalbim duygusallıkla kabarmıştı.

“Restoran bu gece tam bir kâbustu,” diye açıkladı. “Fırınlarımızdan biri bozuldu ve Julian da grip olduğu için yoktu.” Bana doğru ihtiyatlı bir adım atarken duraksadı. “Vay, baş döndürücünden de öte görünüyorsun.”

Victor konuşmaya devam ederken Ines arka odaya giderek gözden kayboldu ama ben Victor'un söylediklerinin hiçbirini duymadım. Kelimeler dışarıya akarken sadece dudaklarının hareket etmesini seyrettim. Bir an için hiçbir öfke ya da hüznün hissetmedim.

Resimlerimin asılı olduğu duvara baktı. “Bunlar senin olmalı?”

Başımınla onayladım, gözlerim ona odaklanmıştı.

“Her zaman çok yetenekli bir ressam oldun.” Bana gülümsedi, gözleri pusluydu. Bildiğimi biliyordu.

“Sendin,” dedim. “Her zaman sendin.”

Gözyaşını silerken yavaşça yaklaştı. “Evet, aşkım.”

Güçlkle yutkundum.

“Her şeyden... sonra ve sonra da o berbat boşanma,” dedi, “buna katlanamadım. Sana ulaşmayı, duvarlarını kırıp geçmeyi o kadar çaresizce istedim ki. Paris’e taşındım, tekrar deneyebilelim diye restoranı falan satın aldım. Yeniden başlamak için. Ama sen bunu yapmayacaktın ya da yapamıyordun.” Alnını ovuşturdu. “Ve sonra da kaza oldu. Kendimden geçmiştim. İlgili bir yabancıymışım gibi yaparak her gün hastaneye geldim. Seni kaybettiğimi sandım.” Sesi titredi. “Ama sonra kurtuldun. Kulağa delice geldiğini biliyorum ama hafıza kaybının bir nevi bir lütuf olduğunu düşünmeden edemedim. Yeniden başlamanız için bir şans. O sabah Jeanty’ye geldiğinde sanki en mucizevi armağanı almış gibi hissettim. Sen... yine sendin.”

Yanağımdaki gözyaşını silerken başka tarafa doğru baktım.

“Sadece düşündüm ki,” diye devam etti Victor, gözlelerinden yaşlar süzülüyordu. “Sadece düşündüm ki, eğer bir fırsatım daha olursa, sana ulaşmak için tek bir şansım daha olursa, o zaman belki, sadece belki sen de görürdün ki...

biz, yıldızlarda yazılıyız... ve her zaman da öyle olacağız.” Hafifçe yanağıma dokundu. “Bu şansı kullanmayı istediğim için beni suçlayabilir misin?”

Kafamı salladım, kalbimde birbirleriyle çatışan duygular vardı. “Ama bana neden gerçeği söyleyemedin? Kendi çıkarın için beni karanlıkta tuttun.”

Sanki yüzüne yumruk atmışım gibi baktı. “Caroline, lütfen, nereden geldiğimi anlamaya çalış.”

“Peki ya hafızamı hiç geri kazanamamıştım? Bu bazen oluyor. O zaman ne olacaktı? Bana hiç kızımızdan bahsedecek miydin? Yoksa onun hatırasını, *kendi* yararın için benden saklayacak mıydın?” Gözyaşlarına boğuldum, kapıya ve sokağa doğru fırladım.

Dışarıya kadar beni takip ederek, “Caroline...” dedi.

Arkamı döndüm. “Babamın bütün mirasının daha yeni bana kaldığını öğrendiğinde mutlu olacaksın.” Yapmacık bir şekilde gülümsedim. “Ama bunu zaten biliyordun, değil mi?”

Kafasını salladı. “Sen neyden bahsediyorsun?”

“Önemli değil,” dedim. “Bana sadece çiçeklerin kimin için olduğunu söyle.”

“Çiçekler?”

“Provence’ten döndüğümüz gün aldığın çiçekler. Ines seni çiçeklerle görmüş.”

“Caroline, onlar *senin* içindi!” İçini çekti. “O gece sen iptal ettin ve restorana gelmedin... ben de...” Sesi çatallaşınca duraksadı. “Sana her şeyi anlatacaktım. Benimle yeniden başlamayı ister misin diye sormayı istiyordum.”

Uzun bir an boyunca ona baktım. “Victor, durum bu olsa bile, doğruyu söylüyor olsan bile, kızımızın senin gözlerinin önünde ölmüş olduğu gerçeğinin üstesinden nasıl geleceğim?” Gözyaşları yüzümden aşağıya süzüldü. “Bir

şeyler yapamaz mıydın? Herhangi bir şey? Onu... kurtarmaz mıydın Vic?" Beni kendine çektiğinde sarılışına boyun eğdim, makyaja bulaşmış gözyaşlarım Victor'un ceketinin yakasını lekeledi. Göğsüne yapışarak ağladım.

"Aşkım, her gün bunun ağırlığını taşıdığımı bilmiyor musun? Tam burada hissediyorum," kalbini işaret etti, "sabahları uyandığımda ve geceleri yatağıma gittiğimde. Bu acıdan kaçış yok." Derin bir nefes aldı. "Ve sevgilim, onu kurtarmaya çalıştım. Bütün gücümle denedim. Sahneyi gözümde defalarca, belki milyonlarca kez tekrarladım. Uzmanlarla ve terapistlerle, orada olan polislerle konuştum. Muhtemelen kendimi asla affedemeyecek olsam da olanları önlemek için yapabileceğim hiçbir şey olmadığını biliyorum."

Geri çekilip derin bir nefes aldım, bakışlarımı kaldırıp gözlerine baktım. Gözlerinden büyük, korunmasız yaşlar dökülüyordu. Ellerini bana uzattı ama ellerini tutmayacaktım. Tutamazdım.

"Caroline," diye yalvardı. "Bırak seni seveyim."

"Ah, Vic," dedim, sesim çatallandı, gözyaşlarım gözlerimin kenarlarını acıtıyordu. "Keşke farklı olsaydı. Bunu o kadar çok isterdim ki. Ama sadece... yapamam."

Geriye çekildim, kazağımı omuzlarıma sarıp geceye doğru yürüdüm, yalnız. Victor beni takip etmedi. Attığım her adımla beraber o bildik dikenli sarmaşğın kalbimin etrafında büyüdüğünü hissettim. Artık kırmızı ruj olmayacaktı. Artık Montmartre'ye yürüyüşler veya aptalca resimler ve eskizler olmayacaktı.

Bütün bu haftalar boyunca âdeta rüya görüyordum. Ve şimdi uyanmıştım, tamamen uyanmıştım.

Yirmi Dördüncü Bölüm

25 Ağustos, 1944

Paris, Fransa

Reinhardt başında ağrıyla uyandı. Yatak odasının penceresini küstah bir şekilde delip geçen parlak güneş ışığı da baş ağrısını sadece daha da kötüleştiriyordu. “Madam Huet!” diye bağırdı. “Hemen gelip perdelerimi kapat!” Kadın kapısında belirmeyince yeniden seslendi. “Madam Huet! Buraya gel, dedim!” Kafasını ellerinin arasına alıp pencereye doğru sendeledi ve perdeleri kendisi kapattı. “Kahrolası kâhya,” dedi. Burada yaşamış olan diğer kadınlar gibi, eh, en azından çoğuna yaptığı gibi onu da öldürmeliydi. Hepsi işe yaramazdı.

Yeniden yatağına devrildiğinde, gecenin olayları kötü bir rüya gibi zihnine gelmeye başladı ve Madam Huet’nin gitmiş olduğunu hatırladı. Dün gece eve geldiğinde daire-

nin kapısını sonuna kadar açık bulmuştu. Madam Huet'nin odası boştu ve yatağının altındaki bavul da Celine ile beraber gitmişti. Ondan kalan tek iz, aslında, çarşafların üzerinde kalan kandı. "Orospu!" diye bağırdı Reinhardt, yatağın yanındaki duvarı tekmeleyerek.

Büyük bir yudum votka içip kaçmış ve bulunduğu da şiddetle cezalandırılacak köpeğin öfkeli sahibi edasıyla Celine'in ismini haykırarak sokaklarda dolaşmıştı. Yanından geçen birkaç kişiyi bilgi almak için tartaklamıştı ama işe yaramamıştı. Celine kayıplara karışmış gibi görünüyordu.

Paris sokakları artık bir şekilde farklıymış gibi hissetmişti. Almanya savaşı ve bununla beraber şehirdeki hâkimiyetini de kaybediyordu. Ama o yine de hakkı olanı alacaktı. Ve Bistro Jeanty'nin gece için kapanmış olduğunu gördüğünde kendi kendine kahkaha attı. Botunun çevik bir darbesiyle kapı gevşek bir şekilde tek bir menteşesinde asılı kaldı ve Reinhardt vahşi bir yaban domuzu gibi sendeleyerek içeriye girdi. Bir İskoç viskisi aldığı bara doğru giderken masaları devirip zarif şarap kadehlerini tuzla buz etti.

Celine gitmemeliydi. Böyle değil, onun izni olmadan ve bütün yatağı kan içinde bırakarak. Kafasını salladı. *Celine*, büyük ihtimalle çocuğunu öldürmüştü, *kahpe*. Onu taşıyacak kadar güçlü değildi. Zayıftı. Ama ne de olsa bu kendi suçuydu. Asla bir Fransız kadının hamile bırakmamalıydı. Bu tamamen yanlıştı. Ona güçlü bir Alman kadını gerekiyordu. Alman bir kadın bebeği sonuna kadar taşıyabilirdi. Alman bir kadın ona bir varis verebilirdi.

Ama yine de, sapkın bir şekilde de olsa, Celine'i sevmişti. Kokusunu ve tadını sevmişti. Burnunu, vücudunun ay ışığındaki görüntüsünü sevmişti. Celine'in kendisinden

diğerlerinin korktukları gibi korkmaması onu çıldırtmıştı. Evet, kemeriyle vurduğunda ya da narin bedenine her acı verdiğinde ağlamıştı ama asla gözlerinde korku olmamıştı. Güçlü bir şeydi ve bu Reinhardt'ın hoşuna gitmişti. Diğerleri, eh, onları bir akşamda boyun eğmeye ikna edebilirdi. Ama Celine bunu yapmamıştı, bunca zaman sonra bile boyun eğmemişti. Celine ona Paris'te sahip olduğu bir sürü kadının verdiklerinden çok farklı bir heyecan vermişti. Celine her zaman favorisi olmuştu.

Ve şimdi gitmişti.

Şimdi saat sabahın on buçuğu olmuştu ve Reinhardt dairesinde yalnızdı. Oturma odasına girdi ve masanın üzerinde dün gece fark etmediği, komutanlarından birinden gelmiş bir telgrafi gördü. Zarf yırtılmıştı; muhtemelen Madam Huet gitmeden önce okumuştu ve Reinhardt telgrafi okuduğunda kadının neden gitmiş olduğunu anladı.

Telgrafın üç kısa cümlesi ona bilmesi gereken her şeyi gösteriyordu: Savaş bitti. Hitler öldü. İttifak güçleri yoldalar.

Reinhardt pencereye koşup aşağıdaki sokağa göz gezdirdi. Asker arkadaşları sağlı sollu araçlara yığıyorlardı; sadece iki gün önce birlikte yemek yedikleri birini tanıdı. Meydanın ortasında bir Fransız bayrağı sallayan ergen bir çocuk vardı. Reinhardt içgüdüsel olarak tüfeğini almak için holdeki dolaba koşup o gerizekâlinin beynine bir kurşun sıkmayı düşündü ama bu dikkat çekerd. Gitmeliydi, çok geç olmadan gitmeliydi.

Çanta hazırlamak ya da Paris'te biriktirmiş olduğu hazinelerden yani meslektaşlarıyla beraber evlere vahşice yaptığı baskınlarda çalmış olduğu paha biçilemez tablolardan, kıyafetlerden, varaklı aynalardan hiçbirini alacak zamanı yoktu. Hepsini hırsızların yağmalamasına bırakmak çok

yazık olacaktı. Eğer Madam Huet' nin biraz kafası çalışıyorsa gümüşleri alırdı ve belki almıştı da. Kontrol etmek için tek bir saniyesi bile yoktu.

Fark edilmemek için hızla sivil kıyafetler giydi, sonra cebine bir tabanca tıkıp kasasına yöneldi. Kasanın içinde Paris'teki zamanı boyunca bir sürü insandan çalmış olduğu türlü türlü saat, mücevher ve altın sikke vardı. Alabildiği kadarını çantasına tıktı ve sonra daireye son bir bakış attı. Her şeyin bu şekilde, yenilgiyle biteceğini düşünmemişti. Ama Berlin'de yeni bir hayat kuracaktı ve en az buradaki kadar azametli olacaktı. Evet, en az bu kadar azametli.

Kapıya doğru yürümeye başladı ama... bir çocuğun boğuk ağlayışını duyduğunda duraksadı. Garip, diye düşündü, binada yaşayan hiç çocuk yoktu. En azından vardysa da kendisi bilmiyordu. Koridorda birkaç adım ilerlediğinde ağlama sesi daha güçlü gelmeye başladı, aslında ses tam da... Celine'in odasından geliyor gibiydi.

Kapıdan içeriye girdi, tekrar kanı görünce kafasını çevirdi ve o ses işte yine gelmişti. Bir çocuk, küçük bir kız, çaresizce ağlıyordu. "Anne," diye ağlıyordu. "Anne, lütfen beni dışarıya çıkar!"

Zeminin parkelerine diz çöküp hemen altından gelen boğuk ağlamayı dinlerken kendi kendine güldü. Celine'in bir kızı olduğunu neredeyse unutmuştu. Onu tabii ki çiçekçide görmüştü ve sonra askerleri onu o Yahudi babasıyla birlikte yakalamışlardı, yoksa...?

Öfke, içinde büyük bir ateş gibi yükseldi. Kızını bir şekilde burada saklamıştı. Bütün bu zaman boyunca. Celine, onu nasıl bu şekilde aldatabilmişti?

"Lütfen," diye ağladı kız. "Anne, lütfen."

Küçük kızın ağlaması onu sinirlendirdi ve bunu durdurmak istedi. Biraz gevşek olan bir tanesine rastlayana kadar

eliyle parkelere vurup onlara bastırdı. Saklı bir yer. Böyle şeylerden bahsedildiğini duymuştu, insanların Yahudileri kilerlerde ya da gizli odalarda sakladıklarını ve onların da oralarda fareler gibi karanlıkta yaşadıklarını hatırlıyordu. Kafasını salladı. Bu kemirgeni yakalayacaktı; kafasına bir kurşun sıkacaktı.

Zor bir görev olmayacaktı, Reinhardt için hiç de zor olmayacaktı. Daha önce de çocuk öldürmüştü, kadın da. Bir sürü kadın. Bu seferkini öldürmek özellikle güzel hissettirecekti; kaçmadan önce ülkesi için yaptığı son vazife olacaktı.

Kızın dehşet içinde ciyaklaması ne güzel bir haz olacaktı. Parmakları parkenin çentiğine girmek için çok kalın olunca dolaba doğru koştu ve bir levye aldı, kenarlarında kurumuş kandan benekler vardı.

Reinhardt elinde levyeyi tutarken hazırda olsun diye tabancasını yere koydu.

“Annel!” diye ağladı kız yeniden.

Reinhardt, “Kapat çeneni, seni küçük kahpe!” diye bağırırken levyenin ucunu yere sapladı ama tökezleyip dengesini kaybetti.

“Lanet!” dedi ve aşağıda duran şeyi yok etmeye daha da kararlı bir şekilde kendisini toparladı.

Yatak odasının penceresi açık bırakılmıştı ve Reinhardt kendisini dışarıya bakmaya kışkırtan aşağıdaki sokakta bir kargaşa duyduğunda duraksadı.

Dehşet içinde, yanlarında Amerikan askerleri yürüyen, birbirlerini takip eden zırhlı tank namlularını gördü. Girmesi gerektiğini biliyordu. Bu salak okul kıızıyla oynadığı kedi fare oyunu başka bir zaman olsa kazanmayı isteyeceği bir şeydi ama şu anda öyle değildi.

Reinhardt oturma odasına koşup oradaki balkondan aşağıdaki sokağa baktı. Eğer kaçarsa bir ördek gibi sırtın-

dan vurulacağını biliyordu, kalbi daha hızlı atmaya başladı. Eğer kalırsa sonunda, bir baskında ya da bir sonrakinde onu bulacaklardı.

Anavatanını, ona söz verilen hayatı, hiç sahip olmadığı hayatı düşündü. Almanya için her şeyini feda etmişti ve Almanya onu yüz üstü bırakmıştı. Yoksa o mu Almanya'yı yüz üstü bırakmıştı? Gözünden bir damla yaş düştü ve tabancasını almak için elini cebine sokup kabzasını sıkıca kavradı. Silahın namlusunu ağzından boğazına kadar itti. Bugün, kendi idam mangasının tek müşterisi kendisi olacaktı ve anavatanı için son kez tetiği çekti.

Yirmi Beşinci Bölüm

Caroline

Üç Hafta Sonra
Paris, Fransa

Günler geçti, sonra haftalar. Victor aramadı, gerçi beklemiyordum da. Ben vedamı etmiştim ve bunda da ciddiye dim. Artık rol yapmamızın bir anlamı yoktu, ikimiz için de. Elbette bunun yani birbirimize daha fazla acı vermeden hayatlarımıza devam etmenin değerini anlamıştı.

Bistro Jeanty'ye gitmekten kaçındım, yemeklerim için yakınlardaki başka bir kafeyi tercih ettim. Jeanty kadar iyi değildi ve kahve de acıydı ama ben... geri dönmeyecektim.

Margot, Elian için bakıcı bulunca restorana geri döndü. Ona, Victor'dan bahsetmediği sürece dairede ne kadar isterse kalabileceğini söyledim; o da kabul etti.

Birkaç yeni mobilya aldım, kasım ayı için İtalya'ya bir

gezi ayarladım. Margot yoga yapmayı denememi söyledi ve ben de deneyeceğime söz verdim.

Hafızam geri gelmeye başladığında ilk başta yavaş bir sızıntı gibiydi ama şimdi kapatamadığım çağlayan bir musluk gibiydi. Daha bu sabah, dizüstü bilgisayarımın ekranını açmak için gereken şifreyi hatırladım. “Şakayık.”

Kahvaltıdan sonra kelimeyi tuşladım ve sanki bir büyü gibi dizüstü bilgisayarımın kutsal içeriğine girmiş oldum ki içindekilerin de oldukça sıkıcı olduğu ortaya çıktı. Ne önemli bir e-posta ne ateşli bir randevu sitesi üyeliği, ne de bir Pinterest sayfası vardı. Ama sonra masaüstünün sağ köşesindeki bir Word belgesi gözüme ilişti. İsmi, “Victor’a mektup”tu. Tıkladım.

19 Eylül 2007

Sevgili Victor,

Ben, Paris'teyim, artık burada yaşıyorum. Her şeyden sonra, sana yazmalıyım diye düşündüm. Aniden gittiğimi biliyorum ama evimizde yaşamamanın benim için çok acı verici olduğunu umarım anlarsın.

Burada yaşamayı seviyorum. Kimsenin beni tanı-mamasını seviyorum. İnsanların çarşıda yanıma gelip nasıl olduğumu sormamalarını ve ya sanki kansermişim gibi bakmamalarını seviyorum.

Burada sensiz olmak biraz tuhaf. Tanıştığımız günü ve burada paylaştığımız bütün o mutlu hatıraları çokça düşünüyorum. O anlar çok geçmişte, çok uzakta kalmışlar gibi görünüyor.

Bizim için böyle bir şeyi asla öngöremezdim. Alma'yı kaybetmek. Boşanmamız. Bazen geceleri soğuk

terler içinde, her şeyin dehşet verici bir rüya olduğuna inanarak uyanıyorum. Sonra gerçek akin ediyor ve ben anlıyorum ki o kötü rüya benim hayatımın ta kendisi.

Her zaman, hayatlarımız üzerinde çok az kontrolümüz olduğunu, hayatlarımızın kendi istedikleri şekilde gerçekleşeceklerini söylerdin. Eğer durum buysa, o zaman haydi bunu yapalım, bırakalım hayatlarımız, bizim zorlamalarımız ya da olaylarla savaşımız olmadan, kendi yollarını bulsunlar. Hayatımın beni nereye götüreceğini bilmiyorum. Ama senin de her zaman dediğin gibi, zaten yıldızlarda yazılmış bile. Bizim hikâyemizin mutlu bir sonu olup olmadığını sadece yıldızlar biliyor.

Bunu yazmak çok zor ama senden gitmeme izin vermeni istemem gerekiyor. Seni görmeye dayanamıyorum. Bana çok acı veriyor. Lütfen yazma ve arama.

Seni her zaman seveceğim, her zaman düşüneceğim, her zaman keşke senin elini tutmaya devam edebileceğim kadar güçlü olabilseydim diyeceğim.

Çok çok üzgünüm.

*Sevgiler,
Caroline*

Dizüstü bilgisayarımı kapattım, kendi sözcüklerimle afallamıştım. Bu mektubu yazdığımı hatırlamıyordum. Eğer gerçekten de bu mektubu almışsa bu Victor'u çok derinden yaralamış olmalıydı. Ama öyle bile olsa Paris'e gelmişti. Denemişti.

Pencereden dışarıya baktım, saate bakarken gözyaşlarını tutmaya çalıştım. Acele etmem gerekiyordu. Ines'e saat

13:00'te kahve içmek için annesinin dairesinde buluşacağımıza söz vermiştim. Eğer hemen çıkmazsam geç kalacaktım.

Ines'in annesinin evi resim atölyesinden yürüyerek on dakika uzaklıktaydı. Sessiz, gölgeli bir sokağın üzerindeki binanın ikinci katındaki dairesine çıkmak için asansörü boş verip merdivenleri tırmanmaya başladığımda iç çektim. Ines annesiyle konuşmamın bana iyi geleceği konusunda ısrar etmişti ve ben bir süre buna direnmiş olsam da Ines'in kararlılığıyla aşık atamazdım. "Annem perşembe günü saat birde seninle kahve içmek istiyor," demişti. "Yaşlı bir kadını hayal kırıklığına uğratmak istemezsin."

Ines beni koridorda karşıladı ve küçük ama güzel daireye buyur etti. Kabanımı aldı ve şöminenin üzerinde düzinelerce aile fotoğrafının asılı olduğu güneş ışığı alan oturma odasını işaret etti. Pencerenin kenarında, bir tutam saç beyazlamış yaşlı bir kadın arkası yatabilen bir koltukta oturuyordu. "Gel," dedi. "Annemle tanış."

"Anne," dedi Ines, "Caroline geldi. Sana anlattığım kadındır."

Yaşlı kadının gözleri parladı. "Kızım bana çok yetenekli bir ressam olduğunu söyledi."

Ines başıyla onayladı. "Hatta Kaliforniya'da bir atölyesi bile var."

"Kaliforniya!" dedi yaşlı kadın. "Orada palmiye ağaçları var."

Ines kahve getirip annesinin yanındaki sandalyeye otururken gülümsedim.

"Geçen sene bir gezi planlamıştık ama annem hastalandı," dedi Ines.

"Baharda iyi olacağım ve bir başka gezi planlayabiliriz," diye yanıtladı yaşlı kadın.

Gülümsedim, azmine hayran olmuştum.

Ines'in telefonu çalınca izin isteyip açmak için mutfığa gitti.

“Şimdi,” dedi yaşlı kadın. “Sana ne anlatabilirim.”

“Anlatmak mı?”

Başıyla onayladı. “Ines acı dolu bir geçmişin olduğunu söylüyor.”

“Evet,” dedim.

“Ben de seninle aynı durumdayım,” dedi dışarıdaki so-kağa bakarak. “Alman ordusu Paris’e girip hayatlarımızı sonsuza kadar değiştirdiğinde sadece küçük bir şeydim. Savaşta bütün ailemi kaybettim.”

Elimi kalbime götürdüm. “Çok üzgünüm.”

“Bir parçan, böyle bir acıyı asla atlatamaz ama bunca yıldan sonra biliyor musun ne öğrendim?”

Kafamı salladım.

“Acı ve keder tek bir şey yapmak ister, seni de kendisiyle beraber batırmayı.” Elini yumruk yaptı. “Ve sen battığında o kazanır. Peki bunu kim yapmak ister ki?”

Gülümsedim.

“Ne düşündüğünü biliyorum, benim sadece, aptalca fikirleri olan, yaşlı bir kadın olduğumu düşünüyorsun.”

“Hayır, ben...”

“Önemli değil. Muhtemelen aptalca görünüyordumdur. Ama yaşlılığın güzelliği de diğerlerinin senin hakkında ne düşündüklerini daha az önemsemeye başlayıp bunun yerine gerçekten önemli olan şeylere odaklanmakta.” Elime uzandı ve sıkıca sıktı. “Ines acı çektiğini söylüyor. Bana hikâyeni anlattı.”

Güçlkle yutkundum.

“Senin o tatlı kızın, kederinin içinde boğulmanı istemezdi. Kıyıya doğru yüzmeye devam et tatlım. İnan bana bunu yapabilirsin. Ben yaptım.”

Ines mutfaktan dönerken bir damla gözyaşımı sildim. Bundan sonra, sohbetimiz daha hafif devam etti, yarım saat sonra birbirimize veda ettik. Ines'in annesi pencereden dışarıya baktı. Yağmur başlamıştı. "Umarım çok uzağa yürümeyeceksindir, canım. Dışarıda muson yağmuru var."

"Uzak değil," dedim.

Ines, "Caroline Rue de Cler'de yaşıyor," diye ekledi, "atölyeden çok uzakta değil."

"Ah, nerede?"

"Rue de Cler, 18 numara" dedim.

Gözleri parladı. "Evet, oradaki kapıcıyı tanıyorum."

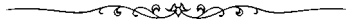
"Mösyö de Goff'u mu?"

Başıyla onayladı. "O da benim gibi savaş sırasında ailesinden koparılmıştı. Bir Alman askeri senin dairenden çok da uzak olmayan bir yerde oyuncak ayısını ellerinden koparıp almıştı." Derin bir nefes aldı. "Sen bilmiyor olablirsin ama o acı katmanlarının altında, içinde en saf kalbe sahip olan harika bir insan var. Bana iyi bir arkadaş ve de sırdaş oldu."

İkisi hiç romantik olarak bağlanmışlar mıydı diye merak ettim ama sormamaya karar verdim.

"Eh," diye devam etti yaşlı kadın. "İyi ol, Caroline. Sana söylediklerimi unutma."

"Unutmayacağım," dedim gülümseyerek, sonra kapıya doğru yönelmeden önce Ines'e sarıldım.

Döndüğümde Mösyö Goff'a bakındım ama yerinde değildi. Asansöre doğru giderken Ines'in annesinin sözleri zihnimde asılı duruyorlardı. Tam o sırada Estelle kapıdan içeriye daldı. El salladım. Bugün uğrayacağını neredeyse unutmuştum.

Daireye girdiğimizde Estelle çantasını sehpanın üzerine, benim daha önce kaldırmış olduğum ama büyük ihtimalle Margot'nun içindekilere bakıp sonra açık olarak bıraktığı eskiz defterimin yanına bıraktı.

“Vay,” dedi, “bu... senin mi?”

Başımla onaylayarak hızla defteri kapattım. “Önemli bir şey değil.”

“Hayır,” diyerek devam etti. “Gerçekten çok iyi. Senin bir ressam olduğunu bilmiyordum.”

“Değilim,” dedim. “Yani eskiden öyleydim ama artık değilim.”

İfadesi ciddiydi. “Bütün saygıma rağmen, ben kimsenin gerçekte olduğu kişi olmayı bırakabileceğini düşünmüyorum.”

“O zaman ben artık resim yapmayan bir ressamım,” dedim. “Daha iyi mi?” Sesimde, eskiden olmayan bir keskinlik vardı. Bunu çarşıdaki satıcılarla konuştuğumda ve sabah Margot ile beraber mutfaktayken benle sohbet etmeye çalıştığında da fark etmiştim.

“Özür dilerim,” diye mırıldandı. “Bir şey demek istemiştim...”

“Hayır,” diye yanıtladım. “Ben özür dilerim. Son zamanlarda pek... kendimde değilim.”

“Önemli değil,” dedi.

“Proje nasıl gidiyor?”

Not defteriyle kalemini almak için çantasını açarken, “Çok iyi,” dedi. “Sana anlatacak o kadar çok şeyim var ki ama önce arkadaki yatak odalarına bir bakabilir miyim?”

“Elbette,” diyerek onu koridordan geçirip Margot ve Elian'ın kaldıkları yatak odasına götürdüm. Işığı açtım. “Çok iyi değil ama... işte burası.”

“İşte burası,” diyerek her şeyi içine çekti. “Yer burası. Bunu hissedebiliyorum.”

“Ne demek istiyorsun?” diye sordum.

Bana bakmadan önce, sessizce odayı taradı, alçıpanın her bir kıvrımını, pencerenin etrafındaki çerçevedeki her bir çiviye inceledi.

“Bayan Williams, artık dairenizin hikâyesini öğrenmeniz zamanı geldi.”

Merakla dinlemeye başladım.

“Kimya laboratuvarındaki bazı arkadaşlarımla da yardımıyla hemşirenin günlüğünden daha fazla sayfayı kurtarmayı başardım. Bu, yazılı belgelerle ve benim bütün görüşmelerimle de birleşince, şey, sonunda doğru bir tablo çizebileceğim.”

Başımınla onayladım.

“Şunu hayal edin,” diye devam etti. “1943 sonbaharının sonlarındasınız. Adınız Celine ve babanızla birlikte yakında, hemen Rue de Cler’de bir çiçekçiniz var. Paris Almanlar tarafından işgal edilmiş ve nereye giderseniz gidin sürekli arkanızı kollamanız lazım. Babanız yarı Yahudi ama soyadı Fransız. Kendi kendinize sorun olmamalı diyorsunuz. Ailenizin soyadı Moreau. Kimse size sorun çıkarmaz. Böylece siz de küçük kızınızı her gün okula gönderiyorsunuz ve çiçeklerinizle ilgileniyorsunuz. Cossette, kısaca Cosi, yedi yaşında. O sizin dünyanız.”

“Cosi,” dedim gülümseyerek.

Estelle derin bir nefes aldı ve kendi kendine başıyla onayladı. “Sonra, bir gün, hiç yoktan, Rue de Cler’de 18 numarada yaşayan yüksek rütbeli bir Alman subayı sizinle ilgileniyor. İstedığı kadına zor kullanarak sahip olabilir fakat o sizi istiyor.”

Soğuk bir ürperti hissettim.

“Sizi tehdit ediyor. Size, eğer isteklerine boyun eğmezseniz babanızın tutuklanacağını söylüyor. Adamın blöfünü

görüyorsunuz ve kaçmaya teşebbüs ediyorsunuz ama o planınıza engel oluyor. Babanızı ve küçük kızınızı tutukluyor. Ve siz onların bir Nazi aracıyla götürülmelerini seyrediyorsunuz.”

Estelle odayı adımlamaya devam ederken elimi ağzıma götürdüm.

“Ama kaderin beklenmedik bir cilvesiyle kızınız onu esir alanlardan kurtuluyor ve sizi Rue de Cler’e kadar takip ediyor ki siz de iki seçenekle karşı karşıya kalıyorsunuz: Onu tek başına sokaklara, her köşe başındaki Alman askerlerinden kaçmaya yollamak ya da onu korumak için elinizden gelen her şeyi yapacağınız daireye gizlice sokmak.”

Güçlkle yutkunarak, Estelle’in her bir kelimesini dinlemeye devam ettim.

“İkincisini seçiyorsunuz. Haftalar ilerlerken, hayatınız tam bir... kâbus. Alman subayı sizi, kaçmamanız için gözü üzerinde olan lanet bir kâhya kadın ile birlikte dairede kilitli tutuyor. Tecavüze ve işkenceye uğruyorsunuz. Tüm bu zaman zarfı boyunca küçük Cosi de sizin gizlice getireceğiniz suya ve yiyeceklere muhtaç bir şekilde tam da bu yatak odasında saklanıyor. Sonra bir gün, yatağın altındaki ahşap parkelerde bir şey fark ediyorsunuz.” Estelle diz çöküp eliyle zemine vurmaya başladı. “Zeminin altında bir çeşit bir boşluk, gizli bir oda olduğunu düşünüyorsunuz.” Parmaklarını iki parkenin arasındaki dar bir olukta gezdirdi. “Ve parmaklarınızı buraya sokarak paneli çekip açıyorsunuz. Siz ve Cosi karanlık boşluğa bakıyorsunuz. Aşağısı soğuk ve karanlık ama bu Cosi için güvende olacağı anlamına geliyor. Küçük kız cesurca aşağıya iniyor ve onu sıcak tutmak için battaniyenizi veriyorsunuz. Şikâyet etmiyor. O cesur bir küçük kız.”

Bir damla gözyaşımı sildim.

“Uğradığınız tecavüz devam ediyor, hatta daha da kötüleşiyor. Bir gün hamile olduğunuzu anlıyorsunuz. İçinizdeki çocuk büyüdükçe umudunuz soluyor. Kaçmak için, kâhya kadını kurnazlıkla yenmek için girişimlerde bulunuyorsunuz ama hepsi en nihayetinde başarısız oluyor. Ama sonra, Alman subay uzun bir dönem için evden gidiyor. Bebek yakında gelecek. Ve boğucu bir ağustos günü zamanın geldiğini biliyorsunuz. Çok fazla acı içindesiniz ama bunu Cosi'den saklamaya çalışıyorsunuz. Onun için cesur olmalısınız. Ama sancılar sırtınıza saplanan bıçaklar gibi gelmeye başlayıp bacaklarınıza doğru yayılmaya başladığında çok fazla vaktinizin kalmadığını biliyorsunuz. Ve sonra, yardım geliyor. Esther Hemşire, alt katınızda yaşayan kadın ve Luc, aşkınız. Halüsinasyon görüp görmediğinizi bilmiyorsunuz. Çok fazla kan kaybetmişsiniz. Ama yüzleri çok gerçek görünüyor. Gerçek olmalılar.”

Her bir kelimeye tutundum.

“Ve gerçekler. Sizi kanlı yatağınızdan kaldırıyorlar ve kahrolası hapishane hücrelerinden dışarıya taşıyorlar. Ama bekleyin, Cosi olmadan gitmeyin. Küçük kız zeminin altındaki küçük boşlukta sessizce bekliyor. Ne kadar çok uğraşırsa uğraşsın kendi kendisine dışarıya çıkması çok zor. Belki dokuz yaşına geldiğinde, büyük bir kız olduğunda bunu yapabilir. Ama şimdi sadece sekiz yaşında ve küçük kapağı açabilecek kadar uzun olmaya yakın da değil. Ve siz de kurtarıcılarınıza başka bir canı daha kurtarmaları gerektiğini söyleyebilecek kadar güçlü değilsiniz. Cosi'nizi. Tatlı Cosi'nizi.”

“Aman Tanrım,” dedim ağlayarak.

“Çok fazla kan kaybettiniz. Onlara söylemeye çalışıyorsunuz ama sesiniz çıkmıyor. Burası ile orası, yaşam ve ölüm arasında bir yerdesiniz. Doktorların sizin ve içinizdeki yeni

canın hayatını kurtarmaya teşebbüs edecekleri bir hastane yatağına doğru taşınırken tek düşünebildiğiniz şey küçük kızınızı ardınızda bıraktığınız oluyor.”

Yatağın ayak ucuna koşup dizlerimin üzerine yığılırken, “Aman Tanrım!” dedim. Yanaklarım gözyaşlarıyla lekelenmişti. Estelle’le göz göze geldik. “Sence o...” Bakışlarımızı yere indirdik.

Estelle elimi sıktı. “Bilmiyorum ama artık bunu öğrenmeliyiz.”

“Bekle,” dedim, kalbim hızla atıyordu. “Bilmiyorum ki, ben...” Ama sonra duraksayıp Alma’yı düşündüm. Ya bu bize olmuş olsaydı? Ya Alma bu şekilde geride kalsaydı? Ya o... orada can vermiş olsaydı? Onun bulunmuş olmasını, düzgün bir şekilde gömülmesini isterdim. Ayrıca *hatırlanmasını* isterdim. “Bu... tamam,” diye devam ettim. “Devam et.”

Estelle başıyla onaylayıp, parkenin köşesini yukarıya doğru çekti. Estelle parkeyi kenara çekerken sessizce seyrettim. İkimiz de dikkatle aşağıdaki karanlığa baktık. Estelle çantasındaki el fenerine uzandı ve boşluğun her köşesini dikkatle taradı.

“Boş,” dedi.

İkimiz de eşit miktarlarda rahatlamış, şaşırmış ve rahatsız olmuştuk.

“Sence... kurtuldu mu?” diye sordum.

Estelle yatağa oturdu. Elian’ın oyuncak tavşanı hemen arkasındaydı. “Emin değilim. Bu kapağı ilk açanlar biz değiliz.” Saatine baktı. “Ama bunu öğreneceğim. Bana, yıllar önce daireyi satın alıp yeniden tasarlayan çiftin telefon numarasını vermiştin.” Mösyö Goffu ve olduğu kişi olması için bütün nedenlerini düşündüm.

“Neyse ki kadın benimle konuşmayı kabul etti. Sen de gelmelisin.”

“Ama bu senin projen,” diyerek karşı çıktım. “Ben biraz davetsiz misafir gibi olmaz mıyım?”

“Hiç de değil,” dedi. “Kulağa aptalca gelebilir ama içimde bir his senin de orada olman gerektiğini söylüyor.”

Yirmi Altıncı Bölüm

8 Mart, 2000

Paris, Fransa

“Ah, tatlım,” dedi Marcella kocası Manuel’e. “Burası mükemmel.” Önceki yaz evlenen çift yılın yarısından fazlasında Paris’te bir ev aramıştı. Ama birçok nedenden dolayı yorucu arayışları onları bir yere götürmemişti. Marcella balkon, Manuel de konuk ağırlamak için geniş bir mutfak istiyordu. İkisi de bol güneş ışığı ve en az üç yatak odası (bu, şehirde çok da kolay bir şey değildi) istiyorlardı. Bugünkü arayışları da bundan önceki birçok cumartesi gibiydi yani bir hayal kırıklığını bir başkası takip etmişti. Ta ki... bu daireye kadar.

Rue de Cler’de 18 numaranın en üst katına konmuş olan bu daire geçen hafta pazara çıkana kadar neredeyse elli

yıl boyunca boş kalmıştı. Kimse tüm hikâyeyi bilmiyordu ama Sotheby'daki aracı, kayıt notlarından bazı ayrıntılar elde edebilmişti. Söylentilere göre, Paris'in işgali sırasında, yüksek rütbeli bir Alman subayı evi beğenmişti ve orada oturan Yahudi aileyi orada can verecekleri bir çalışma kampına göndermiş ve burayı kendisine ev olarak seçmişti. Fransız devleti savaştan sonra bunun gibi mülkleri meşru sahiplerine iade etmek için elinden geleni yapmıştı fakat birçok durumda sahipleri öleli çok uzun bir zaman olmuştu ve bir sonraki akrabalarının da yerleri bulunamamıştı. Böyle olunca mülkler, bu daireyle aynı kaderi paylaşarak vakıfların elinde boş olarak kalmışlardı. Ta ki geçen aya kadar yani parlamentodan, sahiplenilmemiş böyle mülklerin satılarak bütün gelirinin bazı insani ve devlet programlarına aktarılacağını söyleyen yeni bir yasa çıkana kadar.

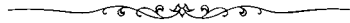
Marcella'nın ağzı açık kaldı. "Terasa bak!" diye çılgık attı.

Manuel mutfaktan çıktı. Biraz çalışma, çok çalışma gerekiyor olsa da mutfak küçük diyebileceğiniz bir yer değildi, özellikle de uzaktaki duvar yıkılabilecekse. İki fırın ve düzgün bir orta tezgâh için yer olacaktı. Memnun oldu.

Yorgun emlakçıları Mösyö Petit⁶ (bu, koca beline bakıldığında ironik bir isimdi) esnedi. "Ve mekânın biraz geliştirmeye ihtiyaç duyacağını görebiliyorsunuz fakat..."

"Tutuyoruz," dedi Manuel.

Marcella, "Evet," diyerek araya girdi. "Ne zaman taşınabiliriz?"

Haziran geldiğinde Marcella ve Manuel Rue de Cler 18

6 Ç. N. Fransızcada küçük, minik.

numaranın en üst kattaki dairesinin gururlu sahipleriydiler. Çarpıcı derecede sıcak bir neredeyse yaz gecesinde balkonda, yeni evlerindeki hayatlarıyla ilgili hayaller kurarak bir şişe şampanyayı paylaştılar.

Yenileme süratle başladı ve dairenin omurgası sağlam olsa da mekânın geniş çaplı bir şekilde güncellenmesi gerekiyordu: Yeni su ve elektrik tesisatı, tamamen yeni bir mutfak, boya badana, yeni bir zemin, yenilenmiş aydınlatmalar, iyi bir fayans işi ve daha bir sürü şey.

Marcella, evinden ofisine bisiklet yolculuğunda her gün uğrayıp düzenlemeyi kontrol ediyordu. Ama ağustosun özellikle sıcak bir gününde hayatının şokuyla karşılaştı.

Kapının eşliğinde, “Eduardo?” diye seslendi. Bir keresinde, öylece içeriye girince her zaman kulaklık takan zavallı inşaatçısını korkutmuştu. O yüzden artık geldiğini haber vermek için bağırıyordu. “HAZIR YEMEK getirdim.”

İşin, herkesin tahmin ettiğinden çok daha çetrefilli olduğu anlaşıldı ama Eduardo işi gerçek bir profesyonel gibi yürütüyordu. Paris’te iyi inşaatçılara çok fazla talep olduğu için Marcella onu hoş tutmak istiyordu. Böylece ona sık sık pasta, kahve ve bu akşam yaptığı gibi hazır yemekler getiriyordu. Eduardo’nun sokağın karşısındaki Hint restoranının tikka masala soslu tavuğuna karşı bir zaafı olduğunu biliyordu.

Marcella, bir aile olmaya başladıklarında bebek odası olmasına karar verdikleri en uzaktaki odadan gelen Eduardo’nun sesini duydu.

“Eduardo,” diye seslendi yine. “Ben Marcella. Yemek getirdim.”

Eduardo, elinde bir levye ile odadan çıkarken, “Marcella,” dedi, pantolonu toz ve inşaat pisliğiyle kaplıydı. Marcella hemen bir sorun olduğunu anladı; Eduardo her

zamanki neşeli halinde değildi. Ağzı açık kalmıştı. Rengi soluktu.

“Her şey yolunda mı?”

Kafasını salladı. “Görmek gereken... bir şey var.”

“Karıncalar, değil mi?” dedi Marcella yüzünü ekşiterek. “Evde karınca var.” İcini çekti. “Tabii ki evde karıncalar var. Geçen gece, ‘bu projede başka ne ters gidebilir’ diye düşünerek uyandım ve bir sonraki sorunun karıncalar olacağı aklıma geldi. Haydi devam et ve söyle. Bana psikik olduğumu söyle. Karıncalar?”

Kafasını salladı. Ciddi bir ses tonuyla, “Keşke karıncalar olsaydı,” dedi.

“Sıçanlar?” Marcella elindeki hazır yemek paketlerini yenilmiş bir tavırla yere bırakırken Eduardo yine kafasını salladı.

Eduardo, Marcella’ya, her gece, gelecekteki çocuğuna kendi annesinin ona söylediği ninnileri söyleyip uyuması için sallayacağı odayı işaret etti. Marcella sabırsız bir şekilde eşikte dururken Eduardo da kafasını kaşıdı.

“Buradaki parkeleri zımparalamaya hazırlanıyordum,” diye başladı, “ve bakın.” Çömeldi ve birazcık oynayan bir parkeye bastırdı. Parkeyi kaldırdı ve parke de onunla beraber yükseldi. “Gördünüz mü?” dedi.

“Neyi gördüm mü?”

“Zeminin altında saklı bir bölme var,” diye devam etti. “Tam burada.”

Marcella derin bir nefes verdi. “Ah, hepsi bu muydu? Aslında daha fazla depolama alanı kullanabiliriz.”

“Hayır Matmazel,” diye devam etti adam. “Anladığınızı sanmıyorum.”

Marcella öne doğru emekleyerek adamın omzunun üzerinden baktı. Küflü hava ciğerlerine vurunca öksürerek,

“Bu da ne böyle?” diye sordu. “Bir çeşit kiler mi?”

Eduardo alet kemerinden bir el feneri alarak ışığı aşağıya tuttu.

Marcella, güçlkle nefes alıp adamın koluna yapışarak, “Tanrım!” dedi.

Burası rüyalarının evi olabilirdi ama Marcella ta kemiklerinde hissediyordu ki buraya asla evim diyemeyecekti.

Manuel üç ay sonra eşine, “Sence doğru kararı mı verdik?” diye sordu. Cuma öğleden sonra saat üçtü ve az önce daireyi satmak için gerekli olan belgeleri imzalamışlardı. Alıcı; daireyi, Paris'teki tatilleri için kısa süreli kiralık daireler arayan Amerikalı müşterileri için oluşturdukları havuza katmak isteyen bir emlak şirketi.

“Evet,” dedi Marcella. “Bundan sonra... sadece yapamazdım.”

Manuel içini çekti. “Ben de öyle.”

Bütün yasal süreçleri takip edip gerekli otoriteleri haberdar etmişlerdi. Evraklar imzalandıktan sonra artık sahibi olmadıkları Rue de Cler 18 numaranın önünden bir kez daha geçtiler.

Marcella, gözünden akan bir damla yaşı silerken, “Çok yazık,” dedi.

“Çok çok yazık,” dedi kocası elini sıkarak. “Haydi. Eve gidelim.”

Sadece kiralık olan dairelerine yürüdüler. Şimdilik iyiydi. Belki de sonsuza kadar iyiydi. Ev arayışı için olan iştahlarını kaybetmişlerdi.

Yirmi Yedinci Bölüm

Caroline

Estelle 304 numaranın zilini üçüncü kez çaldığında, “Belki de evde değildir?” dedim.

“Sadece bir kez daha deneyeceğim,” dedi azimli bir şekilde.

Bu kez bir kadın diyafondan yanıtladı. “Ben Estelle, yukarıya gelebilir miyiz?”

“Ah, canım, evet,” dedi kadın. “Sizi beklettiğim için üzgünüm. Telefondaydım da zamanın nasıl geçtiğini anlamamışım.”

Kıvrıkcık siyah saçlı ve uzun boylu olan Marcella bizi üçüncü kattaki dairesinin kapısında karşıladı. Taytın üzerine kendisine büyük gelen bir kazak giyiyordu; sağ bileği çeşit çeşit altın bilezikle kaplıydı.

Kanepeyi işaret ederek, “Lütfen oturun,” dedi.

Kendimi tanıttım ve Estelle’in projesiyle bağlantımı açıkladım.

“Ah, çok güzel bir daire, değil mi?” dedi, anılara dalarak. Başımınla onayladım. “Öyle.”

“Gitmesine izin vererek doğru yapıp yapmadığımızı hep merak edeceğim. Ama hep o güne geri dönmek zorunda kalacaktım...”

Estelle öne doğru eğilerek not defterini açtı, kalemi de hazırdaydı. “Anlatır mısınız?”

Marcella her zamanki gibi inşaatın nasıl ilerlediğini görmek için nasıl uğramış olduğunu anlattı. Ustası için hazır yemek getirmişti. Ve sonra... arka odadaki keşif.

“Başta neye baktığımı bilmiyordum,” dedi. “Eduardo’nun eli çok kötü titriyordu.”

“Çocuğun kalıntıları?”

Elimle ağzımı kapattım.

“Hayır,” dedi Marcella. “En azından bizim bulduğumuz o değildi. Ama bir çocuğun orada tutulmuş olduğu çok barizdi, belki de uzun bir zaman hem de. Orada bir Alman subayının yaşadığını ve o duvarların arasında kadınlarla çocuklara korkunç şeyler yapmış olduğunu doğrulayabildikten sonra,” kafasını salladı, “ondan sonra orada yaşamayı hiç düşünemedim bile.” İç çekti. “Eduardo birkaç kişisel eşyayı kurtarmayı başardı.” Kahve sehpasının altından ahşap bir kutu çıkartıp kapağını kaldırdı. Kutunun içinde, incelemesi için Estelle’e uzattığı oldukça yıpranmış kahve-rengi bir oyuncak ayı ve eskimiş, su lekeleri olan bir çeşit deri günlük vardı.

“Onundu,” dedi Marcella. “Cosi’nin. Bir melek olmalıymış. Sadece tatlı sözlerini okuyarak bile anlayabiliyordunuz. Ve o şekilde ölmek...”

“Başka bir şey buldunuz mu?”

“Hayır,” dedi. “Yani hırpalanmış bir battaniye, bir kalem ve su için de bir sürahi vardı. Bir de el feneri. Başka

önemli bir şey yoktu.” Günlüğe ve küçük oyuncak ayıya baktı. “Bunları otoritelere vermek bir şekilde bana doğru gelmedi. Bu yüzden bunları onun için tuttum.” İkisini de Estelle’e uzattı. “Ama bu işi sana devretmek isterim.”

“Benim için bir onur olur,” dedi Estelle.

“Ah,” diye ekledi Marcella, “neredeyse kolyeyi unuttu-
caktım.”

“Kolye?” diye sordum.

“Evet. Neredeyse gözümüzden kaçıyordu ama Eduardo onu bir köşede buldu.” Kafasını salladı. “Öylece aşağıya in-
meye nasıl cesaretli bilmiyorum. Bir sene boyunca geceleri
güçbela uyudum.” Bana, ince altın bir zinciri olan bir ma-
dalyon uzattı. Kopçası çok sertti ama açmayı başarabildim.
Bir zamanlar içinde her ne varsa artık yoktu.

Estelle’in çok duygulanmış olduğunu anlayabiliyor-
dum. “Bütün bunlar... çok olağanüstü,” dedi.

Così’nin o çok küçük dünyasıyla ilgili tatlı düşünceleri-
ni, dileklerini, rüyalarını ve korkularını okuyarak günlüğe
göz gezdirdim. Ve sonra gözlerim sonlara doğru bir sayfada
durdu. Özellikle bir paragraf gözüme ilişmişti:

*“Burada, aşağıda, düşünmek için çok fazla zamanım
oldu ve hayatta en önemli olan şeylerin sevgi, minnet-
tarlık ve bağışlama olduğunu düşündüğümü söylemek
istiyorum. Sevgi, çünkü sevgi olmadan hayat nedir ki?
Minnettarlık, çünkü annem bana her zaman minnet
dolu olmamı öğretti. Ve teşekkür ederim dediğinde
bu karşımdakini de mutlu eder. Ve bağışlama, çünkü
hayat öfkeli olmak için çok kısa ve göz kamaştırıcı.”*

Estelle bana, “Ağlıyorsunuz,” dedi.

Estelle bana mendil uzatırken, “Özür dilerim,” dedim.

“Ben sadece merak ediyorum,” dedi Estelle Marcella’ya, “Acaba Cösi’nin hikâyesi, günlüğü, hepsini paylaştığımızda birilerine yardımcı olur mu?”

Marcella bana baktı ve ben de başımla onayladım. “Oldu bile.”

Marcella’nın dairesinden ayrıldıktan sonra Estelle ile beraber uzun süre bir kafede oturduk. “Sence Cösi bir şekilde kurtulmuş mudur? Sence bugün hâlâ yaşıyor olabilir mi?”

Estelle küçük oyuncak ayıya bakarak, “Belki,” dedi.

Gökyüzü kararsızdı: Bir tarafı güneş bir tarafı kara bulutlarla kaplıydı ve şu an ve de geçmiş gibi onun da sonucu bilinmezdi.

Estelle veda etti ve ben Cösi’yi düşünmeme engel olmayarak kafede biraz daha oyalandım. Ahşap kutunun kapağını kaldırıp günlüğü aldım. Fransızcam mükemmel değildi ama yeterince iyi okuyabiliyordum.

Bir yerinde, “Bugün benim yarı doğumgünüm,” yazıyordu. “Büyükbabam şarkı söyleyecek ve annemle ben de fırından kruvasan alacağız.” Bunlar, başka bir devirden bir çocuğun, asla tanıyamayacağım bir ruhun sözleriydi ama yine de sesini sanki bu sırada, yanımda otururken, bacakları, Alma olsa onun da yapacağı gibi sallanıyormuşçasına açık ve net duyabiliyordum.

Umutlarını, hayallerini, “kötü adam” ile diğer odada birlikteyken çığlıklarını duyduğunda annesi için duyduğu endişeyi okudum. Hiç durmadan okudum. Sonra en son sayfaya geldim. Buradaki el yazısı farklıydı; daha soluk, karmaşık ve titrekti. Bu bir vedaydı, bunu anlayabilmişim. “Bugün son günüm olabilir diye düşünüyorum. Bu küçük defteri saklayacağım ve Mösyö Dubois’ya sarılarak cennete gitmek için dua edeceğim.”

Çok sevdiği oyuncak ayıcığını kutudan alarak dökülen bir damla gözyaşımı sildim. “Mösyö Dubois.”

O akşam Margot’ya, günümü ve Cosi’nin hikâyesini anlattığımda soluğu kesildi. “Onun... hemen burada, uyuduğum odada olduğunu düşünmek.”

Evde kalıp pizza yapmaya karar verdik ama maya kalmadığını fark ettim. Elian mutlu bir şekilde oturma odasında oyun oynuyordu. “Dışarıya çıkıp biraz maya alacağım,” dedim. “Hemen dönerim.”

Mösyö de Goff lobideydi, malzemelerini koyduğu küçük odanın kapısını kilitliyordu. Bu günlük işi bitmişti ve eve gitmeye hazırlanıyor olmalıydı.

Ona doğru yürüyerek, “Merhaba,” dedim.

Beni başıyla selamladı. “Mösyö de Goff,” dedim gözlerim yaşararak. Söyleyecek sözüm yoktu ve daha ikinci bir kez bile düşünmeden, sanki kollarımın gücü bir şekilde ikimizin de taşıdığı acıları iyileştirebilecekmiş gibi kollarımı boynuna dolayıp ona sıkıca sarıldım. Ama sonra duygusal bir anda kendimi kaybetmiş olduğumu fark ettim. “Özür dilerim,” dedim hızlı bir şekilde geriye çekilerek. Akmış olduğundan haberim olmayan gözyaşlarımı sildim.

Yaşlı adam bana baktı, biraz afallamıştı.

“Bugün... Ines’in annesiyle tanıştım,” diye açıkladım. “Bana sizin hikâyenizi, küçük bir çocuk olduğunuz zamanları anlattı.”

Gözleri benimkilerden ayrılmadı.

“Sizin için kendimi çok kötü hissediyorum.”

İlk kez olarak, en azından ben buraya geldiğimden beri dudakları büküldü ve bir gülümseme oluşturdu.

“Şimdi anlıyorum,” dedim, “geçmiş hakkında sormuş

olduğum sorunun sizin için neden yanıtlaması bu kadar zor olduğunu.”

Uzun bir an boyunca sessiz kaldı. Başta onu kırdığımı ya da daha kötüsü onu üzdüğümü düşündüm. Ama sonra yine gülümsedi.

“Cosi'nin annesini hatırlıyorum,” dedi, gözleri anılarla yüklüydü. “Onu asla unutamazdım, hatta küçük bir çocukken bile. Gülümsemesi öyle sıcaktı ki.” Derin bir nefes aldı. “Evimizi yağma ettiler, her şeyi aldılar, hayatlarımızı bile. Tek kurtulan bendim. Kız kardeşlerim, annem, babam. Hepsi kampta öldüler. Nasıl olduğunu bilmiyorum ama ben yaşadım. Bir Amerikan askeri beni o kahrolası kamptan omuzlarında taşıyarak çıkardı. İsmi Stan'di.”

Güçlükle soludum, duygularıma yenik düştüm.

“Sonunda yine burada, Rue de Cler'de yaşayan uzak bir akrabamın yanında yaşamaya başladım,” diye devam etti. “Hepimiz, her şey değişmişken, hiçbir şey değişmemiş gibi yaptık. Ama kimlerin teröre katlanmış olduğunu anlayabiliyordunuz. Bunu, gözlerinde görebiliyordunuz.” Güç verdiği ayağını değiştirerek kıpırdandı. “On yaşına girdiğim yaz benden birkaç yaş büyük bir kızla tanıştım. Bana kendi hikâyesini, o ve annesinin bir Alman tarafından, tam burada, bu binada esir tutulduğunu anlattı.”

Elimi ağzıma götürdüm.

“Cosi,” dedim.

Başıyla onayladı. “Kız, hatırladığımdan farklı gözükiyordu. O zaman artık neredeyse bir kadın olmuştu ama noktaları birleştirmem fazla zamanımı almadı. Ne yazık ki annesi, kurtarıldıktan kısa bir süre sonra doğum sırasında ölmüştü. Ama annesinin bakımı ve fedakarlığı olmasaydı arkadaşım kurtulamazdı.”

“Yatak odasındaki yatağın altındaki küçük bölmeyi biliyorum,” dedim.

Başıyla onayladı. “Annesi kurtarıldıktan sonra özgür bırakılmayı bekledi ama annesinin nişanlısı Luc Jeanty’nin anlaması günler sürdü.”

Jeanty.

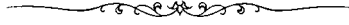
“Ama Luc ona ulaştı, tam zamanında. Sonra onu yanına aldı ve sanki kendi kızıymış gibi büyüttü. Tanıştığım en hayran olunası insan. Neyse ben burada çalışmaya geldim de Cusi benden ona bir söz vermemi istedi.”

“Neydi?”

“Hiçbir çocuğun bu duvarların arasında onun çektiği acıları çekmesine izin vermememi istedi benden.”

İmza alması gereken bir kargo görevlisi kapının eşiğinde belirlediğinde, “Siz iyi bir adamsınız, Mösyö de Goff, gitsem iyi olur,” dedim. “Margot’ya hemen geleceğime dair söz vermiştim.” Ona soracağım daha çok sorum vardı ama bunların şimdilik beklemeleri gerekiyordu.

Her şeyi anlatan bir gülümsemeyle başını eğerek beni selamladı.

Çarşıdan maya aldıktan sonra, tam evime dönmek üzere meydandan geçerken resim atölyesini kapatan Ines’i fark ettim. Ben el sallayınca gülümsedi, sonra elinde bir yığın tuval tuttuğu halde bana doğru yürüdü.

“Taşımanda sana yardım edebilir miyim?”

“Ah, teşekkür ederim ama ben iyiyim. Akşam yemeği için köşe başındaki restoranda kocamla bulaşacağım. Bunları oradan eve kadar ona taşıtacağım. Ah, sana, sergiden sonra bütün resimlerini sattığımı söylemeyi unuttum.”

“Vay, hepsi mi?”

“Evet ve hepsi de aynı müşteriye gitti,” diye ekledi. Gözlerinde bir pırıltı vardı.

“Aynı müşteri mi?”

“Evet,” dedi. “Hepsini Victor aldı.”

Aynı anda hem ağlayacak hem gülecek hem de çılgık atacakmışım gibi hissettim.

“Tamam, yemeğe gitmem gerek ama yakında atölyeye gel. Yeni işlerine başlaman gerek ve tablolar için de sana bir çek keseceğim.”

“Evet, çok iyi, gelirim,” dedim. “Annenle tanışmak güzeldi. Gerçekten özel biri.”

Gülümsedi. “Onu seveceğini biliyordum.”

Dairemin olduğu binaya bakarken yanağıma bir yağmur damlası düştü. Mösyö de Goff gece için eve gitmek üzere dışarıya çıkmıştı. Şemsiyesini kaldırmasını seyrettim ve Cosi'ye verdiği sözle ilgili söyledikleri ile işgal sırasında acı çekenlerin benzerliklerini düşündüm. Sonra aklıma, Ines'in annesinin kendisinin de Cosi'yi gayet iyi tanıyor olabileceği geldi.

Gitmeden önce, “Ines,” dedim. “Öylesine merak ediyorum ama annenin hiç, bir zamanlar tanımış olduğu Cosi adında birinden bahsettiğini duydun mu?”

Bana komik bir bakış attı. “Özür dilerim, ne demek istediğini anlamıyorum. Cosi?” Duraksadı. “Sana söylemeyi unutmuş olmalıyım. Bu annemin ismi.”

Tüylerim diken diken oldu.

“Neden sordun?”

Nemli gözlerle gülümsedim. “Bu, uzun bir hikâye.”

Karanlık, tehdit edici gökyüzüne baktı. “Eh, bir ara bana anlatmayı unutma,” dedi. “Bu tuvaleri bu havadan korusam iyi olacak.”

Aceleyle giderken ona el salladım, gülmemi durduramıyordum. Yanağıma bir yağmur damlası daha düştü, sonra hemen ardından bir tane daha ve sonra gökyüzünden bir sağanak boşalmaya başladı. Normalde bu saldırı geçene ka-

dar bir tentenin altına koşardım. Ama şimdi değil. İçimde bir şeyler kırılmıştı ya da bilge birinin de dediği gibi kırılıp açılmıştı. Fırtınanın beni yıkamasına izin vererek kafamı kaldırıp gökyüzüne baktım. Çok uzun zamandır ilk kez korkmuyordum.

“Alma,” diye ağladım, yağmur gözyaşlarımla karışıyordu. “Seni çok özledim bebeğim. Baban da öyle. Ah aşkım, bunun olmasını asla istemezdik. Ama biliyor musun? Bence nihayet, söyleyebilseydin bize ne söyleyeceğini biliyorum. Bana, gidip babana sarılmamı söyledin diye düşünüyorum, değil mi?” Kendi kendime gülümsedim. “Bence bütün bu saçmalıklar, hepsi seni üzerdi. Yani ne yapacağım biliyor musun tatlı çocuğum? Bunu yapacağım. Ve onu bulduğumda ona sarılmayı hiç bırakmayacağım. Seni her zaman kalbimizde tutacağız.” Serbest kalan her ne ise onun gidişiyle zayıfladığım için dizlerimin üzerine çöktüm. “Her zaman kalbimizde, bebeğim. Her zaman kalbimizde.”

“Madam,” dedi yoldan geçen bir adam. “İyi misiniz?”

“Evet,” dedim aynı anda hem gülüp hem de ağlayarak. İslanmıştım ve büyük ihtimalle bir deli gibi görünüyordum. Belki de öyleydim. Umursamadım.

Bistro Jeanty’ye doğru koşarken küçük Cosi’nin sesi, tüm hayatı boyunca üzerinde tereddüt etmediği sözleri kulaklarımdaydı: “*Hayatta en önemli olan şeylerin sevgi, minnettarlık ve bağışlama olduğunu düşündüğümü söylemek istiyorum. Sevgi, çünkü sevgi olmadan hayat nedir ki? Minnettarlık, çünkü annem bana her zaman minnet dolu olmamı öğretti. Ve teşekkür ederim dediğinde bu karşımdakini de mutlu eder. Ve bağışlama, çünkü hayat öfkeli olmak için çok kısa ve göz kamaştırıcı.*”

Yirmi Sekizinci Bölüm

Caroline

Jeanty'ye vardığımda sıırıslıklamdım ve ayrıca... hüün-
lüydüm. Restoranın içi loştı. Kapı kilitliydi. Pencerede ka-
palı levhası asılıydı.

“Hayır,” dedim kendi kendime, kapıyı yumruklayarak.
“Victor!” diye ağladım.

Yan taraftaki şarküteriye işleyen adam dükkânını kilitler-
ken bana baktı.

İsmiııı hatırlayamadığım için, “Hey,” diye seslendim.
“Affedersiniz, bayım.” Ona doğru koştum. “Jeanty’nin ne-
den kapalı olduğunu biliyor musunuz? Victor nerede?”

“Neler olduğundan pek emin değilim,” dedi bana me-
rakla bakarak. Böyle sıırıslıklam, bir felaket gibi görünüyor
olmalıydım ama umurumda değildi.

“Size bir şey dedi mi? Herhangi bir şey?”

“Bu sabah Julian’ı gördüm,” diye ekledi. “Victor’un, bir

süreligine güneyde kalmak için trene bindiğini söyledi.”

Gözlerim parladı. “Teşekkür ederim!” dedim ve içgüdüsel bir şekilde adamı yanağından öptüm.

Çantamı hazırlamak için eve koşabildim. Bu gece Margot’yla pizza yapmayacaktık. Onun yerine istasyona gitmek için bir taksiye binip ucu ucuna gece yarısı trenini yakaladım.

Yolda uyudum ve tren Avignon’a geldiğinde güneş ufukta yükselmeye daha yeni başlıyordu.

Yeni bir gün. Yeni bir bölüm.

Bir taksiye binip daha önce kaldığım eve gidebilmek için yolu, elimden geldiğince tarif etmeye çalıştım. Birkaç yanlış dönüşten sonra sonunda evi buldum ve taksinin motor sesi uzaklaşırken, kapıya doğru yürümeden önce, derin bir nefes aldım. Kapının topuzunu çevirdim ama kapı... kilitliydi.

Kapıyı tıklattım, sonra bir daha. Uzun bir an geçtikten sonra ayak sesleri duydum. Topuz döndü ve kapı gıcırdayarak açıldı. Ama beni karşılayan Victor değildi. Onun yerine, kapıyı açan, gecelik giyen, çıplak ayaklı bir kadındı. Sarışın, bronz tenli ve... güzeldi.

“Ah,” dedim bir adım geriye çekilerek. “Özür dilerim, ben...”

“Caroline?” Gözlerini ovuşturdu. “Sen misin?”

Başımla onayladım, şaşırmıştım, dikkatle kadına baktım. *Onu tanıyor muydum?*

Kollarını bedenime sardı. “Özür dilerim, lenslerim gözümde değil. Victor bana yaşadığın kazayı anlatmıştı. Belki de beni hatırlamıyorsun. Ben Emma. Victor’un kuzeni.”

Gülümseyerek başımla onayladım. “Tabii ki!”

“Düğüne gelmişim,” diye devam etti. “Biliyorum,

çok uzun zaman oldu ve saçıma röfle yaptırdım,” parmaklarını bal rengi lülelerinde gezdirdi, “ama, herneyse, burada olmana çok sevindim! İçeri gel! Erkek arkadaşım Antoine ile birlikte Nice’e doğru gidiyorduk ve Vic burada kalabileceğimizi söyledi. Sanırım evin sahipleri hiçbir zaman burada değiller. Buna inanabiliyor musun? Eğer bu ev benim olsaydı ben...”

Konuşmaya devam etti ama ben, dışarıdaki havuzun başında Victor’u görünce Emma’nın sesini algımdan uzaklaştırdım. Victor, boğulmanın sınırındaymış gibi görünen bir kelebeği kurtarmak için havuza doğru eğildi. Onun küçük yarattığın tırmanması için suya bir çubuk batırışını seyrettim. Birkaç saniye sonra kelebek sarı kanatlarını sabah melteminde çırparak uzaklaştı.

Yüzünü eve döndüğünde göz göze geldik ve gözlerim yaşla doldu. Hiçbir öfke Alma’yı geri getirmeyecekti ve Victor da en az benim kadar acı çekiyordu, belki de daha fazla. Belki de her zaman yas tutacaktım ama evet, artık affetmenin zamanı gelmişti.

Birbirimize doğru koştuk, havuzun yanındaki bahçede buluştuk ve birbirimize sımsıkı sarıldık.

“Ah Victor,” diye ağladım. “Seni çok seviyorum. Ben... çok üzgünüm... her şey için çok çok üzgünüm.”

“Ben de üzgünüm,” diye ağladı.

“O gün havuza gitmeden önce saçlarını geriye doğru toplamam gerekirdi,” diye ağladım.

“Havuza baktırmış olmalıydım. Filtreleme sisteminin tehlikeli olduğuna dair hiçbir fikrim yoktu.”

Birbirimizin kollarında ağladık.

“Beni affedecek misin aşkım?”

Başımla onayladım. “Sen beni affedecek misin?”

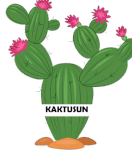
Gözlerimin içine bakarak, “Evet,” dedi. “Yeniden başlayabilir miyiz? Lütfen, başlayabilir miyiz?”

“Evet,” diye yanıtladım, yanaklarımdan aşağıya yaşlar dökülüyordu. “Evet.”

Yirmi Dokuzuncu Bölüm

İki Yıl Sonra

Paris

Bahar

“Sadece bir tane daha,” dedi fotoğrafçı, makinesi elindeydi. “Belki kitabı biraz daha yukarıda tutabilirsiniz. İşte, aynen bu şekilde. Şimdi, şehre bakın ve gülümseyin!”

“Estelle çok güzel görünmüyor mu?” diye sordum yanımda duran Victor’a. Cosi ve Celine hakkındaki kitabının basımını kutlamak için bizi öğlen yemeğine davet etmişti ve ben onunla ve başarısıyla bundan daha fazla gurur duyamazdım.

Soluma döndüm ve Montmartre’nin merdivenlerinin tepesinden görünen manzarayı özümsedim. Paris hiçbir zaman bu kadar güzel görünmemişti. Kiraz ağaçları çiçek açmıştı, çiçeklerde, uzun kış uykusundan sonra hayat fışkırıyordu.

Elimdeki kitaba, güzel kapağına ve ismine hayranlıkla baktım: “Paris’ten Çiçeklerle.” Fransız versiyonu bir hafta içinde ve ABD baskısı da gelecek ay çıkacaktı. Yayıncı, kapakta benim şakayık resmimi kullanmaya karar vermişti. Başta bu konuda utangaçtım ama şimdi, kitabın son halini elimde tutarken oturmuştum.

Hayatım da oturmuştu. Victor ile evlilik yeminlerimizi ikinci kez etmiştik, sonra Yunan Adaları’nda balayı yaptık. Rue de Cler’daki daireden taşındıktan sonra Monmartre’de, içinde dağ kekiği olan bir alanın da olduğu küçük bahçeden çok uzak olmayan bir daire aldık ve orada, şehre tepeden bakan güneşli balkonumuzla mutluyuz. Hatta odalardan birini, her gün resim yaptığım bir resim atölyesine dönüştürdük.

Eski daireden ayrılmak düşündüğümünden de zor oldu. Aylar boyunca boş kaldı ama kitap çıktıktan sonra bir sürü insan daireyle ilgilendi. Çok yakın bir zamanda da bir grup hayırsever daireyi tıpkı Amsterdam’daki Anne Frank’ın evi gibi bir müzeye dönüştürmeyi teklif etti.

Babamın mirasından gelen kaynağı, yardıma ihtiyacı olan kadınlar için küçük, kâr amacı gütmeyen bir kurum kurmada kullandım (eğer şimdi burada olsaydı, annemle paylaşmaktan çok mutlu olacağım ironik ama mutlu bir tesadüf). Uzun süre düşündükten sonra kuruma, Celine, Cosi ve Alma’nın ardından CCA Birliği adını verdim. Aile içi şiddet ya da istismar kurbanları için acil yardım hattımız vardı. Paris’in dört yanından gönüllülerin oluşturduğu bir ağ ile onlara yemek, danışma, iş eğitimi, barınak ve başka türlü yardımlar sağlıyoruz. Nobel Ödülü’nün peşinde değiliz ama eğer oyuncak ayısına sarılmış bir küçük kız bile dünyası, etrafında paramparça olurken kendini güvende hissedebiliyorsa bu her şeye değer.

Vic hâlâ restoranı işletiyordu ama günlük iş yükünün büyük kısmını çok güvenilir ve yetenekli bir yardımcı olduğunu kanıtlayan Julian'a devretmişti ve bu da bize istediğimiz sıklıkta seyahat etme fırsatını veriyordu. Victor gözünü İzlanda'ya dikti ama ben Kosta Rika'yı düşünüyorum.

Mösyö Ballard (Nic) ocakta vefat etti ve biz onu çok özlüyoruz. Ama bir şey için kendimi hep iyi hissedeceğim: Hastalandıktan kısa süre sonra Lena de Gall'ı, hep öpmüş olmayı dilediği kadını bulmayı başardım. Ortaya çıktı ki kadın çok keskin zekâlıydı, Paris'te yaşıyordu ve hâlâ Mösyö Ballard'ın göz bebeği idi. Hastaneye kadar gelip dudaklarını Nic'inkilerin üzerine bastırarak kadar da nazikti. Mösyö Ballard ertesi gün öldü ve Vic de cenazeden sonra Jeanty'de onun onuruna bir öğlen yemeği verdi. En sevdiği masasını hâlâ her sabah boş bırakıyoruz, Margot bu konuda ısrarcı ve onu çok özlüyoruz. Hazır bahsi geçmişken, o da oldukça iyi bir koca adayı olduğu anlaşılan yakışıklı takım elbiseli adamla nişanlandı. Adam Elian'ı da en az Margot'yu sevdiği kadar seviyor. Ailesinin Fransa'nın en büyük ofis malzemesi şirketine sahip olması da üçüncü bir güzellik. Margot, aynı şekilde, düğünden sonra da restoranda çalışmaya devam etmekte ısrar ediyor.

Mösyö de Goff sonunda Rue de Cler'deki ve sözünü tutmaktaki nöbetinden emekli oldu. Sağlığı iyi. Her sabah üzümlü çörek almak için en sevdiği fırına uğruyor ve Rue de Cler Caddesi'nde 18 numaraya bakmayı da ihmal etmiyor.

Cosi, her zaman hayalini kurmuş olduğu o Kaliforniya gezisine çıktı ama ne yazık ki kitabın basıldığını görebilecek kadar yaşamadı. Gerçi kitaptan haberi vardı ve Estelle'e tam destek vermişti. Hatta günlüğü ve oyuncak ayısına bile yeniden kavuşmuştu. Ines'in, hem annesinin Rue de

Cler'deki yürek parçalayıcı deneyiminin detaylarını hem de hiç tanımadığı büyükannesinin dramını hiç bilmediğini öğrendiğimde çok şaşırdım. Kitabın önsözünü yazmıştı ve annesine olan hayranlığını anlattığı kelimeler beni ağlattı.

Bakışlarımı kaldırarak, “Vic?” dedim. “Sence, Così bugün o yemekte olsaydı mutlu olur muydu? Sence gurur duyar mıydı?”

Başıyla onayladı. “Evet.”

Paris'ten Çiçeklerle tabii ki Così'nin ve Celine'in hikâyesi ama küçük bir şekilde de olsa benim ve Alma'nın da hikâyesi.

Rüzgâr şiddetlenerek sağımızdaki, dalları pembe çiçeklerle ağırlaşmış yaşlı kiraz ağacını hışırdatan bir esinti gönderdi. Bir an durduk ve binlerce minik taç yaprağının esintide fırl fırl dönüşünü izledik. Büyülü bir an için sanki pembe bir tipi gibi görünmüştü.

Rüzgâr yatıştıktan sonra, “Alma bunu çok severdi,” dedim.

Victor başıyla onayladı. “Severdi.”

Bugünlerde kendimizi duygusal bir cehenneme göndermeden ondan konuşabiliyoruz. Aslında şimdi onun hakkında çokça konuşuyoruz; mesela bir ergen olarak nasıl olacaktı (çabuk kızan), Paris'i sever miydi yoksa sevmez miydi (kesinlikle severdi), şimdi, tam şu anda cennette ne yapıyordur (kesin, pamuk helva biriktiriyordu).

Victor geçen gün, “Onu yeniden göreceğiz,” dedi. Bu, benim söylediğim önemsiz bir şeye yanıt olarak verilmiş sadece öylesine bir yorumdu ama beni çok rahatlatı. Çünkü Victor haklıydı. Onu tekrar *göreceğiz*. Sevginin yaptığı da budur. İnsanları zamandan, savaş ve yıkımdan, kötülükten ya da acıdan daha güçlü olan bağlarla birbirlerine bağlar.

Tek bir pembe taç yaprağı sürüden ayrılarak yanağıma

konduğunda Celine ile Cosi'yi ve kendi tatlı kızımı düşünerek gökyüzüne baktım. Yaprığı yakalayıp yumuşaklığını parmaklarımın arasında tuttum.

“Düşünüyordum da,” dedim Victor’a yavaşça. “Bu yaz... eve gitsek nasıl olur? San Diego’ya, kendi evimize.”

Gözleri iri iri açıldı.

Alma son nefesini vermişti ama evet orası onun *eviydi*. Bizim evimizdi. Ve ben bunca yıl önce oradan kaçmış olduğum için şimdi özlemiştim. O güneşli büyük mutfağı. Bütün caz plaklarımızı. Bahçeyi. Resim atölyemi. Hatta havuzu bile.

Victor bir an sonra, nihayet, “Evet,” dedi gülümseyerek. “Bu hoşuma giderdi.”

Derin bir nefes aldım, sonra minik pembe taç yaprağını yeniden havaya üfleyerek nefesimi verdim ve meltemin onu gideceği yere taşımasına izin verdim.

Gerçek şu ki Paris’in bütün çiçekleri, son taç yaprağına varana dek, asla acımı dindirmeyecekti ve belki bir parçam sonsuza kadar yas tutacak fakat artık anladım ki, gerçekten inandım ki, hayat hâlâ güzel ve her gün yeni bir lütuf.

SON

*Yazarın diğ er
kitapları*

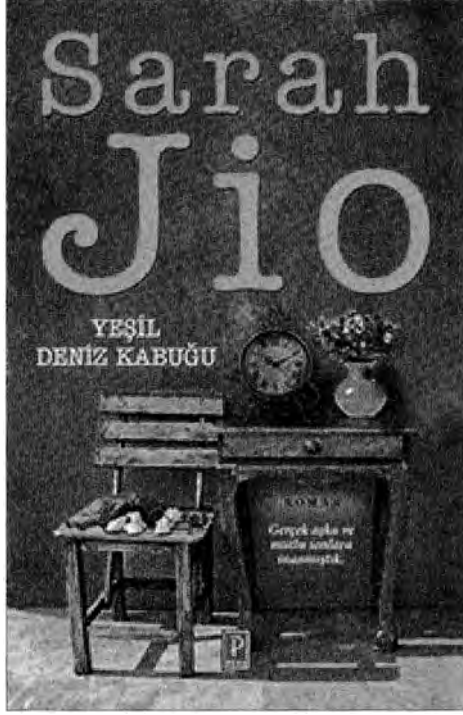

KELEBEK ADASI

Mavi kelebeklerin hikâyesini bilir misiniz?

Mavi kelebekleri her yerde göremezsiniz. Oldukça nadir görülürler. Sabah uyandığınızda, “Bugün mavi kelebekleri görmeye gidiyorum,” diyemezsiniz. Siz onları değil, onlar sizi bulur.Efsaneye göre bu kelebekler, değişimin habercisidir. Olur da gündeğumunda yolunuzu bir mavi kelebek keserse, bilin ki artık hayatınız eskisi gibi olmayacaktır.

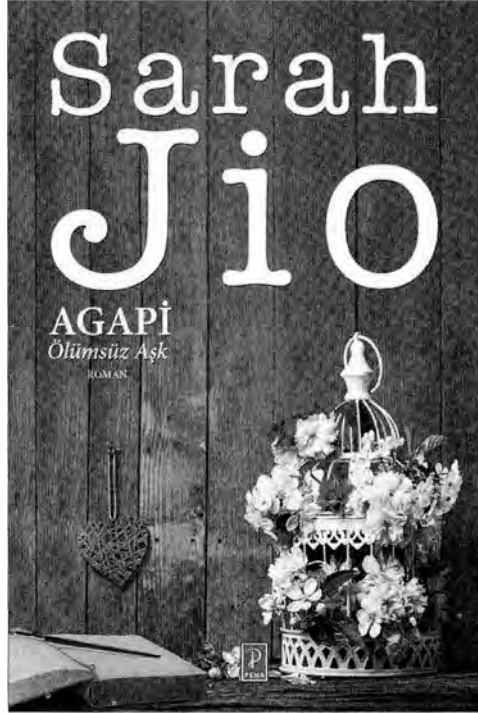

YEŞİL DENİZ KABUĞU

Yirmili yaşlarda hayat daha kolaydı. Özellikle de konu aşk olduğunda. Biriyle tanışıyordun, sen onları seçiyordun, onlar seni seçiyordu. Birlikte dünyayı fethedebilirdiniz. Paris'e taşınabilirdiniz. Bir sürü çocuk sahibi olabilir veya çiftçilik yapabilirdiniz. Günlük tuttuğunuz zamanlarda yazdığınız her şeyi yapabilirdiniz. Hayaller, parlak, çarpıcı renklerde yaşanacaktı. Hayat sizindi, ikinizindi. Her şeye birlikte göğüs gerip birlikte yaşayabilirdiniz. Hayatınızı birine bağladınız ve gerisi önemini kaybederdi. Peki ya şimdi?

AGAPİ

İlk görüşte âşık olabilirsiniz. Fiziksel bir çekime kapılarak âşık olabilirsiniz. Tutku ve ihtiras dolu bir serüvene çıkabilirsiniz.

Paylaşımlarınız üzerinden aşka tutunabilirsiniz. Hiçbir bağlayıcılığı olmayacak şekilde de aşkı tanımlayabilirsiniz. Peki, gelecek planlarınızla uyumlu bir aşka ne dersiniz? Ya da belki ölümsüz aşkı bulursunuz. Aşkın altıncı hali agapiyi...

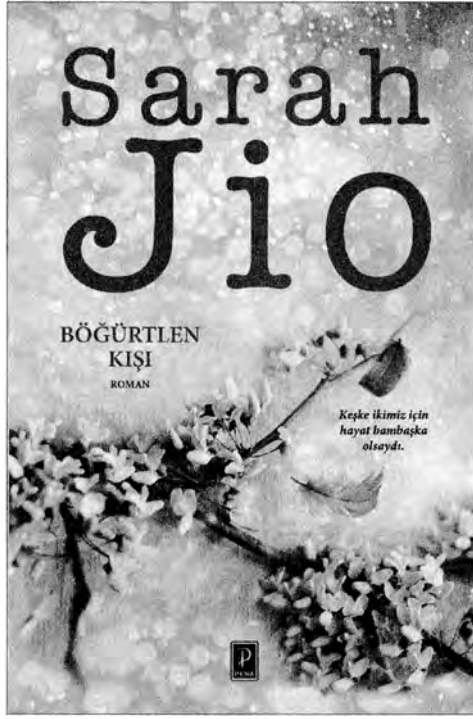
MART MENEKŞELERİ

Emily Wilson yirmilerinde hayatının zirvesindedir. Yazdığı kitap çok satmıştır, tanınan bir eşi vardır ve hayatı mükemmel gidiyordur.

Ancak on yıl sonra, Emily'nin tüm hayatı tersine döner.

Bu yüzden yengesi Bee onu martta Bainbridge Adası'na çağırdığında hayata yeni bir başlangıç yapmak için arkasına bakmadan oraya gider. Emily burada 1943 tarihli gizemli bir günlük bulur. Bu günlük ona aradığı yeni başlangıcı verecektir.

BÖĞÜRTLEN KİŞİ

İlkbahar. Yaz. Sonbahar. Kış... Hayatın böyle mevsimleri vardır ama aynı zamanda sürpriz mevsimlere de gebedir hayat. Mesela bahardan yaza geçerken kar yağmaz mı hiç? Böğürtlenlerin çiçek açtığı mayıs ayında. Bilir misiniz, böğürtlen kışı denir mevsim dışı kar yağdığında.

Böğürtlen kışı kimine peşinde kışın soğuk acılarını getirir; kimine kışın tatlı huzurunu. Kimini arayışlara iter; kimini hesaplaşmalardan döndürür. Kiminin sabrını zorlar, kimini tesadüflerle sınar. Böğürtlen kışı hep sürpriz başlangıç ve sonlarla doludur...

YİTİK KALPLER İSTASYONU

O gün binlerce kişi New York'un
Grand Central Terminali'nden geçer.
Burası insanların hoş geldin ya da elveda
demek için geldiği yerdir.
Dünyanın tanınmış duygusal roman yazarları,
İkinci Dünya Savaşı sonrasında umut ve sevginin tekrar
filizlendiği bir dönemde Grand Central Terminali'nde geçen bir
güne kalplere dokunan hikâyeleriyle
hayat veriyor.

Değerli Okurumuz,

Pena Yayınları'nı seçtiğiniz için teşekkür ederiz. Okuduğunuz bu kitabın beklentinizi karşıladığını umarız. Pena'da bir kitap kapanır, yeni bir iletişim başlar.

Bize www.penayayinlari.com ve www.facebook.com/penayayinlari sayfalarımızdan ulaşarak bu iletişimi daha da zenginleştirebilirsiniz:

- Kendiniz ve arkadaşlarınız için kitap önerilerine göz gezdirebilir,
- Kitap videolarını izleyebilir,
- Kitaplarımızın ilk bölümlerini okuyabilir ve kendiniz için en uygun olanı seçebilirsiniz,
- En sevdiğiniz yazarların imzalı kitaplarına ulaşabilir,
- Yarışmalarımıza katılabilir ve hediyeler kazanabilir,
- Yazarlarla iletişime geçebilir,
- Görüşlerinizi paylaşabilirsiniz.

Aşağıdaki bilgilerinizi www.penayayinlari.com/KAYIT adresine girerek ya da bu bilgileri okuyucu@penayayinlari.com adresine göndererek bu fırsatlardan her zaman yararlanabilirsiniz.

Kitap: Paris'ten Çiçeklerle

Ad:

Soyad:

E-posta:

Doğum tarihi:

Cinsiyet:

Adres (Katalogumuzun adresinize gelmesini istiyorsanız):

Sevgilerimizle,
PENA YAYINLARI

